

TREÅRSMELDING OG SAKSDOKUMENTER TIL SYNODEN 2008

INNHALDSFORTEGNELSE

<u>Saksliste</u>	Side
<u>Program</u>	Side
<u>Forretningsorden</u>	Side
<u>Sak 1, synodestyres melding</u>	Side
<u>Sak 2, meldinger fra virkegreinene</u>	Side
<u>2.1, Ytremisjonen</u>	Side
<u>2.2, Landsmisjonen</u>	Side
<u>2.3, Informasjons- og mediaavdelingen</u>	Side
<u>2.4, Frikirkens Studiesenter</u>	Side
<u>2.5, Fredtun</u>	Side
<u>2.6, FriBU</u>	Side
<u>2.7, Frikirkens Lønnsutvalg</u>	Side
<u>Sak 10, Reglement for sammenslåing av menigheter</u>	Side
<u>Sak 11, Representasjon i presbyteriestyrene</u>	Side
<u>Sak 12, Redaksjonelle endringer i Forfatning og Reglement</u>	Side
<u>Sak 14, Seniorpolitikk i Frikirken</u>	Side
<u>Sak 15, Struktur kirkens fellesarbeid</u>	Side
<u>Sak 16, Kirken og klimautfordringene</u>	Side
<u>Sak 17, Lokalisering av synodekontoret</u>	Side
<u>Sak 18, Retningslinjer for lederverv i menighetene</u>	Side
<u>Sak 19, Omlegging av bruk av offentlige tilskudd</u>	Side
<u>Sak 20, Betegnelse presbyterium og synode</u>	Side
<u>Sak 21, Diakoniplan</u>	Side
<u>Sak 22, Liturgirevisjon</u>	Side
<u>Sak 23, Eldste på åremål</u>	Side
<u>Sak 24, Protokoll fra synoderådet</u>	Side
<u>Sak 25, Valg</u>	Side

Saksdokumenter til Synoden 2008 foreligger i tre utsendelser:

Del 1: Saksdokumenter til menighetsbehandling

Del 2: Toårsmeldinger og saksdokumenter

Del 3: Økonomi og statistikk

SAKSLISTE SYNODEN 2008

- Sak 1./08 SYNODESTYRETS MELDING
- Sak 2./08 MELDINGER FRA VIRKEGREINENE
- Sak 3./08 ØKONOMI
- Sak 4./08 STATISTIKK
- Sak 5./08 OM SYNODEFORMANN PÅ HELTID (§ 15)
- Sak 6./08 ENDRINGER I TILSYNSORDNINGEN
 - a. OM ANTALL TILSYNSMENN (§§ 11, 12 OG 16)
 - b. ANTALL TILSYNSOMRÅDER OG INNDELING AV DISSE
 - c. REGLEMENT FOR PRESBYTERIET – TILSYN I TILSYNSMENNENES MENIGHETER
- Sak 7./08 OM MEDLEMSKAP OG TILHØRIGHET
 - a. ENDRING I MEDLEMSKAPSBETEGNELSENE (§§ 5, 7 og 9)
 - b. OM TILHØRIGHET (§ 5)
- Sak 8./08 REGLEMENT FOR ELDSTERÅDET – KALL AV ELDSTE
- Sak 9./08 OPPSIGELSE OG AVSKJED I FRIKIRKEN (§§ 6 og 9)
- Sak 10./08 REGLEMENT FOR SAMMENSLÅING AV MENIGHETER
- Sak 11./08 REPRESENTASJON I PRESBYTERIESTYRET
- Sak 12./08 REDAKSJONELLE ENDRINGER I FORFATNING OG REGLEMENT
- Sak 13./08 AVTALE MED DEN NORSKE KIRKE
- Sak 14./08 SENIORPOLITIKK I FRIKIRKEN
- Sak 15./08 STRUKTUR KIRKENS FELLESARBEID
- Sak 16./08 KIRKEN OG KLIMAUTFORDRINGENE
- Sak 17./08 LOKALISERING AV SYNODEKONTORET
- Sak 18./08 RETNINGSLINJER FOR LEDERVERV I MENIGHETENE
- Sak 19./08 OMLEGGING AV BRUK AV OFFENTLIGE TILSKUDD
- Sak 20./08 BETEGNELSENE PRESBYTERIUM OG SYNODE
- Sak 21./08 DIAKONIPLAN
- Sak 22./08 LITURGIREVISJON
- Sak 23./08 ELDSTE PÅ ÅREMÅL
- Sak 24./08 PROTOKOLL FRA SYNODERÅDET
- Sak 25./08 VALG

Program for det 110. ordinære synodemøte på Fredtun

6. - 10. NOVEMBER 2008

Torsdag 6/11

- 19.00: Konstituering av det 110. ordinære synodemøte
- Godkjenning av innkalling
 - Navneopprop
 - Godkjenning av delegaters habilitet
 - Minneord
 - Godkjenning av saksliste
 - Valg av møtedirigenter og møtesekretærer
 - Valg av redaksjonskomité
 - Valg av tellekorps
 - Valg av tre representanter til å underskrive protokollen
 - Godkjenning av komitésammensetning

Formannens tale

Komitémøter

Fredag 7/11

- 08.45: Bibeltime
09.30: Komitemøter
13.00: Lunsj
14.30: Forhandlingsmøte
 SAK 4/08: Statistikk
 SAK 24/08: Protokoll fra synoderådet
 SAK 14/08: Seniorpolitikk i Frikirken
 SAK 3/08: Økonomi
 SAK 5/08: Om synodeformann på heltid
19.00: Middag
20.00: Forhandlingsmøte
 SAK 15/08: Struktur kirkens fellesarbeid
 SAK 2/08: Virkegrensmeldinger
 SAK 9/08: Oppsigelse og avskjed i Frikirken
 SAK 10/08: Reglement for sammenslåing av menigheter
 SAK 11/08: Representasjon i presbyteriestyret
 SAK 12/08: Redaksjonelle endringer i forfatning og reglement
 SAK 20/08: Betegnelsene presbyterium og synode

Lørdag 8/11

- 08.30: Bibeltime
09.15: Forhandlingsmøte
 SAK 6/08: Endringer i tilsynsordningen
 SAK 8/08: Reglement for eldsterådet, kall av eldste
 SAK 17/08: Om medlemskap og tilhørighet
 SAK 13/08: Avtale med Den norske kirke
13.00: Lunsj
14.30: Forhandlingsmøte
 SAK 16/08: Kirken og klimautfordringene
 SAK 2/08: Virkegrensmeldinger, FriBU
 SAK 25/08: Valg, synodestyret
19.00: Middag
21.00: Festkveld sammen med FriBU's landsmøte

Søndag 9/11

- 09.30: Gudstjeneste sammen med FriBU's landsmøte
12.00: Lunsj
13.00: Forhandlingsmøte
 SAK 2/08: Virkegrensmeldinger, fortsatt
 SAK 18/08: Retningslinjer for lederverv i menighetene
18.30: Middag
19.30: Forhandlingsmøte
 SAK 21/08: Diakoniplan
 SAK 17/08: Lokalisering av synodekontoret
 SAK 19/08: Omlegging av bruk av offentlige tilskudd
 Sak 23/08: Eldste på åremål

Mandag 10/11

- 08.45: Bibeltime
09.15: Forhandlingsmøte

SAK 22/08: Liturgirevisjon
SAK 1/08: Synodestyrets melding
SAK 25/08: Valg, øvrige styrer og råd
Avslutning av synodemøtet

14.00: Lunsj

Rett til forandringer i programmet forbeholdes. Det oppsatte program angir primært rekkefølgen for behandling av sakene, og ikke eksakt behandlingstidspunkt.

FORRETNINGSORDEN

Det vises her til heftet ”Abc for utsendinger til Frikirkens synodemøte”, s. 17-22. I tillegg til disse bestemmelser gjelder følgende:

Om voteringsorden, tillegg:

På bakgrunn av entydig praksis på Frikirkens synodemøter gjelder følgende definisjoner på voteringsmåter:

1. Avgitte stemmer: Stemmer for eller mot foreliggende forslag – blanke stemmer telles ikke med
2. Absolutt flertall: Mer enn halvparten av de avgitte stemmer – blanke stemmer telles ikke med
3. Kvalifisert flertall: En på forhånd fastsatt del av det samlede antall avgitte stemmer – blanke stemmer telles ikke med.
4. Simpelt flertall: Det forslag som får flest avgitte stemmer der tre eller flere forslag settes opp mot hverandre. (Denne formen bør ikke benyttes annet enn der det er enighet om en hovedsak, men uenighet i alternative formuleringer som ikke berører de viktigste prinsipper i saken).

SAK 1/08: SYNODESTYRETS MELDING

FRA SYNODESTYRET

1. INNLEDNING

DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE, SYNODEN 2008.

Den Evangelisk Lutherske Frikirke samles til årsmøte, nærmere bestemt til 3-årsmøte.

Gjennom årsmeldingene forsøker vi å gi et så riktig bilde av Frikirken som mulig. Samtidig utfordres vi som Synode til å vende blikket framover mot de mange utfordringer vi skal løse i fellesskap.

Uansett hvor dypsindige vi er i våre vurderinger, uansett hvor kreative vi er i våre planer, er det bare Gud som fullt ut kan analysere våre liv og vårt felles arbeid, og det er bare han som kan vise oss de sanneste veier å gå.

Det er vår bønn at vi som synode 2008 kan ha et lydhørt sinn og et lyttende hjerte som hører når Gud taler sin sannhet til oss. La oss også be om at vi har øyne som kan se det bilde Gud viser oss av sin framtid.

DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE.

Innen Den norske kirke, skjer det store endringer som påvirker og utfordrer oss. Det er nok å nevne stat-kirke, samkjønnet samliv, ny gudstjenesteordning og nye liturgier, samt arbeidet med ny salmebok. Vi har nære relasjoner til Den norske kirke, samtidig er vi et reelt kirkelig alternativ. Denne balansen er viktig og vanskelig. Selv om det såkalte stat-kirke kompromisset ble mer positivt enn det en stund kunne se ut til å bli, registrerer vi at det som er selve grunnprinsippet i vår menighets- og kirkeforståelse, ikke blir imøtekommet. Vårt ufravelige syn er at det er troens bekjennere som skal ha styringsretten i kirken.

Det er ikke staten, heller ikke et ubetinget demokrati av alle døpte, som skal ha styringsretten i kirken. Det er troens bekjennere som skal ha styringsrett og det fulle ansvar for kirke- og menighetsliv.

Dette vil vi med stolthet vedkjenne oss som kirke.

DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE, EN KIRKE MED HENSIKT.

Vi ønsker å være en kirke for folket, en kirke av enkeltmenigheter og virkegrener som bygger *åpne fellesskap*. Det er ambisiøst, og det forplikter! Det krever vilje til omstilling og forandring. Det utfordrer oss til gjestfrihet, vilje til å inkludere nye, vilje til å utvide omgangskrets og vennelag. For mange av oss vil det innebære forsakelse. Samtidig gir det oss muligheter til å vinne ny innsikt og bygge nye vennskap. Skal vi som kirke være med å oppfylle Jesu oppdrag, må vi bygge *åpne fellesskap*.

Menighetens gudstjeneste har alltid vært hovedsamlingspunktet for Guds folk. Den må vi holde høyt i ære, bevisstgjøre oss på de dype røttene og kontinuerlig arbeide med å gjøre den relevant og tilgjengelig for dagens mennesker. Her må en fortsettende inkarnasjon finne sted. Samtidig trenger vi å utvikle livsnære og *åpne fellesskap hvor mennesker blir sett*. Her trenger vi stadig å søke ny innsikt og kunnskap for å være en relevant kirke for dagens mennesker. Lov og evangelieforkynnelsen har tradisjonelt stått sterkt i Frikirken. Vi lever i en tid og en kultur som ikke vil høre loven forkynt, som ikke mener seg å trenge offer og soning som grunnlag for syndenes tilgivelse. Mange vil gjerne høre om Gud som en omsorgsfull far, og ha en Jesus som er med oss alle dager som en veileder i kjærlighet. Man vil ha påskedag uten langfredag!

Vårt oppdrag er å forkynne omvendelse og syndenes forlatelse i Jesu navn. Vi er kalt til gjennom ord og handling å male et helt og sant bilde av Jesus, han som er veien, sannheten og livet. Selv sier Jesus: Ingen kommer til Far uten ved meg. Frikirken vil bygge *åpne fellesskap der mennesker blir sett og møter Jesus*.

Vi lever i et av verdens rikeste land, og vi har ytre sett muligheter til å få tilfredsstilt våre behov raskt og effektivt. Overflod, nytelse og selvrealisering er innen vår rekkevidde. Som en radikal motstrøm kalles vi til forsakelse, offer, tjeneste, overgivelse og etterfølgelse. Synoden inviteres til å behandle strategiplan for Israels- og Ytremisjonen, diakoniplan, miljøutfordringer og mange spennende og utfordrende saker. Dette ser vi fram til med forventning og spenning. Vårt ønske er at Gud skal berøre oss, tale til oss og lede oss videre som kirke. Midt i all usikkerhet i møte med mange utfordringer, kan vi være trygge og stille, for i sin menighet bygger Gud *åpne fellesskap der mennesker blir sett, møter Jesus og utrustes til å leve som hans etterfølgere*.

2. SYNODESTYRETS MEDLEMMER

Synodestyret har bestått av:

Arnfinn Løyning	Formann
Leif Gunnar Sandvand	Nestformann
Arnt Sigurd Sollie	Styremedlem forstandere
Sigmund Sandåker	1. varamann forstandere
Hans Christian Andersen	Styremedlem eldste
Ragnar Moe	Styremedlem eldste
Tor Torsøy	Styremedlem eldste
Bjørn Angell	Styremedlem eldste
Sigurd Aglen	1. varamann eldste
Rolf Nohre Therkelsen	2. varamann eldste
Trygve Haugen Øvretveit	3. varamann eldste

3. STYRETS ARBEID

Styret har i løpet av perioden (til og med 15/9 2008) avholdt 21 møter og behandlet 486 saker.

Styrets arbeidsutvalg har avholdt 12 møter og behandlet 148 saker.

Synodens tilsynsmenn har deltatt i fellesmøter med kirkens øvrige tilsynsmenn to ganger i året.

Synodestyret har også hatt samtaler med virkegreinsstyrer og fagsekretærer.

Samarbeidet i styret har vært godt.

Arbeidsutvalget har bestått av:

Arnfinn Løyning
Leif Gunnar Sandvand
De faste eldsterepresentanter på rundgang
Synodesekretæren har vært arbeidsutvalgets sekretær.

4. MINNEORD - FRATREDELSER OG TILTREDELSER

4.1. MINNEORD

Jens Lund-Andersen døde 8/10 2008. Lund-Andersen var synodeformann i vår kirke i til sammen 16 år, i periodene 1959-1967 og 1975-1983. Han tjente også kirken som forstander i flere menigheter, som presbyterieformann og i misjonens tjeneste. Han var en av de som har bidratt til å sette et tydelig preg på kirken. Vi lyser fred over hans minne.

For øvrige minneord henvises til presbyteriestyrenes meldinger til presbyteriemøtene i 2007.

4.2. FORSTANDERFRATREDELSER

NORDRE PRESBYTERIUM

Andersen, Yngve – Alta
Johansen, Geir – Rødøy
Johnsen, John Gunnar - Rana

SØRVESTRE PRESBYTERIUM

Augland, Øivind - Kristiansand
Bakken, Daniel - Øvrebø
Hartvigsen, Thorvald – Lyngdal
Hulløen, Petter - Vennesla
Jølstad, Sverre – Øvrebø
Landro, Runar – Klepp
Møyholm, Ole Johnny - Bryne
Sollie, Arnt Sigurd – Tveit
Søvik, Oddvar - Bryne
Woxmyhr, Yngvar - Randesund

SØRØSTRE PRESBYTERIUM

Berntsen, Erling – Sønedeled
Hestad, Oddvar – Bamble
Nordahl, Leif – Kragerø
Moseid, Oddvar – Lillesand
Balsnes, Gudmund – Gjerstad
Schiager Topland, Espen – Grimstad
Østerberg, Rune - Treungen

VESTRE PRESBYTERIUM

Gustavsen, Helge – Ålesund
Hermansen, Erhard – Herøy
Hermansen, Erhard - Sula
Kvam, Roar – Sula
Aase, Svein Walter – Volda

ØSTRE PRESBYTERIUM

Bergerud, Svein – Hønefoss
Brenne, Jens Fredrik – Oslo Østre
Engsbråten, Olaf - Åsen
Fjellestad, Øyvind – Hamar
Lillevold, Martin – Sarpsborg
Nilsen, Yngvar – Fredrikstad
Stærk, Dagfinn – Halden
Utaker, Helge – Drammen
Utaker, Helge – Åsen
Vatnøy, Rune (ansvarlig) – Halden

4.3. FORSTANDERTILTREDELSER

NORDRE PRESBYTERIUM

Andersen, Yngve – Alta
Antonsen, Stein Vegard – Bodø
Johansen, Geir – Rognan
Johansen, Geir – Tverlandet
Vegge, Trond – Alta
Wold, Trygve - Levanger

SØRVESTRE PRESBYTERIUM

Augland, Øivind – Hånes
Berge, Tor Bjarte – Bryne
Børresen, Geir – Klepp
Evensen, Arnfinn – Vågsbygd
Folkedal, Lars Øystein – Karmøy
Graarud, Stein Arve – Kristiansand
Hollerud, Helge – Lyngdal
Hæstad, Oddvar – Øvrebø
Jakobsen, A. Bruno – Sandnes
Jølstad, Sverre – Øvrebø
Møyholm, Ole Johnny – Bryne
Nygård, Jon Arne - Klepp
Ohm, Ola – Klepp
Rifsgård, Jens Fredrik – Hægeland
Ropstad, Lars Magne – Klepp
Sandve, Håvard – Bryne
Sollie, Arnt Sigurd – Randesund
Stormark, Rune – Vennesla
Tobiassen, Rune – Kristiansand
Øksnevad, Lillian – Riska

SØRØSTRE PRESBYTERIUM

Bengtson, Niclas – Kragerø
Grønsund, Odd Svein – Bamble
Helland, Kjetil – Søndeled
Nielsen, Søren – Arendal
Tveit, Øyvind - Treungen

VESTRE PRESBYTERIUM

Hatlen, Sølve – Volda
Hermansen, Erhard – Sula
Hollerud, Håvard - Bønes
Løkkeborg, Jan – Sula

ØSTRE PRESBYTERIUM

Andersen, Geir Øystein - Åsen
Engsbråten, Olaf – Åsen

Eriksen, Per – Fredrikstad
Frøyland, Jon-Arne – Hamar
Iversen, Kjell (ansvarlig) – Halden
Johansen, Petter Lande – Smaalenene
Nilsen, Yngvar – Fredrikstad
Reitan, Eivind (ansvarlig) – Sarpsborg
Roum, Jon Daniel – Hønefoss
Stang, Dag William – Nedre Glomma
Stokke, Kristoffer – Tønsberg
Utaker, Helge – Ullensaker
Vatnøy, Rune (ansvarlig) – Halden
Vesterberg, Caroline – Oslo Vestre

5. MENIGHETER OG KIRKEBYGG

5.1. NYE MENIGHETER

SØRVESTRE PRESBYTERIUM

Karmøy menighet, dannet 2006

ØSTRE PRESBYTERIUM

Nedre Glomma menighet, dannet 2007

6. REPRESENTASJON

Synodestyret har, særlig gjennom formannen og nestformannen, representert kirkesamfunnet ved en rekke anledninger i perioden. Arnfinn Løyning har representert styret ved presbyteriemøtene i Sørvestre, Vestre og Østre presbyterier, ved innvielse av kirkebygg i Birkeland og Flekkefjord, og ved menighetsjubileer i Søndeled, Vennesla, Porsgrunn, Hægeland og Sarpsborg. Leif Gunnar Sandvand har representert styret ved presbyteriemøtene i Nordre og Østre, og ved 100års jubileet for Ålesund menighet.

Formann og nestformann har i tillegg representert kirkesamfunnet ved flere anledninger blant annet ved Kirkemøtet i Den norske kirke, Skjærgårds 25 års jubileum, Pinsevennenes predikant konferanse, ledersamlinger i regi av NORME, Aksjon Håp, Bibelleseringen 120 år.

Ved siden av dette har også andre av styrets medlemmer og synodesekretæren representert kirkesamfunnet ved ulike anledninger.

7. FORMANN OG NESTFORMANN SOM KIRKENS ØVERSTE TILSYNSMENN

Synodens tilsynsmenn har i løpet av perioden avholdt tilsynsbesøk ved Frikirkens Studiesenter, Fredtun folkehøyskole og Frikirkens Hus. Det er ikke avholdt eget tilsynsbesøk på Nordtun HelseRehab denne perioden, men hele styret hadde lagt styremøtet i juni 2006 til Nordtun og fikk dermed en god innføring i driften av vår eneste gjenværende diakonale institusjon. Tilsynsbesøk ved Høgskolen i Staffeldtsgt vil bli avholdt i løpet av dette skoleåret.

Arnfinn Løyning har besøkt våre misjonsfelt i Japan, Etiopia og Israel og de Palestinske områdene. Leif Gunnar Sandvand har besøkt Mali. I tillegg har tilsynsmennene deltatt på misjonærkonferansene, landsmisjonskonferanser, Landsmøte og ledermøter i FriBU, samt deltatt på aktuelle kurs, konferanser og høringer i regi av både egne og eksterne styrer og råd.

Arnfinn Løyning og Leif Gunnar Sandvand har også som tilsynsmenn avholdt læresamtaler med personer som skulle ansettes i kirkens fellesarbeid, slik det framgår av retningslinjene for dette. Ordinasjon ble foretatt av Katrine Bråtane i januar 2006 og av Daniel dos Santos under Visjon 06 og misjonærinnvielse av Rut Kari og Knut Ola Topland under Visjon 07, samt en forbønnshandling for Ingjerd Grimstad under Visjon 08.

Fra oktober 07 og frem til synodemøtet 08 har synodeformannen prøvd ut ordningen med å være synodeformann på heltid. I tillegg til en sterkere konsentrasjon om de faste oppgavene, har formannen prioritert å besøke enkeltmenigheter og fellesarrangementer i kirkesamfunnet. Han har også brukt mer tid på kontakt og nettverksbygging med tanke på de utfordringer og muligheter som den aktuelle kirkelige situasjonen gir oss som kirkesamfunn.

8. HOVEDTREKK FRA ARBEIDET I PERIODEN

8.1. FORFATNINGS- OG REGLEMENTSSAKER

Synodestyret har i perioden arbeidet med flere saker med forfatnings- og reglementsmessige konsekvenser. De mest omfattende er saken om synodeformann på heltid, om endringer i medlemskapsbetegnelsene, og om tilsynsordningen. For både disse og øvrige saker i denne kategorien vises til egne saksframlegg til Synoden 2008.

8.2. ORGANISASJONSARBEID

8.2.1 MEDLEMSREGISTER OG DOBBELTMEDLEMSKAP MOT ANDRE TROSSAMFUNN

Synoden 2005 vedtok å opprette et sentralt medlemsregister. Arbeidet med dette ble igangsatt tidlig i perioden, men har blitt forsinket av flere årsaker. Det dreier seg primært om datasikkerhet og om økonomien i prosjektet, der det har vært nødvendig å vente på en

avklaring om ny leverandør for Den norske kirkes register. Disse momentene er nå i ferd med å falle på plass, og det er håp om at arbeidet kan igangsettes med tanke på et operativt register fra 1/1 2010.

Endringene i forskrift til trossamfunnsloven med fødselsnummer som grunnlag for offentlige tilskudd og vask av disse mot andre tros- og livssynssamfunn har også medført et relativt betydelig arbeid. Ved første vask sto om lag en tredel av Frikirkens medlemmer i Den norske kirkes register. Det forsøket som ble gjort på å rydde i dette har skapt nye problemer. De ca. 1600 medlemmer som meldte til Den norske kirke at de ønsket sitt medlemskap der, ble fortsatt stående i våre lister, ettersom vi aldri fikk melding om hvem disse var. Etter datatilsynets vurdering er dette så personsensitive opplysninger at de ikke kunne meddeles oss. Denne gruppen, pr. dato ca. 1300 medlemmer, er fortsatt et uløst problem, men departementet har nedsatt en referansegruppe bestående av to medlemmer fra samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn og ett fra Norges Kristne Råd (synodesekretæren) for å forsøke å finne en løsning. Ellers har endringen gitt oss bedre mulighet til å rydde i våre egne lister, ikke minst å få ut døde. Det er imidlertid fortsatt en utfordring å få inn oppdaterte lister fra menighetene innen de oppsatte frister, og å få fullstendige fødselsnummer fra alle medlemmer. Differansen mellom vårt eget medlemsgrunnlag og de som blir godkjent for offentlige tilskudd utgjør totalt om lag 1.000.000 pr. år.

8.2.2 ENDRET STRUKTUR PÅ INFORMASJONS- OG STUDIEARBEIDET

Det vises til eget saksframlegg om denne saken.

8.2.3 FELLES STYRESAMLINGER

Synodestyret har videreført en årlig felles styresamling, der alle virkegreinsstyrer samt synodestyret er samlet. Disse samlingen har vist seg nyttige både med tanke på kommunikasjon mellom de ulike styrer, og for drøfting av saker av felles interesse. Styret mener at disse samlingene bør fortsette, men vil arbeide videre med formen på samlingene.

8.2.4 REVISJON AV RETNINGSLINJER – ”TIL STEDE”

Revisjon av retningslinjer og prosedyrer for behandling av saker hvor det rettes mistanke om alvorlige forhold mot ansatte, ordinerte og/eller andre frivillige medarbeidere i tjenste, er fullført i denne perioden, og har fått tittelen ”Til Stede”. Disse er sendt menighetene, og styret håper med dette å ha gitt et grunnlag for et ryddig arbeid der slike situasjoner oppstår.

8.2.5 SAMLIVSARBEID

Synodestyret har på bakgrunn av tidligere vedtak i synodemøter og synoderåd gitt Frikirkens Studiesenter i oppdrag å arbeide med dette saksområdet, og det vises til deres melding til Synoden.

8.3 SAMARBEID MED ANDRE KIRKER OG ORGANISASJONER

Frikirken er gjennom synodestyret eller øvrige fagstyrer representert i følgende samarbeidstiltak. Synodestyret har gjennomgått representasjon i disse fora, og i stor grad delegert kirkens representasjon til de virkegreiner som har faglig ansvar for aktuelt arbeidsområde:

Norges Kristne Råd
Det Lutherske Verdensforbund
Det Norske Bibelselskap
Egedeinstituttets representantskap
Familie og Medier
Hjemmens Dåpsring
Institutt for Kristen Oppseding
Kirkens Nødhjelp
Kristenfolkets Edruskapsråd
NORME
Norsk Kristelig Studieråd
Norsk Misjonsråds bistandsnemnd
Organisasjonenes Folkehøyskoleråd
Samarbeidsrådet Den Norske Israelsmisjon - Frikirkens Israelsmisjon
KristenNorges Forsikringsfelleskap
KristenNorges Innkjøpsfelleskap
Utvalg under Norges Kristne Råd
Ressurs og Beredskap, Modum
Willow Creek Norge
Til Helhet

8.4. ØKONOMI OG FORVALTNING

Som det framgår av framlagte regnskaper er den økonomiske situasjonen for kirkens fellesarbeid generelt sett god. Enkelte virkegrener har imidlertid utfordringer, enten med bakgrunn i lavere gaveinntekter enn forventet eller på grunn av endrede arbeidsoppgaver. For de virkegrener som finansieres ved tilskudd fra menighetene, har synodestyret gjennomført enkelte endringer for å bidra til å løse dette, men rammene er gitt, og setter enkelte begrensninger. For misjonene er det fortsatt en utfordring å øke gaveinntektene fra menigheter og enkeltpersoner minst i takt med prisutviklingen. For øvrig vil synodens behandling av bruk av offentlige tilskudd være et viktig premiss for hvilke oppgaver som kan prioriteres. Det vises til egen sak om dette.

8.5. ANNET

8.5.1 REKRUTTERING

Flere av Frikirkens menigheter mangler arbeidere, og behovet for å rekruttere unge til fulltidstjeneste i Frikirken er stort. Det er i løpet av perioden avholdt en rekrutteringskonferanse med formål å treffe studenter som kan tenke seg tjeneste i Frikirken i framtiden. Deltakelsen var relativt lav, men det ble knyttet kontakter mellom studenter og Frikirken, og studentene som deltok har gitt uttrykk for at de opplever Frikirken som en god og aktuell arbeidsplass i framtiden.

Det har videre blitt opprettet et fond for rekruttering og videreutvikling av arbeidere. Gjennom fondet har 5 studenter fått støtte til deltidstjeneste i en menighet ved siden av studiene, og på den måten blitt kjent med hva det innebærer å arbeide i Frikirken.

8.5.2 REVISJON AV LITURGIER

Et utvalg bestående av Arne Kristiansen, Helge Utaker og Thomas Bjerkholt har i lengre tid arbeidet med en revisjon av Frikirkens liturgier. Utvalget har nå levert sine forslag, og dette legges fram som egen sak.

8.5.3 VISJON FOR FRIKIRKEN

Med utgangspunkt i vedtak på Synoden 2005 arbeidet synodestyret og styret for informasjonsavdelingen videre med denne saken. Det ble avholdt flere fellesmøter, og styret for informasjonsavdelingen la ned et stort arbeid, som også er omtalt i dette styrets melding. Midt i perioden vedtok imidlertid synodestyret å legge arbeidet foreløpig på is, da styret mente at det var nødvendig med mer tid. Styret arbeidet imidlertid videre med saken, og i fellesmøte med FriBU i januar 2008 så styret FriBU's Visjon som noe å arbeide videre med for hele kirken. Som et resultat av dette sluttet synodestyret i april seg til følgende ordlyd:

EN FRI KIRKE

Vi vedkjenner oss med stolthet en kirke der troens bekjennere selv har styringsretten.

FRIKIRKENS HENSIKT

Vi bygger åpne fellesskap der mennesker blir sett, møter Jesus og utrustes til å leve som hans etterfølgere.

ET BILDE AV EN ØNSKET FRAMTID

Fellesskap

Våre menigheter har åpne og rause fellesskap, der mennesker blir sett og tatt på alvor. I smågrupper utvikles trygghet og åpenhet. Gjennom gudstjenesten og ulike samlinger erfarer vi Gud. Vi bygger enhet gjennom fellesskap på tvers av generasjoner, kulturer og menighetsgrenser.

Tjeneste

Vi ser mennesker tjene med de gaver Gud har utrustet dem med. De følges opp av ledere som hjelper dem til å vokse og ta ansvar i ulike tjenester. Sammen erfarer vi velsignelsen av å gi tid, evner og ressurser til Guds rike.

Modenhet

Gjennom aktuell formidling blir vi bedre kjent med oss selv, hverandre og Gud. Mennesker blir tryggere i sin tro. Vi opplever at Den Hellige Ånd forvandler mennesker gjennom undervisning av Guds Ord og erfarne ledere bruker tid med nye ledere, og utfordrer og veileder dem.

Misjon - lokalt og globalt

Vi bygger relasjoner til mennesker i vårt miljø. Menigheten arbeider aktivt for å inkludere nye i fellesskapet og hjelpe dem fram til tro på Jesus. Medlemmene oppfordres til engasjement for skaperverket og aktiv innsats for misjon. Gjennom vennskapsmenigheter, misjonærer og ulike misjonsprosjekter bringer vi Jesus til verdens ende.

8.5.4 VURDERING AV BRUK AV OFFENTLIGE TILSKUDD

Synodestyret har ved flere anledninger diskutert anvendelsen av tilskudd etter lov om trossamfunn, der hovedprinsippene har vært relativt lite endret siden tidlig på 1980-tallet. Det legges fram en egen sak om dette.

8.5.5 SYKEHUSPRESTSTILLING

Det ble høsten 2005 innledet samtaler med Sunnaas sykehus om en sykehuspreststilling til Katrine Bråtane. Resultatet av dette ble at Katrine Bråtane ble ansatt på sykehuset i 2006, lønnet av Frikirken, i en prosjektperiode på to år. Etter denne periodens utløp ble ansettelsen forlenget, og arbeidsgiveransvaret overført fullt og helt til Sunnaas.

8.5.6 FREDTUNUTBYGGING

Felleskassas tjenesteboliger ble solgt i 2006, og frigjort kapital ble vedtatt anvendt til utbygging på Fredtun. Bakgrunnen var både skolens behov for en opprustning og muligheter for mer fleksibel drift, og kirkesamfunnets behov for egnede stevnelokaliteter. Bevilgningen er også uttrykk for et ønske om å satse på ungdom og utdanning.

8.5.7 ENDRINGER I TILSYNSORDNINGEN

I sin melding til Synoden 2005 skrev synodestyret at det var behov for en ny vurdering av tilsynsordningen i Frikirken. Styret har arbeidet mye med dette spørsmålet, som legges fram som egen sak.

8.5.8 ENDRINGER I MEDLEMSKAPSBESTEMMELSENE

Synoden 2005 ba synodestyret forberede denne saken for Synoden 2008. I tillegg til synodestyrets forslag er det også kommet endringsforslag fra to av våre menigheter. Endring i medlemskategoriene legges fram som egen sak.

8.5.9 KONFLIKT MED STYRET I INFORMASJONS- OG MEDIAAVDELINGEN

Styret i informasjons- og medieavdelingen la i desember 2007 ned sine verv. Deres begrunnelse framgår av dette styrets melding. Synodestyret tok styrets nedleggelse av vervene til orientering, men deler ikke alle de begrunnelser som ble gitt for dette. Enkelte av de momenter som nevnes, eksempelvis behov for endringer av organisasjonsstrukturen, var allerede under arbeid og legges fram som egen sak på dette synodemøtet. I andre saker, eksempelvis visjonsprosessen, er det både ulike oppfatninger av roller og reell uenighet. Synodestyret vil også peke på at det synes å være ulike forståelser av fagstyrenes, og spesielt dette styrets, roller i vår struktur.

Når det gjelder den konkrete kritikk som rettes mot synodestyret og ansatte, vil synodestyret peke på at styrene står ansvarlig overfor Synoden, mens de ansatte er ansvarlige for sine respektive styrer, og svarer for disse. Synoden er ikke, og bør ikke være, et forum for arbeidstvister som hører hjemme i andre organer.

Synodestyret har derfor valgt å ta ut enkelte deler av informasjonsstyrets melding til Synoden. Kritikk av styrer, råd og tillitsvalgte er ikke sladdet. Med henvisning til personvernet for våre ansatte, som styret har et arbeidsgiveransvar for, er kritikk av identifiserbare ansatte imidlertid tatt ut.

8.5.10 KONFLIKTER - KONFLIKTRÅD

Også i denne perioden har synodestyret registrert, og delvis vært involvert i, konflikter i flere av våre menigheter. Etter presbyteriemøtet i Sørvestre presbyterium ble engasjementet i Øvrebø avsluttet. På bakgrunn av konflikter og habilitetsforhold er det satt inn settepresbyterier for Skien og Bryne menigheter. Enkelte av de erfaringer som er gjort i disse sakene har vært med i revisjonen av personalregelverket som er nevnt tidligere i denne meldingen.

Det er også vedtatt opprettelse av et konfliktråd for å bidra til bedre håndtering av slike saker. Dette rådet er nå operativt.

8.5.11 AVTALE MED DEN NORSKE KIRKE

En samtalegruppe har arbeidet med utkast til en avtale med Den norske kirke. Utkastet og prosessen etter presenteres i egen sak til dette møtet.

8.5.12 HØRINGSUTTALELSER

Styret har i perioden avgitt fire høringsuttalelser, nemlig om stat – kirke, om opplæringsloven, om ekteskapsloven og om kvinner og homofile i trossamfunn. Høringsuttalelsene finnes på www.frikirken.no. Styret takker for det arbeid som er utført i forbindelse med disse uttalelsene. I tillegg til egne uttalelser har Frikirken gjennom sitt medlemskap stilt seg bak de uttalelser som er avgitt av Norges Kristne Råd.

8.5.13 DIAKONIUTVALG

Synoden 2005 ba om at et diakoniutvalg ble opprettet snarlig og få i oppgave å legge fram forslag til diakonal handlingsplan for Frikirken til Synodemøtet 2008. Opprettelsen av utvalget tok svært lang tid på grunn av problemer med å få frivillige til å gå inn i dette. Et hurtigarbeidende utvalg ble imidlertid etablert tidlig i 2008, og dette utvalgets innstilling fremmes som egen sak.

8.5.14 KIRKEN OG KLIMAUTFORDRINGENE

Synodestyret etablerte en arbeidsgruppe for å legge fram et dokument om kirken og klimautfordringene. Arbeidsgruppa har levert sitt dokument, som legges fram som egen sak på dette synodemøtet.

8.5.15 PREDIKANT- OG ARBEIDERMØTER

Synodestyret anser de årlige Predikant- og arbeidermøtene som en vesentlig del av vår kirkes etterutdanningsopplegg. Etter et år med desentraliserte møter i 2006, er møtene nå igjen tilbake på Fredtun. Synodestyret, FriBU, Fredtun og Studiesenteret samarbeider om opplegg og gjennomføring av denne viktige samlingen. Fellesskapet støtter dette med ca. 120.000 kr årlig. Synodestyret takker alle involverte, særlig rektor ved studiesenteret, for arbeidet med disse møtene.

8.5.16 OPPFØLGING AV ARBEIDET MED MANN-KVINNE ETTER SYNODEN 2005

I Forbindelse med behandlingen av ordinasjonssaken i 2005 ble følgende vedtatt: ”Synoden ber synodestyret legge til rette for at hele kirken fortsetter å arbeide med spørsmålet om på hvilken måte vi skal forstå Bibelens ord om mann og kvinne i vår tid.

Arbeidet skal skje i overensstemmelse med kirkens skriftsynserklæring. Arbeidet oppsummeres til Synodemøtet i 2011.”

Synoderådet har hatt en foreløpig drøftelse av dette vedtaket, og vedtatt følgende:

”Synoderådet nedsetter en arbeidsgruppe med følgende mandat: Arbeide med bibelsk materiale som angår forholdet mellom mann og kvinne og som kan gi konsekvenser for kirkens ordninger.

Gruppen består av Bjørn Jellestad, Gunnar Johnsen og Jan Gossner. Dersom noen av disse ikke kan gis synodens tilsynsmenn fullmakt til å supplere gruppen.”

Synodestyret har valgt å la den øvrige oppfølgingen av dette vedtaket ligge i denne synodeperioden. Styret ser det som viktig at det kommende synodestyret setter igang et arbeid for å hjelpe menighetene til et konstruktivt arbeid med Bibelens ord om mann og kvinne i vår tid

Synodestyret vil følge dette arbeidet videre fram mot 2011.

8.5.17 VISJON – FRIKIRKENS SOMMERSTEVNE PÅ FREDTUN

Siden 2005 har Visjon blitt arrangert hvert år i uke 29. En egen komite har på vegne av synodestyret forberedt og gjennomført Visjon på en meget tilfredstillende måte. Oppslutningen har vært økende, og Visjon 08 satt ny deltakerrekord med 1100 deltakere, inkl en flott stab av frivillige ledere. Høsten 2007 ble FriBU invitert til å bli med som medarrangør av Visjon. Et positivt og fruktbart samarbeid ble dermed videreutviklet. Både FriBU og synodestyret har investert betydelig i arrangementet. Blant annet har synodestyret avsatt midler til en 50% prosjektstilling for arbeidet med Visjon.

Synodestyret takker hovedkomiteene og alle andre medarbeidere som har vært med på å utvikle Visjon til å bli den viktige storsamling det er i vår kirke.

8.5.18 HØYSKOLESAMARBEID – HØYSKOLEN I STAFFELDTSGATE

Samarbeidet med Normisjon om høyskole har nå pågått en periode. Vi viser til melding vedlagt synodestyrets treårsmelding..

9. PERSONELL

Oversikten omfatter personell ansatt av Felleskassa.

Synodesekretær	Terje Solberg
Økonomileder:	Bjørn Kolltveit
Personalleder:	Unni Westli, (50% fra 01.02.2008)
Kontorsekretær:	Jorun M. Olsen
Kontorsekretær:	Hilde Hasselgård
Kontorsekretær:	Torild Lia til 31.12.2007
	Aud Bergquist fra 02.05.2007
Kontorsekretær:	Anne Helene Fiske til 31.07.2007
	Hilde Kirsti Labugt fra 21.05.2007
Vaktmester:	J. Fredrik Olsen
Renholdere:	Mohamed Chaibi

Fra det tidspunkt styret for informasjons- og mediaavdelingen la ned sine verv overtok synodestyret også arbeidsgiveransvaret for dette styrets ansatte. Det vises til melding om arbeidet i avdelingen som er vedlagt synodestyrets melding.

10. TAKK

De ulike meldinger, utredninger og saksframlegg til årets synode vitner om et solid og trofast arbeid, utført av de mange frivillige medarbeidere og de ansatte i vår kirke. Synodestyret ønsker å rette en takk til alle som gjennom sin tjeneste bidrar til å gjøre våre menigheter til steder der mennesker kan møte Gud.

Synodestyret ønsker også å takke de av våre ansatte og tillitsvalgte som gjør en innsats i vår kirkes fellesarbeid. Takken går også til frivillige og ansatte medarbeidere i menigheter og presbyterier.

I dette ligger først og framst en takk til Gud. I alt arbeid som gjøres må vi aldri miste det store perspektiv at vi står som hans medarbeidere.

«Takk, at jeg også fikk ditt kall og skal få være med!»

11. ”BILDER AV EN ØNSKET FRAMTID”

FELLESSKAP

Kirkens kall er først og fremst å følge Jesus og lyde ham. Det første kallet er altså Jesus. Vi er kalt til samfunn, fellesskap med den levende Gud. Hele tiden kalles vi nærmere og dypere inn i denne livsrelasjonen. Ingen tjeneste eller aktivitet kan erstatte samfunnet og fellesskapet med Jesus. Vi vil som kirke ha fokus dette kall og denne relasjon. Vi vil oppmuntre den enkelte til å rydde plass i livet til stille minutter, timer og dager hvor vi kan søke Herren og være i hans nærhet. Vår aktive liv må ikke hindre oss i utvikle dype røtter som søker liv og kraft i kildene med levende vann.

Vi kalles også til å leve i fellesskap med hverandre. Sjelesorg og skriftemål er hjelpemidler som er gitt oss for at skal leve gjennomskinnelige og i lyset. Smågruppene hjelper oss til å leve livsnært sammen med andre mennesker, og søndagens gudstjeneste hvor vi samles om Ord og Sakrament, utrunder oss til oppdraget: Gå ut og forkynn evangeliet for alle folkeslag.

TJENESTE

”Frelst jeg er for å tjene”, skrev Sigvart Engeset i sangen han tilegnet Ungdomsforeningen i Oslo Vestre Menighet da den ble startet. Det er en ære og en glede å få tjene kongenes Konge og herrenes Herre. Med de naturgaver og nådegaver vi har fått skal vi alle få tjene med glede og frimodighet.

At FriBUs Landsmøte og Synodemøtet arrangeres samtidig på Fredtun er svært gledelig og et uttrykk for det fellesskap som eksisterer mellom oss. Kontakten er blitt styrket på flere plan, blant annet ved representasjoner, vi står sammen om planleggingen av PAM og vi er felles arrangør av Visjon.

Barn og unge er nåtid og fremtid for vårt kirkesamfunn, og den satsingen som har skjedd med tilsetting av barne- og ungdomsarbeidere i mange av våre menigheter har gitt mange positive resultater. Samarbeid og samhandling mellom FriBU, kirkesamfunnet og menighetene må stadig utvikles og styrkes.

Frikirkens har et betydelig behov for flere arbeidere, og vi trenger å styrke rekrutteringsarbeidet både innad i våre menigheter og utad mot aktuelle steder og personer. Vi

tror også at det ligger et potensiale i å styrke oppfølging og kontakt med en del av våre tidligere medarbeidere som av ulike grunner avsluttet arbeidsforholdet i Frikirken. Ikke minst ser vi behovet for å ha et aktivt forhold til undervisning og opplæring. Investeringen på Fredtun, satsingen på Høgskolen i Staffeldtsgt, PAM, praktikum og eldstekursene vitner om det. Vi ser behov for å styrke arbeidet med rekruttering samtidig som vi trenger å sette inn ressurser til veiledning og mentoring for våre medarbeidere slik at flere kan forbli i en vedvarende tjeneste i vår kirke.

MODENHET

Alt liv må modnes, vokse og utvikles for at det ikke skal stagnere og dø. Slik er det også med Guds barn og Guds menighet. Gjennom åndsfylt, aktuell og relevant forkynnelse, undervisning og veiledning blir vi bedre kjent med oss selv, andre mennesker og Gud. Det må aldri såes tvil om at forkynnelsen av rettferdiggjørelse ved tro skal alltid være grunntonen i det som forkynnes i våre menigheter.

Samtidig utfordres vi til fordyping og livsforvandling på andre viktige områder av livet. Synoden skal i år behandle to innstillinger som begge omhandler diakonien i vid forstand. Diakoni står for tjeneste og omsorg. Kirken har i de fleste kulturer og samfunn vært plogspisser innen diakoni, ikke minst når det gjelder helse og utdanning. I vårt land er jo det meste av institusjonsdiakonien overtatt av det offentlige. Det betyr ikke at behovet for hverdagsdiakoni og livsnær omsorg er blitt mindre. Vi er overbevist om at ord og handling må bli ett, og at menighetene har mange muligheter til å vise praktisk nestekjærlighet overfor de mange ensomme, våre nye landsmenn, aleneforeldre, folk i fengsel osv. Det er farlig hvis vi blir oss selv nok, og ikke har noe overskudd og ressurser til dem i vår nærhet som trenger nærhet og omsorg.

Omsorgen for skaperverket har fått nye dimensjoner de siste årene. Våre miljøfarlige utslipp og den globale oppvarming har satt hele vår sivilisasjon i fare. Som enkeltpersoner og som kirkesamfunn kan vi ikke alene skape den nødvendige endring. Det fritar oss likevel ikke for ansvar. Vi kan og skal være aktive pådrivere i den politiske prosessen som er nødvendig for å kunne fatte de store beslutningene som gir store resultater. Vi oppfordrer hverandre også til ansvarlighet i de små daglige valg når det gjelder mindre forbruk, reparere i stedet for å kjøpe nytt, bruke miljøvennlig kollektiv transport, enklere ferievaner osv. Vi har fått verdifull inspirasjon fra den keltiske kristentradisjon som hjelper oss til å se helhet og sammenheng i Guds mektige skaperverk.

Vi har gode relasjoner til våre kristne søsken i andre kirkesamfunn. Gjennom Norges Kristne Råd og andre fora møtes vi på tvers av ulike teologiske tradisjoner. Midt i dette gode fellesskap har det vokst fram en vanskelig sak, den såkalte homofilisaken. Flere av våre søsterkirker kjenner på samme smerten som oss. Samkjønnet samliv er mer enn et teologisk enkeltspørsmål, det berører vår skriftforståelse og har vidtrekkende konsekvenser. Dette spørsmålet har vi arbeidet med, og synodestyret har tidligere gitt veiledning til menighetene. Denne veiledning står fast. Med basis i vårt skriftsyn mener vi at Frikirken ikke kan endre sin overbevisning i dette spørsmålet. Samtidig trenger vi å arbeide videre forskjellig side ved dette spørsmålet. Vi trenger også å gi trygghet og rom for meningsutvekslinger og refleksjon om dette og andre tidsaktuelle spørsmål.

Vi er forberedt på at det i fremtiden vil koste mye å stå fast på Guds ord i mange sentrale spørsmål. Vi trenger åndens kraft og troens frimodighet til å kjempe for at Guds ord skal være eneste og tilstrekkelige rettesnor for tro, lære og liv. På den måten kan vi fremstå som en moden og modig kirke i et sekularisert og pluralistisk samfunn.

MISJON LOKALT OG GLOBALT.

Det må aldri være tvil om hva som er Frikirkens hovedsak. Vi skal sammen med den verdensvide kirke bringe evangeliet ut til nye generasjoner og til unådde folkeslag. Indremisjon, ytre misjon og resten av vårt frontarbeid skal ha vårt hovedfokus. Gjennom bønn, offer og utsendelse får vi være med på å virkeliggjøre misjonsoppdraget. De siste årene har vi investert mye i eget arbeid i menighetene, ansatt flere arbeidere, investert i kirkebygg og andre viktige prosjekter. Men det er foruroligende at gavene til vårt misjonsarbeid ikke står i forhold til den store lønnsveksten de fleste av oss har fått del i. Her utfordres vi alle til å foreta en grundig evaluering av vår egen forvaltning. Preges våre liv av gudsfrykt med nøysomhet? Lever vi etter den apostoliske formaningen om å gi så mye vi er i stand til? Som menigheter trenger vi å samtale om vi virkelig kan kalle oss misjonsmenigheter, om våre prioriteringer står i forhold til hovedoppdraget vi har fått?

Som kirke vil vi gi et tydelig svar på oppdraget vi har fått fra menighetens Herre. Vi svarer JA, Vi vil tjene, vi vil sende, vi vil gå, vi vil ofre, vi vil be. Vi vil bringe Jesus Kristus ut til mennesker slik at de kan tro evangeliet og bli frelst.

Synodestyret, september 2008.

Arnfinn Løyning

Leif Gunnar Sandvand

Arnt Sigurd Sollie

Bjørn Angell

Ragnar Moe Tor Torsøy

Hans Christian Andersen

VEDLEGG TIL SYNODESTYRETS MELDING: MELDING FRA HØYSKOLEN I
STAFFELDSGATE

Høgskolen i Staffeldtgate
Staffeldtgate 4
0166 Oslo
Tlf.: 22 98 61 00
Faks: 22 98 61 01
post@staffeldtgate.no
www.staffeldtgate.no
Bankgiro: 3000 14 74592

Rektor: Per Reinert Eriksen
Antall ansatte: 23
Timelærere/instrumentallærere: 65 +
Studenttall:
2004-2005: 123
2005-2006: 155

2006-2007: 157
2007-2008: 181
2008-2009: 151

Høgskolen i Staffeldtsgate var en realitet fra 1. august 2004. Frikirkens teologiske høgskole ble fusjonert inn i den nye høgskolen fra samme dato. Høgskolen i Staffeldtsgate er i høy grad en nyskaping, men samtidig en videreføring av den nesten 90-årige Bibelskolen i Staffeldtsgate.

Studieåret 2004/2005 holdt høgskolen til i midlertidige lokaler i Vika, mens lokalene i Staffeldtsgate ble bygget om og pusset opp. Skolen flyttet tilbake sommeren 2005, og den offisielle åpningen fant sted 19. august 2005.

Høgskolen i Staffeldtsgate gir eierne, Frikirken og Normisjon, en unik mulighet til å stå sentralt i utdanningen av kristne ledere. Visjonen er at skolen, samtidig som den gir formelle studiepoeng, skal utruste til tjeneste ved å integrere kunnskap og åndelig modning og bevisstgjøring. Det er kallsbevisste, motiverte mennesker med åndelige dybde kirken og samfunnet trenger.

Høgskolen tilbyr to studieløp, som begge gir bachelorgrad:

1. Menighet, organisasjon og ledelse – MOL (treårig)
2. Musikk, menighet og ledelse – MML (fireårig med integrert bachelorgrad etter tre år)

I tillegg tilbys en etterutdanningsmodul i Jødisk-kristne studier – JKS (30 studiepoeng). Det er mulig å være både fulltids- og deltidsstudent ved Høgskolen i Staffeldtsgate.

Praksis står sentralt i studiene ved høgskolen. Studentene har tre uker praksis hvert år, enten som komprimert praksis på nyåret eller som såkalt langsgående praksis, der de har praksisen spredt utover i studieåret. Det er mange menigheter og organisasjoner som gjerne vil ha praksisstudenter fra Staffeldtsgate, og tilbakemeldingene fra studentene er at møtet med arbeidslivet på denne måten er lærerikt og meningsfylt.

Høgskolen arrangerer studieturer hvert studieår. Folkemusikkurset på Voss er obligatorisk for alle andreårsstudentene på MML. Førsteårsstudentene på MML får tilbud om en studietur til USA (det alterneres mellom Chicago og Los Angeles) for å oppleve og studere gospelmiljøer og -tradisjoner. For MOL arrangeres det studieturer til London, og de kan dessuten delta på studieturer til Israel sammen med JKS-studentene. Retreats er obligatorisk for både MML- og MOL-studenter.

SAK 2/08: MELDINGER FRA VIRKEGREINENE

SAK 2.1/08: FRIKIRKENS ISRAELS- OG YTREMISJON

Melding fra Frikirkens Israels- og Ytremisjon

2005 - 08

1. MISJONSSTYRET OG MISJONSAVDELINGEN

1.1. MISJONSSTYRET

Styret har i perioden bestått av:

Dagfinn Stærk, formann

Arnstein Flå, nestformann

Bente Ringøen Hegen, styremedlem

Torhild Høydalsvik, styremedlem

Ole Johnny Møyholm, styremedlem

Håvard Hollerud, 1. varamann

Åshild Øen, 2. varamann

Torbjørn Jakobsen har møtt som representant for Fagråd for Israelsmisjon (uten stemmerett)

1.2. FRA STYREPROTOKOLLEN

Styret har i treårsperioden (pr. juni 2008) hatt 15 styremøter og behandlet 236 saker (det er også planlagt styremøte i september 2008).

1.3. MISJONSAVDELINGENS STAB

A. Misjonsavdelingen ved Synodekontoret

- Ingar Bø, misjonsleder
- Mirjam Bergh, misjonssekretær for Afrika
- Inge Auberg, seksjonsleder for hjemmearbeidet

B. Andre ansatte med administrativt ansvar

- Nora Margaret Gimse, misjonssekretær for Kina og Japan (50 % stilling)
- Sidsel Lauten, konsulent menighet - misjon
- Odd Svein Grønsund, reisesekretær/innsamlingskonsulent og misjonssekretær for Taiwan. Fra januar 2007 ble stillingen redusert fra 100 % til 50 %.
- Nina Dalseth, innsamlingskonsulent (20 % stilling) fra januar 2008.

C. Andre reisesekretærer

- Ruth Kari og Knut Ola Topland (høsten 2006)
- Arne Jørgensen fra sommeren 2007 til mai 2008.

2. OPPFØLGING AV VEDTAK I SYNODEN 2002

2.1 SAMMENSLÅING AV ISRAELSMISJONEN OG YTREMISJONEN

Etter en to års prøvesammenslåing av Israelsmisjonen og Ytremisjonen vedtok synodemøtet 2005 (sak 15/05) at sammenslåingen skulle gjøres permanent. Det nye Fagråd for Israelsmisjon er et rådgivende organ for Frikirkens Israels- og Ytremisjon. Fagrådets arbeid skal ha misjon blant jøder som sitt hovedsikte, men skal også gi råd for misjonsarbeidet i De Palestinske Områdene. Fagrådet oppnevnes av misjonsstyret.

På synodemøtet 2005 ble følgende valgt til Fagrådet:

Leder: Martin Lillevold.

Medlemmer: Torleif Elgvin og Torbjørn S. Jakobsen

Varamedlemmer: Randi Sandstad og Asbjørn Haaland

Martin Lillevold trakk seg fra Fagrådet våren 2007. Torleif Elgvin ble oppnevnt som ny leder.

Retningslinjene for Fagrådet for Israelsmisjon og for misjonsstyret er blitt justert i henhold til vedtaket i Synoden 05. Det er i perioden holdt fem møter i Fagrådet.

2.2 TREÅRSMELDINGEN 2002-05

2.2.1 MISJONENS ØKONOMI

Synoden påpekte at årlige underskudd i FIY på omkring 2,5 millioner var en situasjon som ikke kunne vedvare. Misjonsstyret hadde selv satt søkelys på økonomien for å bringe den under kontroll, noe synoden ga sin tilslutning til. Synoden så at det kunne bli nødvendig med nedskjæringer, men uttalte at det ikke er ønskelig at det sies nei til habile kandidater som er åpne for utreise i misjonens tjeneste.

2.2.2 DIVERSE ANBEFALINGER

Av anbefalinger som er tatt med i protokollen fra Synoden, kan nevnes:

- Gjøre Kristi himmelfartsdag til en misjonsdag i hele vår kirke. Tanken var at presbyteriene skulle utfordres til å ta initiativ til dette. Utenom stevnet på Fredtun er dette ikke blitt fulgt opp.
- Etablere fadderordning i forhold menighet – misjonær. Dette er iverksatt fra sommeren 2007. Fram til juni 2008 ble det inngått avtale med 5 menigheter. Ordningen trenger å videreutvikles for at det skal bli en mer reell tilknytning mellom misjonær og menighet.
- Benytte unge mennesker som har vært ute i misjonens tjeneste til menighetsbesøk.

Dette er noe vi arbeider med i samarbeid med FriBU.

3. ØKONOMI

3.1 TRENDER

I forhold til forrige treårsperiode har vi greid å redusere ubalansen mellom inntekter og utgifter. Dette skyldes at inntektene har øket noe og at det er strammet inn på kostnadssiden, hovedsaklig ved at bemanning i misjonsavdelingen er redusert. Gjennom menighetsgaven, fast givertjeneste og aksjoner og andre gaver bidro hvert Frikirkemedlem i fullt medlemstall i snitt med kr 925 til FIY i 2007. Vi tror det er muligheter for at dette beløpet kan økes. Arbeidet med å forbedre økonomien vil fortsette.

**ØKONOMISK OVERSIKT FOR FRIKIRKENS ISRAELS- OG YTREMISJON FOR TREÅRSPERIODEN
2005 - 2006**

Oppgitt i tusen kroner

Inntekter	2007	2006	2005
Ekstern støtte (bla NORAD)	4 859	4 993	3 943
Testamentariske gaver	158	649	1 039
Gaver og innsamling	** 9 151	* 8 864	8 257
Andre inntekter (bla husleie og finans)	789	427	356
Sum inntekter	14 957	14 933	13 596
Sum kostnader	15 727	16 241	14 766
Resultat før ekstraord.	-771	-1 308	-1 170
Ekstraordinær inntekt		*** 2 768	
Resultat	-771	1 460	-1 170
	Pr 1/1/08	Pr 1/1/07	Pr 1/1/06
Total egenkapital	9 800	10 571	9 111
	10 281		

*) Herav kr 809.203 til "Øysteseaksjonen".

***) Herav kr 859.163 til nytt kirkebygg i Ankang

****) Fra salg av Den Norske Skolen i Japan

For å være sikker på å kunne ivareta den forpliktelse det innebærer å sende misjonærer ut til langtidstjeneste og å inngå langsiktige forpliktelser overfor samarbeidspartnere i misjonslandene har misjonsstyret satt som mål at misjonen skal ha en egenkapital på minst 50 % av driftsbudsjettet. Salget av skolen i Japan i 2006 bidrog til at vi fortsatt ligger over denne grensa. Vi trenger imidlertid å komme i driftsbalanse innen få år for å sikre vår økonomi. Det er også ønskelig å kunne utvide arbeidet til et nytt misjonsfelt. For at det skal være mulig trengs en generell styrking av misjonens økonomi.

3.2 INNSAMLING OG GAVER

I denne perioden har vi iverksatt to innsamlingsaksjoner; "Øystese-aksjonen" i 2006, som var en kronerulling for å gjøre det mulig for familien Øystese å fortsette et ekstra år i Dire Dawa, Etiopia, og "Ankang-aksjonen" i 2007, som var et håndslag til menigheten i Ankang, Kina, for å bygge ny kirke ettersom den gamle kirken måtte rives i forbindelse med en byfornyelse. Det ble god respons fra menigheter og enkeltgivere, og begge aksjonene nådde innsamlingsmålene med god margin. Familien Øystese fikk stå i et viktig arbeid i en diakonal innsats for de som er rammet av HIV/Aids. Og støtten fra Frikirken gjør det mulig for menigheten i Ankang å bygge ny og større kirke, som det er stort behov for.

Misjonen hadde ikke budsjettert verken med utvidelse av perioden for familien Øystese eller støtte til nytt kirkebygg i Ankang. Begge disse innsamlingsaksjonene var derfor ekstrainnsamlinger som vi oppfordret menighetene å gi til uten at det skulle gå ut over den øvrige givertjenesten. Regnskapstallene for posten "aksjoner og andre gaver" viser en god økning for årene 2006 og 2007. Men dersom vi holder unna gavene til disse aksjonene er det en nedgang for denne inntektsposten for de to årene. Det virker altså som at aksjonene har bidratt til mindre inntekter til det øvrige løpende arbeidet. Samtidig har vi tro på at disse aksjonene har ført til større engasjement for misjonsarbeidet og at det på sikt vil føre en økning av de ordinære gaveinntektene.

3.3 MENIGHETSGAVEN

Frikirkens Israels- og Ytremisjon er Frikirkemenighetenes felles misjonsarbeid. Synodestyret vedtar hvert år et beløp som menighetene bes støtte misjonene (LM og FIY) med. Beløpet fordeles på alle menighetene i forhold til hvor mange medlemmer (i fullt medlemskap) den enkelte menighet har. Menighetsgaven har vist en økende tendens, og i 2007 ble det totalt gitt ca 90 % av det synodestyret anbefalte som menighetsgave.

Misjonen sender årlig takkebrev til hver enkelt menighet, med oversikt over beløpet som er mottatt som menighetsgave. I rapportperioden har omtrent halvparten av Frikirkens menigheter gitt tilnærmet 100 % av menighetsgaven eller mer. Nærmere en fjerdedel av menighetene har gitt mellom 50 og 90 %. Av de resterende menighetene er det årlig 5-10 menigheter som ikke bidrar til Frikirkens misjonsarbeid. I denne gruppen er det også noen menigheter i oppstartfasen.

Menighetsgaven er den viktigste inntektsposten i misjonsarbeidet. Den utgjorde i 2006 ca 65 % av gaveinntektene. De resterende 35 % som samles inn, gjennom fast givertjeneste, aksjoner og egne kollekter, krever relativt store administrative ressurser i Norge. Vi ser det derfor som ønskelig at menighetsgaven økes, - det ville gi mer penger direkte til arbeidet ute. Synodestyret har i perioden ikke vedtatt en økning av menighetsgavebeløpet i forhold til lønnsveksten.

3.4 BIDRAG TIL FELLESKOSTNADER

Hvert år betaler FIY ca kr 1,3 mill. til fellesadministrasjonen (Frikirkens Hus). Det aller meste av dette er betaling for tjenester som sentraladministrasjonen utfører for misjonen, så som datasystemer, kontorleie og økonomitjenester. Men noe av kostnadene går også til dekning av felleskostnader som ikke er oppgjør for tjenester for misjonen. For eksempel er andel av lønnskostnader til synodeformann og nestformann, synodesekretær og personalleder med i det som misjonen betaler for. FIY har dekket ca 21 % av disse kostnadene.

Misjonsstyret har i løpet av denne perioden tatt opp med synodestyret om det er riktig at misjonen belastes med alle disse kostnadene. Menighetene er neppe godt nok kjent med at en del av det de gir til misjonen faktisk går til å dekke utgifter til synodens daglige ledelse. Dette bidraget kommer i tillegg til den direkte beskatning av menighetene til kirkens administrasjon. Misjonsstyret har utfordret synodestyret til å vurdere om dagens ordning med virkegrenenes betaling for driften av kirkesamfunnet er tjenlig.

4.0 MILEPÆLER

Når vi ser tilbake på de tre årene som har gått siden synodemøtet i 2005 står det noen milepæler i misjonsarbeidet.

4.1 REVIDERT STRATEGIPLAN 2006-08

Misjonsstyret satte på sitt første møte i gang en prosess med gjennomgang av misjonens organisering og arbeid både ute på feltene og hjemme. Bak dette lå en uro over misjonens haltende økonomi. Noe måtte gjøres for å bringe økonomien i balanse. Misjonsstyret så dette som nødvendig for å komme i en situasjon der Frikirken kan vurdere å starte nytt arbeid.

Arbeidet med gjennomgangen av misjonsstrategien tok et drøyt år. Høsten 2006 ble revidert strategi vedtatt av misjonsstyret og godkjent i synodestyret. Strategien for FIY 2009 - 2011, som legges frem for dette synodemøtet, er i hovedsak en videreføring av den reviderte strategiplanen for 2006 - 08.

FIYs visjon er:

Gjennom nærvær, handling og ord vil vi gjøre andre folkeslag til Jesus disipler.

- *Frikirkens misjonsarbeid har et særlig fokus på Israel og de minst evangeliserte folkeslag.*
- *Målet med Frikirkens misjonsarbeid er at mennesker kommer til tro på Jesus Kristus, blir døpt og nye menigheter dannes.*
- *Vi vil bidra til å utvikle et lokalt lederskap i en stedegen kirke,*
- *og sammen med våre samarbeidspartnere utføre vårt felles diakonale ansvar.*

4.2 NEDTRAPPING I ETIOPIA

Frikirken ble med i misjonsarbeidet i Etiopia i 1974. Mekane Yesus-kirken har i denne perioden hatt en kraftig vekst, og har nå et medlemstall på nærmere 4,5 millioner. Fram til våren 2005 arbeidet Frikirkens misjonærer blant minoritetsgrupper i Didessadalen. Kirkens arbeid har hatt stor framgang også blant disse gruppene og det er blitt plantet mange menigheter. Frikirken støtter fortsatt kirkens evangeliserings- og menighetsbyggende arbeid i Didessadalen og gir bl.a. stipend for lederopplæring i kirken. Vårt samarbeid med Mekane Yesus-kirken fortsetter men i mindre omfang enn før.

Den siste perioden var våre misjonærer med å starte et menighetsbasert diakonalt arbeid for forebygging og hjelp til HIV/aids rammede i Etiopias nest største by Dire Dawa. Dette arbeidet har vært vellykket. Misjonærene kom hjem sommeren 2007, men vil også i 2008 fortsette å fase ut Frikirkens del av HIV/aids-arbeidet. Fra sommeren 2007 har ikke Frikirken fast tilstedeværelse av misjonærer i Etiopia.

4.3 ARBEID MED NYTT FELT

På flere synodemøter har det vært reist spørsmål om å starte nytt felt. Misjonsstyret nedsatte høsten 2007 en arbeidsgruppe som har startet undersøkelser om et evt. nytt misjonsfelt for Frikirken. Til nå har dette arbeidet vært konsentrert rundt Tyrkia og Sentral-Asia. Også Midtøsten blir vurdert.

Misjonsstyret ønsker i kommende periode å ta stilling til evt. utvidelse av Frikirkens misjonsarbeid og gi sin anbefaling til synodestyret. Misjonens økonomi og tilgang på nye misjonærer til å reise ut vil være avgjørende i denne saken. Med hensyn til det siste så er misjonen i dialog med flere personer om mulig misjonærtjeneste.

4.4 MISJONÆRBARN OG INTERNAT

Tematikken misjonærbarn og internat var på misjonsstyrets dagsorden tidlig i perioden. Sommeren 2007 kom den opp på ny og med stor tyngde i avisspaltene. Frikirken medvirket til å samle alle misjonsorganisasjonene til drøfting av kritikken som var kommet frem i avisdebatten. Kort tid etterpå vedtok misjonsstyret å invitere våre misjonærbarn med internatbakgrunn til samling vinteren 2008. Også foreldrene ble invitert til en egen samling. De andre misjonsorganisasjonene har planlagt lignende tiltak. En av organisasjonene har gjennomført en omfattende spørreundersøkelse blant misjonærbarna, og dette har gitt verdifull innsikt i dette feltet.

Vi selv har lært mye gjennom møtene med de berørte misjonærbarna og deres foreldre. Det er i dag bare 2-3 internat igjen på norske misjonsfelt. Ingen av våre misjonærbarn bor i dag på internat. De som har bodd på internat i nyere tid hevder at internatdriften har forbedret seg vesentlig siden de første tiårene da de fleste av våre misjonærbarn var ute. Misjonsstyret ser det naturlig å arbeide videre med temaene misjonærbarn og skole, og ser behov for å utarbeide egne retningslinjer for dette.

5.0 MISJONSFELTENE

- *Evangeliet om Jesus Messias spres i Israel. Kirken vokser.*
- *Nye perspektiv på livet for palestinske barn og unge.*
- *Fulaniere i Mali hører budskapet om Jesus på eget språk.*
- *HIV/aids-rammede får hjelp i Etiopia. Kirken i Didessadalen vokser.*
- *Japan blant ti på topp av unådde folkeslag.*
- *I Kina er det stor åpenhet for bibelsk undervisning om samliv og famileliv.*
- *Diakoni er kjennemerket for menighet på Taiwan.*
- *Endelig fred og forsoning i Burundi. Men freden er skjør.*

5.1 ISRAEL

5.1.1 SITUASJONEN I LANDET

Turismen har de siste årene tatt seg bra opp igjen, noe som har bedret den økonomisk situasjonen. Økonomien er likevel anstrengt, særlig p.g.a. krigen med Libanon (2006) og konflikten med palestinerne. Dette er likevel for små problemer å regne i forhold til den frykt og uro mange lever under. Israel har siden begynnelsen av 90-tallet mottatt over en million jødiske innvandrere fra spesielt Øst-Europa, Etiopia og Sør-Amerika. Mange av disse takler ikke det nye livet og får store sosiale problemer. Innvandringen er en av hovedgrunnene til at den messianske bevegelsen har vokst i de senere år.

Etter to og tre år i militæret, drar mange til Sør-Amerika, India, Nepal eller Thailand. Mange kommer tilbake inspirert av de østlige religionene. New Age-bevegelsen i Israel har økt kraftig i de senere år.

5.1.2 ARBEIDET I ISRAEL

Med flere turister går salget bedre i Bibelbutikken i Tel Aviv. Etterspørselen etter bibler er økende, både fra jøder og fra fremmedarbeidere. I løpet av det siste året har også flere tusen sudanske flyktinger kommet over grensa fra Egypt, og mange av dem samler seg i Tel Aviv. Ved å skaffe Bibelen på deres eget språk har Bibelbutikken medvirket til at mange av flyktingene er blitt kjent med Jesus Messias.

Bibelbutikken har fortsatt god kontakt med mange av de filippinske fremmedarbeiderne i Tel Aviv. De jobber for det meste med hjemmesykepleie/hjemmehjelp for eldre jøder. Gjennom Bibelbutikken får de hebraiske bibler, og mange av dem er frimodige i sitt vitnesbyrd og deler ut bibler til sine arbeidsgivere og andre.

Sammen med Den Norske Israelsmisjon støtter Frikirken pastor Samuel Aweida i Haifa. Beit Eliahu-menigheten opplever vekst. De er offensive og frimodige i sitt vitnesbyrd om Jesus, og flere kommer til tro. Menigheten har opplevd en god økning i de senere år.

5.1.3 SAMARBEIDSPARTNERE

I Norge har vi et godt samarbeid med Den Norske Israelsmisjon. I september 2007 var vi sammen om å arrangere et dagsseminar med Martin Goldsmith. Og i september 2008 gjennomføres en turné med representanter fra Israel og De Palestinske Områdene, som også Det Norske Bibelselskap er med på.

Vi er medlem i Lausanne Consultation on Jewish Evangelism, en organisasjon som forener de fleste som arbeider for å nå jødene verden over med evangeliet. Vi var representert på konferansen som ble arrangert i Ungarn i august 2007. Vi var også med på en internasjonal konferanse for "Lutherans in Jewish Evangelism" som ble holdt på Sola i august 2006.

Vi er fortsatt med i "Hjelp Jødene Hjem". Stiftelsen fikk i 2007 ny styringsstruktur. HJH gir jødiske innvandrere hjelp til etablering i Israel (innen rammen av 1967-grensen).

5.1.4 BESØK

I juni 2006 deltok rundt 15 ansatte i Frikirken på en studiereise til Israel. Halvard Myhren og Karin Riska var reiseledere. Foruten å se mange viktige bibelhistoriske steder besøkte gruppen også Bibelbutikken i Tel Aviv, Beit Eliahu-menigheten i Haifa og hovedkontoret til Det Palestinske Bibelselskapet. Torbjørn S. Jakobsen og Arnfinn Løyning har deltatt på HJHs studieturer til Israel i henholdsvis 2006 og 2007. Misjonsleder har fulgt opp arbeidet bl.a. med årlige besøk til feltet. På turnéen som er planlagt i september 2008 kommer ledere fra Bibelselskapene i Israel og Det Palestinske Bibelselskapet til Norge.

5.1.5 ØKONOMIEN

I forrige treårsperiode (2002-05) var det en betydelig økning i gaveinntekter til Israelsmisjonen, noe som resulterte i økte bevilgninger til Bibelbutikken. Gjennom siste periode har vi holdt dette nivået på støtten til Bibelbutikken.

Det ble forhandlet fram en avtale mellom Den Norske Israelsmisjon, Frikirkens Israels og Ytremisjon og menigheten Beit Elahu i Haifa om årlig 10 % nedtrapping av støtten til menigheten. Nedtrappingen startet i 2007. Midlene som med dette er frigjort blir brukt til andre støttetiltak i Israel. I 2007 gikk midlene til trykking av hebraiske Bibel-deler for evangeliseringsarbeid.

5.1.6 BRIDGEBUILDERS - ET FELLESPROSJEKT

Bridgebuilders er et samarbeidsprosjekt mellom Frikirken, Den Norske Israelsmisjon, Det Palestinske Bibelselskap og den kristne forsoningsorganisasjonen Mus'alaha. Det ble gjennomført et pilotprosjekt sommeren 2006 (del 1) og påsken 2007 (del 2) i henholdsvis Norge og Midtøsten. Deltakerne i prosjektet er alle kristne; 10 israelske ungdommer, 10 palestinske ungdommer og 10 norske ungdommer. Prosjektet var vellykket og det planlegges nytt prosjekt i 2009/10.

5.2 DE PALESTINSKE OMRÅDENE

Det Palestinske Bibelselskap (PBS) er vår samarbeidspartner i De Palestinske Områdene. PBS har sitt hovedkontor i Øst-Jerusalem og har arbeid både i Jerusalem, Gaza og flere steder på Vestbredden. Arbeidet som PBS driver har økt i omfang og i antall prosjekter.

5.2.1 GAZA

I forlengelsen av inngåelse av partnerskapsavtale mellom Frikirken og PBS (2002) vedtok misjonsstyret å støtte arbeidet som PBS har i Gaza. Den økonomiske støtte til lønn for lederen av arbeidet i Gaza er blitt videreført og øket i denne perioden. Arbeidet som bibelsselskapet driver er støttetiltak til vanskeligstilte familier, kvinnerett arbeid og tiltak blant barn og unge. Ved bibelsenteret i Gaza City tilbys dataundervisning og kristen litteratur. Målgruppene for arbeidet uttrykker stor takknemlighet for det bibelselskapets Gaza-team gjør. Likevel er det også hard motstand fra ytterliggående religiøse og politiske grupper. Etter to angrep på bibelsenteret med bomber og store ødeleggelser toppet det seg da senterlederen Rami Ayyad ble drept i september 2007. Av hensyn til sikkerheten for teamet ble arbeidet stoppet, og de ansatte er tatt ut av Gaza for en periode.

5.2.2 ARBEID BLANT BARN OG UNGE PÅ VESTBREDDEN

Barn og unge på Vestbredden vokser opp i et samfunn under israelsk militær kontroll. I den rådende krigslignende tilstanden opplever de stadige konfrontasjoner med soldater, skyting og drap, ødeleggelser og forflytting. Krigshandlingene gjør dem til offer og hindrer deres muligheter for naturlig livsutfoldelse. Muligheter for skolegang, tilgang til helsetjenester og andre normale rettigheter er sterkt begrenset. Barna og de unge lever i engstelse for egne og familiens liv, og har mistet håpet om en god framtid.

PBS ønsket å gjøre noe for de palestinske barna og de unge og inviterte Frikirken til samarbeid. Sommeren 2004 ble det søkt til Bistandsnemnda/NORAD om støtte til prosjektet Operation Palestinian Child and Youth. Gjennom dette prosjektet har PBS nådd ut til over 50 byer og landsbyer og rundt 20.000 barn og unge over hele Vestbredden. Prosjektet har som mål å gi barn og unge nytt håp, ved å endre deres livsanskuelse fra å være preget av hat og frykt til et positivt syn på livet og egne muligheter. Prosjektet vil også bygge bro mellom muslimske og kristne palestinere. For å oppnå dette involveres også foreldre, lærere og andre nøkkelpersoner i lokalsamfunnet. Et langsiktig mål er å bygge bro mellom den palestinske og israelske befolkningen i Det Hellige Land.

Vinteren 2008 ble prosjektet evaluert av eksterne eksperter. Evalueringen gir prosjektet svært god karakter og bekrefter at prosjektet er av stor betydning for palestinske barn og unge. Prosjektets kristne ansatte utfører et utrettelig arbeid ved daglig å besøke skoler og grupper av ungdommer over hele Vestbredden. Ved eget produsert dukketeater, sanger og show, ulike leker og konkurranser, m.m. får barna gode opplevelser og hjelp til å se livet sitt i et nytt lys. De unge samles i mindre grupper med ukentlig oppfølging. Prosjektet vil fortsette også i kommende periode.

5.2.3 UTSENDING

Karin Riska har vært knyttet til PBS gjennom hele perioden fram til sommeren 2008, da hun kom hjem etter nærmere fem år i tjeneste ute. Ved siden av å være rådgiver for PBS, særlig prosjektet OPCY, har hun vært stedlig representant for Frikirkens arbeid både i Israel og De Palestinske Områdene.

Ingjerd Grimstad er ansatt som vikar for Karin fra sommeren 2008 til sommeren 2009. Hun er hovedsakelig knyttet til PBS og OPCY, men følger også opp kontakten med arbeidet vi driver i Israel.

5.3 MALI

5.3.1 MELM

Målet for vårt misjonsarbeid i Mali er å plante en kirke blant fulanitalende (fulfulde) i Moptiregionen og Bamako. Vi vil gjøre evangeliet om Jesus Kristus kjent i ord og handling.

Fulaniene utgjør 17 % av befolkningen (totalt 12 mill.) i Mali, et land som er et av verdens fattigste. Befolkningen i Moptiregionen er blant landets aller fattigste, og derfor har også misjonen satset på et større landsbygdetviklingsprosjekt i dette området.

Frikirken er med i Mission Evangélique Luthérienne au Mali (MELM), sammen med NMS og tre kirker/misjonere i Afrika. I løpet av treårsperioden har antall afrikanske misjonærer i MELM øket fra to familier til fire familier. Alle disse er sterkt involvert i evangelisering og annet kirkebyggende arbeid. Det er også blitt opprettet en egen skole for misjonærbarna (fra Nigeria) som har engelsk som skolespråk.

I 2005 opphørte ordningen med felles representant for NMS og Frikirken. Det ble ansatt en direktør for MELM, og NMS ansatte en egen representant i Mali. Fra Frikirken har misjonssekretæren for Afrika fortsatt å ha oppfølging med arbeidet i Mali.

5.3.2 MELMs ARBEID

På slutten av 2005 inviterte MELM og MICCAO (samarbeidsorganisasjon for misjon blant fulaniere i Vest Afrika) til en kristen musikkonferanse. Dette fant sted i Douentza og det ble en stor opplevelse for deltakerne. Også de påfølgende årene er det blitt arrangert liknende konferanser med stor oppslutning fra de kristne fulaniene i Mali, noen har til og med kommet fra nabolandene.

Evangelisering er den viktigste satsingen i misjonsarbeidet. De fleste misjonærene er involvert i dette arbeidet, enten direkte gjennom besøk i landsbyene, eller indirekte gjennom radioarbeid. MELM ønsker å rekruttere enda flere evangelistmisjonærer, for det er gjennom dette at mennesker lettest kan vinnes for den kristne tro. Folk er lette å komme i kontakt med og viser interesse for kristentroen. Siden fulaniene er nomader, eller halvnomader, flytter mange av dem fra sted til sted. Det er derfor ofte vanskelig å holde kontakten med enkeltpersoner over tid, og dette hemmer evangeliseringsarbeidet. Det var stor glede i Douentza da fem fulaniere ble døpt første påskedag 2008. I Bamako har arbeidet kommet i gang, og det er blitt fokusert på å komme i kontakt med fulaniere med tilknytning til Moptiregionen. Misjonærene har også gjort seg kjent med kirker, misjoner og kristne organisasjoner i hovedstaden for å få til et samarbeid.

Radioarbeidet er et viktig redskap i å nå ut med evangeliet og med undervisning om helse o.l. Hver uke har det blitt sent program fra 26 radiostasjoner. Forkynnelsen over radio gjør at evangelistene senere lettere får kontakt og mange er mottakelige for å samtale om Bibelens budskap og den kristne tro. I 2007 ble et nytt studiobygg ferdigstilt i Sévaré, noe som har gitt dette arbeidet bedre fasiliteter og et positivt støt for videre utvikling og vekst.

Det har vært holdt søndagsgudstjenester i Douentza, Sévaré og Konza. Misjonærene har drevet opplæring i menighetene for at de innfødte skal ta mer og mer av lederansvaret. Disippeltrening er en viktig del av dette arbeidet. På tross av interne problemer i menighetene og tidvis tilbakegang i arbeidet viser dette arbeidet nå framgang.

I november 2006 var det en stor markering av at Det Nye Testamentet var ferdig oversatt og trykket på Maasina Fulani (fulfulde). Dette var en viktig milepæl i misjonsarbeidet, og det ble behørig markert. Arbeidet med oversettelse av GT er i gang, men det er behov for nye misjonærer til å gå inn i dette arbeidet.

Andre viktige tiltak i denne perioden har vært

- diakonalt samarbeidsprosjekt som har satt en stopper for omskjæring av unge jenter,
- igangsetting av et prosjekt for å produsere en sangbok med kristne sanger på fulani,
- en kristen fulanifamilie har flyttet til Boni for å virke som evangelister og plante en menighet i dette området hvor det før var en misjonærfamilie stasjonert,
- menigheten i Douentza ønsker å kjøpe land og bygge kirke,
- en fire ukers bibelskole ble drevet i Douentza med tretten elever, alle fulaniere. 11 av elevene var analfabeter, og de fikk lese- og regneundervisning om kveldene i tillegg til bibelundervisningen om dagen,
- en kristen familie fra Douentza har fullført toårig bibelskole i Benin, og en mann fra Konza har gått første året på denne bibelskolen.

5.3.3 MISJONÆRER FRA FRIKIRKEN

Anne Lise og Torstein Baltzersen har vært stasjonert i Bamako for å lede oppbyggingen av arbeidet der.

Katarina og Kjell-Magne Møgster har vært plassert i Douentza i evangeliseringsarbeid. Åshild Jensen dro ut i 2005. Etter språkstudier i Douentza flyttet hun til Bamako og ble en del av teamet som driver storbyevangelisering. Laila Moen Caliskan har vært lærer i Sévaré fra sommeren 2006.

5.4 ETIOPIA

5.4.1 DIDESSADALEN

Arbeidet med å nå Gumuzfolket i Didessadalen med evangeliet har fortsatt også i denne treårsperioden. Det evangeliske arbeidet blant både oromoer og gumuzer har gått framover med store skritt de siste tre årene. Det finnes nå totalt 29 menigheter og 13 utposter til disse i Didessadalen. Kirken teller 19 782 døpte medlemmer (2006 års tall). Med totalt 81 500 personer i området utgjør dette nærmere 25% av befolkningen. Av denne befolkningen er 17 706 gumuzer. I 2006 ble det døpt 654 voksne gumuzer.

Den pågående store innvandringen til Didessadalen av muslimer fra sultrammede områder i landet er en stor utfordring for det evangeliske arbeidet. I 2006 ble det registrert over 19 000 slike nybyggere. Helt fra begynnelsen har de unge menighetene sett sitt misjonsansvar overfor sine nye muslimske naboer. Men med det økte antallet ble situasjonen etter hvert overveldende, og det er på det rene at muslimene nå aktivt prøver å omvende de nye gumuzkristne til islam.

Kirkelederen i dalen, Gamechu Abdissa, så tidlig at kirken trengte kunnskap om hvordan kirken kan håndtere en slik utfordring fra islam. Frikirken ga stipend til en toårig utdanning for å lære om islam. Han er nå tilbake i Didessadalen der han arbeider på heltid for å dyktiggjøre evangelistene og menighetene til å bygge vennskap med muslimene og dele evangeliet med dem. Noen få har blitt omvendt til nå, men bare få av de omvendte muslimene har klart å bli boende i dalen på grunn av forfølgelse.

5.4.2 ARBEIDET I DIRE DAWA

Ingun og Brigte Øystese, som var våre misjonærer i Didessadalen i 2002 – 2004, flyttet vinteren 2005 til Dire Dawa, der de etter ønske fra Mekane Yesuskirken, begynte med menighetsbasert diakoni og deretter undervisning om HIV/AIDS ved bruk av Det internasjonale Bibelselskapets materiale "Where is the Good Samaritan today?". Tiltaket fikk svært god oppslutning fra de 18 evangeliske menighetene i området. Menighetene etablerte etter hvert en felles HIV/AIDS-komite, og frivillige ble utdannet til kursledere. I mange menigheter har det blitt dannet hiv/aids komiteer som har tatt opp utfordringen både med forebyggende arbeid og hjelp til de rammede. Den katolske kirken ble snart med, og deretter kom det også forespørsel fra den ortodokse kirken i Dire Dawa, hvor en gruppe ortodokse ungdommer ble lært opp til kursledere.

Ekteparet Øysteses arbeidsperiode skulle avsluttes sommeren 2006, men etter et sterkt ønske fra menighetene i Dire Dawa, om at de skulle fortsette enda ett år, ble det en satt i gang en ekstrainnsamling som gjorde det mulig for Øysteses å fortsette til sommeren 2007. Undervisning om ekteskap og familie ble innført som en viktig forebyggende faktor, og stafettpinnen ble tatt opp av et etiopisk ektepar, som har fortsatt dette arbeidet. Ingun og Brigte Øystese er nå tilbake i Norge, men siden det er noen midler igjen fra ekstrainnsamlingen besøker de Dire Dawa for å følge opp arbeidet og oppmuntre de frivillige til fortsatt tjeneste.

5.5 JAPAN

5.5.1 SITUASJONEN I LANDET

Den økonomiske nedgangstid som i flere år preget Japan synes nå å ha passert bunnen og tegn tyder på at økonomien er i en svak oppgang. Det synes å være en økende optimisme. Men fremdeles har mange av de unge mistet troen på fremtiden og har vanskelig med å etablere seg med fast arbeid og ekteskap. Det japanske samfunnet orienterer seg stadig sterkere utover mot andre deler av Asia og USA/Europa. Innflytelsen fra omverdenen er stadig sterkere. Den japanske ungdomskulturen likner mer og mer den amerikanske og europeiske.

5.5.2 DEN KIRKELIGE SITUASJON

Fremdeles er Japan karakterisert som et "uevangelisert folkeslag". Det betyr at det store flertallet aldri har hørt eller fått del i evangeliet. Og fortsatt regnes bare ca 1 % som kristne, med om lag halvparten romersk katolske og halvparten protestantiske kristne. Et interessant perspektiv er at allerede etter den 2. verdenskrig, den gang norsk misjon kom til Japan var andelen kristne 1 % av en befolkning på ca. 60 millioner. Nå i 2008 er andelen kristne fremdeles 1 %, men det er nå ca 127 millioner. Det betyr at antall kristne er mer enn fordoblet på disse ca. 60 år, og også vi i Frikirken har vært med på og vært bidragsytere til den veksten. Utfordringen fremover må være å sprengte denne 1 %-en, en utfordring vi deler med hele den kristne kirke og alle misjoner i Japan.

5.5.3 KINKI-KIRKEN KELK

KELK har i sist treårsperiode lagt ned en menighet, slik at det nå er 29 menigheter med 2 770 medlemmer. Tre nye arbeidere er blitt ordinert i perioden, og to er ferdig uteksaminert fra KLTS. Rekruttering til tjeneste i kirkesamfunnet er fortsatt en stor utfordring. En pastorstilling har liten status i samfunnet og nåløyet er trangt for ordinasjon. Det blir uttrykt både fra kirkens ledelse og fra grasrota at misjonærene fortsatt er ønsket og velkomne. Ikke primært for å dekke et akutt behov i mangel av arbeidere, men for fortsatt å kunne stå sammen i å bygge menighetene og nå videre ut med evangeliet.

Det sentrale ungdomsarbeidet som var i en oppbyggingsfase ble satt tilbake ved at misjonæren (fra NMS) som var leder av ungdomsarbeidet ble syk og måtte reise hjem. Også tjenesten for ettåringen ble med dette skadelidende. Ruth Kari Topland har fra 2007 hatt ansvar for å styrke ungdomsarbeidet i menighetene i Mie fylke. Og menigheten i Takarazuka, med pastor og misjonær Nathan Mikaelen i spissen, driver arbeid blant studentene i byen. Senhøsten 2007 og våren 2008 var et team fra Gå Ut Senteret plassert i Kawage.

5.5.4 MISJONEN

I treårsperioden har vi opprettholdt antall misjonærer fra Frikirken. Forholdet mellom NMS og Frikirken er fortsatt godt og nært, selv om fellesorganisasjonen formelt ble oppløst i forrige periode.

Frikirkens samarbeidsavtale med KELK, som går over fem år, skal fornyes våren 2009. Hovedretningen i samarbeidet har lenge ligget fast, noe som trolig vil fortsette, men med enkelte endringer. Et punkt som det kan være aktuelt å samtale med KELK om er muligheten for at kirken gjennom lokalmenighetene kan dekke noe av lønnen hvor misjonæren er ansvarlig arbeider.

5.5.5 DEN NORSKE SKOLEN I JAPAN (DNSJ)

Sommeren 2005 ble driften av DNS i Japan avsluttet etter mer enn 50 års drift. Videre ble det vedtatt å søke oppløsning av stiftelsen Lutheran International Schools (LIS) og å selge eiendommen. Dette innebar mye ekstra arbeid for de av misjonærene som ble involvert i dette. Heldigvis var naboskolen, Canadian Academy (CA) interessert i å kjøpe eiendommen. Våren 2006 ble det skrevet kontrakt med CA som innebar overtakelse av eiendom.

5.5.6 MISJONÆRENE

Sommeren 2005 hadde vi gleden av å ønske Ingebjørg og Nathan Mikaelen velkommen som Frikirkens misjonærer og sende dem til Japan. I januar 2007 reiste deres datter Ruth Kari og hennes mann Knut Ola Topland ut til misjonærtjeneste. Reidun og Arne Jørgensen avsluttet sin tjeneste i Japan ved utgangen av mars 2007.

Ingrid Aske driver menighetsarbeid i Kawage ved siden av å være feltleder siden april 2007.

Ingebjørg og Nathan Mikaelen er stasjonert i Takarazuka hvor han er menighetspastor.

Ruth Kari Topland har ansvar for ungdomsarbeidet i Mie fylke, Knut Ola Topland er inne i toårig språkstudium.

5.6 KINA

5.6.1 FRIKIRKENS ARBEID

Misjonssekretær Nora Margaret Gimse har reist to ganger årlig til Kina for holde foredrag om samliv i kirker og husmenigheter, og å undervise om samliv og samlivsarbeid på seminarer og bibelskoler. Johan Tidemann Johansen (frivillig) har vært med på reisene. Ikke sjelden har de to blitt benyttet til å tale på gudstjenester og ha sjelesorgssamtaler og veiledning for kirkelig ansatte og andre kristne.

Det ekteskapsforberedende kurset ”Å bli ett”, oversatt og presentert for kirken i Kina av FIY, har i løpet av denne perioden passert 30 000 bøker. Boka blir gitt til alle avgangsstudenter ved bibelskoler og seminarer.

Frikirken har i siste periode tatt imot kirkeledere, kinesiske kristne og offentlig ansatte på besøk i Norge. Under våre besøk i Kina har vi vært bevisst våre muligheter til å bygge bro og øke forståelsen mellom kirken og samfunnet for øvrig. Noen av fruktene av dette har vært at kristne i Kina i større grad har blitt lyttet til, og at myndighetene har fått øynene opp for at de kristne tilhører en verdensomspennende familie.

5.6.2 INNSAMLING TIL NY KIRKE I ANKANG

Frikirken hadde sitt arbeid i Ankangområdet, og den dag i dag har vi et nært forhold til menigheten i denne byen. Da kirken i Ankang ble revet i august 2006 pga byfornyelse, ble Frikirken invitert til å være med og støtte dem økonomisk for å bygge kirke. Det ble satt i gang en ekstra innsamling med et mål på kr 1 mill. Responsen var meget god og målet ble nådd allerede i løpet av ett år. Mange med et spesielt hjerte for Kina har i denne forbindelse vært aktive, særlig barn av kinamisjonærene. Gaven tas imot av en hardt prøvet menighet som viser takknemlighet og uttrykker stolthet over deres relasjon til norske brødre og søstre.

5.6.3 STØTTE FRA FIY

Det er fortsatt stort behov for teologisk litteratur ved seminarer og bibelskoler i Kina. Gjennom Tao Sheng Publishing House i Hong Kong bidrar Frikirken til at flere hundre sett, med 10 bøker pr sett, hvert år sendes til avgangsstudenter ved 10 seminarer. Vi får stadig rapporter om at bøkene er til stor hjelp og inspirasjon for dem i deres arbeid.

Frikirken støtter lønninger for evangelister på landsbygda i Shaanxi. Noen av evangelistene har ansvar for flere menigheter. Vi overfører også årlig en sum til tre dagers evangeliseringsmøter i Ankangområdet rundt jul og påske. De samler over 1000 personer, både i Ankang og Hengkou. Dette er en tradisjon misjonærene startet med i sin tid.

5.6.4 LITTERATUR

Når det gjelder kristen barnelitteratur er det meget beskjedent hva som finnes i Kina. Bøkene om Kamilla og Tyven, skrevet av Kari Vinje, ble gitt ut på Taiwan for flere år siden. I 2006 viste vi dem til kirkeledere i Kina med tanke på å trykke dem der. Høsten -07 hadde vi den store glede å være med på at bøkene ble sluppet i Xian. Det har vært en stor interesse for disse bøkene. Også en annen av Kari Vinjes bøker, ”Den Usynlige Vennen”, er nylig blitt oversatt til kinesisk.

5.7 TAIWAN

5.7.1 KIRKE OG MISJON

Frikirken samarbeider fortsatt med Den Evangelisk Lutherske Frikirke Taiwan (DELFT), som består av seks menigheter med ca. 250 medlemmer. Det er mangel på pastorer og det har vært store utfordringen når det gjelder kirkens lederskap.

I løpet av denne perioden har en gruppe fra gamlehjemmet i Tungshih besøkt Norge for å lære litt om hvordan hjemmesykepleien og hjelpemiddelsentralen fungerer. Ellers har Tungshih menighet blitt vennskapsmenighet med Frikirkens menigheter i Skien, Porsgrunn og Bamble. Avtalen ble undertegnet i Tungshih påsken 2006 og i august 2007 kom kirkekoret i Tungshih på besøk til sine vennskapsmenigheter i Grenland. Kirken i Tungshih

har de siste årene hatt en betydelig vekst. I november 2007 feiret de 40-årsjubileum med besøk fra Norge. FIY ga US\$ 1.500 i gave til jubelanten.

5.7.2 DIAKONI

Eldreomsorg er blitt et varemerke for kirken. Gamlehjemmet, sykehjemmet og dagsenteret i Tungshih har omsorg for til sammen ca. 100 gamle. Flere av de eldre er blitt døpt i løpet av denne perioden. Gamlehjemmet er blitt et senter for arbeidet blant eldre i regionen. Det har fått flere høyt verdsatte utmerkelse og er et mønsterhjem for arbeidet med de gamle på Taiwan. Tungshih menighet har også en forening for handikappede.

5.7.3 EIENDOMSKOMITEEN

Eiendomskomiteen er fremdeles misjonens offisielle organ på Taiwan. Johan Tidemann Johansen og Odd Svein Grønsund har vært medlemmer i komiteen med årlige besøk til kirken på Taiwan. Foruten å forvalte noen eiendommer administrerer komiteen også et fond som gir årlige bidrag til det lutherske seminaret i Hsinchu, samt er en sikkerhet for det arbeidet som gjøres gjennom gamlehjemmet, sykehjemmet og dagsenteret.

5.8 ANNET MISJONSARBEID

5.8.1 BURUNDI

Frikirken har siden 1998 vært involvert i freds- og forsoningsarbeidet konflikten mellom hutuer og tutsier i Burundi. African Evangelistic Enterprise driver prosjektet, med Emmanuel Kopwe som prosjektleder. Fra 2000 har dette vært et NORAD-støttet prosjekt (90 % støtte). Det er med glede og takknemlighet vi kan melde at prosjektet har sterkt bidratt til at landet i dag har fred.

Som et resultat av prosjektets "stille diplomati" i 2003 og 2004 gikk opprørslederne til det skritt å legge ned våpnene. De dannet en felles fredsplattform og registrert seg som politiske partier. Det første frie valget etter borgerkrigen skulle avholdes høsten 2004, men ble utsatt til 2005. I denne tiden ble Emmanuel Kopwe bedt av myndighetene til å lede forsoningsseminarer mellom militærets ledere og opprørslederne. Forsoningsarbeidet bidro til at det høsten 2005 kunne holdes demokratiske valg. Etter valget, som ble gjennomført uten store problemer, ble prosjektet involvert i arbeidet med integrering av soldater fra opprørsgruppene inn i landets hær.

Prosjektet etablerte i 2005 et samarbeid med en lokal organisasjon som hadde ekspertise i krisehåndtering og traumabehandling, og mange fikk hjelp. HIV/AIDS var også en ny komponent som ble en del av arbeidet da freden gjorde det lettere å bevege seg utenfor hovedstaden. Fra 2006 ble aktivitetene utvidet ved at lærere, som viktige opinionsdannere ble involvert i forsoningsarbeidet mellom folkegruppene på lokalplan. Forsoningsseminarer for kirkeledere, helt fra biskoper, til pastorer og pastorskoner ble også holdt. Det finnes mange vitnesbyrd om den betydningen disse seminarer har hatt for byggingen av enhet mellom de forskjellige kirkesamfunnene i landet.

Emmanuel Kopwe er invitert av myndighetene til å gi opplæring av politikere og folkevalgte på toppnivå i temaet godt styresett (good governance). Kristen etikk og demokratiske prinsipper er kjerneområder i denne undervisningen. Det ble holdt fire slike seminarer på provinsnivå og ett for provinsledere på sentralt nivå. Responsen har vært svært god. Freds- og forsoningsarbeidet i Burundi har vært involvert på alle nivå i samfunnet. Prosjektet har tre lokalt ansatte, og et stort antall frivillige er involvert i å lede seminarer med forsoning og godt styresett.

Det er nå fred i Burundi, men den er enda skjør. Og mye arbeid gjenstår for å sikre freden og bygge landet opp igjen. En av opprørsgruppene har igjen grepet til våpen og har skapt ny frykt. Etter planen er 2009 siste året for dette freds- og forsoningsprosjektet.

5.8.2 ANDRE STØTTETILTAK

A. Arbeid blant barn i Nairobi

Ytremisjonen har fortsatt å støtte Jonny Mydlands arbeid blant barn i slummen i Nairobi med kr 20.000 pr. år.

B. Bibeloversettelse i Tanzania

Familien Julia og Viggo Larsen dro i januar 2008 til Tanzania for å arbeide med oversettelse av Bibelen til mbugwe. Vi har støttet dem med kr 40.000 i 2008.

C. Deaf Ministries International

I perioden 2003 til 2005 støttet FIY Kristent arbeid Blant Døve med kr 200.000 pr. år.

6.0 HJEMMEARBEIDET

Under denne overskriften tar vi med det arbeidet som misjonsavdelingen gjør *i forhold til menighetene*. Misjonærkonferansen tas også med her, og andre arrangementer misjonsavdelingen har.

6.1 MISJONSKONTAKTENE: MISJONENS NETTVERK I MENIGHETENE

Misjonskontaktene er misjonsavdelingens medspillere i menighetene. De deltar i nettverket rundt misjonærene, i menighetens misjonsfokus (forbønn, givertjeneste) og i misjonsavdelingens rekrutteringsarbeid.

I perioden er det blitt holdt en rekke regionale samlinger for misjonskontaktene. På samlingene i 2005 fokuserte vi på *Frikirkens misjonshistorie*, særlig Japan, i 2006 på retningen for Frikirkens misjonsarbeid og i 2007 var temaet *Frimodighet i misjon*.

Fra april 2006 til februar 2007 ga misjonsavdelingen ut infobladet "hjemmefra". Dette var myntet på misjonskontaktene og fikk god respons. For hjemmeavdelingen ga det en større jevnhet over nyhetsflyten til misjonskontaktene. Bladet gikk inn i forbindelse med at misjonsbladet "i vinduet" ble lansert våren 2007 (se nedenfor).

6.2 REISETJENESTEN

Sidsel Lauten og Odd Svein Grønsund har vært faste reisesekretærer i nesten hele perioden. Fra 1. april 2007 ble Grønsunds stilling redusert av økonomiske grunner.

Også hjemkomne misjonærer og misjonærer på hjemmeopphold har besøkt menigheter. Antall menighetsbesøk har vært nesten 70 i året. De menigheter som har ønsket besøk, har stort sett fått det, samt at vi i enkelte tilfeller selv har bedt om å komme på besøk. Det er spesielt misjonsgudstjenester vi har deltatt på, mange av dem som familiegudstjenester. Guds ord er forkynt, vi har informert om misjonens arbeid og powerpoint og video har overtatt for lysbildene. Ved menighetsbesøkene har vi hatt samtaler med misjonskontakter, pastorer og andre. Det er vår opplevelse at det fremdeles er viktig med misjonsbesøk og at menighetene setter stor pris på dem. De er til inspirasjon for misjonsengasjementet i våre menigheter.

Antall menighetsbesøk er gått drastisk ned fra forrige rapportperiode. Årsakene er dels at det har kommet få misjonærer hjem til reisetjeneste i denne perioden, dels at misjonsavdelingens økonomi har medført omprioriteringer. Tidligere misjonærer og andre har i økende grad blitt benyttet til menighetsbesøk på frivillig basis.

6.3 MISJONSWEB

I rapportperioden har misjonsarbeidet fått et eget webområde med informasjonssider om Frikirkens misjonsfelt og en nyhetstjeneste basert på misjonsrelaterte artikler fra Budbæreren. Sidene ble utviklet i et samarbeid med informasjonsavdelingen. Det har vært informasjonsavdelingen som har driftet siden i rapportperioden.

6.4 NY HJEMMESTRATEGI

I forbindelse med ny misjonsstrategi i 2006, ble det utarbeidet en strategi også for hjemmearbeidet. Denne kommunikasjons- og involveringsstrategien har definert misjonens kjernegrupper klarere enn før: givere, forbedere, pastorer, misjonskontakter, rekrutteringsgrupper og hjemkomne misjonærer. Det er disse gruppene særlig som trenger jevn kontakt med misjonsavdelingen. Et viktig tiltak for å få en prosess med hele kjernegruppen, var at info-bladet "hjemmefra" og bønnefolderen "Fader vår" (se også pkt 6.6) ble videreutviklet til misjonsbladet "i vinduet". Bladet gis ut av misjonsstaben, med hjemmesekretæren (nå seksjonsleder for hjemmearbeidet) som redaktør og sendes til ca 800 mottakere.

Et annet viktig tiltak har vært å gjøre givermateriell lett tilgjengelig for kjernegruppen og i menighetene. I 2007 ble det utarbeidet gavekort som kom i bruk fra julen det året. Pga. en langvarig sykemelding på Frikirkens hus,

har misjonsavdelingen ikke klart å arbeide tilfredsstillende med tilbakemeldinger og takkebrev til givergruppene i store deler av denne perioden.

6.5 MISJONÆRKONFERANSEN

Misjonærkonferansen er Frikirkens viktigste kurstiltak for misjonærer på hjemmeopphold. Konferansene i perioden har hatt interne forkynnere og foredragsholdere: Tonje og Dag William Haugeto Stang (2005), Gunnar Johnsen og Erhard Hermansen (2006) og Jon Arne Nygård og Unni Westli (2007). En bærende tanke bak valg av hovedtalere, har vært at misjonærene skal få undervisning i temaer som Frikirken har egne ressurser på.

Misjonærkonferansene har vært godt besøkt, også av misjonærer på ferie og av tidligere misjonærer. Konferansen er et viktig arbeidsredskap for misjonens styre og sekretariat for å gi misjonærene ressurser til nytte i deres daglige virke ute.

6.6 BØNNEARBEIDET

Bønnetelefonen ble nedlagt våren 2007, etter ca ti års drift. Det var flere grunner til nedleggelsen. Ny telefonløsning på Frikirkens hus gjorde det vanskelig rent teknisk å opprettholde tilbudet. Men viktigere var det at mange etterspurte bønneemnene på web, slik at behovet for en telefon var blitt mindre. Bønnetelefonen har derfor emigrert til web. Sidsel Lauten har lagt ut aktuelle bønneemner månedlig siden sommeren 2007.

I forbindelse med oppstart av et misjonsblad, ble bønnefolderen Fader vår kuttet. I stedet kom det en fast spalte i ”i vinduet”. Pga en viss etterspørsel etter en erstatning for Fader vår, laget vi i mars 2008 en enklere bønnefolder.

Bønnesekretæren har knyttet til seg et bønnettverk som aktiveres i noen situasjoner. I rapportperioden har det vært i funksjon ved noen ganske få anledninger.

7.0 UNGE I MISJON

I perioden hadde vi ettåring i Japan fra 2005-2006. Tjenesten ble nedlagt fra høsten 2006. Etter dette har vi hatt et samarbeid med Gå Ut Senteret om utsendelse av korttidsteam fra deres STK-linje. Disse har vært ute i fem måneder, bl.a. i Japan og i Israel/De Palestinske Områdene.

Som en oppfølging av bandsatsingen med FriBU, sendte vi bandet Teil til Japan i januar 2006. Sommeren 2008 sendte vi ut en volontør for ett års tjeneste i De Palestinske Områdene.

FIY har deltatt på TT (Creative) i Namsos. Misjonærer har også vært innom Ung Visjon.

Oslo, 14, juni 2008

Frikirkens Israels- og Ytremisjon (FIY)

Strategi for 2009 – 2011

del A

1 GRUNNLAG

1.1. Vår visjon

Gjennom nærvær, handling og ord vil vi gjøre andre folkeslag til Jesus disipler.

- *Frikirkens misjonsarbeid har et særlig fokus på Israel og de minst evangeliserte folkeslag.*
- *Målet med Frikirkens misjonsarbeid er at mennesker kommer til tro på Jesus Kristus, blir døpt og nye menigheter dannes.*
- *Vi vil bidra til å utvikle et lokalt lederskap i en stedegen kirke,*
- *og sammen med våre samarbeidspartnere utføre vårt felles diakonale ansvar.*

1.2.

Noen grunnleggende overbevisninger

Vi driver misjon i overbevisning om at

- menneskenes eneste mulighet for frelse og evig liv er ved omvendelse og tro på Jesus Kristus
- Jesus Kristus har gitt oss i oppdrag å gjøre alle folkeslag til hans disipler så alle mennesker kan bli frelst, ”jøde først og så greker”

1.3. Det som bærer misjonen

- Jesus Kristus som har lovet å være med oss
- Den Hellige Ånd som Gud har sendt for å utruste oss og som skaper troen
- Bibelsk forkynnelse som taler om misjon og kallet til tjeneste
- Mennesker som svarer ja til Guds kall og er villige til å krysse grenser
- Menigheter som bærer misjonsarbeidet gjennom bønn, utsendinger og penger.

1.4. En misjonerende kirke

Å være misjonerende er en del av kirkens vesen. Som hele kirkesamfunnets redskap i misjonsengasjementet, kan Israels- og Ytremisjonen

- samordne menighetenes misjonsinnsats så det blir en mer slagkraftig enhet
- være et misjonsfaglig ressurscenter
- gi den nødvendige støtte til og oppfølging av misjonens arbeidere
- gå inn i et langsiktig arbeid ut fra en overordnet strategi

2 GENERELL STRATEGI

2.1 Tre hovedpilarer

◆ Nærvær

Misjon handler om nærvær; å være fysisk til stede blant mennesker vi vil nå med evangeliet. Hvor det vanskelig lar seg gjøre å ha egne utsendinger vil vi støtte andre som kan nå dit vi ikke når. Hvor langt perspektiv vi må ha på vårt nærvær som misjon, avhenger bl.a. av hvilken fase arbeidet er i og hvor krevende misjonsarbeidet her er. På det enkelte misjonsfelt må vårt nærvær og engasjement derfor tilpasses den aktuelle fase arbeidet der er i: Etableringsfasen – Vekstfasen – Modningsfasen – Avtrappingsfasen.

◆ Handling

Misjon dreier seg om også kirkens respons på menneskers nød i andre land. Vi vil synliggjøre Kristi fortsatte nærvær på jorden og videreføre hans tjeneste, også gjennom helbredelse av syke, trøst til de sørgende og hjelp til de fattige og hjelpeløse.

◆ Ord

Gjennom vitnesbyrd, forkynnelse og undervisning vil vi formidle budskapet om Jesus Kristus så stadig nye føres inn i fellesskap med ham. Gjennom disippelgjøring og opplæring vil vi lære dem å leve etter den kristne tro og etikk i hverdagslivet. Vi vil bidra til kristne fellesskap, og hjelpe dem til å organisere lokale menigheter og en samlende kirke. Her vil vi være med og utvikle lokale og nasjonale ledere som kan ta ansvar for en stedegen kirke.

2.2 Andre arbeidsoppgaver

Utenfor de etablerte misjonsfelt kan det bli aktuelt med noen kortsiktige og mer avgrensede arbeidsoppgaver og prosjekter. Det er avgjørende for misjonen at dette arbeidet støttes av engasjerte menigheter og enkeltpersoner.

2.3 God ressursbruk

Det er viktig med en god balanse mellom våre ressurser og vår aktivitet. Vi ønsker å gjøre oss nytte av det som i særlig grad er Frikirkens erfaringer og nådegaver. Dette utfylles med en åpen holdning til erfaringer og impulser fra andre kirker og misjonsorganisasjoner. Vi er positive til samarbeid med andre kirker og organisasjoner, nasjonalt og internasjonalt.

Misjonsarbeidet ute krever en viss administrasjon og et støtteapparat hjemme, både som lønnet arbeid og frivillig innsats. Vi vil vektlegge tilstrekkelig kapasitet av lønnet arbeid hjemme, uten å kunne dekke alle behov som kommer opp.

2.4 Rekruttering

For å nå våre mål med å bringe evangeliet ut til alle folkeslag, vil vi

- motivere menighetene til engasjement om vårt misjonsoppdrag
- gi tidsaktuelt informasjon, tilpasset de ulike gruppene i menighetene
- rekruttere misjonærer fra Norge og andre land til kort- og langtidstjeneste ute
- bruke misjonærer fra andre land
- gi ungdom erfaringer fra misjonsarbeidet

3 ENKELTE AKTUELLE TEMAER

3.1 Diakonalt bistandsarbeid

Ut fra den bibelske vektlegging av rettferdighet, nestekjærighet og omsorg for hele mennesket, søker vi å ha en helhetlig tilnærming i vårt misjonsarbeid. Gjennom vår diakonale virksomhet vil vi derfor avhjelpe nød både av fysisk, psykisk, sosial og åndelig art. Samtidig vil vi arbeide for fremvekst av lokal menighetsdiakoni i våre samarbeidskirker ute. Vårt bistandsarbeid skal ha en klar lokal forankring, være rettet mot de svakeste i samfunnet og gjennomføres i et nært samarbeid med nasjonale samarbeidspartnere.

3.2 Enkeltmenigheters prosjekter

Flere menigheter i Frikirken yter støtte til misjonsprosjekter utenfor det arbeidet som FIY er direkte involvert i. Ofte er dette misjonsprosjekter hvor en eller flere fra menigheten arbeider. Når Frikirkemenigheten, hvor utsendingene er medlemmer, ønsker det vil utsendingene bli registrert som kontaktmisjonærer i Frikirken, og de vil bli invitert til den årlige misjonærkonferansen vi arrangerer i Norge.

3.3 Familiearbeid

Familie og samliv er under økende press både her hjemme og i de fleste andre land og samfunn. Oppløsning av ekteskap skaper store sosiale problemer for folk i alle aldre. Familiearbeid og veiledning om ekteskap er et område FIY har drevet med på Taiwan og i Kina. Behovet for denne type arbeid er stort, og vi ønsker å kunne tilby dette på andre misjonsfelt også.

3.4 Fred og forsoning

Frikirken har vært involvert i to bistandsprosjekt i konfliktområder hvor fred og forsoning er et viktig mål. Gjennom dette arbeidet, som har pågått siden år 2000, har vi høstet en del erfaring som kan benyttes også i andre land hvor dette er en aktuell problemstilling.

3.5 Teltmakertjeneste – misjonærtjeneste utøvd gjennom annet yrkesliv

Selv om Frikirken til nå ikke har egen erfaring med denne misjonsmetoden, vil vi være åpne for å støtte personer som ønsker å være teltmakere i land som Frikirken velger å prioritere for denne type arbeid. Vår støtte vil først og fremst være forbønn og kontakt.

4 AVSLUTNING

Noe av fruktene av vårt arbeid, ser vi allerede nå. Men først ved Jesu gjenkomst vil vi fullt ut kunne se hva misjonsarbeidet har ført til.

”Deretter så jeg en skare så stor at ingen kunne telle den, av alle nasjoner og stammer, av alle folk og tungemål. De stod foran tronen og Lammet, kledd i hvite kapper og med palmegrener i hendene. Og de ropte med høy røst: Seieren tilhører vår Gud, han som sitter på tronen, og Lammet.” (Åp. 7,9-10)

Vedlegg – til orientering for Synoden 08

del B

Hovedpunkter fra Handlingsplanen for misjonsfeltene

1. ISRAEL

Vi vil

- gi evangeliet til Israels folk ved å støtte salg og distribusjon av Nytestamenter, samt evangeliserende og menighetsbyggende arbeid
- være nærværende ved å tilrettelegge for team og andre besøk i Israel
- bidra til å skape møteplasser mellom messianske jøder og kristne palestinere

2. DE PALESTINSKE OMRÅDENE

Vi vil

- være nærværende ved å ha én misjonærenhet i landet og ved å tilrettelegge for team og andre besøk i landet.
- støtte spredning av Bibelens budskap gjennom litteratur, lydbøker og radio- og TV-sendinger.
- handle gjennom å støtte diakonale programmer, med særlig fokus på tiltak for barn og unge.

3. MALI

Vi vil

- være nærværende ved å ha opp til tre misjonærenheter i MELMs kjernevirksomhet. I tillegg vil Frikirken bidra til å sende ut lærere til den norske skolen.
- formidle Bibelens budskap gjennom radioprogrammer og direkte evangelisering, bibeloversettelse og litteraturarbeid.
- gjennom undervisning og handling bidra til at diakoni i økende grad blir en integrert del av det praktiske livet i menighetene.

4. ETIOPIA

Vi vil

- bidra til evangelisering og menighetsbyggende arbeid i Didessadalen.
- yte støtte til kirkens lederopplæring.

5. BURUNDI

- Ved å fullføre vår støtte til freds- og forsoningsprosjektet ut 2009 vil vi hjelpe tidligere fiender til å rekke hverandre hendene og stå sammen i gjenoppbyggingen av landet.

6. JAPAN

Vi vil

- være nærværende ved å ha opp til tre misjonærenheter knyttet til Kinki-kirkens kjernevirksomhet

- forkynne og formidle evangeliet på en livsnær måte til dagens japanere.
- inspirere til nådegavebasert tjeneste i menighetens arbeid, både i ledelse, forkynnelse og diakonalt arbeid
- ha et særlig fokus på diakonale utfordringer.

7. KINA

Vi vil

- være nærværende ved å følge opp undervisningsprosjektet om ekteskap og familieliv. Vi vil også tilrettelegge for gjensidige besøk
- yte støtte til evangeliseringsarbeidet i Shaanxi.

8. TAIWAN

Vi vil

- være nærværende ved årlige besøk
- gjennom gjensidig utveksling av erfaringer gi støtte og få inspirasjon for våre kirker.

9. NYTT MISJONSFELT

Vi vil

- undersøke behov og muligheter for å starte nytt arbeid på et nytt felt i løpet av strategiperioden i troskap mot visjonen om å fokusere på Israel og de minst evangeliserte folkeslagene
- tilpasse nytt arbeid til vår egenart og våre ressurser
- inngå samarbeid med andre kirker og organisasjoner i et nytt arbeid.

Oslo, 14. juni 2008

SAK 2.2/08: FRIKIRKENS LANDSMISJON

LANDSMISJONEN

... FORDI GUD SAVNER NABOEN MIN

1) INNLEDNING

Landsmisjonens (senere forkortet LM) oppgave er å bidra til at Den Evangelisk Lutherske Frikirke holder fokus på menighetsplanting, menighetsutvikling og evangelisering. Sommeren 2006 viste en landsomfattende undersøkelse, i regi av Naturlig Menighetsutvikling (tidligere Naturlig Kirkevekst), at Frikirken var Norges sunneste kirkesamfunn. Ommund Rolfsen, leder for NaMu's arbeid i Norge, mener dette skyldes Frikirkens arbeid med menighetsplanting og fokuset på å utvikle sunne menigheter. Frikirken er det eneste kirkesamfunnet som har et organ med mandat til å holde fokus på dette. Baksiden av medaljen er imidlertid at kirken i Vest-Europa sliter mest i hele verden. Selv om DELF er det sunneste kirkesamfunnet i Norge, må vi erkjenne at norsk menighetsliv i beste fall er blant det sunneste i Vest- Europa. Iflg. Peter Brierley (fremtredende britisk statistiker) er det bare fem nasjoner i Vest- Europa som ikke har tilbakegang i menighetsdeltakelse – og Norge er en av dem.

”Menighetens visjon går, bevisst eller ubevisst, i en av to retninger – innover eller utover. Menighetens første prioritet er enten å tjene seg selv eller å tjene andre.” (Leith Anderson) Vi vil faktisk hevde at om det ikke settes bevisst fokus på å nå nye mennesker med evangeliet, vil menighetens prioritet alltid bli å tjene seg selv. Det er dessverre slik vår skrøpelige natur er. Derfor er vår bønn at DELF aldri må bli et kirkesamfunn som er seg selv nok, men at vi drives av den lengsel som kommer fra Guds eget hjerte – at ingen skal gå fortapt.

2) ... FORDI GUD SAVNER NABOEN MIN

LM er det sentrale organ innen Frikirken som retter fokus mot evangeliserende arbeid i Norge. Vi ønsker å arbeide for at våre menigheter i større grad møter de behov som finnes utenfor kirkeveggene. Dette kan gjøres gjennom programmer, men først og fremst handler det om våre holdninger. Det handler om å gjøre noe for noen som vi ikke forventes å gjøre noe for. Enten det er utdeling av gratis kaffe og vafler, klipping av hekker, hjulskift eller forbønn for syke, så handler det om å synliggjøre Jesus for mennesker som ikke kjenner ham. Kanskje vi må ta innover oss at misjonsbefalingen også gjelder lokalt, og der står det ”gå derfor ut” – ikke ”kom derfor inn”.

LM har tradisjonelt delt sitt arbeid i tre hovedområder – menighetsplanting, menighetsutvikling og evangelisering.

A) MENIGHETSPLANTING

Etter fire år uten noen nye menighetsdannelser (2000 t.o.m. 2003), begynte det å løsne. Sju nye menigheter er dannet siden da, hvorav fire før forrige synodemøte. De tre som er etablert i den siste perioden, er Karmøy, Smaalenene og Nedre Glomma. Dette er tre menighetsplantinger som har hatt tre svært forskjellige prosesser. Karmøy er startet på et sted hvor det ikke er noen frikirke i nærheten. Nedre Glomma på et sted hvor det er flere frikirker i nærheten, men med fokus på å nå mennesker som ikke nås av de andre. Smaalenene er

historien om en gammel frikirkemenighet som legges ned (Marker), men som bruker sin økonomi på å hente inn en menighetsplanter som kan starte et nytt arbeid fra grunnen av. Det har vært en glede for LM å få være en partner i alle disse prosessene.

Det er for tiden to nye prosjekter i Frikirken; Randaberg og Østre Toten. Sandefjord ble nevnt som prosjekt i forrige melding. Her er det fortsatt smågruppearbeid, men de ønsker ikke å være offisielt frikirkeprosjekt, i hvert fall for en periode framover.

Vi registrerer at organisasjonene innenfor Den Norske Kirke (Normisjon, Misjonssambandet, NMS, Indremisjonsforbundet) i stadig økende grad etablerer egne, selvstendige menigheter. Dette gleder oss selvfølgelig, men samtidig gir det oss en utfordring: Hvis Frikirken fortsatt skal være et menighetsplantende kirkesamfunn, må vi

1. Plante nye menigheter ut fra våre etablerte menigheter
2. Finne menighetsplanterne blant våre egne medlemmer

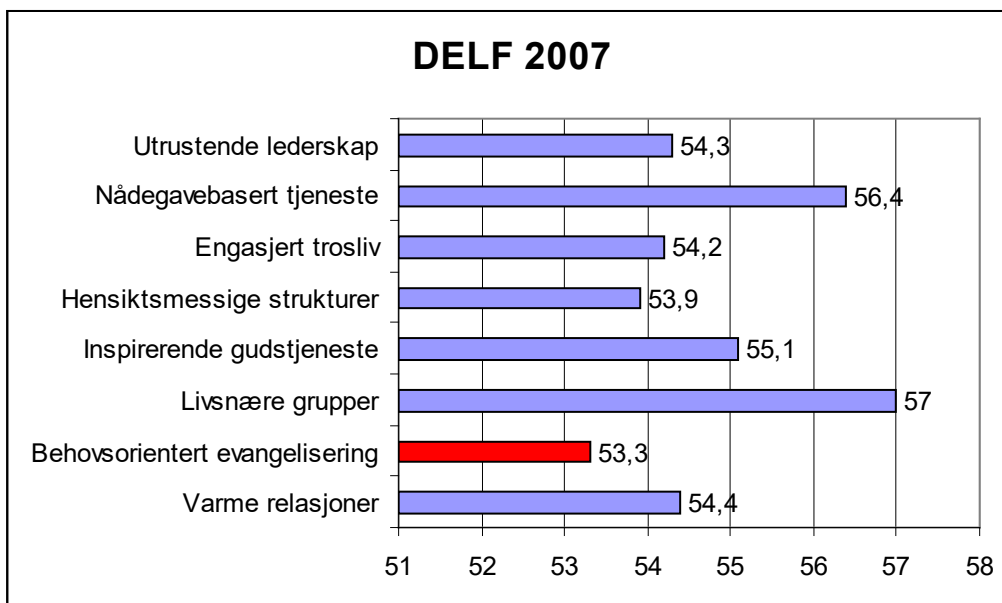
LM vil i kommende periode arbeide for at våre egne menigheter i større grad føder nye menigheter. Det har vært vanlig praksis i DELF med formelle modernemenigheter, men i de fleste tilfellene har det handlet mer om adopsjon enn om egne fødsler. Vi tror at LM med sin kompetanse kan hjelpe til med å finne menighetsplanterne i våre egne rekker. Dessuten ønsker vi i enda større grad å synliggjøre at menighetsplanting, i sitt vesen, er evangeliserende. De viktigste faktorene her er motivasjon og/eller kall.

B) MENIGHETSUTVIKLING

DELF vokser ikke i antall medlemmer, men vi går heller ikke tilbake. I realiteten betyr det en svak tilbakegang, siden befolkningstallet i Norge er økende. Her er det nok mange forhold som spiller inn. Statistikken viser også forskjeller mellom presbyteriene. Ikke minst blir dette synlig i hvor stor prosentandel av medlemmene som er barn. Dette varierer i dag fra 13 til 22 prosent.

LM har siden 2000 brukt Naturlig Menighetsutvikling både som diagnoseverktøy og hjelp til videreutvikling av menigheter. I 2002 ble den første kirkesamfunnsprofil lagt fram. Den viste at Frikirkens maksimumsfaktor (det vi scoret høyest på) var ”nådegavebasert tjeneste”, mens vår minimumsfaktor var ”utrustende lederskap”. LM har prøvd å sette fokus på dette i perioden som har gått, ved aktivt å jobbe med lederutvikling i menighetene. I tillegg har det blitt holdt inspirasjonssamlinger i samtlige presbyterier med ”utrustende lederskap” som tema. Disse har vært et samarbeid mellom Frikirkens studiesenter, FriBU og LM.

I 2007 ble det gjort en ny kirkesamfunnsprofil. Det gledelige er at verdien for alle de åtte kvartetsområdene som blir målt (utrustende lederskap, nådegavebasert tjeneste, engasjert trosnivå, hensiktsmessige strukturer, inspirerende gudstjenester, livsnære grupper, behovsorientert evangelisering og varme relasjoner) er økt. Dessuten er ikke ”utrustende lederskap” lenger minimumsfaktor – den har gått fra 8. plass til 5. plass. Frikirkens nye maksimumsfaktor er ”livsnære grupper”, mens vår nye minimumsfaktor er ”behovsorientert evangelisering”.

Dette tilsier at vi i enda større grad må ta inn over oss at vi må gå utenfor våre kirkevegger og møte naboene våre der de er.

I løpet av perioden har LM tatt i bruk DISK personlighetsprofil (se beskrivelse under punkt 3). DISK brukes både i forbindelse med teamtrening for lederteam i menighetene og som et redskap for å forstå egne reaksjonsmønstre og motivasjonsfaktorer.

En av LMs viktigste målsettinger for kommende periode er å motivere menigheter og kirkesamfunn til å tenke og handle ut fra et ønske om å bringe Gud ut i nabolaget. Derfor er dette også innledningen til kapittel 2 som er hoveddelen i denne meldingen, og innholdet i vårt nye slagord. LM søker å hente inspirasjon og kunnskap fra relevante sammenhenger i innland og utland, som kan være til hjelp for videreutvikling i menighetene.

c) EVANGELISERING

Alpha-kurs har vært mye brukt i Frikirken. Det er bare Normisjon som har benyttet dette verktøyet mer enn oss. Allerede på forrige synodemøte rapporterte LM om synkende bruk av Alpha. Det er i dag få av våre menigheter som kjører dette kurset, men de som gjør det, forteller om mennesker som kommer til tro på hvert kurs. Nå, som undervisningen er tilgjengelig på DVD med norske undervisere, håper LM at det kan brukes flere steder igjen – kanskje i smågrupper i hjemmene.

Fra samme sted (Holy Trinity Brompton) har det kommet et nytt kurs som brukes i stadig flere av våre menigheter; samlivskurset ”7 kvelder om å være 2”. Flere menigheter rapporterer om kurs hvor +/-50% av deltakerne er såkalte kirkefremmede. Samlivskurs er tydeligvis ”in” for tiden, og dette er et glimrende verktøy til å få kontakt med mennesker utenfor kirkeveggene. Herved anbefalt.

Jan Rettedal har vært evangelist for LM i mange år, og mange av våre menigheter har benyttet seg av hans gaver på møteuker. Et annet område han har utmerket seg minst like mye på, er utrustning av mennesker som har vært med ham som team. Etter en lenger prosess ble det i 2007 bestemt at Jan går fra å være evangelist til å bli menighetsveileder. Det betyr at hans tjeneste endres fra å være forkynner og inspirator til mer å handle om utrustning av medlemmer i våre lokale menigheter. Vi tror at å frigjøre de gaver og tjenester som allerede finnes i våre menigheter, vil gi større og mer varige resultater.

3. KONFLIKTFOREBYGGING

I slutten av forrige synodemøte kom det opp at mange menigheter i DELF sliter med konflikter. LM ble utfordret til å begynne å arbeide med dette. Styrets første reaksjon var at dette er for tett opp i det som ligger under tilsynsapparatets arbeidsområde, og de ba derfor synodestyret om å bli fristilt fra dette. Likevel lå det der i underbevisstheten. Vår erfaring fra besøk i menigheter med konflikter, er at nesten ingen av dagens konflikter har sitt utspring i forskjellig syn på saker. I stedet bunner de fleste i relasjoner, kommunikasjon og dårlig kjemi. Dette er ikke så lett å stemme over på menighetsmøter.

LM har tatt i bruk et verktøy som kalles DISK. Hele staben er lisensiert til å bruke dette. Verktøyet synliggjør den enkeltes sterke sider og hvilke omstendigheter som virker motiverende på en. Slik blir det synliggjort i et team at vi kan ha samme mål, men at det er forskjellige ting som motiverer oss til å komme dit. Dessuten viser det også om det er samsvar mellom rollen en har og ens indre selvbilde – nyttig med tanke på at våre ansatte og frivillige medarbeidere ikke skal slite seg ut. En ting er å finne ut av seg selv, men det er like viktig å forstå at andre har en annen motivasjon enn en har selv. Det kan forhåpentligvis forbedre kommunikasjonen og virke forebyggende på potensielle konflikter.

LM kommer til fortsatt å satse på dette og samtidig i økende grad tilby coaching/veiledning både for lederteam og enkeltpersoner.

4. STAB

Helge Hollerud har vært leder for LM siden 1991, med et avbrudd som leder for Ytremisjonen. Fra mars 2007 har han hatt ett års permisjon. Han jobbet da som pastor i Lyngdal Frikirke. Vinteren 2008 sa Helge opp sin stilling i LM for å fortsette i Lyngdal. Styret og staben i LM ønsker å takke Helge for tiden han ledet avdelingen. LM var tidligere et organ som støttet menighetsplanting økonomisk, og hvor de ansatte var evangelister. Under Helges ledelse har LM blitt et fagorgan som jobber med utrustning av menighetsplantere, ledere og frivillige arbeidere. Ingen er i tvil om hans hjerte for de som ennå ikke tror. Det har vært, og er fremdeles, motoren som driver Helges arbeid. I tillegg vil vi trekke fram hans teft for det som rører seg i tida, og dermed også hans nese for å finne relevante verktøy til bruk i Frikirkens menigheter. Vi håper å kunne ta med oss denne lærdommen videre, samt den rausheten han alltid har vært en eksponent for.

Staben i LM:

Jon Arne Nygård: Avdelingsleder. Jobber med menighetsplanting, lederutvikling, NaMu-veiledning, DISK (se pkt 3), strategi. 100% stilling.

Jan Rettedal: Menighetsveileder. Jobber med utrustning av frivillige medarbeidere, DISK, møteaksjoner. Se ellers pkt. 4 om evangelisering. 100% stilling.

Jens Petter Jørgensen: Menighetsveileder. Jobber med NaMu-veiledning, DISK, troshistorie og lederutvikling. 75% stilling, hvorav 10% disponeres og betales av presbyteriene.

Unni Westli: Menighetsveileder. Jobber med administrasjon, NaMu-veiledning, DISK. 50% stilling.

Den totale stillingsandelen er redusert med en kvart stilling siden forrige synodemøte. Vi ser at det kan bli nødvendig med en deltidstilling som fokuserer spesielt på menighetsplantning, forutsatt at flere nye prosjekter startes innenfor Frikirken.

5. ØKONOMI

LM har i mange år tæret på fond, med ca 900.000 i underskudd i 2005, og med ca 500.000 i underskudd i 2006. LM har derfor arbeidet med å få regnskap i balanse i 2007.

P.g.a. permisjoner og lange sykemeldinger i 2007, med ditto redusert reisevirksomhet, blir det totale underskudd for perioden mindre enn vi kunne frykte.

Vi ønsker å jobbe aktivt med å få faste givere til LM.

6. ØVRIG LM-VIRKSOMHET OG SAMARBEID

Det er i perioden blitt avholdt to LM-konferanser i henholdsvis Bergen og Trondheim, med den svenske teologen og kirkelederen Runar Eldebo som foredragsholder. Videre har vi hatt en Think Tank/idedugnad på Gardermoen angående menighetsplantning i Frikirken.

LM ser det som viktig å orientere seg om hva som skjer både nasjonalt og internasjonalt, og ut fra det hente relevante impulser. Eksempler på dette er:

- DAWN Scandinavia (hvor LM også støtter daglig leder Øivind Augland økonomisk)
- St. Thomas Church, Sheffield – anglikansk og baptistisk menighet som har utviklet spennende strukturer og modeller for menighetsbygging, lederutvikling og økumenikk.
- Eurochurch.net - europeisk forum som bringer sammen etablerte kirkesamfunn og nyere nettverk, med fokus på reevangelisering av Europa)
- Xpand – organisasjon, spesialisert på coaching, med base i Nederland. Har etablert nasjonalt kontor i Norge.

Styret for Frikirkens Landsmisjon

Hilde Grøthe (styreleder), Arne Brusdal (nestleder), Hilde Gro Isaksen, Håvard Haugland, Roar Tønnessen, Reidulf Hanssen (1. vararepr.) og Thor-Harry Nordvoll (2. vararepr.)

SAK 2.3/08: FRIKIRKENS INFORMASJONS- OG MEDIAAVDELING

Fra synodestyret:

Synodestyret har valgt å ta ut deler av meldingen, og å synliggjøre hvor dette er gjort. For begrunnelsen for dette vises til synodestyrets melding, punktet "Konflikt med styret i informasjons- og medieavdelingen".

Et oppgjør med ledelse og organisasjonskultur - og innspill til forbedringer

**Treårsmelding for
Informasjons- og Medieavdelingen (IMA)
Perioden 2005 - 2008**

Innhold

1. INNLEDNING	5
2. SYNODESTYRETS MEDLEMMER	7
3. STYRETS ARBEID	7
4. MINNEORD - FRATREDELSER OG TILTREDELSER	7
4.1. MINNEORD.....	7
4.2. FORSTANDERFRATREDELSER.....	8
4.3. FORSTANDERTILTREDELSER	9
5. MENIGHETER OG KIRKEBYGG	10
5.1. NYE MENIGHETER.....	10
6. REPRESENTASJON	10
7. FORMANN OG NESTFORMANN SOM KIRKENS ØVERSTE TILSYNSMENN	11
8. HOVEDTREKK FRA ARBEIDET I PERIODEN	11
8.1. FORFATNINGS- OG REGLEMENTSSAKER	11
8.2. ORGANISASJONSARBEID	11
8.2.1 Medlemsregister og dobbeltmedlemskap mot andre trossamfunn.....	11
8.2.2 Endret struktur på informasjons- og studiearbeidet.....	12
8.2.3 Felles styresamlinger	12
8.2.4 Revisjon av retningslinjer – ”til stede”.....	12
8.2.5 Samlivsarbeid.....	12
8.3 SAMARBEID MED ANDRE KIRKER OG ORGANISASJONER.....	12
8.4. ØKONOMI OG FORVALTNING.....	13
8.5. ANNET	13
8.5.1 Rekruttering.....	13
8.5.2 Revisjon av liturgier.....	14
8.5.3 Visjon for Frikirken.....	14
8.5.4 Vurdering av bruk av offentlige tilskudd.....	15
8.5.5 Sykehuspreststilling.....	15
8.5.6 Fredtunutbygging.....	15
8.5.7 Endringer i tilsynsordningen.....	15
8.5.8 Endringer i medlemskapsbestemmelsene	15
8.5.9 Konflikt med styret i informasjons- og mediaavdelingen	15
8.5.10 Konflikter - konfliktråd.....	16
8.5.11 Avtale med Den norske kirke.....	16
8.5.12 Høringsuttalelser.....	16
8.5.13 Diakoniutvalg.....	16
8.5.14 Predikant- og arbeidermøter.....	16
8.5.15 Oppfølging av arbeidet med mann-kvinne etter Synoden 2005.....	16
9. PERSONELL	17
10. TAKK	18
11. ”BILDER AV EN ØNSKET FRAMTID”	18
1. MISJONSSTYRET OG MISJONSAVDELINGEN	22

1.1.	MISJONSSTYRET.....	22
1.2.	FRA STYREPROTOKOLLEN.....	22
1.3.	MISJONSAVDELINGENS STAB	22
2.	OPPFØLGING AV VEDTAK I SYNODEN 2002	23
2.1	SAMMENSLÅING AV ISRAELSMISJONEN OG YTREMISJONEN.....	23
2.2	TREÅRSMELDINGEN 2002-05.....	23
2.2.1	<i>Misjonens økonomi.....</i>	23
2.2.2	<i>Diverse anbefalinger.....</i>	23
3.	ØKONOMI.....	24
3.1	TRENDER.....	24
	ØKONOMISK OVERSIKT FOR FRIKIRKENS ISRAELS- OG YTREMISJON FOR TREÅRSPERIODEN 2005 - 2006	25
3.2	INNSAMLING OG GAVER	25
3.3	MENIGHETSGAVEN.....	26
3.4	BIDRAG TIL FELLESKOSTNADER.....	26
4.0	MILEPÆLER	26
4.1	REVIDERT STRATEGIPLAN 2006-08.....	26
4.2	NEDTRAPPING I ETIOPIA	27
4.3	ARBEID MED NYTT FELT.....	27
4.4	MISJONÆRBARN OG INTERNAT.....	27
5.0	MISJONSFELTENE	28
5.1	ISRAEL	28
5.1.1	<i>Situasjonen i landet.....</i>	28
5.1.2	<i>Arbeidet i Israel.....</i>	28
5.1.3	<i>Samarbeidspartnere.....</i>	29
5.1.4	<i>Besøk.....</i>	29
5.1.5	<i>Økonomien.....</i>	29
5.1.6	<i>Bridgebuilders - et fellesprosjekt</i>	29
5.2	DE PALESTINSKE OMRÅDENE	30
5.2.1	<i>Gaza</i>	30
5.2.2	<i>Arbeid blant barn og unge på Vestbredden.....</i>	30
5.2.3	<i>Utsending.....</i>	30
5.3	MALI.....	30
5.3.1	<i>MELM.....</i>	30
5.3.2	<i>MELMs arbeid</i>	31
5.3.3	<i>Misjonærer fra Frikirken</i>	31
5.4	ETIOPIA.....	32
5.4.1	<i>Didessaddalen.....</i>	32
5.4.2	<i>Arbeidet i Dire Dawa</i>	32
5.5	JAPAN	32
5.5.1	<i>Situasjonen i landet.....</i>	32
5.5.2	<i>Den kirkelige situasjon.....</i>	33
5.5.3	<i>Kinki-kirken KELK.....</i>	33
5.5.4	<i>Misjonen.....</i>	33
5.5.5	<i>Den Norske Skolen i Japan (DNSJ)</i>	33
5.5.6	<i>Misjonærene.....</i>	33
5.6	KINA.....	34
5.6.1	<i>Frikirkens arbeid.....</i>	34
5.6.2	<i>Innsamling til ny kirke i Anhang.....</i>	34
5.6.3	<i>Støtte fra FIY.....</i>	34
5.6.4	<i>Litteratur.....</i>	34
5.7	TAIWAN	34
5.7.1	<i>Kirke og misjon</i>	34
5.7.2	<i>Diakoni.....</i>	35
5.7.3	<i>Eiendomskomiteen.....</i>	35

5.8	ANNET MISJONSARBEID	35
5.8.1	<i>Burundi</i>	35
5.8.2	<i>Andre støttetiltak</i>	35
6.0	HJEMMEARBEIDET	36
6.1	<i>Misjonskontaktene: misjonens nettverk i menighetene</i>	36
6.2	<i>Reisetjenesten</i>	36
6.3	<i>Misjonsweb</i>	36
6.4	<i>Ny hjemmestrategi</i>	36
6.5	<i>Misjonærkonferansen</i>	37
6.6	<i>Bønnearbeidet</i>	37
7.0	UNGE I MISJON	37
a)	MENIGHETSPLANTING	43
b)	MENIGHETSUTVIKLING.....	44
c)	EVANGELISERING	45
1.	INNLEDNING	54
2.	FORORD	55
3.	SAMMENDRAG AV PERIODENS VIKTIGSTE HENDELSER	57
4.	ANBEFALINGER TIL TILTAK FOR SYNODEN 2008	57
4.1	SAMMENSETNING AV KOMPETANSE I SYNODESTYRET	58
	58
4.3	FREMTIDIG LEDELSE OG ORGANISERING FOR EN MER HELHETLIG FRIKIRKE	58
	59
4.5	HELHETLIG GJENNOMGANG AV ØKONOMIEN VED FRIKIRKENS HUS	59
5.	STATUS FOR SYNODENS IMA-RELATERTE VEDTAK I 2005	59
6.	BUDBÆREREN OG INFORMASJONSAVDELINGEN	60
7.	VISJONSARBEIDET	60
7.1	Å SKAPE IDENTITET, TILHØRIGHET, FELLESSKAP VAR MÅLET FOR VISJONSPROSESSEN.	60
7.2	HANDLINGSPLANEN BESTÅR AV TRE FASER:	61
8.	KOMMUNIKASJONSSTRATEGI	61
8.1	HENSIKT.....	61
8.2	PROSESSEN.....	61
8.3	RESULTAT	61
9.	ORGANISASJON MED STORE PROBLEMER	63
9.1	MANGEL PÅ PROFESJONALITET OG HANDLEKRAFT FRA SYNODESTYRET	63
	63
9.3	TREG HÅNDTERING AV PERSONALSAKER	63
9.4	MANGELFULL AVVIKLING AV NORSK LUTHERSK FORLAG.....	64
9.5	AVSTAND MELLOM FRIKIRKENS HUS OG MENIGHETENE	64
9.6	MANGLENDE VILJE TIL ÅPENHET.....	64
9.7	ØKONOMI.....	65
9.8	POSISJONER OG RELASJONER.....	65
9.9	PUBLISERTE RETNINGSLINJER PÅ FRIKIRKEN.NO MED SVAKHETER, PERSONALHÅNDBOKEN	66
10.	ANDRE OPPLYSNINGER OM STYRETS ARBEID I PERIODEN	66
10.1	MØTER - OMFANG OG FORM	66
10.2	SAKER SOM I PERIODEN BLE BEHANDLET AV STYRET	66
10.3	STYREMØTER	67
10.4	STYRETS KOMPETANSE	67
1.	FORORD	75
1.1	HILSEN FRA SYNODEFORMANNEN	75

1.2 HILSEN FRA STYRELEDER FOR INFORMASJONS- OG MEDIEAVDELINGEN.....	75
2. SAMMENDRAG.....	75
3. BEGREPER.....	76
4. INNLEDNING.....	76
4.1 HENSIKTEN MED KOMMUNIKASJONSSTRATEGIEN	76
4.2 VERDIER FOR KOMMUNIKASJON.....	77
<i>Oppfinnsomhet</i>	77
4.3 INFORMASJONSMESSIGE VIRKEMIDLER	77
4.4 INFORMASJONS- OG MEDIEAVDELINGENS ROLLE	78
4.5 METODIKK BENYTTET I STRATEGIPROSESSEN	78
5. NÅSITUASJON	79
6. MÅLGRUPPER.....	80
7. INFORMASJONSKANALER.....	81
8. SATSNINGSOMRÅDER.....	82
8.1 STYRKE IDENTITET GJENNOM BRUK AV FRIKIRKENS EGNE MEDIER - BUDBÆREREN OG FRIKIRKEN.NO	82
8.2 SYNLIGHET I SAMFUNNET GJENNOM BRUK AV EKSTERNE MEDIER - MEDIESTRATEGI	82
8.3 INTERN INFORMASJONS- OG MENINGSUTVEKSLING	83
8.4 KOMMUNIKASJONSARBEID FOR MENIGHETENE OG VIRKEGRENENE	83
8.5 DIREKTE INFORMASJON TIL MEDLEMMER	84
8.6 ETABLERING AV NETTVERK FOR FRIVILLIGE	84
VERDIER FOR KOMMUNIKASJON	85
KOMMUNIKASJONSMESSIGE VIRKEMIDLER.....	85
TREÅRSMELDING FOR FRIKIRKENS STUDIESENTER 2006-2008.....	85
<i>FREDTUN FOLKEHØYSKOLE STAVERN</i>.....	88
<i>TREÅRSMELDING 2005-2007 TIL SYNODEN 2008</i>	88
2 VERDIGRUNNLAG OG MÅLSETTING:	89
DET ER DERFOR SVÆRT GLEDELIG AT FRIKIRKEN SOM SKOLEEIER HAR VEDTATT Å INVESTERE MIDLER FRA SALG AV EIENDOM I OSLO PÅ FREDTUN.	94
EIERS REPRESENTANTER.....	96
<i>Øyvind Ropstad - leder (2005-08) I.v. Brit Løvgren (2005-08)</i>	96
<i>Personalrepresentanter</i>	96
<i>Rektor Tore Vågen 1991 Rektor 1998</i>	97
<i>Økonomileder Tore Stensrød 2000 Økonomi/administrasjon</i>	97
<i>Vedlikehold Svein Lund 1999 Driftsleder vedlikehold/teknisk</i>	97
<i>Kjøkken/Internat Jan Alstad 1993 Husholdsleder</i>	97
<i>Elsa Pettersen 1997 Kokk (sluttet 2007)</i>	97
<i>Lise Kjennbakken 1985 Husholdsassistent deltid</i>	98
<i>Inger Hægeland 1985 Husholdsassistent deltid</i>	98
<i>Ingeborg Jensen 1985 Husholdsassistent deltid (sluttet 2006)</i>	98
<i>Sølvi Nilsen 1995 Husholdsassistent deltid</i>	98
<i>Kari Ekvall 2000 Husholdsassistent deltid</i>	98
<i>Bente Gjeterud 2000 Husholdsassistent deltid</i>	98
<i>Edny Eliassen 2007 Husholdsassistent deltid</i>	98
<i>Mona G Jernæs 2007 Husholdsassistent deltid</i>	98
KIRKEN OG KLIMAENDRINGENE	112
DEN EVANGELISKE LUTHERSKE FRIKIRKE - SYNODEN 2008.....	112

<i>Vi har overbelastet kloden</i>	116
DIAKONAL HANDLINGSPLAN	125
<i>Synoden 2008</i>	125
INNHOLDSFORTEGNELSE	126
5 ANBEFALINGER OG SLUTTORD	136
6 VEDLEGG	138
HANDLINGSPLAN FOR DIAKONI	141
I	141
<i>DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE</i>	141
HANDLINGSPLAN FOR DIAKONI	142
I	142
<i>DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE</i>	142
FREDAG 12/10	144
KONSTITUERING AV MØTET	144
LØRDAG 13/10	145
<i>Synoderådet</i>	155
<i>Israels- og Ytremisjonen</i>	155
<i>Landsmisjonen</i>	156
<i>FriBU</i>	156
<i>FSK</i>	156
<i>Fredtun</i>	156
<i>Stiftelsen Nordtun Opptreningscenter</i>	156
<i>Forfatningsutvalget</i>	156
<i>Lønnsutvalget</i>	157
<i>Valgkomité for Synoden 2008</i>	157
<i>Revisorer</i>	157
<u>Vedlegg:</u>	
Vedlegg A: Forslag til handlingsplan visjonsprosess	
Vedlegg B: Forankring av visjonsprosessen	
Vedlegg C: Kommunikasjonsstrategi	
Vedlegg D: Kommunikasjonsstrategi Kortversjon	

1. INNLEDNING

Denne 3-årsmeldingen har to målsetninger:

- Formidle til Frikirken, ved Synoden 2008, hvilke erfaringer IMA-styret gjorde i perioden 2005-2008 og hvilke hendelser og forhold som ligger bak de vedtak som ble fattet.
- Gi innspill til Frikirken, ved Synoden 2008, om hvilke tiltak IMA-styret mener bør iverksettes for å legge forholdene bedre til rette for god kommunikasjonskultur.

Dokumentet er derfor kritisk til nåværende ledelse og kultur samtidig som det inneholder konstruktive bidrag til forbedring gjennom forslag til tiltak.

2. FORORD

 Derfor må dokumentet leses som IMA-styrets oppfatning av perioden;

- Det har ikke vært styrets ambisjon å gi et bilde av begge parters syn på perioden gjennom dette dokumentet.
- Det er ikke forsøkt gitt et bilde av avdelingen i stillinger og leveranser gjennom perioden. I hovedsak har avdelingens virke vært uendret fra tidligere perioder. Et unntak er funksjonen Innsamling, som IMA-styret vedtok flyttet ut av avdelingen for å fokusere på kjerneområdene Informasjon og Media.

IMA-styret omtales i resten av dokumentet som ”styret”.

Hjørdis Halleland Mikalsen ble av Synoden 2005 valgt som fast medlem av styret, men har ikke hatt anledning til å delta på noen av møtene. Hun har derfor ikke vært involvert i noen av prosessene eller vedtakene.

Styreperioden 2005 – 2008 fikk en helt annen utgang enn det styret hadde tenkt i utgangspunktet. Desember 2007 konkluderte styret enstemmig at forholdene ikke lå til rette for å kunne realisere den kommunikasjonsstrategi som styret hadde utformet og som var godkjent av synodestyret. Bak det enstemmige vedtaket ligger en klar erkjennelse av at kirkesamfunnet sentralt har kulturelle og ledelsesmessige problemer både knyttet til synodestyret og til administrasjonen på Frikirkens hus i Oslo. Styret har forsøkt å få gjennomslag gjennom synodestyret for endringer som styret mente var helt nødvendige for å komme videre og realisere den vedtatte kommunikasjonsstrategi. I stedet for å løse problemene, bekreftet synodestyret ukulturen ved å prøve å instruere styret til å tone ned og omformulere kritikken.

Synodeformann har hindret en debatt om saken, med henvisning til Synoden 2008. Budbæreren har valgt å ikke trykke konkrete debattinnlegg fra styret om saken, med en henvisning til Redaktørplakaten og Vær varsomplakaten som fremstår som unyansert og ureflektert. Styret oppfattet det derfor slik at synodeformann la press på Budbæreren i behandling av saken.

I tillegg har synodeformann hevdet at styret har gått utover sitt mandat ved å fremlegge påstandene om dårlig ledelse. Spørsmålet om mandat faller på sin egen urimelighet av to grunner:

- Generelt sett har en hver person eller enhet i organisasjonen som har erfart dårlig ledelse en rett og plikt til å gjøre noe med dette ved å varsle på hensiktsmessig måte.
- Spesielt for denne saken er at realisering av en kommunikasjonsstrategi kanskje mer enn noe annet fordrer en effektiv og god ledelse, og derfor var det helt relevant og nødvendig å påpeke dårlig ledelse som konkret hinder for kommunikasjons tiltak.

Utover arbeidet med kommunikasjonsstrategi har det vært arbeidet med visjon for Frikirken som har preget styrets sakslister. Prosessen med visjon stoppet i syndestyret. Synodestyret klarte ikke å ta eierskap til prosesstankegangen og en tydelig handlingsplan med budsjett utarbeidet og presentert av styret.

Styret har erfart at det er ikke blitt akseptert å rette noen form for kritikk mot personer i sentrale stillinger i Frikirken, selv om kritikken er saklig og handler om leveranser.

Styret har fått god innsikt i en kultur preget av personalsaker som ble trenert, manglende handlekraft og endringsvilje samt motarbeidelse fra Frikirkens hus. Disse forholdene opplevde styret som svært demotiverende og lite konstruktive, og møtet med Frikirken sentralt har gjort at over halve styret seriøst har vurdert å melde seg ut av Frikirken. Tilhørigheten til de lokale menigheter har motvirket utmeldinger.

Denne 3-årsmeldingen er derfor styrets innspill til det som bør bli en stor debatt på Synoden 2008, der blant annet følgende spørsmål er vesentlige:

- Hvilken ledelseskultur forventer Synoden av Frikirkens hus, med synodestyre og synodesekretær i spissen?
- Hvilke forventninger har Synoden til kontaktflate mellom Frikirkens hus og menighetene?
- Hvilke forventninger har Synoden til økonomisk forvaltning i Frikirken? Hvor effektivt og synlig forvaltes de økonomiske bidragene fra menighetene?

Styret vil understreke at kritikken som fremsettes i denne treårsmeldingen er rettet mot [redacted] og synodestyret. Styret har ikke hatt forutsetning for å vurdere andre personer, avdelinger og styrever - og har heller ikke hatt noe mandat for å kartlegge hele organisasjonen som sådan. Styret har vært kompetent nok til å legitimt frembringe kritikken, se kapittel 10.

Styrets forventninger til Synoden 2008 beskrives i kapittel 4.

3. SAMMENDRAG AV PERIODENS VIKTIGSTE HENDELSER

Her gis et sammendrag av de viktigste hendelser i perioden. Man vil se at styret gikk inn i oppgaven med et strategisk blikk der saker og prinsipper utgjorde agendaen i starten. Fokuset endret seg så til å bli et oppgjør med ledelseskulturen, slik det fremgår av forordet i kapittel 2. Årsaken til dette var at etter at kommunikasjonsstrategien var utformet, ble det tydelig at organisasjonen ikke var i stand til å realisere strategien.

Hendelser og vedtak i perioden:

- Styret vedtok å utarbeide kommunikasjonsstrategi, initiert av styreleder for IMA. I september 2006 presenterte styret ferdig utarbeidet dokument overfor synodestyret, og dette ble godkjent samme høst av synodestyret.
- Styret vedtok i april 2006 å flytte funksjonen Innsamling ut av IMA for å rendyrke områdene Informasjon og Media.
- Styret videreførte en prosess for å etablere en samlende visjonsformulering for kirkesamfunnet. Styret la frem en konkret handlingsplan med budsjett. Synodestyret tok ikke det nødvendige eierskap til dette, slik styret forventet og kommuniserte. Prosessen ble derfor ”lagt på is” og er siden ikke tatt opp igjen.
- Norsk Luthersk Forlag ble tvangsavviklet i mai 2007. Dette fordi driften av NLF har fortsatt i over ett år etter at melding om oppløsning var sendt og registrert i foretaksregisteret. Dette har påført Frikirken store unødvendige kostnader i gebyrer, advokat honorar og timeforbruk fra Frikirkens hus.

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- Synodestyret vedtok i september 2007 (Sak 333/05-08) at styret skulle legges ned før Synoden 2008 og erstattes av et faglig råd (med i utgangspunktet de samme medlemmene som satt i styret). Styret ble kjent med saken først etter at synodestyret hadde gjort vedtaket. Synodestyret har i ettertid henvist til en setning i en epost fra synodeseekretær, men denne formuleringen var på ingen måte tydelig nok om hva som var planlagt.

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- Styret vedtok enstemmig i desember 2007 å avvikle sitt virke.

4. ANBEFALINGER TIL TILTAK FOR SYNODEN 2008

Basert på de problemområder som beskrives under kapittel 9 ”Organisasjon med store problemer”, anbefaler styret at følgende tiltak vurderes av Synoden 2008:

4.1 SAMMENSETNING AV KOMPETANSE I SYNODESTYRET

Styret anbefaler overfor Synoden at strategisk ledelse og evne til resultatoppnåelse vektlegges mye sterkere når det velges representanter til synodestyret. Det er premissgivende at synodestyret, forankret i rammer fra Synoden, både definerer de store linjene i form av visjoner og langsiktige strategier og at synodestyret dernest evner å iverksette nødvendige og relevante handlinger i organisasjonen.

I denne konteksten er det naturlig at nytt synodestyre med nevnte kompetanse i perioden 2008-2011 tar opp igjen visjonsprosessen (som ble stoppet på grunn av manglende eierskap fra synodestyret i perioden 2005-2008). Det må så gjennomføres en god og helhetlig prosess som involverer hele organisasjonen, inklusive menighetene.

[Redacted]

[Redacted]

4.3 FREMTIDIG LEDELSE OG ORGANISERING FOR EN MER HELHETLIG FRIKIRKE

Frikirken sentralt skal, slik styret ser det, både ivareta menighetenes behov for ulike tjenester det er naturlig å samordne sentralt, samt håndtere oppgaver knyttet til det å være et kirkesamfunn.

Gjennom styrets arbeid i perioden 2005-2006 med å utforme en kommunikasjonsstrategi for Frikirken kom det frem indikasjoner på at Frikirken som kirkesamfunn har behov for en fornying og større åpenhet. Mye av dette har med ledelse å gjøre; god ledelse legger basis for åpen og effektiv kommunikasjon og informasjonsflyt - også mellom Frikirken sentralt og menighetene.

Styret fremmer derfor på eget initiativ forslag om at Synoden 2008 nedsetter en arbeidsgruppe for å gjøre en gjennomgang av Frikirkens struktur og kommunikasjonslinjer.

Styrets forslag er at en slik arbeidsgruppe består av:

- Representanter fra menighetene:
 - a) Medlemmer av eldsteråd
 - b) Medlemmer av diakonråd/menighetsråd
- Medlemmer av presbyteriene
- Medlem(mer) av IMA-styret 2005-2008
- Representant(er) for ansatte
- Medlem(mer) av synodestyret

Det vil være en fordel for prosessen at en representant for menighetene leder gruppen.

Konkrete innspill i forbindelse med en slik gjennomgang:

1. Synodeformannen utøver sitt verv på heltid (styret støtter dermed den ordning som nå prøves).
2. For å få mer tydelig og effektiv ledelse må organisasjonsformen gjøres enklere ved at flest mulig av fagstyrene legges ned. Avdelingslederne vil da ha synodesekretæren som personalansvarlig.
3. Synodestyret må bli åpnere i sin kommunikasjon med menighetene.
 - a) Protokollene fra synodestyret må gjøres langt mer informative. En protokoll er både et kommunikasjonsverktøy i kirkesamfunnet og et historisk dokument hvor man skal kunne finne hvordan Frikirken til enhver tid har behandlet ulike saker. Slik protokollen føres i dag, er det nærmest umulig for andre enn de som er til stede i synodestyremøtene å forstå hvilke prosesser som pågår og saker som vedtas av synodestyret.
 - b) Det må etableres prosedyre for dokumenter som er konfidensielle.
 - c) Synodestyret har sammen med daglig ledelse på Frikirkens hus en viktig oppgave med å være synlig for menighetene og å inspirere. Dette må tas på alvor i sterkere grad enn i dag. Det må vurderes å gjennomføre regelmessige rundreiser i menighetene, slik som FriBU gjennomførte senest i 2007.

[Redacted]

[Redacted]

4.5 HELHETLIG GJENNOMGANG AV ØKONOMIEN VED FRIKIRKENS HUS

For å sikre at organisasjonen på Frikirkens hus forvalter menighetenes faste, økonomiske bidrag effektivt nok, gjøres det en helhetlig gjennomgang av økonomien. I denne sammenheng vurderes det om noen av funksjonene og tjenestene bør settes ut til andre aktører.

5. STATUS FOR SYNODENS IMA-RELATERTE VEDTAK I 2005

SAK 2.3/05: MELDING FRA FRIKIRKENS INFORMASJONS- OG MEDIAAVDELING

1. Synoden ønsker ny redaktør i Budbæreren, Geir Øystein Andersen, velkommen og lykke til i et viktig arbeid for vår kirke.

Anne-Kristine Bjørgsvik Wiecek er i perioden ansatt som redaktør for Budbæreren. Hun overtok etter Geir Øystein Andersen, som valgte å slutte som redaktør for å gå over i en annen stilling.

2. Frikirkens hjemmeside er et viktig redskap i dagens samfunn og Synoden etterlyser kontinuerlig oppdatering av siden. Synoden oppfordrer informasjons- og medieavdeling til å gjøre Frikirkens ulike vedtak tilgjengelig på Frikirkens hjemmeside.

Styret er positiv til at Frikirkens ulike vedtak publiseres på frikirken.no. Styret har utformet kommunikasjonsstrategi for Frikirken som inneholder retningslinjer for oppdatering av Frikirken hjemmeside. [REDAKERT]

3. Synoden er positiv til at Frikirken ønsker å være en kirke som er Kristussentrert, evangeliserende og diakonal. Synoden er imidlertid spørrende til om "Der jord og himmel møtes" er en god visjons formulering. (oversendes uten realitetsbehandling)

Styret har utarbeidet en handlingsplan for visjonsprosessen i Frikirken. Styret mener at prosessen er viktigere enn selve visjonsformuleringen. Det er viktig å forankre visjonen i hele kirkesamfunnet, fra Synoden helt ned til den enkelte medlem. Hvis visjonsformuleringen endrer seg i prosessen er det bare sunt. Dessverre stoppet visjonsprosessen i og med at synodestyret ikke kunne ta eierskap en handlingsplan med dagens formulering.

4. Synoden oppfordrer menighetene til å utnevne kontaktpersoner for å verve abonnenter til Budbæreren.

Fra kapittel 8.4 i Kommunikasjonsstrategien heter det følgende: " Det blir videre et viktig strategisk virkemiddel å få nøkkelpersoner for informasjonsarbeid i så mange menigheter som mulig. Det vil også være en målsetning at disse blir markedsførere for Budbæreren i menighetene. "

6. BUDBÆREREN OG INFORMASJONSAVDELINGEN

Det har vært noen endringer i bemanningen i avdelingen i perioden. Blant annet har Budbæreren fått ny redaktør; Anne-Kristine Bjørgsvik Wiecek overtok ansvaret for dette viktige arbeidet etter Geir Øystein Andersen. Styret takker begge to for innsatsen.

[REDAKERT] Styret har vært samstemt igjennom hele perioden og i alle saker.

7. VISJONSARBEIDET

7.1 Å SKAPE IDENTITET, TILHØRIGHET, FELLESSKAP VAR MÅLET FOR VISJONSPROSESSEN.

På bakgrunn av kommentarer fra Synoden 2005 ble det på første styremøte grepet fatt i et allerede igangsatt arbeid med en visjon. Hensikten var å bedre forankre en slik prosess hos menighetene og det enkelte medlem av Frikirken. Målet med en slik prosess var å skape en

helhetlig Frikirke. Med skråblikk på forventede endringer i Statskirkeordningen ville det være et viktig strategisk arbeid å gjennomføre sammen med en kommunikasjonsstrategi.

I arbeidet med å utvikle en visjonsprosess for Frikirken som helhet, handler det først og fremst om Guds visjon, det som ligger på Hans hjerte, og som Han formidler som et kall til oss, slik at vi kan se Guds visjon og vårt kall.

Vår visjon skal vise veien for vårt kall, og bringe Guds-nærvær til mennesker vi møter.

7.2 HANDLINGSPLANEN BESTÅR AV TRE FASER:

Fase I Presentasjon

Fase II Prosess i presbyterier, menigheter og virkegrener

Fase III Saksbehandling Synoden 2008

Forslag til forankring og handlingsplan for visjonsprosessen ble aldri vedtatt av synodestyret, og derfor ikke gjennomført.

For at prosessen skulle vært vellykket, og de strategiske mål bli oppnådd, måtte synodestyret få saken og prosessen inn under huden. Det fikk de ikke, da det ikke er synodestyret som har initiert arbeidet med å utvikle en visjon for kirkesamfunnet. Det hele henger sammen med strategisk planlegging og gjennomføring, noe som viser seg vanskelig i Frikirken.

”Forankring av visjonsprosessen” er vedlagt 3-årsmeldingen som vedlegg A.

”Forslag til handlingsplan visjonsprosess” er vedlagt 3-årsmeldingen som vedlegg B.

8. KOMMUNIKASJONSSTRATEGI

8.1 HENSIKT

Hensikten med kommunikasjonsstrategien har vært å tydeliggjøre en helhetlig tenkning rundt kommunikasjon, informasjon og media. Dette skal bidra til at alt som gjøres i Frikirken, både i regi av IMA og andre, gjøres på en effektiv og god måte og forankret i den helhetlige tenkningen beskrevet i dokumentet. På denne måten skal strategien bidra til god kommunikasjon og informasjonsflyt internt i kirkesamfunnet og mer synlighet ut i samfunnet.

8.2 PROSESSEN

Det ble gjennomført et omfattende arbeid av styremedlemmene for å utarbeide et strategidokument. Informasjonsleder var sterkt involvert i dette arbeidet, både mellom styremøter og i styremøter. Flere av styremøtene bar mer form av arbeidsmøter og det ble gjennomført omfattende kvalitetssikring i egne møter (”granskningsmøter”).

For å sikre forankring i organisasjonen gjennomførte styret dessuten flere aktiviteter for å få innspill til strategidokumentet. Eksempelvis ble det gjennomført samtaler med fem eldsteråd og det ble invitert til å gi synspunkter gjennom Budbæreren, virkegrener og menighetene, samt med innspill fra profesjonelle aktører i bransjen (blant annet Familie og Medier og Dinamo PR). Se nærmere omtale av dette i selve strategidokumentet.

8.3 RESULTAT

Resultatet av prosessen var et 12 siders strategidokument som beskriver både verdier for kommunikasjon, prosessen med å lage dokumentet og utpekte satsningsområder. I tillegg ble det laget en kortversjon av dokumentet på én side, etter oppfordring fra synodestyret.

Kommunikasjonsstrategi-dokumentet er vedlagt 3-årsmeldingen som vedlegg C.
Kortversjon av dokumentet er vedlagt 3-årsmeldingen som vedlegg D.

9. ORGANISASJON MED STORE PROBLEMER

Da styret i januar 2007 fikk tilbakemelding fra synodestyret om at kommunikasjonsstrategi var godkjent, var neste skritt realisering av strategien. En rekke problemer knyttet til ledelse og kultur kom nå tydelig til uttrykk, og totalt sett mente styret at dette var alvorlig. Noen av de forholdene som beskrives i dette kapittelet er oppfatninger som styret samstemmig har fått gjennom perioden

9.1 MANGEL PÅ PROFESJONALITET OG HANDLEKRAFT FRA SYNODESTYRET

For styret var møtet 16.november 2007 med synodestyret avgjørende for å få synodestyret til å erkjenne store problemer og å signalisere vilje og evne til å løse problemene. I stedet ble det problematisert at styret var ”i overkant frimodige” og styret ble bedt om å lage en ny versjon av møtereferat og saksdokumentasjon der kritikken skulle være tonet ned. Dette valgte styret i påfølgende styremøte ikke å akseptere av prinsipp.

I samme møte med synodestyret fremstod synodestyret som uprofesjonelt med hensyn til håndtering av inhabilitet, noe styret konkluderte med i ettertid: Synodeformann deltok aktivt i møtet når han samtidig erklærte seg inhabil. [REDACTED]

[REDACTED]
Andre i synodestyret burde muligens vært erklært inhabile i samme møte.
[REDACTED]

Styret oppfatter nåværende synodestyre som for svakt til å ivareta det mandatet det er tildelt.

9.3 TREG HÅNDTERING AV PERSONALSAKER

Frikirkens hus med synodestyret i spissen har kritikkverdig liten fokus på å håndtere personalsaker. Saker ser ut til å dra ut i tid og det synes som at man bruker permisjoner for å ”løse” problemer.

Det er uakseptabelt for alle parter når det kan ta over et år fra vanskelige realiteter gjøres kjent til avgjørelse om tiltak knyttet til bemanning kommuniseres.

9.4 MANGELFULL AVVIKLING AV NORSK LUTHERSK FORLAG

Styret har fremført kritikk mot synodesekretær overfor synodestyret i forhold til denne saken, men er ikke blitt hørt. Dette fremkommer også av oppslag i Vårt Land 6.februar 2008, der synodeformann søker å avdramatisere situasjonen. [REDAKERT]

[REDAKERT] I tillegg har forlaget under avviklingsprosessen gått med full drift, noe som i seg selv er straffbart. Med referanse til "Innberetningen til Oslo Byfogdembete i SAK NR.: 07-029771KON-OBYF/1" registrerer styret at begrunnelsen for å ikke ha overholdt frister og så vider, er manglende kompetanse på drift og formell avvikling av aksjeselskaper. [REDAKERT]

[REDAKERT] Dersom kompetent representant fra styret hadde fått lov å bidra i prosessen med avviklingen av NLF, hadde ikke NLF blitt tvangsavviklet og de økonomiske tapene hadde blitt minimale.

IMA-styret ble uformelt forespurt om å ta over som styre for Norsk Luthersk forlag AS. Dette var før melding om oppløsning ble sendt til foretaksregisteret. Styret svarte nei på dette spørsmålet. Det er personlige juridiske forpliktelser å sitte i et styre for et aksjeselskap, og styremedlemmene ønsket ikke å ta slik risiko på det daværende tidspunkt.

9.5 AVSTAND MELLOM FRIKIRKENS HUS OG MENIGHETENE

Styret hadde i sitt arbeid med kommunikasjonsstrategi fanget opp tydelige signaler på at flere av menighetene har liten kunnskap om Frikirkens hus og følte seg noe fremmedgjorte. Da representanter for styret tok dette opp med synodestyret i møte 16.november 2007, var det bare en "lunken" vilje til å erkjenne dette som en problemstilling og langt mindre vilje til å gjøre noe med problemet.

Denne utfordringen er kanskje en av de største Frikirken har. For de fleste menighetene vil det komme et tidspunkt der kritiske røster spør hva man har igjen for å være del av kirkesamfunnet Frikirken. Da må de kunne få konkrete og gode svar som både handler om fellesskap og identitet og om optimal forvaltning av de økonomiske midlene som menighetene bidrar med til felleskassen.

9.6 MANGLENDE VILJE TIL ÅPENHET

I møte mellom representanter for det avgåtte styret og synodestyret i januar 2008 uttalte synodeformann seg på vegne av Budbæreren og gav da eksplisitt beskjed om at et notat fra styret ikke ville bli trykket.

Synodeformann har forfektet at han ikke ønsker personfokusert debatt, men blokkerer i realiteten for åpenhet og kritiske spørsmål knyttet til nøkkelpersoners lederevner og prestasjoner. Organisasjonen ser ut til å godta dette, og man kan legitimt stille spørsmål om hvilke andre saker synodestyret forsøker å unndra offentlighet. Protokollene til syndestyret har liten verdi, fordi så lite er offentlig og blir referert. Dette gjelder både når en ser på protokollene i et historisk perspektiv og som informasjon til andre deler av Frikirken. Gjennom å godkjenne kommunikasjonsstrategien har synodestyret for øvrig stilt seg bak verdien "åpenhet", men praktisere det altså ikke.

9.7 ØKONOMI

IMA-regnskapet hadde i 2006 et stort underskudd. Dette skyldtes endrede driftsformer for Budbæreren, noe som ble kommunisert overfor synodestyret.

Det har imidlertid fremstått som underlig at synodestyret har imøtekommet dette ved å gi økte økonomiske rammer uten å stille tydeligere forutsetninger. Dersom dette er representativt, fremstår økonomisk fokus fra synodestyret som mangelfull.

I tillegg gjelder følgende problemstillinger:

- Administrasjonen ser ikke ut til å være fortrolig med å lage prognoser. For styret var det vesentlig å tidlig og ved jevne mellomrom få forelagt prognose for hva resultatet kunne forventes å bli ved årets slutt. Styret måtte til slutt lage prognose selv.
- Økonomiavdelingen har levert regnskapsrapporter for sent og med for lav kvalitet. Dette bidro til å gjøre den økonomiske styringen vanskelig.

[REDAKERT]. Det henvises til at det er lite eller ingenting som kan gjøres for å endre det økonomiske resultatet. Det virker som om ledelsen for Frikirkens hus velger å kompensere dårlige økonomiske prestasjoner med økte bevilgninger.

I 2006 hadde IMA et underskudd på ca kr 280.000,-. Da prognosen for dette underskuddet ble kjent, varslet styret omfattende sparetiltak for 2006 og konsekvenser for budsjett for 2007. Sparetiltak og budsjettendringer ble ikke innført i og med at det ble bevilget et årlig tilskudd på ca kr 300.000,- (fra 2006).

Når en ser nærmere på budsjettene for 2005 og 2006 ser vi at budsjett for 2005 har Budbæreren abonnements inntekter på kr 200.000,- over reelt Budbæreren abonnements inntekter. Pga uoversiktlige regnskapsrapporter ble ikke underskuddet i abonnements inntekter fanget opp før styret la sitt første budsjett for perioden. Styret la i budsjettet for 2006 til en økning av abonnements inntekter på kr 100.000,- ble det en overbudsjettering av abonnements inntekter på ca kr 300.000,- tilsvarende underskuddet fra 2006. Når abonnements inntektene synker gjelder dette ikke bare for inneværende år, men også for de neste årene helt til abonnements inntekten er tilbake på samme nivå.

I perioden 2005-2008 har synodestyret bevilget følgende:

Ekstra tilskudd på ca kr 300.000,- i året fra 2006

Ekstra tilskudd på ca kr 125.000,- i året fra 2008

Til sammen ca kr 425.000,- i ekstra årlig tilskudd for å opprettholde dagens drift i IMA, uten å stille spørsmål om driften er riktig.

Styret har i hele perioden etterspurt prognoser og periodisering [REDAKERT]

[REDAKERT] Styret fikk ingen prognoser eller periodisering [REDAKERT] avdelingen. Det tok styrets medlemmer ca 10 min til å lage en prognose som viste et underskudd på ca kr 200.000,- til kr 300.000,- i 2006.

Det er legitimt å si at Økonomi avdelingen har forbedringspotensial i å levere gode regnskapsrapporter. Det bør vurderes om hele Økonomi funksjonen skulle outsources og økonomi tjenestene kjøpes inn fra et regnskapsbyrå.

9.8 POSISJONER OG RELASJONER

Styret har fått inntrykk av at rådende organisasjonskultur innebærer å verne om posisjoner mer enn å stille tydelige krav og forvente leveranser. [REDAKERT]

[REDAKERT]

Videre aksepteres det vitterlig av synodestyret at det over tid etableres ubalanse mellom formell og uformell makt. [REDACTED]

[REDACTED] Dette problemet ser ut til å ha sammenheng med styrets oppfatning om at synodestyret er for svakt; det tillater maktkonstellasjoner og ser ut til å slå seg til ro med en etablert sannhet om at ”tradisjonene” i Frikirken er viktige som sådan.

Det ser også ut til å være en mangelfull evne i organisasjonen til å tenke ryddig nok i forhold til hvilke private relasjoner man tillater mellom viktige posisjoner. [REDACTED]

9.9 PUBLISERTE RETNINGSLINJER PÅ FRIKIRKEN.NO MED SVAKHETER, PERSONALHÅNDBOKEN

Generelt sett er det et viktig prinsipp for bedrifter og organisasjoner at krav og retningslinjer gjennomgås og revideres regelmessig og publiseres eller distribueres på en entydig måte. Dette har ikke vært praktisert i Frikirken denne perioden og har medført en del uklarhet. Personalthåndbok, som tilsynelatende sist var oppdatert i 2001, har vært tilgjengelig på nettstedet frikirken.no, men skal likevel ikke ha vært den gjeldende versjon. Styret mener det er uakseptabelt å publisere ikke gjeldende versjoner av Personalthåndboken.

10. ANDRE OPPLYSNINGER OM STYRETS ARBEID I PERIODEN

10.1 MØTER - OMFANG OG FORM

Det har i perioden vært avholdt totalt 17 styremøter.

10 av møtene har vært telefonmøter.

1 av møtene har vært ekstraordinært.

Samtlige fysiske møter med unntak av ett, ble avholdt i Oslo på Frikirkens hus. Det ene unntaket var et møte som ble avholdt i Kristiansand. Felles styremøtene ble avholdt i Kristiansand.

Møteaktiviteten var spesielt høy første året, på grunn av arbeidet med kommunikasjonsstrategi.

10.2 SAKER SOM I PERIODEN BLE BEHANDLET AV STYRET

- Utarbeidelse av kommunikasjonsstrategi. Dette ble gjort gjennom en omfattende prosess med forholdsvis god forankring i andre virkegrener og menighetene, samt med innspill fra profesjonelle aktører i bransjen (blant annet Familie og Medier og Dinamo PR). Strategidokumentet ble godkjent av synodestyret januar 2007.
- Redesign av Budbæreren.
- Avvikling av Innsamlingsarbeid som del av IMA ansvarsområde.
- Arbeid med visjon for Frikirken. Dette kulminerte dessverre da styret insisterte på sterkere eierskap fra synodestyret, noe som er avgjørende for en slik prosess.

- Rapporteringslinjene ble endret av styret, slik at Budbæreren-redaktør nå rapporterer til styret i stedet for til informasjonsleder.
- Lotteriaksjon for å øke abonnementsstall for Budbæreren. Styret initierte dette tiltaket og idéen var å få økt fokus på både abonnement på Budbæreren og fengende informasjon fra et misjonsfelt. Vinneren av lotteri skulle få misjonsreise i premie. Lotteriet ble gjennomført, men styret oppnådde ikke den ønskede effekt: Markedsføringen ble for svak og utilsiktet rabatt svekket økonomien i prosjektet.

Kun de største og viktigste sakene er omtalt i denne oversikten.

10.3 STYREMØTER

Det første året i perioden ble det avholdt 8 styremøter. Det høye antallet skyldes arbeidet med kommunikasjonsstrategi. Høsten 2006 ble det avholdt 4 møter, da med Jørund Vedumsdalen som fungerende styreleder (Knut Vindenes hadde permisjon). I 2007 ble det avholdt totalt 4 styremøter.

10.4 STYRETS KOMPETANSE

Styret har hatt god kompetanse både innen ledelse, organisasjonsutvikling og kommunikasjonsarbeid. Blant annet har flere av medlemmene hatt ledende stillinger, og dermed god forutsetning for å vurdere prestasjoner i Frikirke-organisasjonen.

Knut Vindenes (styreleder):

- Sivilingeniør og seksjonsleder i leverandørbedrift i Olje og gass-industrien
- Skribent og tidligere lobbyist

Astrid Frøysnes:

- Informasjonsleder i Norea Mediemisjon
- Omfattende organisatorisk erfaring fra vervet som nestleder i Norges Kvinne- og Familieforbund (K&F)
- Nestleder i styret fram til 2006
- Journalist med erfaring som redaktør og frilanser
- Nestleder i Verdikommisjonens Råd, samt en rekke styreverv

Jørund Vedumsdalen:

- Prosjektleder for customer development team ved Ericsson
- Fotograf
- Var nestleder i styret fra 2006
- Var fungerende styreleder høsten 2006.

Robert Solevåg:

- Liveproduksjon for UIO (Ungom I Oppdrag) og Impact World tour
- Teknikker for et sikkerhetsselskap

Hjørdis Halleland Mikalsen (fast styremedlem, men deltok ikke i noen av møtene)

- Journalist

Per-Steinar Krogstad (1.varamedlem, men deltok med stemmerett i alle møter siden Hjørdis Halleland Mikalsen ikke deltok):

- Leder for NM-hotels (62 Norske Misjonshotell og Gjestehus)
- C.E.O. og president i Christian Hotels International (CHI), en global gruppering med mer enn 400 kristne hoteller, gjestehus og konferansesentra.
- Økonomisk rådgiver, økonom, analytiker og finansmann.

Petter Ole Kopperstad (2.varamedlem):

- Lærer på en ungdomsskole i Herøy og har adjunktutdanning med vekt på IKT og mediekunnskap.
- Har jobbet i avis
- Landsleder i FriBU (4 år)

Forslag til handlingsplan visjonsprosess

Fase 1

Vår 2006

ARBEIDSGRUPPA

- Jobber Videre med følgende hovedoppgaver

1. Følge opp synoden 05s ønsker
2. Utarbeide grunnlagsmateriale for presentasjon av visjon, verdier og fokus i power point format
3. Samler og videreformidler det som kommer inn underveis i prosessen, og bearbeider det som grunnlagsmateriale til endelig behandling på Synoden 08

Kostnader

Reise- og møteutgifter for arbeidsgruppa

POWER POINT PRESENTASJON

Bruk

Visjon 06

I menigheter

I virkegrener (misjonærkonferanse, Landsmisjonkonferanse, FriBu-arrangement)

PAM

FriBu

Innhold

1. Dramatisert utgave av visjonsformuleringen

f. eks i form av en film – hav og himmel

med en skuespiller som fremfører

framtidfortelling, basis, verdier og fokusområder

Hvorfor visjonsprosess i Frikirken?

- bakgrunn og mål v/Frode, eventuelt en oppsummering av hans innspill i starten av visjonsarbeidet gjengitt med tillatelse

2. Samtaleopplegg til Visjon 06, menighetene, virkegrenene, PAM og FriBu

Forslag til spørsmålsformuleringer

1. Er ”Der jord og himmel møtes” (evt. En annen dersom arbeidsgruppa kommer fram til en bearbeidet utgave) en god visjonsformulering?
2. Hvordan ivareta elementene i ”Der jord og himmel møtes” som en god visjonsformulering?
3. Hvordan berøres den enkelte av de 5 punktene?
Mål: skaper de identitet og tilhørighet?
4. Hvor viktig er det at Frikirken fremstår som et samlet kirkesamfunn?
5. Er det nok å ha en felles visjon med tilknyttede verdier og fokusområder for å oppnå fellesskapsfølelsen?

6. Fremtidsfortellingen: Hvilke utfordringer ligger i det menneskelige? ”I fellesskapet kan mennesker komme med sine liv, slik de er”

7. Fokus: Hvordan fyller vi begrepene behovsorientert og kulturelevant med innhold?

Gjennomføring

Hvilke redskap trenger menighetene, virkegrenene og det enkelte medlem for å markedsføre Frikirkens visjon? På kort (innføring) og lang (generell markedsføring) sikt?

Synodestyret vedtar handlingsplan for visjonsprosessen juni 06

Frist for innspill fra menigheter og virkegrenener: 1.12.06

Kostnader

Utarbeide power point presentasjon m/film

Bruk av skuespiller

Bruk av Frode

Utsendelse av materiellet

Fase 2

2007

BEARBEIDING AV INNSPILL

Arbeidsgruppa bearbeider innkommet materiale og legger fram for IMA-styret

VEDTAK IMA-STYRET

Styret for IMA gjør sine vurderinger og vedtar forslag som videresendes synodestyret

VEDTAK SYNODESTYRET

Synodestyret behandler sak fra IMA-styret

VISJON 07

Visjonsforslag presenteres i ny power point

Synodeformannen bør være til stede

Lage **ulike grupper med tema fra visjon, verdier, fremtidsfortelling og fokus.**

Hente ut element av visjonsdokumentet og lager tema for aktiviteter som tilpasses de ulike emnene

for eksempel: drama – sang og musikk – barn – unge

settes sammen til ei familiesamling, en gudstjeneste, et kveldsmøte el.l.

Avisgruppe: Noen får prøve seg som medarbeidere for Budbæreren, og lager intervju med deltakere på Visjon om visjon.

Fotokonkurranse

”Der jord og himmel møtes”

Ulike alderskategorier

Bildene kan brukes til markedsføringsmateriell

Premier: for voksne: delta på Synoden 08

for barn/unge: mp3-spiller (billig)

Sangkonkurranse

”Der jord og himmel møtes”

Selv om uttrykket er hentet fra en annen sang, går det an å lage en egen tekst der dette er hovedtema.

Konkurransen har 3 deler:

1. Forsamlingssang voksne

2. Sang tilpasset barnekor

3. Sang tilpasset band og/ eller ungdomskor

Konkurransen utlyses under Visjon og frist for innsendte bidrag er 1.12.07.

Kreativ konkurranse Utarbeide visuelle uttrykk som gjenspeiler visjonen i ulike format

Bruksområder: Illustrasjoner til materiell og presentasjon av ny visjon

Kostnader

Utarbeide power point presentasjon med nytt innhold

Premier til konkurransene
Materiell til gruppene
Rettigheter til sanger

GJENNOM HELE PROSESSEN

Blogg nettsidene

Hvem følger med for å fange opp signalene?

Debatt i Budbæreren

Når forslag foreligger

- få noen til å dra i gang en debatt med å skrive et innlegg i Bb om hvorfor visjon osv.

NYTT ELEMENT

Når vi vet hvilket kjønn barnet har, kan vi gi det navn.

En visjonsprosess skal si noe om hvem vi er. Hva skal vi så hete? Navn og innhold må gjerne stemme overens.

Til Synoden05 forelå det antydninger om en navnedebatt. Dersom det er naturlig å dra opp den, bør den komme i kjølvannet av visjonsprosessen.

En slik debatt kan bringe nytt liv til hele prosessen når vi befinner oss i fase 2.

HØST 2007

Arbeidsgruppa foretar en endelig oppsummering

IMA-styret gjør siste vedtak og sender saken til synodestyret for endelig vedtak før saker til Synoden 08 sendes menighetene.

Synodestyret gjør endelig vedtak før saker til Synoden 08 sendes menighetene.

Endelig forslag til visjonsdokument følger vanlig saksbehandlingsprosedyre til Synoden 08.

Forslag til vedtak til styremøtet 10.03

Handlingsplanen godkjennes og legges fram for synodestyret for vedtak.

08.03.06

Astrid Frøysnes

Forankring av visjonsprosessen

Bibelsk

2 Mos 3, 2-3

”Der viste Herrens engel seg for ham i en flammende ild, som slo opp fra en tornebusk. Med ett fikk han se at busken stod i lys lue, men den brant ikke opp. Da tenkte Moses med seg selv: ”Jeg vil bort og se dette underfulle synet, at tornebusken ikke brenner opp.”

”Herren sa: Jeg er din fars Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud og Jakobs Gud. Da skjulte Moses ansiktet; for han våget ikke å se på Gud.

Så sa Herren: ”Jeg har sett hvor vondt mitt folk har det i Egypt., og hørt hvordan de klager over fogdene. Jeg vet hva de må lide. Jeg har steget ned for å fri dem fra egypterne og føre dem opp fra dette landet til et godt og vidstrakt land, et land som flyter med melk og honning. (...) Nå har nødropet fra israelittene nådd opp til meg, og jeg har sett hvordan egypterne planlegger dem. Gå av sted! Jeg sender deg til farao. Du skal føre mitt folk, israelittene, ut av Egypt.

Men Moses sa til Gud: "Hvem er vel jeg? Kan jeg gå til farao og føre israelittene ut av Egypt?" "Ja," svarte han, "for jeg vil være med deg! Du skal få et tegn på at det er jeg som har sendt deg. Når du har ført folket ut av Egypt, skal dere holde gudstjeneste på dette fjellet."

Da sa Moses til Gud: "Men når jeg nå kommer til israelittene og sier til dem at deres fedres Gud har sendt meg, og de så spør etter hans navn, hva skal jeg da svare?" Da sa Gud til Moses: du skal si til israelittene: Jeg Er har sendt meg til dere."

Her får Moses en visjon. Men den er ikke egentlig hans. Den har utgangspunkt i Gud, - i hans hjerte. Det er Guds visjon.

Moses står ved et merkelig syn. Tornebusken står i brann uten å brenne opp. I stedet for å bli til aske, formidler den Guds guddommelige kall til Moses.

For Moses ble nok dette en opplevelse som preget ham resten av livet. Et bilde preget inn i hjertet, noe å hente visshet, styrke og inspirasjon fra.

Ilden symboliserer også Guds nærvær. Guds nærværet også i våre liv. Nærværet som lyser bort mørke og ondskap, og som lyser og gir liv til livet og tjenesten.

Selv om vi i dette arbeidet tenker mye på vår visjon, Frikirkens visjon, så handler det først og fremst om Guds visjon, det som ligger på hans hjerte, og som han formidler som et kall til oss.

Slik at vi kan si Guds visjon og vårt kall.

I vårt visjonsarbeid blir det da slik at for å følge hans visjon, må vi reise en visjon som retningsgivende for vårt kall.

Når Gud roper på Moses, viser han samtidig hva som er hans vilje. Og Moses svarer. Her er jeg!

I sin kommunikasjon med Moses bruker Gud aktive verb.

Han sier: jeg ser, jeg lytter og jeg bryr meg! Jeg vil stige ned og føre ut mitt folk.
Han oppsummerer ved å gi seg selv navnet: Jeg Er. Aktivt, nærværende, til stede.

Jeg har et hjerte. Jeg har en visjon. Et mål for mitt folk.
Han sier gå, og gir visjonen en retning.
Moses går.

Når Jesus sier: Følg meg, inviterer han til fellesskap.

Vår visjon skal vise veien for vårt kall, og bringe Guds nærværet til mennesker vi møter.

Og Gud sier: jeg vil være med deg!

I Frikirkesamfunnet

Det er viktig å samle kirkesamfunnet om framtida i en oppløftende prosess mot en tydeliggjøring av hvem vi er.

Frikirkens medlemmer og menigheter må kjenne eierskap til visjon og mål; det er vi som er Frikirken.

Visjonsprosessen skal bidra til å skape dynamiske menigheter som identifiserer seg med kirkesamfunnet.

**Visjonen må peke OPPOVER
Engasjere INNOVER i Frikirken
Og UTOVER i samfunnet!**

De 5 punktene bærer visjonen

Å skape identitet, tilhørighet, fellesskap er målet for visjonsprosessen.

Kunne kjenne at her kommer jeg med mitt liv
Snakker om menigheten som familien – hvilken familie hører jeg til o?

Ikke i konflikt med at menighetene har egne visjoner lokalt

Involvering ved konkurranser, visjon, menighetsblad Budbæreren

Fase I Presentasjon
Fase II Prosess i presbyterier, menigheter og virkegrener
Fase III Saksbehandling Synoden 08

Himmelen begynner nå!

19.05.06
Astrid Frøysnes

Kommunikasjonsstrategi

for

Den Evangelisk Lutherske Frikirke

...for alle i Frikirken som har med informasjonsarbeid å gjøre og andre interesserte...

***For Frikirken vil det viktigste alltid være, gjennom ord og handling,
å bringe videre evangeliet om Jesus Kristus som verdens frelser.
Dette må vi gjøre både i vårt nærmiljø og ut i hele verden.***

Synodeformann Arnfinn Løyning

Utarbeidet av styret for Informasjons- og medieavdelingen

Innhold

1. FORORD	75
1.1 HILSEN FRA SYNODEFORMANNEN	75
1.2 HILSEN FRA STYRELEDER FOR INFORMASJONS- OG MEDIEAVDELINGEN	75
2. SAMMENDRAG	75
3. BEGREPER	76
4. INNLEDNING	76
4.1 HENSIKTEN MED KOMMUNIKASJONSSTRATEGIEN	76
4.2 VERDIER FOR KOMMUNIKASJON	77
4.3 INFORMASJONSMESSIGE VIRKEMIDLER	77
4.4 INFORMASJONS- OG MEDIEAVDELINGENS ROLLE	78
4.5 METODIKK BENYTTET I STRATEGIPROSESSEN	78
5. NÅSITUASJON	79
6. MÅLGRUPPER	80
7. INFORMASJONSKANALER	81
8. SATSNINGSOMRÅDER	82
8.1 STYRKE IDENTITET GJENNOM BRUK AV FRIKIRKENS EGNE MEDIER - BUDBÆREREN OG FRIKIRKEN.NO	82
8.2 SYNLIGHET I SAMFUNNET GJENNOM BRUK AV EKSTERNE MEDIER - MEDIESTRATEGI	82
8.3 INTERN INFORMASJONS- OG MENINGSUTVEKSLING	83
8.4 KOMMUNIKASJONSARBEID FOR MENIGHETENE OG VIRKEGRENENE	83
8.5 DIREKTE INFORMASJON TIL MEDLEMMER	84
8.6 ETABLERING AV NETTVERK FOR FRIVILLIGE	84

1. FORORD

1.1 HILSEN FRA SYNODEFORMANNEN

Det handler om å se og bli sett. Det dreier seg om å høre og bli hørt. Det gjelder å forstå og bli forstått. Vi snakker om kommunikasjon. Vi kommuniserer på mange plan, og på mange måter. Ofte fungerer det bra, andre ganger avsløres vi i mangelfull eller dårlig kommunikasjon. Jeg tror vi som kirkesamfunn har et betydelig forbedringspotensial. Nå får vi hjelp til en tydeligere og bedre kommunikasjon.

Styre og stab i Informasjons- og medieavdelingen har gitt oss et gjennomarbeidet arbeidsredskap for å videreutvikle, samordne og styrke vår kommunikasjon og informasjon både innad og utad. Takk for godt arbeid. Jeg ønsker lykke til med å ta verktøyet i bruk.

Arnfinn Løyning
Synodeformann

1.2 HILSEN FRA STYRELEDER FOR INFORMASJONS- OG MEDIEAVDELINGEN

Styret for Informasjons- og medieavdelingen har lagt mye arbeid ned i å utforme dette strategidokumentet for kommunikasjonsarbeid i Frikirken. Som en viktig del av dette arbeidet har vi gjennomført spørreundersøkelser og gjennom Budbæreren bedt om tilbakemeldinger. Vi er svært takknemlige for alle gode innspill som vi har fått. Spørreundersøkelser blir i fremtiden et strategisk viktig verktøy for å tegne et bilde av det virkelige terrenget.

Det er imidlertid nå arbeidet begynner, i det vi skal jobbe for å realisere de målsetninger som er skissert. En av mine personlige ”kjepphester” er at Frikirken skal bli enda mer synlig og tydelig i samfunnet og assosieres med begreper som ”positiv motkultur” og ”sterkt og inkluderende fellesskap”.

Knut Vindenes

2. SAMMENDRAG

Kommunikasjonsstrategien har til hensikt å styrke identitetsfølelsen i Frikirken og gjøre kirkesamfunnet mer synlig og profilert. Dette er ambisiøst, men det er i kapittel 8 beskrevet en rekke satsningsområder med konkrete tiltak som skal bidra til å nå målene.

Kapitlene 4.2 Verdier for kommunikasjon, 4.3 Kommunikasjonsmessige virkemidler, 6 Målgrupper og 7 Informasjonskanaler er dessuten spesielt viktige kapitler for alle som driver med informasjonsarbeid.

I kapittel 4.4 Informasjons- og medieavdelingens rolle beskrives det for øvrig hva som er funksjonene for denne avdelingen, slik at man bedre kan forstå hvordan Informasjons- og medieavdelingen på ulike måter kan yte tjenester i kirkesamfunnet.

3. BEGREPER

Informasjon

Opplysninger og eventuelt redaksjonelt stoff som formidles en vei, fra avsender til mottaker(e).

Kommunikasjon

Dialog mellom to parter eller flere, gjennom hvilken som helst dialogform.

4. INNLEDNING

4.1 HENSIKTEN MED KOMMUNIKASJONSSTRATEGIEN

Det er svært viktig at Frikirken har en god strategi for hvordan det skal kommuniseres både internt i kirkesamfunnet og eksternt mot samfunnet rundt oss. Strategien skal bidra til at Frikirken i enda større grad blir *et fellesskap*. Strategien skal dessuten bidra til at Frikirken blir mer *synlig i samfunnet* gjennom flere reportasjer i media om kirkesamfunnet samt økt deltakelse i samfunnsdebatter. Dokumentet har dessuten til hensikt å skape en bevisstgjøring og refleksjon rundt viktige sider ved informasjon og kommunikasjon.

Informasjons- og medieavdelingen skal i samspill med resten av kirkesamfunnet være en sentral aktør for å oppnå disse målene.

Dokumentet er retningsgivende for Informasjons- og medieavdelingen og veiledende for andre. Informasjons- og medieavdelingen har ansvar for vedlikehold av dokumentet og har som målsetning å gjøre dette årlig.

Målgrupper for dokumentet

Dokumentet er etablert for å vise følgende grupper hva som er tenkningen og målene innen kommunikasjon for Frikirken (sett fra Informasjons- og medieavdelingen):

- Alle som har lederfunksjoner, det vil si både sentralt, regionalt og lokalt.
- Alle som har en utøvende rolle i informasjonsarbeid, det vil si alt fra Informasjons- og medieavdelingen til menighetsarbeidere.

En kortversjon av strategidokumentet er også laget, og hensikten er å gjøre dokumentet lettere tilgjengelig for flere.

4.2 VERDIER FOR KOMMUNIKASJON

Det er en målsetning at all kommunikasjon i Frikirken skal være preget av følgende verdier:

Åpenhet

Kirkesamfunnets prosesser og beslutninger både lokalt og sentralt skal være mest mulig basert på åpenhet overfor medlemmer. Kirkesamfunnet skal dessuten vise størst mulig grad av åpenhet mot samfunnet rundt.

Ærlighet

I all kommunikasjon er det viktig at det som kommuniseres er sannhet.

OPPFINNSOMHET

Målgruppens interesse kan fanges bedre gjennom kreative vinklinger og påfunn, uten å gå på bekostning av seriositet.

4.3 INFORMASJONSMESSIGE VIRKEMIDLER

Som en fellesnevner for all informasjonsformidling i Frikirken fremholdes følgende virkemidler:

Enkelhet

All informasjon skal tilstrebes å være enklest mulig, slik at den blir lettest mulig tilgjengelig for mottaker, uten at dette skal gå på bekostning av innhold.

Hyppighet

Det skal informeres hyppig nok slik at fokus og interesse fra målgruppene ivaretas.

Visualitet

Der det er naturlig ønsker vi utstrakt bruk av visuelle virkemidler.

4.4 INFORMASJONS- OG MEDIEAVDELINGENS ROLLE

Informasjons- og medieavdelingen har en tredelt funksjon i forhold til kirkesamfunnet (blant annet synodestyret, sentrale virkegrener og menigheter). Derfor er det svært viktig at kommunikasjonsfaglig kompetanse samles i avdelingen.

Strategisk arbeid

- Bidra i utarbeidelse av strategi- og handlingsplaner for kommunikasjons- og informasjonsarbeid. Dette innebærer at Informasjons- og medieavdelingen må ha et tett samarbeid med sine oppdragsgivere på strategisk nivå (inkludert budsjettarbeid).

Konkrete oppdrag

- Utførende funksjon ved iverksettelse av informasjonsaktiviteter/kampanjer. Informasjons- og medieavdelingen skal være konkurransedyktig på utvalgte tjenester i forhold til eksterne tilbydere. Avdelingen utfører oppdrag både basert på ideer generert av oppdragsgiver og ved at avdelingen selv initierer oppdrag.

Profilering

- Profilere kirkesamfunnet utad, blant annet og spesielt overfor media. Dette inkluderer å utvikle og forvalte Frikirkens logo. Grafisk håndbok er tilgjengelig på Frikirken.no som nedlastbare filer.

4.5 METODIKK BENYTTET I STRATEGIPROSESSEN

Følgende aktiviteter har vært sentrale i prosessen:

- Dialog på styreledernivå med de sentrale virkegrenene.
- Dialog mellom Informasjonsleder og avdelingslederne for virkegrenene (gjennom møter på Frikirkens Hus).
- Dialog med synodestyret.
- Arbeidsmøter i styret for Informasjons- og medieavdelingen.
- Spørreundersøkelse overfor avdelingens oppdragivere (de sentrale virkegrenene) for å kartlegge behov.
- Spørreundersøkelse overfor menighetene for å kartlegge oppfatninger og ønsker.
- Dybdesamtaler med utvalgte eldsteråd (styremedlemmene i Informasjons- og medieavdelingen har hatt møter med eldsterådene i sine respektive menigheter).
- Innspill fra kommunikasjonskonsulenter både internt og eksternt.

5. NÅSITUASJON

I 2006 er ressursituasjonen følgende i Informasjons- og medieavdelingen:

Stilling	Stillingsandel (%)	Funksjoner
Informasjonsleder	100	<ul style="list-style-type: none">• Pressekontakt• Leder for Informasjons- og medieavdelingen• Rådgivende og utførende funksjon for hele Frikirken• Web-ansvarlig.
Informasjons- og innsamlingssekretær	100	<ul style="list-style-type: none">• Journalistisk arbeid og informasjonsarbeid relatert til misjonene.• Innsamlingsarbeid for misjonene. (stillingen er 100% finansiert av Landsmisjonen og Israels- og Ytremisjonen).
Redaktør for Budbæreren	100	<ul style="list-style-type: none">• Redaktør / journalist i Budbæreren
Journalist i Budbæreren	30	<ul style="list-style-type: none">• Journalist i Budbæreren
Web-designer	15	<ul style="list-style-type: none">• Oppdaterer og videreutvikler Frikirken.no.

Disse ressursene er begrensede i forhold til de kommunikasjonsmessige behov som Frikirken står overfor i dag og i forhold til de ambisjoner som denne strategien representerer.

Statistikk for kirkesamfunnet

Antall menigheter som:

- Er tilgjengelige per epost: Ca. 75
- Har egen web-side: Ca. 25
- Regelmessig bruker videoprojektør med powerpoint-presentasjoner i møter/gudstjenester: Ukjent.
- Har menighetsblad eller tilsvarende: Anslagsvis 40.
- Har en informasjonsansvarlig i menigheten: Ukjent.

Det er i løpet av 1.halvår 2006 gjort et kartleggingsarbeid av nåsituasjonen i Frikirken. Kartleggingen består av følgende:

- SWOT-analyse i Informasjons- og Medieavdelingen (både i stab og styre, uavhengig av hverandre). (SWOT = Strength, Weakness, Opportunities, Threats).
- Møter med fem eldsteråd
- Spørreundersøkelser sendt til:
 - Ansatte og eldstebrødre/diakoner i menighetene
 - Medlemmer
 - Stab og styre i de sentrale virkegrenene.

Informasjonen som er hentet inn i denne kartleggingsprosessen har statistiske begrensninger i form av få respondenter, men den gir likevel klare indikasjoner:

Kunnskap i menighetene om fellesarbeidet

Denne er generelt dårlig både blant medlemmer og ledere. Det er også få som har kjennskap til Informasjons- og medieavdelingen (funksjoner og tjenester).

Kommunikasjon mellom menighetene og Frikirkens hus

Det synes å være forbedringspotensial med hensyn til bruk av elektronisk informasjon fra Frikirkens hus.

Budbæreren

Budbæreren har blitt forbedret gjennom nytt design i 2005, men dette har ikke gitt forventet vekst i antall abonnenter. Det brukes for lite ressurser fra Informasjons- og medieavdelingen på markedsføring for å få flere abonnenter. Dette kom frem gjennom SWOT-analysen.

Web-siden (Frikirken.no)

Nettsiden oppdateres flere ganger per uke, men stoffet er i stor grad hentet fra Budbæreren og er dermed ikke så interessant for dem som abonnerer på Budbæreren.

Generelt sett er det problematisk at Informasjons- og medieavdelingen har for dårlige verktøy til å drive selektiv markedsføring inn mot relevante målgrupper.

6. MÅLGRUPPER

I alt kommunikasjonsarbeid er målgruppetenkning svært viktig. Den vinkling og presentasjonsform som treffer blink overfor en type mottakere kan være helt mislykket i forhold til en annen type mottakere. Det er viktig at hele Frikirkeorganisasjonen er bevisst på dette.

Det er naturligvis helt vesentlig at både informasjonskanal, omfang, tidspunkt og form for det som skal kommuniseres tilpasses de aktuelle målgrupper.

Noen eksempler på målgrupper er ansatte sentralt og i menighetene, medlemmer, kirkebesøkende, kristne utenfor Frikirken, kirkeuvante, beslutningstakere i samfunnet og journalister.

Eksemplene gitt over er langt fra noen uttømmende liste over målgrupper, men kun noen tilfeldig valgte eksempler i et forsøk på å anskueliggjøre hva vi mener med målgrupper. Som eksemplene illustrerer, kan målgruppene være både utenfor (eksterne) og innenfor Frikirken (interne). Når man har definert målgruppe, er det svært viktig å velge informasjonskanal og presentasjonsform som passer i forhold til målgruppen.

Informasjons- og medieavdelingen som sådan har grovt sett fire målgrupper:

- Medlemmer og andre som deltar i Frikirkens menigheter og virksomhet
- Ledelse i menighetene (pastorer og eldste)
- Ansatte
- Media

7. INFORMASJONSKANALER

Der er flere typer informasjonskanaler som kan brukes for å distribuere informasjon til eller gjøre informasjon tilgjengelig for målgruppen(e). Kombinasjon av flere informasjonskanaler anbefales i de fleste tilfeller for å nå effektivt frem til målgruppen.

Når man ønsker å nå ut til hele Frikirke-samfunnet er følgende informasjonskanaler aktuelle:

- Budbæreren
- frikirken.no
- Hefter, Brosjyrer og Flyers

Elektroniske nyhetsbrev (epost) og intranett planlegges som fremtidige satsningsområder som vil supplere dem som er beskrevet over.

Lokalt i menighetene vil eksempler på informasjonskanaler kunne være:

- Menighetsblad
- Web-side for menigheten
- Nyhetsbrev / epost
- Oppslagstavler i og utenfor kirkebygget
- Brosjyrer og plakater
- Brev
- Tekst, bilder og film vist på storskjerm
- Stands

8. SATSNINGSOMRÅDER

Områdene beskrevet i dette kapitlet er strategiske satsningsområder for Frikirken. Nummereringen er ikke uttrykk for en prioritering av områdene.

8.1 STYRKE IDENTITET GJENNOM BRUK AV FRIKIRKENS EGNE MEDIER - BUDBÆREREN OG FRIKIRKEN.NO

Det er svært viktig for Frikirkens identitet at både Budbæreren og Frikirken.no brukes og leses av flest mulig og er preget av høy kvalitet, aktualitet og kontinuerlig utvikling. De to mediene må sees i sammenheng, samtidig som hver har høy egenverdi. Redaktøren er underlagt Redaktørplakaten.

Frikirken har følgende langsiktige utviklingsmål for dette området:

- Frikirken.no oppdateres daglig og nettstedet er en naturlig besøkstid for medlemmer og ansatte i kirkesamfunnet.
- Frikirken.no skal være mest mulig interaktiv, for eksempel gjennom bruk av nettmøter med sentrale personer i kirkesamfunnet som typisk synodeformann.
- Kun få artikler fra Budbæreren publiseres på Frikirken.no. Dette innebærer at mesteparten av det som publiseres på Frikirken.no ikke skal være Budbæreren-stoff.
- Budbæreren har godt nedslagsfelt innenfor kirkesamfunnet og vurderes dessuten som et attraktivt blad utenfor kirkesamfunnet.
- Budbæreren skal holde høy kvalitet designmessig.
- Debatter publiseres primært på intranett. Redaktøren vurderer debattomfang i Budbæreren
- Elektroniske nyhetsbrev til selvregulerte distribusjonslister.
- Øke det journalistiske mangfoldet gjennom bruk av freelance-journalister fra menighetene.
- Referansegrupper og spørreundersøkelser brukes aktivt både i forhold til Budbæreren og Frikirken.no for å videreutvikle disse.

8.2 SYNLIGHET I SAMFUNNET GJENNOM BRUK AV EKSTERNE MEDIER - MEDIESTRATEGI

Frikirkens synlighet i samfunnet rundt oss avhenger i stor grad av god synlighet i media. Dette har tre forskjellige sider, som alle er like viktige:

- Skriftlige og tydelige beredskapsrutiner i forhold til uforutsette, vanskelige mediesituasjoner som kirkesamfunnet enten lokalt eller sentralt eksponeres for. Eksempler på tiltak på dette området er regler for hvem som kan uttale seg for kirkesamfunnet og kursing i mediehandtering.
- En strategi for å etablere en ønsket medieprofil, det vil si systematisk og proaktivt arbeid over tid for å oppnå mest mulig positiv, redaksjonell dekning av Frikirken. Dette er et viktig område som angår hele kirkesamfunnet; det er viktig at både pastorer oppnår en positiv profil i sine lokalsamfunn og at synodeledelse (først og fremst ved Synodeformann og Informasjonsleder) oppnår tilsvarende i

riksdekkende medier. Aktivt samfunnsengasjement på alle nivåer, også i politiske saker (ikke partipolitiske) vil være avgjørende for å oppnå dette.

- En strategi for å forvalte oppnådd medieprofil.

Informasjons- og medieavdelingen vil utvikle alle disse områdene videre, eventuelt med bidrag fra eksterne kompetanse.

Konkrete tiltak er:

- Digital medieovervåkning.
- Jevnlige kontakt med redaksjoner ivaretas og styrkes.
- Mer bruk av pressemeldinger.
- Utarbeide og distribuere veiledning innen mediekrisehåndtering.
- Utarbeide og distribuere tipshefte om hvordan skrive gode leserinnlegg. På denne måten kan omfanget av synlighet/profil gjennom økt samfunnsengasjement økes.
- Representanter for kirkesamfunnets ledelse kan gjennom deltakelse i åpne, politiske høringer om for eksempel fattigdomsspørsmål markere samfunnsengasjement og oppnå positiv samfunnsprofil.

8.3 INTERN INFORMASJONS- OG MENINGSUTVEKSLING

Det er et viktig mål at all informasjonsutveksling mellom Frikirken sentralt og menighetene skjer på en optimal måte mht. tidsbruk og økonomi. Det er også viktig at interne debatter både kan holdes internt og med stor dynamikk. Etablering av et intranett vil være et viktig middel for å oppnå begge disse målene. Det allerede etablerte systemet FriFlyt vil således få en strategisk viktig rolle. Frikirkens ulike vedtak skal være tilgjengelige på intranettet.

Informasjons- og medieavdelingen vil være en viktig bidragsyter både på utførende og rådgivende måte.

Det er en målsetning å ha etablert et intranett innen første år av synodeperioden 2008-2011.

8.4 KOMMUNIKASJONSARBEID FOR MENIGHETENE OG VIRKEGRENENE

Det er et mål for Frikirken at både menighetene og de sentrale virkegrenene har et bevisst forhold til sine målgrupper og til kommunikasjonsformer for å nå disse.

Overfor virkegrenene vil Informasjons- og medieavdelingen, slik det også er omtalt i kap. 4.4, søke å være en viktig bidragsyter til å utforme gode kommunikasjonsstrategier. Dette må skje gjennom tett samarbeid.

Overfor menighetene vil Informasjons- og medieavdelingen i utgangspunktet stille ressurser og kompetanse tilgjengelig gjennom tips-materiell og rådgivning basert på konkrete forespørsler. Det velges ut en eller to menigheter som får en spesiell pilotstatus i forhold til informasjonsarbeid, ved at Informasjons- og medieavdelingen vier den eller dem spesiell oppmerksomhet.

Det blir videre et viktig strategisk virkemiddel å få nøkkelpersoner for informasjonsarbeid i så mange menigheter som mulig. Det vil også være en målsetning at disse blir markedsførere for Budbæreren i menighetene.

Tilrettelegging for bruk av internett både for menigheter og virkegrener er også et viktig satsningsområde der Informasjons- og medieavdelingen kan bidra.

8.5 DIREKTE INFORMASJON TIL MEDLEMMER

Det er en målsetning at hvert enkelt medlem føler en tilhørighet til kirkesamfunnet i tillegg til sin egen menighet.

Frikirken sentralt bør derfor både i det en person melder seg inn i kirken, samt ved regelmessige tidspunkter, henvende seg direkte til den enkelte.

Det vil bli utviklet en velkomst- og introduksjonspakke som gjennom menighetene deles ut til alle nye medlemmer.

8.6 ETABLERING AV NETTVERK FOR FRIVILLIGE

For å supplere de eksisterende ressurser i blant annet Informasjons- og medieavdelingen når det gjelder synliggjøring av Frikirken forsøkes det opprettet et operativt nettverk av frivillige. Dette nettverket skal ha en leder eller kontaktperson som rapporterer til Informasjonsleder, og noen typiske aktiviteter for nettverket i tillegg til utveksling av ideer kan være:

- Skrive leserinnlegg i aviser.
- Politisk påvirkning, for eksempel gjennom politiske høringer (naturligvis partipolitisk uavhengig).
- Å arrangere utadrettede arrangementer på menighetsnivå (dette kan innebære eksempelvis både innslag av musikk og diakoni).

Kommunikasjonsstrategi for Frikirken

- KORTVERSJON

(Fullversjon kan du laste ned på www.frikirken.no)

Hensikt med kommunikasjonsstrategi

Det er svært viktig at Frikirken har en god strategi for hvordan det skal kommuniseres både internt i kirkesamfunnet og eksternt mot samfunnet rundt oss. Strategien skal bidra til at Frikirken i enda større grad blir *et fellesskap*. Strategien skal dessuten bidra til at Frikirken blir mer *synlig i samfunnet* gjennom flere reportasjer i media om kirkesamfunnet samt økt deltakelse i samfunnsdebatter. Dokumentet har dessuten til hensikt å skape en bevisstgjøring og refleksjon rundt viktige sider ved informasjon og kommunikasjon.

Benytt Frikirkens egen Informasjons- og medieavdeling !

- På strategisk nivå for å lage en god, plan for kommunikasjon.
- Til å utføre konkrete oppdrag som for eksempel produksjon av brosjyrer.
- Som pressekontakt.

(les mer om Informasjons- og medieavdelingen på www.frikirken.no)

VERDIER FOR KOMMUNIKASJON

Åpenhet - Ærlighet - Oppfinnsomhet

KOMMUNIKASJONSMESSIGE VIRKEMIDLER

Enkelhet - Hyppighet - Visualitet

Satsningsområder innen kommunikasjon for Frikirken

1. Styrke identitet gjennom bruk av Frikirkens egne medier - Budbæreren og www.frikirken.no
2. Synlighet i samfunnet gjennom bruk av eksterne medier - mediestrategi
3. Intern informasjons- og meningsutveksling
4. Kommunikasjonsarbeid for menighetene og virkegrenene
5. Direkte informasjon til medlemmer
6. Etablering av nettverk for frivillige

Gi respons på kommunikasjonsstrategien: respons@frikirken.no

SAK 2.4/08: FRIKIRKENS STUDIESENTER

TREÅRSMELDING FOR FRIKIRKENS STUDIESENTER 2006- 2008

1. Innledning

I denne treårsperioden har Frikirkens studiesenter utviklet seg videre som et kurs- og kompetansesenter.

I retningslinjene heter det at:

- *Studiesenteret skal arbeide med pastoral-teologisk utdanning og lederopplæring rettet mot Frikirkens menigheter og fellesarbeidet.*
- *Senteret skal ivareta kontakten med samarbeidspartnere innen kirkelig utdanning og studenter som kan se Frikirken som et framtidig tjenestested.*
- *Senteret skal bidra til utvikling av et allsidig menighetsliv.*
- *Senteret skal bistå i arbeidet med teologiske spørsmål og kristendomsopplæringen i kirkesamfunnet.*

I denne perioden er det blant annet foretatt en grundig gjennomgang av vårt eget praktikum, kursprogrammet rettet mot dem som er i eldstetjenesten er utviklet videre og gjennomført i et betydelig omfang, arbeidet med å knytte personlig kontakt med studenter i ulike sammenhenger er utviklet videre, det er utarbeidet undervisningsmaterieell for aldersgruppen 10 – 14 år, et nytt konfirmantopplegg er ferdig utarbeidet, det er satt i

gang et arbeid for å hjelpe menighetene med samlivsarbeid, det er levert flere viktige utredninger omkring teologiske spørsmål og det er utført et økumenisk arbeid innen ulike felter.

2. Formalia

Synodemøtet 2005 valgte følgende styremedlemmer for Frikirkens Studiesenter:

Glenn Austegard styreleder
Mildrid Haugland (av styret valgt til nestleder)
Katrine Bråtane
Pamela Melhus
Åse Tveiten Andersen 1. varamedlem
Eva Eek Olsen 2. varamedlem

(Roald Kvam ble også valgt inn i styret, men trakk seg før styret ble konstituert i forbindelse med at han sluttet som pastor i Frikirken.)

På styremøtene deltar også rektor - uten stemmerett.

Styret har hatt 11 møter i perioden og behandlet 77 saker.

Skolen har hatt følgende fast tilsatte lærere i perioden:

Sven Aasmundtveit, rektor

Arne Kristiansen, praktikumsleder

Anne Jølstad og Nora Margaret Gimse har i perioden hatt tidsbegrensede engasjementer.

Som en konsekvens av endrede oppgaver ved Studiesenteret har det i denne 3-årsperioden vært arbeidet med stillingsomfang og stillingsinnhold. Stillingsmassen utgjør i dag totalt 2 stillinger, hvorav 1,6 av dette er som fast tilsetting.

I løpet av perioden har det vært et tilsynsbesøk ved synodeformann Arnfinn Løyning.

3. Hovedtrekk fra arbeidet i perioden

a) *Studiesenteret skal arbeide med pastoral-teologisk utdanning og lederopplæring rettet mot Frikirkens menigheter og fellesarbeidet.*

Praktikum: Frikirkens praktikum er først og fremst å forstå som et innføringskurs for nye pastorer. Det omfatter 8 uker teoretisk undervisning i praktisk-teologiske fag og en viss veiledning lokalt under praktikumsåret. På bakgrunn av oppmøte til den teoretiske undervisningen og en vurdering av egnethet og ferdigheter i den lokale praksisen, blir det utstedt vitnemål. I løpet av denne perioden er opplegget ved praktikum gjennomgått på nytt, særlig med vekt på den pedagogiske tilretteleggingen. Som følge av dette er mye av undervisningen lagt om. Det er også foretatt en fornyelse og foryngelse med tanke på hvem som underviser ved praktikum. Ved siden av den faktiske kunnskapsformidlingen, vurderer vi vel så viktig at nye arbeidere gjennom deltakelse på praktikum opparbeider seg et nettverk av andre som arbeider i kirkesamfunnet, blir kjent med Frikirkens historie og kultur, møter ulike bidragsytere fra Frikirken i undervisningen og blir kjent med miljøet på Frikirkens Hus. (Praktisk-teologisk kurs har vært avholdt skoleåret 2005-06 med 5 studenter, 2006-07 med 8 studenter, 2007-08 med 7 studenter)

Eldstekurs: Eldstekursene er primært utarbeidet med tanke på nye som går inn i eldstetjeneste. Kurset består av fire ulike elementer som hver går over 12 skoletimer (helgekurs). I denne første fasen sikter kurset inn mot alle som er i eldstetjeneste i kirken. Det er avholdt delkurs i alle presbyterier) og hvor de fleste menigheter har vært representert. Tilbakemeldingene har vært gode og det har vært god oppslutning. Det er likevel noen menigheter som har glimret med sitt fravær. Dette er kurs som bør prioriteres av alle. I alt har over 300 personer gjennomført et delkurs hittil (innen sommeren 2008).

PAM: Frikirkens Predikant- og Arbeidermøte (PAM) er et viktig møte med tanke på etterutdanning og som et treffpunkt for ansatte i Frikirken. Studiesenteret planlegger og gjennomfører PAM i samarbeid med Synodestyret, Fredtun - og det siste året med FriBU sterkere inne i planleggingen. I 2006 ble PAM gjennomført i form av ulike reiser til utlandet for å hente inn nye impulser til våre sammenhenger.

b) *Senteret skal ivareta kontakten med samarbeidspartnere innen kirkelig utdanning og studenter som kan se Frikirken som et framtidig tjenestested.*

Staffeldtsgate: Det holdes en stadig kontakt med Høyskolen i Staffeldtsgate (HiS) både opp mot personalet og studentene. Fra Studiesenterets side har vi vært involvert i undervisning og veiledning på skolen. Samarbeidet oppleves som godt og fruktbart.

Gå Ut Senteret: Gå Ut Senteret (GUS) er på mange måter inne i en brytningstid. Det har derfor vært naturlig å avvente situasjonen noe med tanke på et mer formalisert samarbeid. Studiesenteret har bidratt innen undervisning og veiledning, særlig overfor misjonærkursen.

Studentarbeid: Studiesenteret holder jevnlig kontakt med 30-35 studenter og andre som ser Frikirken som et mulig sted å arbeide i framtiden. Dette skjer gjennom semestervise samlinger og personlig kontakt etter behov. Bl.a. som følge av dette arbeidet brukes mye tid innen personlig veiledning og sjelesorg. Dette er et arbeid som oppleves veldig meningsfullt og givende.

c) *Senteret skal bidra til utvikling av et allsidig menighetsliv.*

"Fire": På oppdrag fra Synodestyret er det utarbeidet et pedagogisk undervisningsopplegg for aldersgruppen 10-14 år. Dette har fått tittelen "Fire".

Ny konfirmantperm: Etter oppdrag fra Synodestyret (og vedtak på Synoden i 1997 og 1999) er det utarbeidet et nytt konfirmantopplegg. Dette er en bearbejdet og tilpasset utgave av IKO sitt konfirmantopplegg "Kort og godt".

Samlivsarbeid: Etter oppdrag fra Synodestyret (og vedtak i Synoderåd) har Studiesenteret satt i gang et arbeid for å hjelpe menighetene til å arbeide med samlivsspørsmål. Dette skjer i form av regionale kurs som tar for seg samlivsarbeid. Her presenteres forskjellige verktøy og arbeidsformer som kan benyttes lokalt.

Eldstekurs: Gjennom eldstekursene gis det også impulser som kan bidra til å utvikle et allsidig menighetsliv lokalt.

Sang og musikk: Studiesenteret har bl.a. vært engasjert i et omfattende økumenisk arbeid omkring salmer og sanger i forbindelse med at Dnk arbeider med nye salmebøker. Bl.a. gjennom dette er det hentet inn nye impulser og kompetanse som bringes tilbake til Frikirken på ulike måter. Det har også blitt gjennomført samlinger lokalt som oppfølging av at Frikirken ga ut sitt eget salmebøketillegg "Salmer Underveis".

d) *Senteret skal bistå i arbeidet med teologiske spørsmål og kristendomsopplæringen i kirkesamfunnet.*

Utredninger: Studiesenteret har arbeidet med flere utredninger i perioden. Det gjelder særlig; "Om hodestrukturen (kefale) - Uttalelse til Synoderådet fra Studiesenterets lærerråd" og "Skriften og Kirken - En uttalelse med utgangspunkt i Den Evangelisk Lutherske Frikirkes skrift- og kirkesynserklæring fra 1967 og 1968".

Begge utredningene har til dels vært omfattende arbeider som omhandler viktige anliggender for kirkesamfunnet vårt.

"Fire" og konfirmantpermen: Med tanke på *kristendomsopplæring i kirkesamfunnet* er "Fire" og den nye konfirmantpermen viktige bidrag fra Studiesenterets side.

4. Veien videre

Frikirkens studiesenter har vært gjennom betydelige endringer de siste årene. I løpet av denne perioden har de siste brikkene mer eller mindre falt på plass og kursen framover er staket ut. Studiesenteret er nå tilpasset det å være et "kurs og kompetansesenter" for kirkesamfunnet i framtiden. Målsetting og oppdrag er fokusert mot kirkesamfunnets behov så langt vi ser dette nå.

Av viktige områder i framtiden vil fortsatt være: Praktikumsundervisningen rettet mot nye arbeidere. Kontakt med studenter som kan tenke seg å tjenestegjøre i Frikirken. Kursing av eldste og andre sentrale tjenester i menigheten er et tredje viktig område. Også hørings- og utredningsarbeid som kirkesamfunnet har behov av vil være et viktig område for studiesenteret. I tillegg ønsker vi å kunne bidra med nye og kreative impulser med tanke på et kirkesamfunn i stadig bevegelse i møte med samtiden.

Til denne Synoden legges det fram forslag om ny styringsstruktur av Studiesenteret.

11.04.2008

Glenn Austegard

Mildrid Haugland

Pamela Melhus

Åse Tveiten Andersen

Katrine Bråtane

Eva Eek Olsen

SAK 2.5/08: FREDTUN FOLKEHØYSKOLE

FREDTUN FOLKEHØYSKOLE STAVERN

TREÅRSMELDING 2005-2007 TIL SYNODEN 2008.

1. Innledning.

Frikirken satser på Fredtun!

Det er fantastisk gledelig at Frikirken som skoleeier har vedtatt å investere 11 millioner på Fredtun. Skolestyret vedtok på denne bakgrunn en kostnadsramme på ca 21 mill til bygging av nytt internat til erstatning for Gamle Fredvang som rives, og nye undervisningsrom. Underetasjen vil ha toalett/dusj/vask for å dekke behovet i sommersesongen.

Nybygget vil åpne for utvidet satsing på kortkurs og et kurs-senter tilknyttet Fredtun.

Byggekomiteen oppnevnt av synodestyret og skolestyret har hele 2007 arbeidet meget aktivt med framdrift av prosjektet, og bygget vil stå ferdig høsten 2008.

Fredtun som folkehøyskole.

Fredtun, Idrett og friluftsliv.

I perioden har det blitt arbeidet mye med Fredtuns linjeprofil. "H2O vannsport" er en ny spennende linje som utnytter Fredtuns maritime beliggenhet.

"PULS – Idrett med Friluftsliv" har samarbeid med CHRISC – KRIKs internasjonale arbeid.

Fredtun og internasjonal solidaritet

"Voluntario Ecuador" er nytt linjetilbud, med et 6-ukers voluntøropphold i Ecuador.

"Solidarity Kenya" viderefører og videreutvikler skolens brede kompetanse på opplegg i Kenya. "World Class" er også en del av vår internasjonale profil.

Fredtun, scene, kunst og design.

"Teater" er videreutviklet og kan glede seg til nye undervisningslokaler i nybygget.

"Musikk" er en viktig miljøfaktor på en skole, fra høsten 07 ble musikk- og band samlet.

"Søm" og "Bilde"-linjene fokuserer på kunst, mote og design.

Moduler og seminar **spenner over et vidt spekter. Samlet gir dette et bredt fagtilbud.**

Kortkurs hører også med til skoledriften. Vi har hvert år mange deltakere på kortkurs, og nytt internat åpner for utvidet satsing på kurs.

Fredtun som sommereldorado og catering-virksomhet.

Fredtun har en svært aktiv sommersesong. **Visjon** er et viktig arrangement, både i seg selv og som kontaktpunkt overfor eier. Visjon blir nå årlig, og nybygget vil være med å legge til rette for at dette skal fungere best mulig.

Søkere	372	278	295	305	375	280	303	320	307	229
Elever	106	94	83	96	89	67	96	104	96	78
Gutter	22	19	18	22	20	16	33	32	28	26
Jenter	84	75	65	74	69	51	66	72	68	52
Søker/ Elever	3.5	3.0	3.6	3.2	4.2	4.2	3.2	3.1	3.2	2.9

Statistikken viser en betydelig overvekt av jenter. Det er en utfordring å få opp andelen gutter. Økt satsing på linjer med aktivitetsprofil (eks. H2O) er også del av denne satsingen.

3.2. Kurstyper og elevtall 2005-2007:

År	Kursbetegnelse			
2005	Hovedkurs vår	96	99	49.5
2005	Hovedkurs høst	104	107	53.5
2005	Kortkurs	198	182	6.2
2005	Sum	398	388	109.2
2006	Hovedkurs vår	104	107	53.5
2006	Hovedkurs høst	96	99	49.5
2006	Kortkurs	91	90	4.01
2006	Sum	292	297	107
2007	Hovedkurs vår	92	94	47
2007	Hovedkurs høst	78	80	40
2007	Kortkurs	195	195	7.23
2007	Sum	365	369	94.23

Forklaring: Faktiske elever:

Tilskuddselever:

Årselever:

Hovedkurs:

Kortkurs:

De som har gått på de forskjellige kursene.

Noen elever gir dobbelt tilskudd pga av funksjonshemninger.

Regnes ut etter kursets varighet og antall deltagere

Kurs over 16,5 uker.

Kurs som varer fra 12 timer til 16 uker.

3.3 Linjeprofilen.

Skolens arbeid med pedagogisk utvikling og strategiske valg i et lengre perspektiv er et viktig arbeidsområde for styret og personale. Vi ønsker å beholde mangfoldet, men samtidig spisse den faglige profilen inn mot 3 hovedområder:

BEVEGELSE OG NATUR LINJER: PULS - IDRETT
M/FRILUFTSLIV, H2O VANNSPORT OG FRILUFTSLIV.

SCENE, KUNST, DESIGN LINJER: TEATER,
MUSIKK, SØM, BILDE.

GLOBAL CONNECTION LINJER: VOLUNTARIO
ECUADOR, SOLIDARITY KENYA, WORLD CLASS.

3.4 Studietur/ekskursjoner på Linja.

Studietur og ekskursjoner er et stadig viktigere element ved valg av linje, og derved for rekruttering. Skolens internasjonale profil i nord/sør spørsmål avspeiles i at alle linjene var i Kenya i 2006 og 2007 på 3 ukers studietur. I tillegg har enkelte linjer hatt andre turer/ekskursjoner til London, København, Oslo etc.

3.5 Elevtall på linjene

Linje	År/antall 2002/2003	År/antall 2003/2004	År/antall 2004/2005	År/antall 2005/2006	År/antall 2006/2007	År/antall 2007/2008
BFFarge	11	9	5	13	15	7
Søm	9	12	10	13	8	10
Tre & design	4	8	6	-*	-	-
Musikk	12	9	8	9	8	24**
Idrett m/friluft	16	12	23	18	18	12
Solidaritet	16	10	14	20	18	-
Interkult. Kom.	12	7	0	-*	-	-
Teater	9	0	13	13	12	13
Band	-	-	17	18	17	_***
H2O Vannsport						12****

*Ikke nok søkere, linje avvirket. **Inkludert "Roadservice," turnéteam i samarbeid med Fribu og Skjærgårdsgospel.

Band-linje ikke nok søkere, band integrert på musikklinja fra høst 07. *Ny linje høst 2007

3.6 Moduler

2-3 ukedager består av emnemoduler på 2-5 timer per uke, samt fellesundervisning/seminarer. Modulene representerer stor bredde, både tematisk og i arbeidsform.

Norsk for Internasjonale studenter. Profilen på dette tilbudet har endret seg. Det er langt færre asylsøkere som får opphold. Internasjonale studenter kommer i dag mer fra land i vår del av verden. Betoningen er derfor mer på norsk kultur enn på norsk som språk.

Lørdagsseminarer.

Temaene for seminarerne er svært varierte, og spenner over både teoretiske og praktiske seminarer. Eksempler på seminarer: Handelsspillet, Kreativ dag, Misjonsseminar, Årbokseminar, Uteliggerseminar, Kenya-seminar, Førstehjelp.

3.7 Statistikk godkjent elevtall 1998-2007.

År	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Hovedkurs	111.8	106,8	95.0	93.0	95.5	83.0	85.5	103.0	103	87
Kortkurs	9.756	7,19	6.14	13.0	8.84	9.3	10.2	6.2	4.01	7.2
Sum	121.5	113,9	101,1	106.0	103.8	92.3	95.7	109.2	107	94.2

4. Skoleslagets rammevilkår.

Folkehøgskolens rammevilkår har ligget fast i perioden. Men det er stadig like viktig å være opptatt av å sikre skoleslagets plass i det totale utdanningsbildet. Det er svært viktig at elever på folkehøgskoler fortsatt får samme rett til stipend og lån som andre i samme aldersgruppe.

Folkehøgskolen sentralt, den enkelte skole og skole-eier, må arbeide bevisst og målrettet overfor politiske partier og miljøer for å sikre folkehøgskolen forutsigbare og gode rammevilkår i framtiden.

5. Fredtuns rekrutteringsgrunnlag.

Fredtun har en god beliggenhet, og dette brukes i markedsføringen av skoletilbudet. Stavern er av denne grunn løftet fram i skolens presentasjon på internett som del av merkevaren Fredtun.

5.1 19-åringer og skolens strategiske valg

Fredtun har etablert seg med 18-årsgrense. Dette er et bevisst valg skolen har tatt. Miljømessig medfører det en mer enhetlig sosialpedagogisk situasjon, og dette reflekteres i god trivsel.

Men elever med 12-13 års skolegang bak seg stiller bevisste krav til undervisningen.

Vi tror at modulsystemets fleksibilitet, linjenes mulighet for fordypning, og folkehøyskolens helhetstenkning oppleves som nytt og spennende etter videregående noe strammere og ofte mer fragmenterte opplegg.

Skolens regelverk og rutiner er tilpasset det faktum at vi har myndige elever. Det innebærer at elevene har et reelt ansvar for egen og andres trivsel, innenfor de rammene skolen må sette i forhold til frammøteplikt og det å ta hensyn til hverandre.

5.2 Godt miljø

Det har i perioden 2005-2007 vært gledelig å konstatere at Fredtun har et godt skolemiljø.

Fredtun har forbud og 0-toleranse overfor rusmidler. Vi tror en klar linje her er med på å skape et godt ungdomsmiljø. Tilbakemeldinger fra elever understøtter dette, og vi kan glede oss over at problemer knyttet opp mot rus har vært svært få de senere årene.

I en individualistisk tid er det en utfordring for folkehøyskolen å fremme fellesskapet der positive verdier preger miljøet.

5.3 Studieturer/ekskursjoner

Studieturer og ekskursjoner viktige deler av folkehøyskole-opplegget. Alle linjene har de siste årene hatt et tre ukers studieopphold i Kenya med linjetilpassede opplegg. Samtidig får alle elevene oppleve det samme i møte med mennesker og kultur utenom allfarvei i Pokot, dyreliv på Safari og Swahili-kulturen på kysten. Gruppeinndeling er utvilsomt viktig for utbyttet av studieturen, blir gruppen for stor går det ut over nærheten til folk en møter.

Fredtun tilrettelegger selv studieopplegget i Kenya, og det sier seg selv at dette er arbeidskrevende for skolen. Skolen har over tid bygd opp en betydelig kompetanse på Kenya med nettverk og innsikt i lokale forhold.

En reise til Kenya må ha et opplegg og innhold som kan forsvares i dagens fokus på miljø og forurensning. Den positive effekt av studieturen tror vi er langt større enn den negative siden som nødvendigvis følger i form av økt forurensning gjennom flyreisen.

Ser en på folkehøyskolelandskapet er det en helt entydig utvikling når det gjelder studieturer og reiseopplegg. Så å si alle folkehøyskolene har i dag turer til eksotiske reisemål. Dette avspeiler globaliseringstrenden i samfunnet og opplevelsesforventningen hos ungdommen.

5.4 Kortkurs

Predikant og arbeidermøtet er det største enkeltkurset. Dette er et viktig kurs for Fredtun og er med å styrke kontakten med Frikirken som skoleeier.

Reisekursene til Kenya og Kina er viktige tilskudd til kursprogrammet vårt.

Fredtun har i 15 år hatt studieturer og opparbeidet betydelig kompetanse på Kenya.

I samarbeid med Taiwanmisjonær og Kinakjenner Johan Tideman Johansen har Fredtun reisekurs til Kina. Dette er et viktig kurs, ikke minst med tanke på Frikirkens historie og misjonsarbeid i Kina.

"Åpne dager" er et kurs der foreldre så vel som nærmiljøet inviteres til å oppleve hva det er å være elev på en folkehøyskole i dag.

6. Pedagogisk utviklingsarbeid.

Selvevaluering.

Folkehøyskoleloven har flyttet evalueringsfokus inn mot en kontinuerlig prosess for selvevaluering.

Selvevalueringssrapporten 2005/06 hadde fokus på studieturene.

Selvevalueringsrapporten for 2006/2007 har hatt fokus på skoleplanarbeidet.

Folkehøyskolen krever stor grad av fleksibilitet, hvert år må det foretas en grundig gjennomgang og evaluering av skolens linjetilbud, og en fortløpende justering ut fra elevsøkningen. Dette er viktig både for skolens aktualitet og appell utad, så vel som en utfordring og et incitament til fornying innad.

Hovedtrekkene i skolens pedagogiske utviklingsarbeid i perioden går fram av punktene over.

7. Fredtun og Frikirken

7.1 Frikirken på Fredtun.

Det er et overordnet mål for Fredtun å være en del av Frikirkens ungdomsarbeid. Å utfordre ungdom til tro og tjeneste, samtidig som en prøver å styrke Frikirkebevisstheten, må være en hovedoppgave. Dermed blir det naturlig for Fredtun å ha fokus på kirkesamfunn og ungdom generelt, bl.a. gjennom samarbeid med FriBU, Studiesenteret og ungdomsarbeidet på regionalt og lokalt plan.

Skolen opplever at Fredtun står sentralt i Frikirkens arbeid, og vi kan glede oss over en tett og god kontakt med skoleeier.

- Besøk fra Studiesenteret, med et rikt åndelig og menneskelig fellesskap, både rundt timer, aktiviteter, møter og liturgiske samlinger.
- Samarbeidet med FriBU har blitt styret i perioden og er til gjensidig nytte og glede.
- Odd Arild Nessa har på en flott og ungdommelig måte formidlet både tro og Frikirkeengasjement til våre elever.
- Stort Frikirkestevne på Kristi Himmelfartsdag. Dette har etablert seg som et tradisjonsrikt stevne og feiret 10-årsjubileum våren 2005.
- Besøk fra Frikirkens misjonærer.
- Aktivitet for barn og ungdom gjennom Bandkurs, Barneleir. Osv
- Visjon.
- Misjonskonferanse.
- Predikant og Arbeidermøtet.

Det er naturlig at Frikirkens bruk av Fredtun mest er knyttet til sommersesongen. Spesielle kontaktpunkt som Predikant og Arbeidermøtet, Visjon og Kristi Himmelfartstevnet er nevnt over. Informasjonsturer og besøk i menigheter er andre viktige kontaktpunkt.

7.2 Fredtun er et møte med Frikirken og et møte med Jesus.

Fredtun er blant de kristne folkehøyskoler som har høyest andel elever med kristen bakgrunn. Mange av disse elevene, de fleste fra Den Norske Kirke, får gjennom Fredtun et møte med Frikirken som kirkesamfunn. For flere har dette resultert i at de har funnet en plass i Frikirken på studiesteder, som for eksempel Kraftverket i Oslo.

Fortsatt har vi hvert år mange elever som får et førstegangsmøte med kristentroen på Fredtun, og som dette møtet blir avgjørende for. Disse gir uttrykk for at de opplever Fredtun som et åpent fellesskap, både menneskelig og åndelig. For skolen er det vesentlig å være tydelig på hva vi står for som en kristen skole så unge får se Jesus - og samtidig møte elever med et annet livssyn med åpenhet og respekt på en inkluderende måte.

Morgensamlingene står sentralt når det gjelder å formidle det vi som kristen folkehøyskole ønsker å gi våre elever. En dag i uken er det en av elevene som deler sine tanker, det er ofte så en sitter og takker Gud når en lytter til en ungdoms tanker om tro og liv.

Hver torsdag velger mange av elevene våre å være en del av et åndelig fellesskap, der de møter forkynnelse, deler med hverandre, og der både tro og tvil har rom. Det er gledelig at møtevirksomheten har meget god oppslutning. Det tror vi reflekterer at vi har funnet en møteform som oppleves både utfordrende, åpen og Kristus-sentrert.

Skolens personale innbyr elevene til faste Bibel- og samtalegrupper.

Andelen av Frikirkeungdom i elevflokket har ligget relativt stabilt rundt 12-15 elever de siste årene. Dette var naturlig nok høyere i den tiden da tradisjon og forventninger i større grad styrte ungdommens valg.

Det er en utfordring å formidle til Frikirkens unge at Fredtun ikke bare representerer tradisjon, men også i høy grad fremstår som et aktuelt skoletilbud for dagens 19-20-åringer.

Noen frikirkemenigheter har stipendordninger for ungdom som søker Fredtun. Dette kan være noe å tenke på for flere menigheter.

7.3 Samarbeid med FriBu.

Samarbeidet med FriBu har blitt styrket i perioden.

"Roadservice" er et prosjekt der Fredtun samarbeider med FriBu, Skjærgårds Music & Mission og Kirkens nødhjelp. Dette er en satsing innen skolens musikk-tilbud. Elever som er med i "Roadservice-teamet" har et omfattende turnè-program, i tillegg til undervisningen på skolen.

Tureneene er også en strategisk viktig del av skolens PR-satsing. Roadservice-teamet har Fredtun-stand, og skoleplaner og informasjonsmateriell presenteres/deles ut under konsertene.

I samarbeidet om "Roadservice 2007" var også konfirmant-arbeidet på Agder med.

Fredtun har i 2007 arbeidet med planer for ytterligere satsing på dette konseptet i 2008, og har avtalt samarbeid med Skolelaget med russ og elever på videregående skoler som målgruppe.

Gjennom bl.a. Bandkurs, Visjon og Barneleir vil barn og unge i Frikirken fortsatt få utviklet både sin Frikirkebevissthet og et godt forhold til Fredtun. Det er viktig både for skole og kirkesamfunn å videreføre og styrke disse kontaktpunktene.

FriBu har også lagt sine "Get-Focused"-samlinger til Fredtun.

7.4 Kontakt med Frikirkens menigheter.

Gjennom besøk fra Fredtun til menighetene vil vi fortsette å synliggjøre skolen både for våre forbedere og for potensielle søkere. I det siste tilfellet er det et problem at en del menigheter for tiden mangler en stor og god arena for ungdomssamlinger.

Vi vil også i større grad legge opp besøk i menighetene på en slik måte at mindre grupper fra Fredtun (for eksempel en linje) har egne turneer/besøk. Det vil gjøre det lettere for menighetene å ta imot besøk, og samtidig gjøre det mulig for Fredtun å nå flere menigheter hvert år.

7.5 Besøk av Frikirkens arbeidere og misjonærer.

Besøk av Frikirkens arbeidere og misjonærer er en viktig og god måte å knytte kontakt mellom Fredtuns elever og kirkesamfunnet på. Det er et stort internasjonalt engasjement på skolen, og vi ønsker at dette også skal utfordre til engasjement i misjonsarbeid, enten det blir som støttespiller i Norge, eller aktiv tjeneste i en annen kultur.

7.6 Fredtun – Frikirkens satsing på framtiden.

Fredtun ønsker å være en del av Frikirkens satsning på framtiden. Dette må være et av de viktigste anliggender for et kirkesamfunn. Vi er taknemlige over å få være en del av et kirkesamfunn som ser verdien av en folkehøyskole i dette viktige arbeidet. Fredtun ser med forventning fram til fortsatt samarbeid om den viktigste oppgaven i vår tid; å kunne utfordre unge mennesker til et aktivt liv i tro og tjeneste.

Det er i dette arbeidet Fredtun fortsatt ønsker å stå, som en allmenndannende, kulturåpen folkehøyskole med et klart og tydelig ståsted og budskap å formidle.

DET ER DERFOR SVÆRT GLEDELIG AT FRIKIRKEN SOM SKOLEEIER HAR VEDTATT Å INVESTERE MIDLER FRA SALG AV EIENDOM I OSLO PÅ FREDTUN.

Skolestyret har i perioden arbeidet med kartlegging av behov og planlegging av utbygging.

Internat "Gamle Fredvang" (GF) ble av fagfolk vurdert å være i så dårlig forfatning at det, sammenholdt med kostnader ved å bygge nytt internat, ikke ville være økonomisk fornuftig å bruke midler på restaurering.

Det ble derfor besluttet å bygge nytt internat og undervisningsrom.

Synodestyret og Skolestyret oppnevnte en Byggekomité til å stå for ledelsen av prosjektet.

Nybygg vil også åpne for utvidet satsing på kortkurs ved et kurs-senter tilknyttet Fredtun.

Byggekomiteen har arbeidet meget aktivt med framdrift av prosjektet som forventes ferdig høsten 2008.

Byggekomiteen oppnevnt av synodestyret og skolestyret består av:

Bjørn Angell (leder), Osvald Bakke, Hanne Birte Hulløen, Jan Lindal, Tore Stensrød, Svein Lund, Sverre Helge Furfjord, Tore Vågen (sekr).

Nybygget er en satsing på fremtidens Fredtun. Det vil inneholde 26 rom med bad, samt et stort og et mindre klasserom. Dette representerer en betydelig opprusting av skoleanlegget.

Det åpner for en utvidet satsing på kortkurs og andre typer kurs i tillegg til den vanlige folkehøyskoledriften. Et annet strategisk viktig område med presserende behov er sommerdriften med store arrangementer der mange deltakere camper.

Underetasjen vil inneholde vaskerom/dusj/toaletter for sommerdriften.

I prosjektet tas det betydelig hensyn til miljøaspektet og energisparing ved valg av materialer og løsninger.

8. Økonomi.

Av tabellen under ser en snittet av elever og det faktiske elevtall i et år. Årlig statstilskudd gis etter snittet av elever tre foregående år. Statstilskuddet av finansieringsrammen er forutsigbart. Det som derimot ikke er så enkelt å forutsi er elevsøkningen fra år til år.

Styret og skolen søker å tilpasse driften til svingningene med reduksjon og innsparing spesielt innen ressurs til undervisning. Samtidig er en bevisst at skolen må opprettholde nødvendig ressurs til undervisning og tilsyn for til enhver tid å gi årets elever et godt skoleår, noe som er svært viktig for rekrutteringen på sikt.

Likviditeten har i perioden vært meget stram. Regnskapstallene viser at utgiftssiden har vært holdt i forhold til budsjetter, mens en på inntektssiden ikke har nådd budsjettmålene. Den viktigste enkeltfaktor i dette bildet er bortfall av internatinntekt.

Dette understreker etter styrets mening klart viktigheten av at Fredtun fortsatt har flere ben å stå på økonomisk. Sommerdriften og Catering-virksomheten har vært på et høyt nivå og er etter styrets mening svært viktige tilskudd til skolens totale resultat. Styrets vurdering er at disse to sektorene har et aktivitetsnivå som gjør det vanskelig å øke omsetningen i særlig grad.

Det er godt samsvar mellom bokført verdi av anleggsmidlene og langsiktig gjeld.

Det er vesentlig at skolen framstår dynamisk og aktuell med et spennende og tidsriktig fagtilbud. Nedbetaling av gjeld tilstrebes i takt med nedskrivningen av departementets kostnadsramme.

Tabell for elevavhengig tilskudd:

År	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Godkj.elevtall	86	104,9	121,5	113,9	101,1	106,0	103,4	92,3	95,7	109,2	107	94,2
Tilskuddstall	104,8	100,9	94,6	95,9	104,1	113,4	112,1	107,0	103,5	100,6	97,1	99,1

Tilskudd og gaveinntekter.

Skjemaet nedenfor viser Frikirkemenighetenes tilskudd til Fredtun de ti siste årene.

År	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sum	355630	348201	366346	383945	417228	441612	461301	453360	464202	496528

Fredtun er svært takknemlig for det gode tilskuddet Frikirken gir til driften av folkehøyskolen.

På tross av svingninger gir Fredtuns elevtall, personalsituasjon, økonomi og allsidige drift grunn til optimisme med tanke på en aktiv drift også i framtiden. Vesentlige faktorer her vil være at skolen opprettholder det nære og gode forholdet til Frikirken og menighetene, samt at en klarer å fornye skoletilbudet på en måte som gjør at fag og miljø framstår relevant og attraktivt overfor ungdom. På samme vis utfordres skolen til å skape kortkurs og å utnytte skolens ressurser og kompetanse i forskjellige kurskonsept.

Nytt internat og undervisningsrom som ferdigstilles i 2008 vil være en svært viktig opprusting av rammen både for folkehøyskoledriften, annen kursvirksomhet så vel som sommerdriften.

9. Personalsituasjonen.

Folkehøyskolen er et spesielt skoleslag der nærhet til lærere og personalet for øvrig er et av særmerkene. Trivsel, motivasjon og faglig utvikling for personalet er viktige sider ved skoledriften, der den enkelte tilsatte har et eierforhold til helheten vil også resultatet bli best.

Personalråd har fått en fastere form og hyppigere frekvens. Dette er viktig for god kommunikasjon og samarbeid mellom avdelingene. Lærerråd har blitt pedagogisk forum, og får mer tid til å arbeide med pedagogiske utfordringer.

Av andre tiltak kan nevnes:

- Faste medarbeidersamtaler

- Ukentlig seksjonsledermøte med bønn for arbeidet.
- Personalseminar.
- Prosjekt ”Stabsbygging 2005” med fokus på profesjonalitet i Pedagogisk forum.
- Tilrettelegging av arbeidssituasjonen for kurs/videreutdanning.
- Stipender til utviklingsarbeid for ansatte.
- Stabsmøter med hele personalet.
- Personalsamlinger ved skolestart, avslutning etc.

Vi opplever at disse tiltakene har vært med på å bidra til en personalsituasjon på Fredtun preget av samhold og respekt for hverandres arbeid.

Sammenhengen mellom et godt personalfelleskap og et godt elevmiljø, også åndelig, er svært viktig. Dette handler i stor grad om vår troverdighet som en kristen skole.

10. Formalia: Styre – råd – revisor – personale.

10.1 Styret

Styret for Fredtun Folkehøyskole har i perioden bestått av 9 medlemmer: 5 oppnevnt av skoleeier, 2 oppnevnt av personalet og 2 elevrepresentanter. Rektor er styrets saksforbereder og sekretær. Eiers representanter ble alle valgt for en tre-årsperiode av synodemøtet 2005.

EIERS REPRESENTANTER

ØYVIND ROPSTAD - LEDER (2005-08)	1.V. BRIT LØVGREN (2005-08)
Jakob Landsvik - nestleder (2005-08)	2.v. Jan Tangaard (2005-08)
Hanne Birte Hulløen (2005-08)	
Tor E. Heitmann (2005-08)	
Ranveig Flor Johannesen (2005-08)	

PERSONALREPRESENTANTER

Øyvind Egeland (vår 2005)	v. Arvid Tollisen (vår 2005)
Aimi Wallumrød (2005-vår 2007)	v. Birgit M.S. Larsen (2005-vår 2007)
Jostein Tvedten (Høst 2007)	v. Audun Kristiansen (høst 2007)
Bente Gjeterud (2006-08)	v. Svein Lund (2006-08)

Elevrepresentanter*

Gry Heidi Tveter (2004/05)
Siv Irene Nordhaug (2004/05)
Inger Mortveit Listog (2005/06)
Christine R Aaberg (2005/06)
Trine Strand (2006/07)
Christian Haaseth (2006/07)
Maren Helgeland Nymark (2007/08)
Jan Terje Nordhaug (2007/08)

*Elvenes representanter velges for ett år av gangen med funksjonstid 1.11.-31.10.

Styrets saksforbereder/sekretær: Rektor

Tore Vågen (Rektor) v. Johan Sandstad (Assisterende Rektor)

10.2 Styrets Arbeidsutvalg (AU)

Styrets arbeidsutvalg består av styreleder, nestleder og rektor (sekr.)

10.3 Råd

Organisasjonenes folkehøgskoleråd.

Øyvind Ropstad v. Jacob Landsvik

10.4 Revisor

Revisjonsfirma Urdal revisjon/KPMG a/s, Larvik.

10.5. Personale 2005-2007

	<u>Navn:</u>	<u>Tilsatt/Stilling:</u>
REKTOR	TORE VÅGEN Johan Sandstad 1987	1991 REKTOR 1998 Inspektør/Assisterende rektor
ØKONOMILEDER Kontor	TORE STENSRØD Else Skaalbones 2001	2000 ØKONOMI/ADMINISTRASJON Sekretær deltid
VEDLIKEHOLD	SVEIN LUND	1999 DRIFTSLEDER VEDLIKEHOLD/TEKNISK
KJØKKEN/INTERNAT	JAN ALSTAD Turid Gilberg	1993 HUSHOLDSLEDER 1969 Kjøkkenleder
	ELSA PETERSEN Stian Sørsdal Stein Marius Larsen	1997 KOKK (SLUTTET 2007) 2001 Kokk (premisjon høst 2007) 2007 Kokk (engasjement høst 2007)

LISE KJENNBAKKEN 1985 HUSHOLDSASSISTENT DELTID

INGER HÆGELAND 1985 HUSHOLDSASSISTENT DELTID

INGEBORG JENSEN 1985 HUSHOLDSASSISTENT DELTID (SLUTTET
2006)

SØLVI NILSEN 1995 HUSHOLDSASSISTENT DELTID

KARI EKVALL 2000 HUSHOLDSASSISTENT DELTID

BENTE GJETERUD 2000 HUSHOLDSASSISTENT DELTID

EDNY ELIASEN 2007 HUSHOLDSASSISTENT DELTID

MONA G JERNÆS 2007 HUSHOLDSASSISTENT DELTID

Undervisning

Anne T. Godtfredsen 1977 Lærer Søm
Svenn H. Furfjord 1980 Lærer Moduler
Birgit S Larsen 1987 Lærer Musikk
Ole A. Børud 2007 Lærer Musikk m/band (deltid høst 2007)
Steinar Engeland 2000 Lærer Band (permisjon høst 2007)
Mari Braut Johansen 1993 Lærer Bilde (permisjon 2005-06)
Ingvild S Dalslåen 2005 Lærer Bilde (vikariat 2005-06)
Arvid Tollisen 1995 Lærer Idrett (permisjon høst 2007)

Audun

Kristiansen 2007 Lærer Idrett (vikariat høst 2007)

Jostein Tvedten 2005 Lærer Solidaritet/H2O vannsport
Øivind Egeland 1996 Lærer Solidaritet (permisjon 2005-07)
Aimi Wallumrød 2004 Lærer Teater (permisjon høst 07)
Hilde S. Børud 2007 Lærer Teater (vikariat høst 2007)

Bibliotek

Morten Hannestad

Skolens personale har en jevn fordeling mellom kjønnene. Skolen har utformet verdier, leder- og medarbeiderkrav for sin personalpolitikk, der faglig dyktighet, integritet, fleksibilitet, initiativ og samarbeidsevne er vektlagt. Skolen har som mål å tiltrekke seg og beholde de best kvalifiserte medarbeiderne på alle aktuelle fag- og ansvarsområder.

Stavern mai 2008

Øyvind Ropstad /s/

-styreleder-

Tore Vågen /s/ -rektor-

SAK 2.6/08: FRIBU

Treårsmelding for FriBU nasjonalt - Sluttrapport 2005 – 2007

FriBU har i treårsperioden arbeidet ut fra strategi- og handlingsplan vedtatt på Landsmøtet høsten 2005.

FriBU's hensikt er å bygge åpne fellesskap der barn og unge blir sett, møter Jesus og utrustes til å leve som hans etterfølgere. Vår oppgave er å hjelpe og støtte den lokale menighet i arbeidet med å bygge slike fellesskap. Dette har vi forsøkt å gjøre på følgende måter i treårsperioden som ligger bak oss:

Utvikle

FriBU vil utvikle følgende materiell og tjenester:

PROSJEKT	BESKRIVELSE	SLUTT
LEDERTRENINGS-PROGRAM	Videreutvikle og drive program for ledertrening i samarbeid med presbyteriene og menighetene. Program for rekruttering og oppfølging av frivillige medarbeidere.	<ul style="list-style-type: none"> - Rett Fokus ledertreningsprogram i landsplan de to siste årene, er først. Rett Fokus har vært et samarbeid mellom Misjonsforbundet og FriBU. Som en oppfølger for de som hadde gjennomført Ledertreningsprogrammet ble det etablert et program for oppfølging. - FriBU stab har fulgt opp tre måneder i arbeidet med strategi og ledertrening. - Rekrutteringsprogram er ikke gjennomført.
MATERIELL FOR ALDERSGRUPPA 10 – 14 år	Sørge for at lokallagene har tilgang til materiell for denne aldersgruppa.	"Fire" fra Studiesenteret og "11 – 13 år" er nå presentert.
	Utvikle materiell til smågrupper for denne aldersgruppa.	Samtalespillet "B-tween" ble produsert i 2007 hadde vi solgt over 700 spill og mange ungdomsorganisasjoner bruker spillet. Vi har gjenopptatt samarbeidet med A. og bidrag vil i første omgang være et annet spill.
MEDLEMS-REGISTRERING	Bedre rapporteringsrutiner for medlemsregister på web.	Administrasjonen har jobbet mye for å gjøre det tilfredsstillende for lokallagsledere og medlemmer. Dessverre har ikke programmet svart på mange av del frustrasjoner og merarbeid. Vi vil ikke gi opp tålmodighet i denne prosessen. Det vil være en oppgradering av dette systemet i samarbeid med teknisk støtte.
KOMMUNIKASJON	Bedre kommunikasjonen med våre medlemmer og ledere, og finne nye måter å kommunisere med målgruppa gjennom internett, mobil, e-post og medlems-forsendelser.	FriBU lanserte nye nettsider 1.november 2007 under samme plattform. Vi har fortsatt å jobbe for oppdatering og annen aktivitet på nettsidene. FriBU-posten har vært sendt både til medlemmer og menighetene. Det har også vært mulighet til å sende ut medlemsbrev. FriBU-turneen 2007/08 var et ledd i å gjøre kommunikasjonen oppmøtet svært dårlig, men vi fikk gjennomført turneen.

		Administrasjonen har gjennomført en
STARTPAKKE	Lage en startpakke for nye lokallag i FriBU, med oversikt over alt tilgjengelig materiell, støtteordninger, vedtekter, arrangement m.m. Startpakka skal også inneholde økonomisk oppstartsstøtte.	Dette er blitt utsatt flere ganger og er usikkerhet om hva "pakken" skal inneholde menighetene.

Utveksle

FriBU vil legge til rette for utveksling av erfaringer og ressurser:

PROSJEKT	BESKRIVELSE	SLUTT
MISJONSPROSJEKT	Videreføre arbeidet med nasjonalt misjonsprosjekt og teamtur til samarbeidsmenigheter og prosjekter i andre land.	<p>Japanprosjektet er videreført ved at fem misjonærene Rut Kari og Knut Ola Torgersen har startet blogg.</p> <p>Bridgebuilders var et spennende samarbeid som ble gjennomført 2006/07 til tross for den økonomiske krisen fra samarbeidet etter 2007. Hovedbegrunnelsen for avsluttet samarbeidet er til prosjektet.</p> <p>På grunn av ressursmangel har vi ikke gjennomført vi i slutten av perioden tegnet en avtale om samarbeidet skal formes og utvikles i samarbeid med misjonærene.</p> <p>Misjonsprosjektet "Get Involved" på Sørlandet har det ikke fungerte etter intensjonen. Nå er det lagt på is hvert sitt år.</p>
SKOLER	Utveksle kompetanse og erfaringer med Fredtun, Høgskolen i Staffeldtsgate, Gå Ut Senteret, og andre aktuelle utdanningsinstitusjoner. Samarbeide for å stimulere til refleksjon/studier innenfor teologi, ledelse, kommunikasjon m.m.	<p>FriBU har inngått samarbeidsavtaler med Bibelskolen i Grimstad. Vi har også etablert samarbeid med Mediehøgskolen i Kristiansand. Gå Ut er samarbeidspartner i enkeltprosjekt. I perioden har vi intensivert og forbedret samarbeidet med folkehøgskole.</p> <p>FriBU har bidratt med undervisning på</p>

Utruste

FriBU vil utruste enkeltmennesker og grupper gjennom følgende arrangement / prosjekt:

PROSJEKT	BESKRIVELSE	SLUTT
NETTVERK FOR ANSATTE I BARNE- OG UNGDOMSARBEIDET	Vi vil styrke nettverket og sørge for årlige samlinger for lokalt, regionalt og nasjonalt ansatte b/u arbeidere.	FriBUnett for lokalt ansatte barne- og ungdomsarbeidere i 2007, uten at det helt fant sin form de senere år. Vi prioriterer dette nettverket i kommende år (PAM + en til) og å ha mailkontakt.
KURS / KONFERANSER I REGI AV FRIBU	Band- og teknikerkurs regionalt.	I 2007 startet Creative i stede for de andre kursene som videreført, men måtte avlyses i 2007.
	Promiselandkurs / kurs om barnearbeid Inspirasjonskurs 10 – 14 år	Vi har holdt 10 Promiselandkurs i perioden 2006 – 2007 for 10 – 14åringer. I tillegg har vi gjennomført kurs på større konferanser.
	Nasjonal konferanse i regi av FriBU eller sammen med andre. Fokus på å utruste ledere og inspirere til å nå nye med evangeliet.	I tillegg til to strategisamlinger har FriBU og andre organisasjoner gjennomført Ungdomskonferanser. FriBU deltok også på Impuls lederdager 07.
	Regionale inspirasjonssamlinger i samarbeid med Studiesenteret og Landsmisjonen.	Inspirasjonssamlingene med Studiesenteret gjennomført høsten 2006 etter en felles evaluering.
ARRANGEMENT	Være aktører i SGMM, konfcamp, russetreff, barnekorfestivalen. Visjon / Ungvisjon	Samarbeidet med Skjærgårds ble satt på plass opp i nødvendige misforståelser, noe som førte til samarbeidsavtale og klarere definisjoner med Skjærgårds. FriBU vil i hovedsak arbeide sammen med Skjærgårds fremover. Det er også laget nye retningslinjer. FriBU har deltatt i planlegging og gjennomføring av Kragerø. Vi har gjennomført 2 vellykkede Ungvisjoner for ungdom og foreldre, men stor slitasje på lederne. Vi har samarbeidet med Fredtun og Hovedkirkens ungdomsgruppe og tok et større ansvar for hele arrangementet.
SPEIDERARBEID	Aktiv satsing på vekst i speiderarbeidet og nyetablering av speidergrupper, gjennom økt fokus og kampanje i menighetene, i nært samarbeid med FSK.	Skoleåret 2007 / 2008 skulle ha et særlig fokus gjennom at FSK hadde stand på Visjonssamlinga høsten 2007. Dette skulle være på samme skoleår. Vi viser også til FSK rapporten.
TEAMTJENESTE	Fortsette samarbeidet med Fredtun om et Festivalteam.	Vi har gjennomført to skoleår med festivalkonsulenten vært utleid til Fredtun og andre team fra Skjærgårds. FriBU har samarbeidet med Fredtun og har i stede valgt å satse på Creative.
	Utrede muligheter for en utvidelse av teamtjenesten i FriBU og eventuelt oppstart av flere team.	Det har ikke vært grunnlag for en slik utredning for å vurdere dette på nytt når vi evaluerer teamtjenesten. Mobilisering..

Utføre

FriBU skal utføre følgende administrative tiltak i perioden:

PROSJEKT	BESKRIVELSE	SLUTT
ORGANISASJONS-UTVIKLING	Videreføre arbeidet for bedre økonomistyring og utvikle organisasjonen på en måte som sørger for best mulig forvaltning av våre ressurser. Egenkapital brukes til investeringer i henhold til denne handlingsplanen.	Daglig leder og landsstyret har hatt en oppfølging av driftsbudsjettet i FriBU og fått driftsbudsjettet i balanse. Etter vedtak på Landsmøtet i 2005 har det blitt opprettet en arbeidsgruppe. Endringene ble sendt inn til Landsmøtet i 2008 etter noen måneder.
ØKONOMISK STØTTE	Videreutvikle AIR på en måte som sørger for enklest mulig administrasjon og en rettferdig fordeling. Vektlegge økonomisk støtte til "nybrottsarbeid"	Gjennomført en evaluering og innført en ny AIR gjennom en todelt AIR ordning. Dette innebærer at LS velger noen prosjekter som får støtte automatisk. På denne måten kan LS sikre en mer strategisk rett. Vi har i perioden 2005
MEDLEMSTALL	Motivere for å øke det samlede medlemstallet med 20% av 2004 tallene, rapportert i 2005. Medlemstall 31.12.04: 5568	Nasjonal stab har gjennomført en rulling av medlemregisteret, informere om AIR og medlemstallet. Vi har nådd målet om å øke medlemstallet. Medlemstall: 31.12.2005: 6374 hvorav 5528 er telt 31.12.2006: 7198 hvorav 6271 er telt 31.12.2007: 7649 hvorav 6251 er telt

Nasjonal stab i perioden

Daglig leder	Jarle Skullerud
Organisasjonssekretær	Åste Marie Land (til 31.07.2006)
Kontormedarbeider / konsulent	Kirsten Ragnhild Grimstad (fra 14.08.2006)
Konsulent	Rut Stokstad (til 31.07.2006)
	Odd Arild Nessa
	Ingrid Halvorsen Heskje
	Audun Garnvik Hiis (til 31.12.2006)
FriBU pastor	Daniel dos Santos (fra 01.04.2006)
Speidersekretær	Camilla Røed (fra 01.03.2006)
Nordre-medarbeider	Johanna Engamo Kleveland
	Tone Andersen (vikar for Johanna 01.03. – 31.12.2006)
Sør Vestre-medarbeider	Svein Kristian Igland (01.08.-31.12.2006)
Sivilarbeider	Erlend Vesterås (skoleåret 2005/2006)

Fra 2006 ble regionsarbeidere ansatt av hvert enkelt presbyterium og er derfor formelt ikke en del av nasjonal stab. De tilbys likevel å være en del av FriBU teamet med deltakelse på stabsmøter og lignende.

Landsstyrets sammensetning i perioden

Dette har vært en periode med store utskiftninger i Landsstyret, noe som har svekket arbeidsroen og handlekraften.

Landsstyret har bestått av:

Leder (AU)	Knut Ola Topland frem til 31.12.2006 Katrine Bråtane fra 01.01.2007
Nestleder (AU)	Katrine Bråtane frem til 31.12.2006 Tone Finanger fra 01.01.2007
2. Nestleder (AU)	Tone Finanger frem til 31.12.2006 Øyvind Tinheim fra 01.01.2007
3. Nestleder	Øyvind Tonheim frem til 31.12.2006 Øyvind Braut fra 01.01.2007
Representant Sør Vestre	Mette Flaot Øyvind Braut (vararepresentant frem til 31.12.2006)
Representant Sør Østre	Gunstein Gjetmundsen frem til desember 2006 (vara fra januar 2007) Trine Syvertsen fra januar 2007 (vara frem til desember 2006)
Representant Østre	Gunhild Stærk Kristoffer Stokke (vararepresentant)
Representant Vestre	Asbjørn Haaland Ingen vararepresentant ble valgt
Representant Nordre	Tone B. Andersen (til januar 06) Pål Roland (vararepresentant til oktober 06) John-Petter Karlsen (januar – oktober 06) Liv Anette Dybvik (fra oktober 06) Håvard Eide (vararepresentant fra oktober 06)
Representant FSK	Sven Erik Moe frem til mai 2006 (vara til mars 2007) Per Kristian Sætre fra mai 2006 (vara fra mars 2007) Trygve Grana fra mars 2007
Stabsrepresentant	Ingrid Halvorsen Heskje

Landsstyret og stab har gode erfaringer med at vi har gått over til treårsperioder, men effekten hadde blitt bedre dersom regionene hadde fulgt samme intervall.

Landsstyret har hatt 13 møter i perioden og behandlet 171 saker.
Arbeidsutvalget har hatt 13 møter og behandlet 57 saker.

Valgkomiteen har bestått av Gudmund Myhren, Tone Finanger, Linda Stien og Ingvar Didrik Haukland

SAK 2.7/08: FRIKIRKENS LØNNSUTVALG

TREÅRSMELDING FRA LØNNSUTVALGET 2005- 2008

1. LØNNSUTVALGETS SAMMENSETNING

Arbeidsgiversiden

(valgt på synoden
2005)

Yngvar Tellefsen
(leder)

Torgny Strømme

Aksel Olsen

Marit Espelid

Svein Hansen (vara)

Inger Johanne Jenssen
(2. vara)

Arbeidstakersiden

Til våren 2007

Yngvar Woxmyhr
(leder)

(gikk av høsten 2006)

Espen Schiager

Topland

Inge Auberg

Runar Landro deltok
under

lønnsforhandlingene

2006 som representant
for FriMaf.

Fra høsten 2007

Jan Ståle Grøtteland
(leder)

Jon Arne Nygård

Reidulf Hanssen

Stein Vegard Antonsen

Helge Hollerud (vara)

Inge Auberg (2. vara)

FriMaf har i perioden slitt med å få valgt representanter til sitt styre, og i ett år fra høsten 2006 var det i praksis kun to medlemmer i FriMafs styre. Dette har også ført til at lønnsutvalget ikke har kunnet være et godt fungerende organ med henblikk på drøftelser av spørsmål omkring lønns- og personalpolitikk hele perioden.

Personalleder Unni Westli har fungert som sekretær for utvalget.

2. LØNNSUTVALGETS MØTER

Utvalget har hatt 8 møter og behandlet til sammen 56 saker fram til juni 2008.

Selv om lønnsutvalget består av to parter som har ulike roller og utgangspunkt i drøftelsene har samarbeidet mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden fungert meget godt denne perioden. Lønnsutvalgets medlemmer har hatt som utgangspunkt at vi er en gruppe med arbeidstaker og arbeidsgiverrepresentanter som sammen skal arbeide for at ansatte i Frikirken får best mulig arbeidsvilkår samtidig som menighetenes anliggende blir ivaretatt. Det har vært viktig for oss å ikke være et organ som bidrar til en forsterking av et motsetningsforhold mellom ansatte i menighetene og menighetenes ledelse, men heller er med å skaper forståelse for at arbeidsvilkårene for ansatte i menighetene må ivaretas på en god og hensiktsmessig måte. Selv om det har vært saker hvor interessen motsetningene har vært grunnleggende har vi derfor hatt en god og løsningsorientert atmosfære i møtene.

3. VIKTIGSTE SAKER

Lønnsutvalget har i løpet av denne treårsperioden fremforhandlet to nye lønnsavtaler for Frikirkens ansatte. Den første var gjeldende fra 1. mai 2006, og ble enstemmig anbefalt av Lønnsutvalget for synodestyret. Denne lønnsavtalen var i stor grad en videreføring av gjeldende avtale, og de avgjørende endringene gjaldt lønnsnivået for alle ansatte, som ble øket.

Den andre lønnsavtalen er gjeldende fra 1. mai 2008, og også denne ble enstemmig anbefalt av Lønnsutvalget for synodestyret. I denne avtalen har lønnsutvalget forhandlet fram enkelte endringer i lønssystemet i forhold til tidligere avtale, der det bl.a. blir lagt større vekt på lik lønn for stilling med likt innhold, og at real- og formalkompetanse i større grad skal likestilles. Videre har lønnsutvalget i forbindelse med lønnsforhandlingene blitt enige om endringer i pensjons- og forsikringsordningene.

De ansatte i menighetene, arbeidsgivere, og kasserere er orientert om utfallet av disse sakene.

Lønnsutvalget har også i perioden tatt initiativ til en utarbeidelse av seniorpolitikk i Frikirken, for å kunne ivareta arbeidstakere som går mot slutten av sitt yrkesaktive liv

i Frikirken på en god og hensiktsmessig måte. Lønnsutvalget ser det som viktig at finansieringen for en slik seniorpolitikk bæres av Frikirken i fellesskap, slik at seniorpolitikken ikke skal oppleves som en byrde for den enkelte lokalmenigheten.

Lønnsutvalget ber om at Synoden treffer vedtak om at Synodestyret gis fullmakt til å fastsette seniorpolitikk for Frikirken, og til å finne kollektiv dekning for eventuelle kostnader ved en seniorpolitikk, enten gjennom omfordeling av statstilskudd eller ved økte innbetalinger fra menighetene.

I tillegg har utvalget behandlet en rekke enkeltsaker.

4. SLUTTORD

I en periode var arbeidet i lønnsutvalget hemmet av at arbeidstakersiden ikke var fulltallig representert. Samarbeidet i Lønnsutvalget har vært godt og konstruktivt i perioden.

SAK 10/08: REGLEMENT FOR SAMMENSLÅING AV MENIGHETER

FRA LEVANGER MENIGHET

I noen tid har det vært arbeidet med mulig sammenslåing av to frikirkemenigheter i Levanger kommune. Vi har i den forbindelse fått avklart at Frikirken ikke har noe reglement for sammenslåing av menigheter, men at en må følge reglement for nedleggelse av menighet.

Reglement for nedleggelse av menighet passer svært dårlig ved sammenslåing av menigheter. Dette gjelder både i forhold til videreføring av eiendeler til den menigheten som nedlegges, i forhold til overføring av medlemskap og ikke minst når det gjelder følelsesmessige sider knyttet til det å legge ned en menighet.

Vi ønsker derfor at det snarest utarbeides og vedtas eget reglement for sammenslåing av menigheter og ber synodekontoret forberede sak om dette som kan behandles på synoden 2008.

FRA SYNODESTYRET

På bakgrunn av henvendelsen fra Levanger menighet fremmes følgende forslag, basert på reglement for nedleggelse av menigheter:

Reglement for nedleggelse av menighet	Endringer	Reglement for sammenslåing av menigheter
I en situasjon der det ikke lenger er grunnlag for egen menighet på stedet, gjelder følgende reglement: 1. Forslag om nedleggelse	<i>"det ikke er grunnlag for egen menighet på stedet" erstattes med "menigheter ønsker å slå seg sammen." "nedleggelse" erstattes av</i>	I en situasjon der menigheter ønsker å slå seg sammen, gjelder følgende reglement: 1. Forslag om

<p>må først behandles på ordinært menighetsmøte. Blir nedleggelsen vedtatt med minst to tredels flertall, innkalles til ekstraordinært menighetsmøte tre måneder senere. For at nedleggelse skal skje, må vedtaket gjentas med to tredels flertall.</p> <p>2. Medlemmene i menigheten tilskrives av presbyteriestyret og gis tilbud om overføring til annen menighet innen Den Evangelisk Lutherske Frikirke.</p> <p>3. Presbyteriestyret skal være avviklingsstyre. Forslag til sluttoppgjør forelegges menighetsmøtet til godkjenning. Nektes godkjenning kan avviklingsstyret bringe sluttoppgjøret inn for synoden til endelig godkjenning.</p> <p>4. Når en menighet legges ned og dens eiendommer selges, tilfaller midlene et eget fond. Fondet forvaltes av synodestyret i samarbeid med</p>	<p><i>"sammenslåing".</i></p> <p><i>"i begge menigheter" føyes til.</i></p> <p><i>"nedleggelsen" erstattes med "sammenslåingen"</i></p> <p><i>"nedleggelse" erstattes av "sammenslåing".</i></p> <p><i>"gis tilbud om overføring til annen menighet innen Den Evangelisk Lutherske Frikirke" erstattes med "gis melding om sammenslåingen og at medlemskapet er overført til ny menighet"</i></p> <p><i>Hele punktet nyskrevet</i></p> <p><i>Punkt , første avsnitt4 utgår</i></p>	<p>sammenslåing må først behandles på ordinært menighetsmøte i begge menigheter. Blir sammenslåingen vedtatt med minst to tredels flertall, innkalles til ekstraordinært menighetsmøte tre måneder senere. For at sammenslåing skal skje, må vedtaket gjentas med to tredels flertall.</p> <p>2. Medlemmene i menigheten tilskrives av presbyteriestyret og gis melding om sammenslåingen og at medlemskapet er overført til ny menighet.</p> <p>3. De menighetsmøter som behandler spørsmålet om sammenslåing behandler også overføring av eiendom og andre midler til sammenslått menighet, samt navnet på den nye menigheten.</p>
--	--	--

<p>presbyteriestyret og kirkens organ for evangelisering og kirkevekst. Dette fondet øremerkes menighetsbyggende arbeid, fortrinnsvis i området. Etter ti år overføres resterende midler til fond for kirkebygg.</p> <p>Menighetens offentlige protokoll sendes statsarkivet.</p> <p>Menighetens arkiv og øvrige bøker sendes presbyteriet.</p>	<p><i>”Menighetens offentlige protokoll sendes statsarkivet. Menighetens arkiv og øvrige bøker sendes presbyteriet.”</i></p> <p><i>”Menighetenes protokoller, arkiv og øvrige bøker sendes presbyteriet overføres til den sammenslåtte menigheten.”</i></p>	<p>Menighetenes protokoller, arkiv og øvrige bøker overføres til den sammenslåtte menigheten.</p>
---	---	---

SAK 11/08: REPRESENTASJON I PRESBYTERIESTYRET

FRA SYNODESTYRET / FORFATNINGsutVALGET

I følge Forfatningens § 11 Presbyteriemøte og reglement for presbyteriet § 1.3.6, synes det klart at det er eldste i aktiv tjeneste som er valgbar til presbyteriestyret. Dette samsvarer også med valgbarhet til Synoden hvor det i § 13 står å lese: *”Menigheter med mer enn en utsending representeres med minst ett medlem av menighetens eldsteråd”*.

Som en konsekvens av dette, foreslår Forfatningsutvalget en nærmere presisering av reglement for presbyteriet således: *”Menighetene representeres i presbyteriet av sine forstandere og av medlemmer av menighetens eldsteråd i forhold til medlemstallet slik”*

”Når en menighet er uten forstander, har den rett til å la seg representere av et medlem av menighetens eldsteråd i tillegg til det antall den ellers kan sende”

Forfatningsutvalget ser dette som en naturlig konsekvens av nåværende forfatning og reglement.

I de tilfelle en fratrådt eldste ønskes valgt inn i presbyteriestyret eller synodestyret, er det en forutsetning at vedkommende igjen går inn i menighetens eldsteråd etter normal prosedyre og vedtak i menighetsmøtet.

Endringen vises slik:

Nåværende ordlyd	Endringsforslag	Ny ordlyd
”Når en menighet er uten forstander, har den rett til å la seg representere med en eldste i tillegg til det antall den ellers kan sende”	<i>”med en eldste” erstattes med ”av et medlem av menighetens eldsteråd.”</i>	”Når en menighet er uten forstander, har den rett til å la seg representere av et medlem av menighetens eldsteråd i tillegg til det antall den ellers kan sende”

SAK 12/08: FORFATNING OG REGLEMENT FOR SYNODE OG PRESBYTERIUM – REDAKSJONELLE ENDRINGER

FRA SYNODESTYRET / FORFATNINGsutVALGET

Forfatningsutvalget har gjennomgått forfatning og reglement med tanke på å bringe formuleringene mer i samsvar med hverandre, og vil på den bakgrunn fremme forslag til følgende redaksjonelle endringer:

Nåværende ordlyd	Endringsforslag	Ny ordlyd
<p>§ 14, Synodemøte, første avsnitt Synoden samles til ordinært møte hvert tredje år. Ekstraordinært synodemøte kan innkalles når synodestyret finner det nødvendig. Saker som det haster med, kan avgjøres ved korrespondanse. Synodemøtets myndighetsområde begrenses av de saker som avgjøres i synoderådet.</p>	<p><i>”med synodens medlemmer” føyes til – jfr § 11, tilsvarende om presbyteriet</i></p>	<p>§ 14, Synodemøte, første avsnitt Synoden samles til ordinært møte hvert tredje år. Ekstraordinært synodemøte kan innkalles når synodestyret finner det nødvendig. Saker som det haster med, kan avgjøres ved korrespondanse med synodens medlemmer. Synodemøtets myndighetsområde begrenses av de saker som avgjøres i synoderådet.</p>
<p>§ 15, Synodestyre, annet avsnitt Når synoden ikke er samlet,</p>		<p>§ 15, Synodestyre, annet avsnitt Når synoden ikke er samlet,</p>

<p>har synodestyret samme myndighet og funksjoner som den samlede synode. Styret kan gjøre bindende vedtak når minst fem medlemmer, blant dem formannen eller nestformannen, er til stede. Synodestyrets handlinger protokolleres og fremlegges første ordinære synodemøte til godkjenning</p> <p>Reglement for synodemøtet, punkt 8 Sakene drøftes først i komiteer, som legger sine innstillinger fram for møtet. Sakene kan også behandles uten komitebehandling. Dette kan gjøres etter innstilling fra synodestyret, og dersom møtet godkjenner dette.</p> <p>Reglement for presbyteriemøtet, punkt 3 Menighetene behandler presbyteriesakene, og melding om representasjon sendes deretter presbyteriestyret.</p> <p>Reglement for synodemøtet, punkt 13 Medlemmer av synodestyret kan ikke samtidig være formann eller medlem av presbyteriestyret eller ansatt i synodens tjeneste.</p>	<p><i>”synodestyret” erstattes med ”styret” – jfr. § 12, tilsvarende om presbyteriet.</i></p> <p><i>”og” strykes.</i></p> <p><i>”resultatet av menighetsbehandlingen og om menighetens” tilføyes – jfr tilsvarende i reglement for synodemøtet.</i></p> <p><i>”formann eller” strykes – jfr. tilsvarende foreslått endring for presbyteriestyret.</i></p>	<p>har styret samme myndighet og funksjoner som den samlede synode. Styret kan gjøre bindende vedtak når minst fem medlemmer, blant dem formannen eller nestformannen, er til stede. Synodestyrets handlinger protokolleres og fremlegges første ordinære synodemøte til godkjenning</p> <p>Reglement for synodemøtet, punkt 8 Sakene drøftes først i komiteer, som legger sine innstillinger fram for møtet. Sakene kan også behandles uten komitebehandling. Dette kan gjøres etter innstilling fra synodestyret, dersom møtet godkjenner dette</p> <p>Reglement for presbyteriemøtet, punkt 3 Menighetene behandler presbyteriesakene, og melding om resultatet av menighetsbehandlingen og om menighetens representasjon sendes deretter presbyteriestyret.</p> <p>Reglement for synodemøtet, punkt 13 Medlemmer av synodestyret kan ikke samtidig være medlem av presbyteriestyret eller ansatt i synodens tjeneste.</p>
<p>Reglement for presbyteriestyret, Punkt 6, underpunkt 6 Valg av formann, nestformann, styremedlemmer og vararepresentanter til presbyteriestyret.</p>	<p><i>”etter forslag fra valgkomiteen” føyes til.</i></p>	<p>Reglement for presbyteriestyret, Punkt 6, underpunkt 6 Valg av formann, nestformann, styremedlemmer og vararepresentanter til presbyteriestyret etter forslag fra valgkomiteen.</p>

<p>Reglement for presbyteriestyret, Punkt 13 Medlemmer av presbyteriestyret kan ikke samtidig være formann eller medlem av synodestyret eller ansatt i presbyteriets tjeneste.</p>	<p><i>”formann eller” strykes.</i></p>	<p>Reglement for presbyteriestyret, Punkt 13 Medlemmer av presbyteriestyret kan ikke samtidig være medlem av synodestyret eller ansatt i presbyteriets tjeneste.</p>
---	--	---

SAK 14/08: SENIORPOLITIKK I FRIKIRKEN

FRA SØRVESTRE PRESBYTERIUM

Enstemmig vedtak på presbyteriemøtet:

I Frikirken bærer den enkelte menighet ansvar for sine ansatte, både personalmessig og økonomisk. Frikirken som kirkesamfunn har ingen ordninger som tar vare på ansatte om de av en eller annen grunn må slutte, eller ikke ønsker å stå i menighetstjeneste til fylte 67 år.

Sørvestre presbyterium ønsker å fremme denne saken for Synoden, slik at kirkesamfunnet kan få på plass en god og aktiv seniorpolitikk. Vi ber derfor synodestyret igangsette et utredningsarbeid som kan legges til grunn for de beslutninger som må tas.

FRA SYNODESTYRET

Frikirkens Lønnsutvalg har arbeidet med saken om en seniorpolitikk i Frikirken, jfr. melding til synoden fra Lønnsutvalget. Synodestyret mener at de økonomiske aspektene ved denne saken hører hjemme i forhandlingene i Lønnsutvalget, og at synoden ikke bør gå inn i den konkrete utformingen av slike saker. Synodestyret vil imidlertid gjøre oppmerksom på at en slik sak vil kunne få relativt store økonomiske konsekvenser, og at disse må dekkes enten direkte av den enkelte arbeidsgiver eller av arbeidsgiverne kollektivt gjennom fellesordninger. Dette antydes i sak om fordeling av offentlige tilskudd. Ved den siste modellen vil dette måtte medføre enten en omdisponering av offentlige tilskudd slik at midler holdes tilbake før videre fordeling, eller et økt tilskudd fra arbeidsgiverne til felles personalordninger.

Synodestyret vil imidlertid også peke på at seniorpolitikk er et viktig anliggende for vår kirke. Vi har mange dyktige medarbeidere, og det må være en målsetting å bidra til å legge til rette for at disse kan bli stående i arbeidslivet fram til pensjonsalder. Dette vil antagelig kreve økonomi, men styret mener mye kan gjøres også uten at kostnadene blir for store.

SAK 15/08: STRUKTUR KIRKENS FELLESARBEID

FRA SYNODESTYRET

Synodestyret har i perioden mottatt innspill fra styrene for både Frikirkens Studiesenter og Frikirkens Informasjonsavdeling om behov for endringer i strukturen i deler av kirkens fellesarbeid. Behovet er primært begrunnet i endrede arbeidsoppgaver og arbeidsfordeling, som blant annet har resultert i fagstyrer med ansvar for svært få ansatte. Synodestyret deler den vurdering at disse arbeidsoppgavene bedre kan ivaretas uten at det velges egne fagstyrer for studiearbeidet og informasjonsarbeidet. Dette vil også frigjøre ressurser som i dag benyttes til styrearbeid til mer direkte arbeid med fagfeltene.

Synodestyret vurderer det også slik at en ordning med ansatte på de nevnte fagfelt direkte under synodestyret vil skape en større mulighet for en mer fleksibel bruk av den totale arbeidskraft, som kan være nyttig ved endring av prioriteringer og arbeidsoppgaver.

I forbindelse med en omstrukturering har også Budbærerens plassering i strukturen vært plassert. Synodestyret anbefaler at Budbæreren skilles ut fra det øvrige fellesarbeid, primært for å klargjøre rolle- og ansvarsfordeling for et blad med en ansvarlig redaktør i forhold til øvrig informasjonsarbeid.

På denne bakgrunn foreslås følgende:

Frikirkens studiearbeid og informasjonsarbeid organiseres fra og med 1/1 2009 direkte under synodestyret, sammen med personalarbeidet og økonomi- og administrasjonsavdelingen. Fagansvarlige for studiearbeid, informasjon, personal og administrasjon regnes som avdelingsledere, og får utvidet ansvar for styring av budsjett og aktivitet innen egne fagområder.

Budbæreren er fra 1/1 2009 en egen virksomhet. Budbærerens redaktør arbeider under redaktørplakaten, og står ansvarlig overfor eier, som representeres av synodestyret.

SAK 16/08: KIRKEN OG KLIMAUTFORDRINGENE

KIRKEN OG KLIMAENDRINGENE

DEN EVANGELISKE LUTHERSKE FRIKIRKE - SYNODEN 2008

Problemstilling

Det var i 1980-årene at klimaforskerne alarmerte verdenssamfunnet om at dramatiske klimaendringer vil kunne finne sted. Hovedårsaken er utslippet av CO₂ fra det stadig økende forbruket av kull, olje og gass. Det er vårt og verdens forbruk av energi og elektrisitet, av varer, transport og andre goder som er årsaken.

I november 2007 presenterte FN's klimapanel med sine tre arbeidsgrupper for fjerde gang, og med enda bedre dokumentasjon enn tidligere, en oppsummering av alle verdens publiserte vitenskapelige resultater om virkningen av utslippet av drivhusgasser. Konklusjonen var at dersom utslippene fortsatte i det nåværende tempo vil vi radikalt kunne endre naturmiljøet og gi et ulevelig klima på store deler av vår klode i løpet av dette hundreåret.

Dette har alarmert det internasjonale samfunnet. Noen av de rike landene ble i 1997 for sin del enige om å gjennomføre en utslippsreduksjon på gjennomsnittlig 5 % i perioden 2008 til 2012 i forhold til 1990-nivået (Kyoto-protokollen). Protokollen har hatt liten effekt på klimaet, fordi utslippskuttene var små og fordi mange land med store utslipp ikke deltok. I løpet av noen tiår må det skje en langt mer drastisk reduksjon av utslippene. Vi har bare et par tiår på oss til å snu den nåværende utvikling og sette nødvendige tiltak ut i livet.

Verdenssamfunnet drøftet hvordan det skal få organisert en reduksjon av klimagassutslippene på Bali, Indonesia i desember 2007 og det er håp om å bli enige om dette på et møte i København i 2009. I Norge har de politiske partiene (unntatt FrP) inngått et "klimaforlik" og blitt enige om noen tiltak som skal redusere utslippene. Verden over er diskusjoner om tiltak om utslippskutt på gang. Ikke underlig. Det forlanges ytelser av hver enkelt av oss, det kreves djerpe politiske beslutninger i hvert land og det kreves omfattende og bindende avtaler mellom alle viktige land i verden. Det må også foregå en omfattende utvikling av ny teknologi som både er tidkrevende og kostbar.

Dette har konsekvenser vi må tenke gjennom som kirke. Vår levemåte og vårt industri- og samfunnssystem slik det fungerer i dag, vil gjøre skaperverket, våre medmennesker i fattige land og våre barn og barnebarn til ofre. Hva er kirkens og hver kristens rolle i denne situasjonen? Fanges utfordringene opp av kirkens forkynnelse og diakonale arbeid slik det i dag praktiseres, eller trenger situasjonen en større fokusering på den delen av den etiske forkynnelsen som gjelder forholdet til våre medmennesker i fattige land, våre etterkommere og det naturmiljø vi lar dem arve? Det gjelder konkret også om hvordan vi skal praktisere kirkens diakonale arbeid i misjon og på hjemmebane, og hvordan kirken, som en organisert del av samfunnet skal gjennomføre sitt oppdrag.

Som kirke kan vi ikke møte disse utfordringene med et likegyldig skuldertrekk!

Likegyldighet?

Kjærlighetens motsetning er ikke hatet, men likegyldigheten. Denne tankevekkende tese er formulert av den jødiske filosof Elie Wiesel. Han har mottatt Nobels Fredspris for sin kamp for menneskers likeverd og sine advarsler mot ideologier og samfunn som gir rom for undertrykkelse, rasisme og løgn. Når han skal beskrive kampen mot likegyldigheten, tar han utgangspunkt i den bibelske skapelsesfortelling. Gud skapte verden ved å føre den over fra kaos til kosmos. Det skjedde ved at han la visse grunnleggende forskjeller inn i tilværelsen, så som skillet mellom lys og mørke, land og hav, arbeid og hvile, mann og kvinne, mennesker og dyr, mitt og ditt, rett og galt, og sannhet og løgn. For at skaperverket skal være "overmåte godt" for mennesket (1 Mos 1,31), er det om å gjøre at disse grunnleggende forskjellene ikke viskes ut. Skjer det, står menneskeheten i fare for å vende tilbake fra kosmos til kaos. Elie Wiesel, som overlevde utryddelsesleirene Auschwitz og Buchenwald, vet bedre enn de fleste hvordan det går når forskjellen mellom sannhet og løgn blir borte ved at de tillegges lik gyldighet. Det gjelder derfor å ta opp kampen mot at uretten settes i system og får status som rett.

Kampen mot likegyldigheten kan og bør også gjelde trusselen om dramatiske klimaendringer som følge av vårt stadig økende forbruk av kull, olje og gass. Hvis vi ikke griper inn i tide og reduserer utslippet av klimagasser, vil ikke jorden være et godt sted å leve for våre barn, barnebarn og oldebarn. Likegyldighet på dette området vil ramme mennesker i alle deler av verden. Det er svik mot kommende slekter å lukke øynene for den overhengende trusselen for at naturen kan bli lagt øde. I denne skjebnetime i menneskehetens historie trenger vi å minne hverandre om at det er utslag av kjærlighet til livet på jorden å bruke energikildene på ansvarlig måte og forhindre en utvikling som forurenser klimaet i den grad at menneskelivet trues. Som kristne har vi et særlig ansvar for å si ja til velsignelsen i skaperverket og nei til likegyldigheten overfor den økende trusselen mot livsmiljøet. I sine praktiske konsekvenser er dette en kjærlighet som koster, og som derfor er dyrebar. Det

innebærer at de rike land må være villige til å gå i spissen for en drastisk reduksjon av utslippet av CO₂. Det innebærer at vi må stramme inn på vårt forbruk og føre en mer nøysom livsstil.

Råderett og forvaltning

I første setningen i Bibelen presenteres Gud som Skaperen – fra begynnelsen av. Det står: ”I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden.” (1 Mos 1,1). Ved hans Ord og hans Ånd ble skaperverket til og trinnvis differensiert. For at jorden skulle være et godt sted for mennesket å bo, la Skaperen til rette for en grunnleggende orden i skaperverket og for videreføring av livet. Samspillet mellom naturens egen evne til fornyelse og menneskers forvaltning av de gudgitte goder og gaver er en forutsetning for fortsatt liv og trivsel på jorden. Det er i dette perspektivet at salmisten kan utbryte: ”Jorden og det som fyller den, verden og de som bor i den, alt hører Herren til.” (Sal 24,1). Han lar ”gresset gro for dyrene” og gir menneskene ”vekster som de kan dyrke” (Sal 104,14). Slik lar Gud jorden være grobunn for maten som må til for å opprettholde livet. Derfor fornyer han ”jordens overflate” ved sin Ånd (v.30). Han har nedlagt en balanse og en rytme i naturen som gir grunnlag for fortsatt liv for mennesker og dyr.

Mennesket er skapt til å takke Skaperen for livet og for naturen. Derfor er skaperverket en uuttømmelig kilde for lovprisning og livsutfoldelse. Det er her vi rører oss og er til – ikke bare som enkeltmennesker, men også som sosialt fellesskap. Samtidig er det et klart skille mellom Skaperen og skaperverket. Vi lever i og av skaperverket, men det er Skaperen som skal ha æren for det. Det er tegn på forfall og avgudsdyrkelse å hylle det skapte istedenfor Skaperen (Rom 1,25). Solsangen av Frans av Assisi er et godt eksempel på hvordan vi kan takke Gud for jorden og for det den kaster av seg. I norsk gjendiktning lyder ett av versene så:

Takk, gode Gud, for moder Jord,
Hun gjør oss ett med alt som gror.
Hun bærer trær og blomster frem
Og smykker by og land med dem
Halleluja, halleluja.
Takk for alle dine under.
(NoS 281.5)

Fra begynnelsen av har mennesket fått i oppgave å forvalte den jorden Gud har skapt. Mann og kvinne er ansvarlig for å føre slekten videre og oppfordres til å fylle jorden og legge den under seg (1 Mos 1,28). Gud har gitt menneskene en råderett over fiskene i havet, fuglene under himmelen og alle dyr på jorden. Det er en begrenset råderett, som består i å forvalte naturen til fellesskapets beste både på kort og lang sikt. Forvalteransvaret gir ikke mennesker rett til å herske over naturen og utnytte dens ressurser uten tanke på at alle mennesker har samme verd og rett til liv og omsorg. Det hører også med å ta hensyn til kommende slekters muligheter for å kunne få gode livsbetingelser.

Opgaven som forvalter av jordens ressurser er betinget av at en gir akt på naturens evne til å fornye seg. Uten en følsom og ansvarlig innlevelse i og utnyttelse av naturens egne livsprosesser forfeiler vi vårt oppdrag som forvaltere av skaperverket. Dernest gjelder det å fordele godene slik at alle får det som de trenger for å leve. Ingen av oss har rett til å bruke opp jordens ressurser til eget beste, uten tanke på dens evne til å fornye seg og uten hensyn til dem som lider og sulter. Det er misbruk av Guds gaver å ødelegge eksistensgrunnlaget for fremtidige generasjoner. En slik holdning vil ikke minst ramme de fattige folk, som er avhengige av et visst forbruk av energi for å øke levestandarden og overvinne fattigdommen. Hvis vi som bor i rike land, ikke går inn for en betydelig reduksjon av skadelige utslipp av klimagasser, forbryter vi oss mot det femte og det syvende bud (2 Mos 20, 13.15). Det er bud som hegner om vår nestes rett til liv og til grunnlaget for å kunne leve godt. Apostelen Johannes undres på om den som lukker sitt hjerte for et medmenneske som lider når en ”selv har mer enn nok å leve av”, kan ha Guds kjærlighet i seg (1 Joh 1,17). Etter bibelsk syn hviler det en fremtidig dom over ”dem som ødelegger jorden” (Åp 11,18). For jorden hører Herren til.

Skapelse og frelse

I kristendommen sier vi ja til Gud ved å avlegge en treleddet bekjennelse: Det er en bekjennelse til Gud Fader, til Jesus Kristus og til Den Hellige Ånd. Gjennom de tre trosartiklene går det to hovedlinjer: skapelse og frelse. Gud handler i verden både gjennom den første og den fortsatte skapelse og gjennom sitt inngrep i historien for å frelse verden. Mellom skapelse og frelse er det en nær sammenheng. Den Gud som gir seg til kjenne gjennom skaperverket, er den samme Gud som viser sin kjærlighet til oss ved å sende sin sønn Jesus Kristus til frelse for

alle dem som tar sin tilflukt til ham. Like fullt gjelder det å holde skapelse og frelse fra hverandre. Skapelsens linje har et tyngdepunkt i første trosartikkel, frelsens linje i andre og tredje trosartikkel.

Verden er blitt til ved Guds skapelse, og Gud holder den oppe og fornyer den ved sin fortsatte skapelse. Forgifter vi livsmiljøet og legger jorden øde, synder vi mot den treenige Gud. Samtidig er det viktig å ha for øyet at mennesket ikke blir frelst ved innsats for klima og miljø. Det er ingen annen vei til frelse enn den som går gjennom Jesus Kristus. Den som tror på ham, skal bli frelst. Ved det åpnes det evige liv. Det er en nyskapelse ved Jesus Kristus (2 Kor 5,17; Åp 21,5). Guds skapergjerning og Guds frelsesgjerning er nær forbundet, men uten å gå opp i hverandre. Blandes de sammen, amputeres den kristne tro.

Kristent ansvar

Enhver religion og ethvert livssyn har bestemte følger for livsførselen. Slik er det også i kristendommen. Her gjelder det å leve ”et liv som er Kristi evangelium verdig” (Fil 1,27). Kristen livsførsel har sitt utspring både i menneskets ansvar i og for skaperverket og i evangeliet om Guds rike. Begge forhold gir diakonien sin forankring og sin inspirasjon. Det gjelder både den enkelte kristne og kirken som fellesskap og institusjon. Uten diakoni tilsløres kirkens medmenneskelige ansikt, hender og føtter i verden.

Når vi som kristne skal orientere oss i dagens samfunn og i det kirkelige landskap, er det nødvendig å tenke gjennom vår diakonale plattform. Det er ikke minst viktig i spørsmål som sprenger rammene som de bibelske tekster hører hjemme i. Ansvaret for miljøvern og klima er et eksempel på det. Etter kristen tankegang må vi her forholde oss til den bibelske betoning både av naturens evne til selvfornyelse og av menneskers ansvar for å fordele godene i verden. I tillegg er vi avhengige av kunnskap om hvordan menneskeheten i dag forvalter jordens ressurser, og hvilke perspektiver som kan åpne seg for fremtidige generasjoners muligheter for å leve. Som Guds medarbeidere er vi ansvarlige for hvordan vi utøver råderetten over skaperverket.

Kristent ansvar for livsmiljøet for våre etterkommere ligger på to plan: For det første er det et spørsmål om hva den enkelte kristne kan gjøre. Det gjelder å kunne leve slik i hjemmet, på arbeidsplassen og i fritiden at en kan bidra til å redusere utslippet av forurensende drivhusgasser som gradvis ødelegger livsmiljøet. Som samfunnsborger har den enkelte av oss, ikke minst gjennom politiske beslutningsprosesser, muligheter til å legge grunnlaget for tilgjengelig energi fra kilder som kan fornye seg. Av en kristen må det kunne forventes at han/hun er villig til å kjempe mot egen tilbøyelighet til likegyldighet og våken nok til å være med på konkrete tiltak og endringer som kan gjøre det mulig for våre etterkommere å få ytre betingelser for et godt liv. For det andre står vi overfor spørsmålet om hva en kirke kan gjøre i spørsmål av denne art. Kirken er jo et fellesskap om Jesus Kristus, og dette fellesskapet består av mennesker med høyst ulik etnisk, sosial og politisk bakgrunn. Det er ikke kirkens oppgave å ensrette sine lemmer i spørsmål som angår samfunnets ve og vel. Kirken har ikke noe mandat til å lansere politiske løsninger på de miljøproblemer vi ser mot horisonten av vår egen tid. Det er opp til de politiske organer i et samfunnet både nasjonalt og internasjonalt å utforme og iverksette en sunn klimapolitikk. Det kirken kan gjøre i denne situasjonen er å gi etiske premisser og retningslinjer for et slikt engasjement. Selv om dette kan være kontroversielt, må ikke kirken av den grunn la være å tale. Det er svik å tie når nestens liv er truet av krefter som vi kan gjøre noe med.

Når Jesus i Bergprekenen advarer oss mot å være bekymret for mat, drikke og klær som vi trenger for å leve, er det en påminnelse om ikke å la de daglige bekymringer overskygge vår søken etter Guds rike og hans rettferdighet (Matt 6, 25-34). Jesus vil ikke at vi skal se bort fra forvaltningen av skaperverket og ansvaret for medmenneskers liv. Som kristne er vi kalt både til å vitne om evangeliet i ord og gjerning og til å vise nestekjærlighet ved å trygge livsvilkårene for våre etterkommere. Troen på at Jesus snart kommer igjen, fritar oss ikke fra å kjempe for et sunt klima og miljø basert på rett og menneskeverd.

VI HAR OVERBELASTET KLODEN

Den kloden Gud har gitt oss er endelig. Vi kan måle dens tverrmål og beregne vekten av den atmosfæren den omgir seg med og de planter og trær som vi lever av. Gang på gang opp gjennom historien har også mennesker slått alarm og ment at nå sprenger menneskene grensene for hva jorden kan tåle. De har som regel vært for pessimistiske. Naturen er stor og mektig og har gitt oss muligheter vi ikke visste eksisterte. Men naturen har sine grenser.

Er det bare et nytt skremmeskudd at klimaet på vår jord vil bli ubeboelig i løpet av dette hundreåret dersom utviklingen fortsetter som i dag? Tegnene på at vi belaster atmosfæren over tålegrensen er dessverre klare.

Bruken av fossilt brensel, kull, olje og gass har overbelastet atmosfæren med CO₂. Dette tok til da den industrielle revolusjonen startet på slutten av 1700-tallet. Det var da den vestlige verden for alvor tok for seg av en ressurs som hadde vært lagret i jorden gjennom millioner år og som inntil da knapt var brukt.

CO₂ er på den ene siden en kjent og kjær gass, på den annen side har gassen egenskaper som gir problemer når konsentrasjonen blir for stor. Da hemmes varmetutstrålingen fra jorda for mye og den blir varmere. Da den industrielle revolusjonen startet inneholdt atmosfæren ca 260 milliondeler (ppm) CO₂. Denne gassen sirkulerte i et evig balansert kretsløp, der CO₂ ble skapt av råtnende trær, planter og dyr og så absorbert av vann, voksende trær og planter. Denne balansen er brutt. Siden den industrielle revolusjonen startet har bruken av fossilt brensel økt konsentrasjonen av CO₂ i atmosfæren fra 260 til 385 ppm. Med den nåværende utviklingen øker konsentrasjonen med rundt to milliondeler i året. Naturen greier ikke å absorbere den store mengde drivhusgasser i det tempoet vi slipper dem ut.

Andre klimagasser med ulik drivhuseffekt (metan, nitrose gasser, ozon, klorfluorkarboner) kommer i tillegg til CO₂. I dag tilsvare de ca 60 ppm CO₂ eller 60 ppm CO₂ ekvivalenter.

Noen hundre milliondeler høres lite ut. Men selv så små konsentrasjoner har store konsekvenser. Uten CO₂ i atmosfæren ville vi fått en ny istid. Skal vi med en viss sikkerhet unngå en temperaturstigning som overstiger 2 °C siden den industrielle revolusjonen må veksten i utslippet til atmosfæren stanses i løpet av en ti års periode, for deretter å reduseres slik at vi kan holde konsentrasjonen av CO₂ ekvivalenter i atmosfæren under 450 ppm.

Temperaturen på jorden har nok i tidligere epoker også variert. I tider med stor avskoging kunne CO₂ konsentrasjonen øke og bidra til temperaturøkning i en periode. Solens egen styrke varierer i takt med solflekkene og vi har hatt store vulkanutbrudd som kan gi en viss skjerming for innstrålingen fra solen. Dette er forhold som i perioder har gitt økning og i neste omgang minskning av temperaturen. Bruken av kull, olje og gass derimot, vil hele tiden øke CO₂ konsentrasjonen i atmosfæren og dermed temperaturen.

Det er spesielt brysomt at dette store tilskuddet av CO₂ forblir i atmosfæren i perioder på hundreår. Vi blir ikke kvitt overskuddet. Gassen får dessuten tid til å spre seg over hele kloden. Våre lokale utslipp av CO₂ har samme virkning i India som i Norge.

Hva må gjøres?

Ekspertene, slik FN's Klimapanel oppsummerer dem, sier at menneskers utslipp av klimagasser må reduseres med rundt 90 % i forhold til i dag før slutten av dette hundreåret om vi skal være rimelig sikre på å bevare et levelig klima for våre etterkommere. Det må settes i verk drastiske tiltak i løpet av de første 10 til 20 år. Det tar imidlertid resten av dette hundreåret å fullføre oppgaven. Før 2020 bør utslippene reduseres slik at konsentrasjonen av klimagasser i atmosfæren slutter å stige, og før 2050 bør utslippene være redusert med 70 %, til rundt to tonn CO₂ ekvivalenter per person. I løpet av hundreåret må vi ned på rundt ett tonn årlig utslipp per person. I dag slipper hver nordmann årlig ut rundt 12 tonn i atmosfæren.

Bruken av kull, olje og gass gir de største bidragene til utslippene av klimagasser. Samtidig har disse vært helt sentrale i oppbyggingen av vår materielle velferd. Vi bør gi våre barn og barnebarn den samme tilgang til disse goder som vi selv har bevilget oss. Det bør vi også gi våre medmennesker i fattige land. Dette er en oppgave som vil sette vårt ansvar for andre mennesker i dag og for våre barn og barnebarn på en hard prøve. Det er både en politisk og en teknisk-industriell oppgave av en dimensjon som verden neppe har sett før. Det er tre hovedspørsmål som må avklares:

Hvordan skal byrdene ved utslippsreduksjonen fordeles?

Vi har konstatert at CO₂ sprer seg over hele kloden. Klimakrisen er et globalt problem der ingen har myndighet til å diktere oss. Landene må bli enige ved forhandlingsbordet om hvordan utslippsreduksjonen skal fordeles. I dag slipper de rike land årlig ut fra 10 til 25 tonn CO₂ ekvivalenter per person, mens utslippsmengden i enkelte fattige land er mindre enn ett tonn. Et radikalt prinsipp vil være at alle på denne kloden har rett til det samme klimagassutslipp. Vi skylder våre etterkommere at utslippet også må være bærekraftig. Med et prinsipp om likt personlig utslipp til alle vil det være folketallet som bestemmer landets utslippsrett.

Som kirke må vi be om et rettfærdig prinsipp. Et slikt prinsipp bør gi et levelig klima for våre etterkommere og den samme rett til utslipp for alle mennesker. Det bør også tas sikte på å basere dette utslippet på vårt forbruk. Det betyr at vi også regner med utslipp som er generert av varene vi bruker. Ikke bare utslippet fra bensinen som

brukes på bilturen, men også utslippet ved produksjonen av bilen skal med i regnestykket. Selv om vi ikke har data til å gjennomføre et slikt opplegg i dag, bør det være et mål.

Hvem skal ha ansvaret for å redusere utslippene?

Det er landets myndigheter og borgere som må sørge for at utslippene holder seg innenfor omforente grenser. Men hvert land har sine forutsetninger. Fattige land med minst utslipp må øke disse for å komme ut av fattigdommen. Men de har ikke teknologi, kompetanse eller finansielle ressurser til å introdusere energiforsyninger, industrielle prosesser og infrastruktur som ikke gir klimagassutslipp. Derfor må de rike landene med sine ressurser påta seg et ansvar overfor den fattige delen av verden for at de skal kunne komme ut av fattigdommen uten at verden kveles av klimagasser. Dette ansvaret er desto større fordi vår velstand er hovedårsaken til den klimatrusselen vi har over oss. Dette ansvaret må vi også som kirke ta inn over oss.

Hvordan skal oppgaven konkret gjennomføres?

En gjennomføring av oppgaven vil kreve utvikling av ny teknologi, respekt i hvert land for inngåtte internasjonale avtaler og en villighet hos hvert lands borgere til å ta på seg de økonomiske byrder som et lavutslippssamfunn vil kreve. Vi kan oppsummere tiltakene slik:

Utvikle og bruke energikilder som ikke slipper ut CO₂

Slike energikilder; som vannkraft, vindkraft, solenergi og kjernekraft har alle også ulike grader av negative effekter som rammer regioner og folk på ulik måte. Men de må brukes om vi skal møte klimatrusselen på en ansvarlig måte.

Vi kan fange CO₂ som genereres i kullkraftverk og i industrielle prosesser

Vi kan spare energi og bruke energi mer effektivt

Det må en stor teknologisk utviklingsinnsats for å kunne gjennomføre de nødvendige tiltakene i tilstrekkelig tempo.

Norges situasjon

La oss nå konkret se på Norges situasjon. De ulike utslippene fram for 2004 framgår av tabellen nedenfor (basert på NOU 2006: 18 "Et klimavennlig Norge"). Dette er utslipp som vi alle er ansvarlige for. Vi kan nok forsøke å skyve ansvaret for utslipp fra "Olje og gass" og "Kraftkrevende industri" over på "myndighetene" og "industrien". Dette er da ikke vårt problem! Men industriens utslipp er grunnlaget for vår materielle rikdom og gir oss arbeid og daglig brød. Det er også vi som velger politikere som utvikler de rammebetingelsene som fører til utslipp. Tabellen viser også at det er mye vi kan påvirke direkte.

Norske utslipp av klimagasser i 2004	CO ₂ -ekvivalenter mill. tonn
Olje og gass	16,0
Elektrisitetsforsyning	0,5
Kraftkrevende industri, bergverk og treforedling	13,1
Tjenesteyting og annen industri	4,1
Jord- og skogbruk, fiske og fangst	6,6
Innenriks land- og sjøtransport	5,9
Innenriks flytrafikk	1,0
Statlig og kommunal virksomhet	2,1
Private husholdninger	5,8
Totalt fra Norge	55,1

Som borgere og samfunnsmedlemmer velger vi politikere som bestemmer samfunnsutviklingen, og ved våre eksempler kan vi vise at en nøktern livsstil med lavt forbruk også er en klimavennlig livsstil. På den måten kan vi indirekte og direkte påvirke de fleste postene i tabellen. Ja, gudsfrykt med nøysomhet er en stor vinning (1 Tim 6,6).

Som kunder kan vi etterspørre og velge varer som har lave utslipp. Vi kan påvirke forretningslivet til å markedsføre klimavennlige varer og på den måten også påvirke myndighetene til å kreve grenser for klimagassutslipp som følge av produksjon og bruk av gjengse produkter. (Mat, kjøleskap, vaskemaskiner, leiligheter etc.)

De fleste har også en rolle som ansatt der vi kan påvirke eller beslutte hvordan ressurser brukes. En vaktmester har en nøkkelrolle i å få energibruken ned i et bygningskompleks. En selger bør ikke glemme å framheve klimagassutslippet som en viktig egenskap ved sitt produkt. En predikant og en bedriftsleder bør se om reisevirksomheten er tilfredsstillende også ut fra et klimaperspektiv. Vi kan gjøre listen lang.

Vi må støtte hverandre i også å ta dette ansvaret som kristne på alvor.

Sammenfatning og forslag til vedtak

Det er vanskelig å komme bort fra det faktum at vårt Gudgitte miljø er i ferd med å ta stor skade på grunn av den måten vi mennesker lever våre liv og hvordan vi overforbruker jordens ressurser. De vitenskapelige data taler sitt tydelige språk. Like tydelig taler Guds ord til oss om det ansvaret vi har som mennesker og kristne overfor disse utfordringene.

Dette gjelder også andre etiske spørsmål, slik som fosterdrap, en bibelsk forankret seksual- og familieetikk og som vi nå har satt søkelyset på, klimatrusselen. Alle disse er viktige og kan ikke settes opp mot hverandre. For kirken er det viktig å forkynne en bibelsk forankret etikk, uten hensyn til om den er populær eller upopulær i tiden.

I denne situasjonen kan det være viktig å innse at Gud har skapt oss som en del av skaperverket. Vi står i en ubrytelig relasjon til alt det skapte. Planter, dyr og mennesker står i et gjensidig avhengighetsforhold. Ikke minst i vår tid ser vi hvor sant dette er gjennom den sårbarheten som klimatrusselen viser oss. Når den fine balansen i skaperverket forstyrres slår det tilbake på alt liv, mennesket inkludert. De spørsmålene vi berører omkring global oppvarming handler derfor om mer enn å løse dette ene problemet isolerte sett. Det store spørsmålet er om ikke hele vår moderne vestlige livsstil må endres – fordi vi er på kollisjonskurs med selve skaperverket slik Gud har villet det.

Når Bibelen omtaler ødeleggelsene som kommer over jorden så er det med bakgrunn i en advarsel og i en oppmuntring. Ødeleggelsene er knyttet til at ugudeligheten blir stor, mens oppmuntringen er at Gud ser alt dette og skal gripe inn ved at Jesus Kristus kommer tilbake og setter alt i rette stand. Som kirke og som troende mennesker kan vi ikke løpe med i den ugudeligheten som forårsaker alt dette. Vår Gud er den Gud som ”så på alt det han hadde gjort, og se, det var overmåte godt” (1 Mos 1,31). Hvordan kan vi annet enn å verne om Guds eget gode skaperverk når onde krefter vil ødelegge det?

Vi venter at Jesus Kristus skal komme tilbake for å dømme levende og døde. Tegnene tyder på at tiden nærmer seg. Det betyr at kirken har hast med å bringe budskapet om frelse ut. Engasjementet for miljøet må ikke bremse oss i evangeliserings- og misjonsoppdraget, tvert imot. Det må gjøre oss enda mer bevisst på vårt oppdrag.

Forslag til vedtak:

Synoden stiller seg bak dokumentet ”Kirken og klimaendringene”. Dette gir et godt grunnlag videre handling. Det gjelder innen eget kirkesamfunn, i våre menigheter, virkegrener og i vår undervisning og forkynnelse. Det gir også et godt grunnlag for vår kirken til å tale inn i det økumeniske miljøet og overfor våre styresmakter når det er naturlig.

Synoden ber om at anliggendet i dokumentet følges opp videre.

SAK 17/08: LOKALISERING AV SYNODEKONTORET

FRA KRISTIANSAND MENIGHET

Kristiansand menighet ønsker å fremme følgende sak til behandling/utredning ved den kommende synode i år:

- Flytting av synodekontor/sekretariat fra Oslo til Kristiansand.

Saken ble behandlet på menighetsmøte 26. mars. Det var til menighetsmøtet fremmet forslag, om at menigheten skulle foreslå å flytte synodekontor/sekretariat fra Oslo til Kristiansand. Eldsterådet har behandlet saken og har gjort følgende vedtak: *Eldsterådet støtter forslaget. Det foreslås at det gjøres en utredning om flytting av synodekontoret til Kristiansand.* Eldsterådets vedtak fikk støtte på menighetsmøtet og ble vedtatt. Saken blir nå fremsendt.

Saken er av stort format, og trenger utredning under synoden. Vi minner om at synodekontorets størrelse har vært diskutert på sist synode i Stavanger. Vi tror det er nødvendig å ikke bare diskutere størrelse, men også plassering. Naturligvis må Frikirken være representert i hovedstaden, både med menigheter og representasjon. Men i forhold til tyngdepunkt i Frikirkens virksomhet mener vi at tiden er moden for å overveie å flytte synodekontoret til det området hvor det er størst vekst, i Sør Vestre Presbyterium.

Vi minner om at NMS har sitt hovedkontor i Stavanger, Sjømannsmisjonen har sitt i Bergen. Begge deler ut fra tyngdepunkt i virksomheten. Disse to eksempler viser at plassering i hovedstaden ikke i seg selv er avgjørende.

Det ligger vel til rette for å arrangere kurs og konferanser her fra synodekontoret. Dvergsnestangen senter er meget vel egnet. Stedet vil enkelt kunne utvikles til et kurs-konferanse- og retreatsenter for kirkesamfunnet.

Ansgar teologiske høgskole og Mediehøgskolen Gimlekollen er to gode faglige miljøer som allerede betyr noe for den teologiske delen av kirkesamfunnet vårt.

Landsmisjonen har for tiden halvparten av styret i vår region. Dette kan selvsagt endres, men sier noe om hvor potensialet for medarbeidere til ulike verv ligger. Dette vil i det minste si at reisekostnader kan kuttes og økt effektivitet kan oppnås i mange fora. Det er grunn til å tro at det kan være lavere kostnader for synoden å ligge i Kristiansand.

Kristiansand menighet utreder for tiden planer om nybygg/flytting av kirken. Menigheten er åpen for samarbeid/samlokalisering med eksempelvis synodekontoret og eller andre kristne organisasjoner.

FRA SYNODESTYRET

Spørsmålet om lokalisering av Frikirkens synodekontor har flere ganger vært oppe til behandling. På synodemøtet i Nesna i 1991 ble lokaliseringsspørsmålet drøftet i forbindelse med plassering av daværende LBM. Det forelå forslag om Oslo, som fikk 125 stemmer, Kristiansandsregionen, som fikk 22 stemmer, og Fredtun, som fikk 2 stemmer. Synodestyret har også fra tid til annet vurdert denne saken.

Saken inneholder flere elementer, som det kan være nyttig å holde fra hverandre. Det første dreier seg om geografisk plassering. Synodestyret er av den oppfatning at synodekontoret også i framtida bør være plassert i Osloregionen. Dette er landets kommunikasjonsmessige sentrum, med lettest tilgjengelighet fra alle landsdeler. En overveiende del av våre samarbeidspartnere er også lokalisert i denne regionen, og dette har betydelige konsekvenser både for reisekostnader og bruk av arbeidstid for ansatte med relativt hyppig møtevirksomhet med disse.

For tillitsvalgte vil det også være viktig med gode kommunikasjonsforhold. Dette tilsier plassering nær kommunikasjonsknutepunkter, som i et landsdekkende kirkesamfunn i praksis er ensbetydende med Osloregionen. Også økonomien og tidsbruken rundt tillitsvalgtes deltagelse i styrearbeid og i andre funksjoner peker entydig mot en plassering i denne regionen. Det bør også legges vekt på at Frikirkens Hus pr. i dag en arbeidsplass med ca. 25 ansatte i ulike stillingsbrøker. Det kan ikke påregnes at alle disse uten videre vil være med til en lokalisering utenom Osloregionen. Dette momentet veier enda tyngre etter at tjenesteboligordningen har opphørt, og der de ansatte naturlig nok har etablert seg med tanke på hvor arbeidsplassen ligger. På samme måte som andre arbeidstagere, i vår sammenheng merkes det godt også for forstandere, vil familieforhold og ektefellers mulighet for arbeid være viktige faktorer i tillegg til de enkelte ansatte selv. Dette vil med stor sannsynlighet bety en relativt omfattende nyrekrutterings- og opplæringsvirksomhet.

Det andre elementet i saken er samlokalisering med enkeltmenigheter. Synodestyret vil sterkt fraråde at Frikirkens hovedkontor knyttes opp til en enkelt menighet. Dette kan bidra til å svekke forståelsen av synodekontor som et kontor for hele kirken, og kan gi uheldige koblinger med hensyn til økonomi og uavhengighet.

Saken inneholder også et element av kontinuerlig vurdering av dagens lokaliteter, og tjenlighet i forhold til de funksjoner som ivaretas av synodekontoret. Dette spørsmålet har det vært arbeidet med, og vil det bli arbeidet videre med. Dette bør etter synodesyrets vurdering imidlertid skje ut fra de premisser som er nevnt ovenfor, med en lokalisering i Osloregionen, som eventuelt vil kunne gi minst like funksjonelle og gode løsninger som i dag.

På denne bakgrunn ber synodestyret om at forslaget om utredning av lokalisering avvises.

SAK 18/08: RETNINGSLINJER FOR LEDERVERV I MENIGHETENE

FRA BRUNLANES MENIGHET

Menigheten i Brunlanes Frikirke har over lengre tid hatt drøftelser vedrørende hvem som kan være leder i menigheten.

Den direkte bakgrunn for dette er uenighet innad i menigheten når det gjelder samlivsetiske spørsmål. Deler av menigheten ser ingen grunn til at eksempelvis samboerskap skal diskvalifisere medlemmer for lederoppgaver. Når det norske samfunn anerkjenner ulike samlivsformer, og skaper gode og trygge rammer for dette, bør også vi som menighet gjøre det.

Derimot ser andre i menigheten det slik at dette strider mot Frikirkens retningslinjer, og at det å inngå samboerskap gjør det vanskelig å inneha lederoppgaver i menigheten. Ekteskapet mellom mann og kvinne er den ramme Bibelen setter omkring samlivet, og dette må vi som menighet fastholde.

Brunlanes Frikirke arbeider for tiden med retningslinjer for våre ledere. Vi ønsker å differensiere retningslinjene og krav til ledere avhengig av hvilke lederoppgaver det gjelder. I disse retningslinjene ønsker vi å stille strengere krav til hovedledere og ledere med forkynneransvar, enn til andre ledere og medhjelpere. Vi ønsker med dette å legge til rette for et mangfold av medarbeidere, der den enkelte kan tjene ut fra sine nåde- og naturgaver i henhold til hvordan de står i forhold til den kristne tro. Vi ser imidlertid at i gitte situasjoner kan dette være retningslinjer som er vanskelige å håndheve.

I forlengelsen av menighetens arbeid med denne saken ser vi at det kan være en rekke spørsmål og saker som kan utfordre våre retningslinjer. Deler av vår menighet mener at enkelte av dagens retningslinjer har mistet aktualitet i møte med dagens samfunn.

Vi antar at dette er et saksområde som også er aktuelt i andre av Frikirkens menigheter. Brunlanes Frikirke mener derfor det er tjenlig at Synodestyret tar dette spørsmålet opp til drøfting, som igjen kan gi gode og hensiktsmessige retningslinjer

Vi ønsker å fremme dette som sak for årets Synode.

I 2005 vedtok et enstemmig Synoderåd følgende (sak 17.1/05): "Synodestyret bes arbeide videre med spørsmål knyttet til samliv uten giftermål, og å gjennomgå forholdet mellom borgerlig og kirkelig vigsel og forbønn for borgerlig inngåtte ekteskap."

Vi mener imidlertid at slik dagens samfunnsvirkelighet er, også innad i våre menigheter, bør dette arbeide utvides i forhold til det som fremkommer i Synoderådets vedtak.

Brunlanes Frikirkens menighet har i Menighetsmøte vedtatt å fremme dette som sak til årets Synode. Vi ber Synoden igangsette arbeidet med å gjennomgå retningslinjene for hvem som kan være leder i menigheten, med mål om å utarbeide retningslinjer som er tjenlige i møte med dagens mennesker.

Vi er inneforstått med at et slikt arbeid vil ta noe tid. Brunlanes Frikirke ønsker derfor å utfordre Synoden/Synodestyret til innen kort tid å komme med klare og hjelpende retningslinjer for hvordan vi skal håndtere slike spørsmål i tiden frem til dette arbeidet er fullført.

Uenigheten som råder i vår menighet skaper uro, og vi opplever at dette gjør noe med vårt fellesskap i Gudstjeneste og øvrig arbeid. Det taper oss for krefter og frimodighet.

FRA SYNODESTYRET

Synodestyret mener at dagens retningslinjer og veiledninger er tilstrekkelige for menighetene til å vurdere spørsmål om lederfunksjoner i menighetene. Styret vil derfor ikke anbefale at det utarbeides detaljerte regelverk på bakgrunn av enkelte aktuelle saker som fratar den lokale menighet og dens lederskap mulighet og ansvar for å vurdere slike spørsmål i lys av de ulike forhold i våre menigheter. Styret vurderer det også slik at uenighet om kriterier for lederverv neppe vil forsvinne med slike retningslinjer.

SAK 19/08: OMLEGGING AV BRUK AV OFFENTLIGE TILSKUDD

FRA SYNODESTYRET

Fra synodestyrets melding til Synoden 2005:

I forrige synodeperiode ble det gjort endringer i retningslinjer for ulike fondsmidler. Det er i denne periode gjort enkelte mindre justeringer. Synodestyret ser behov for en større vurdering av våre fond, og av statsmidlene generelt, med tanke på større mulighet for helhetlig strategisk bruk.

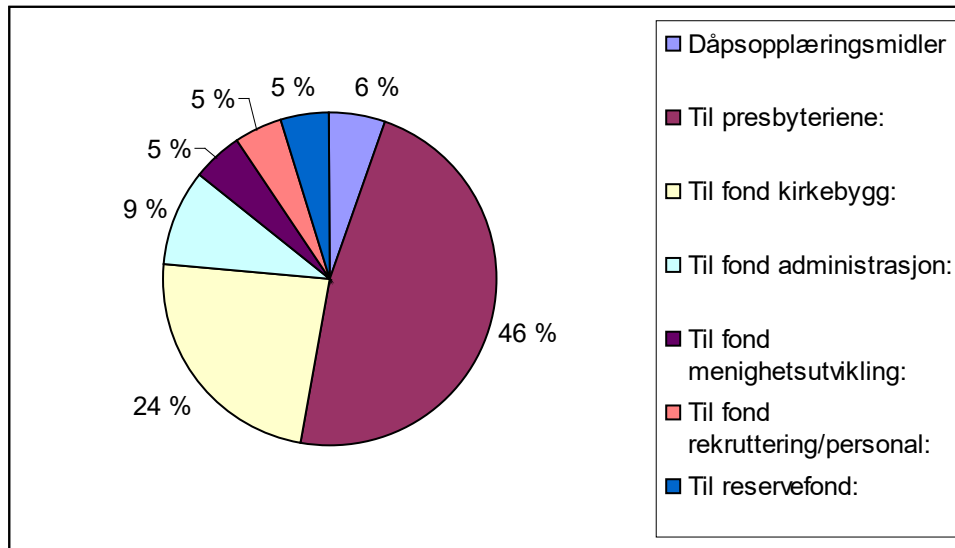
Tilskuddene etter lov om trossamfunn kommer både fra stat og kommuner. Statstilskuddet utgjør ca. 6 millioner kr. pr. år, kommunemidlene ca. 7,5 millioner. De kommunale tilskuddene fordeles på menighetene etter faktisk medlemstall pr. kommune. Statsmidlene forvaltes av ulike instanser til ulike formål. De konkrete beløpene framgår av regnskap for Kirkefondet i saksdokumenter del III.

De tiltak statsmidlene i dag benyttes til er:

- Til presbyteriene, fordeles derfra til menighetene. Forvaltningsorgan: Presbyteriestyrene

- Til kirkebygg. Forvaltningsorgan: Synodestyret
- Til menighetsutvikling. Forvaltningsorgan: Landsmisjonen
- Til rekruttering og personalarbeid. Forvaltningsorgan: Synodestyret etter innstilling fra personal- og studieleder.
- Til dåpsopplæring. Forvaltningsorgan: Studiesenteret.
- Til administrasjonsfond. Forvaltningsorgan: Synodestyret
- Til reservefond. Forvaltningsorgan: Synodestyret.

Fordelingen på disse tiltak er slik:

Synodestyret ønsker primært å få en mer helhetlig forvaltning av disse midlene, ut fra strategiske vurderinger. Styret vil også ha en vurdering av andre momenter, som:

- Presbyteriene som forvaltningsorgan, jfr. sak om tilsyn
- Avlønning av tilsynsmennene, herunder synodeformann på heltid
- Bør en andel av statsmidlene tilbakeføres direkte til menighetene etter medlemstall?
- Bør pengeflyten mellom menigheter og fellesarbeid kunne rasjonaliseres?

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

1. Statsmidlene, –tilbakeføring til menigheter, fordeling.

70 % av statsmidlene avsettes til støtte til menigheter. Det opprettes et bredt sammensatt innstillingsutvalg som innstiller for synodestyret for bruk av disse midlene. Landsmisjonen skal være representert i utvalget.

Minst 1/3 av disse midlene avsettes til investeringer (dagens Fond kirkebygg)

Øvrige midler disponeres etter følgende kriterier:

- Menighetsplantings/menighetsutviklingstiltak
- Støtte til nødvendig betjening av menigheter uten egen økonomisk bæreevne
- Støtte til menigheter med særskilte økonomiske behov ut fra vurderinger av hvert enkelt tilfelle.

2. Statsmidlene – øvrige midler.

Dagens fond administrasjon økes til 13 %, og lønn til synodeformannen samt administrasjon av tilskuddsordningen dekkes av dette.

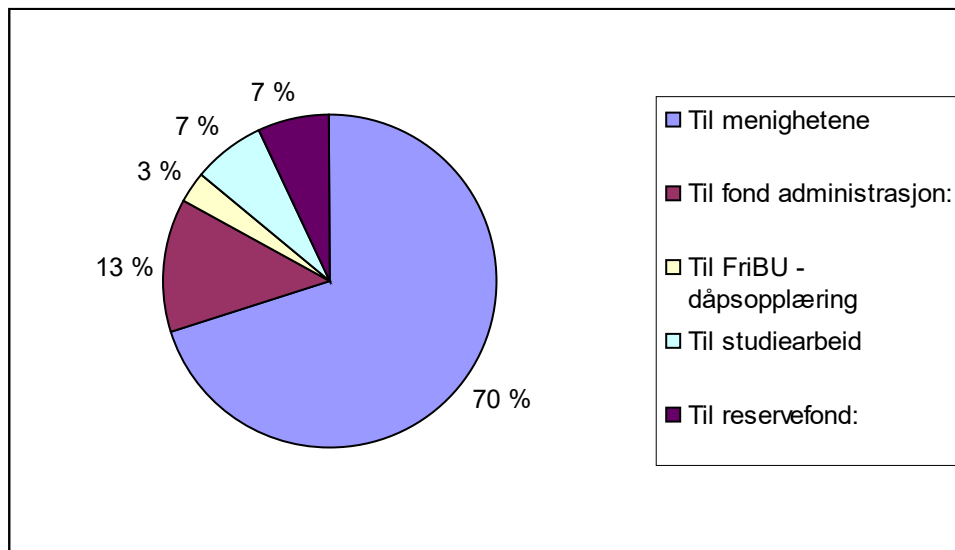
7 % av statsmidlene overføres studieavdelingen, som disponerer disse til rekrutteringstiltak og tiltak knyttet til dåpsopplæring i vid forstand.

3 % av statsmidlene overføres FriBU, som disponerer disse til tiltak knyttet til dåpsopplæring.

7 % av statsmidlene avsettes til et fond til synodestyrets disposisjon ut fra løpende aktuelle problemstillinger, eksempelvis diakonitiltak, seniorpolitikk etc.

Endring av disse fordelingsnøkler kan foretas av synodestyret.

Fordelingen av statsmidlene etter dette forslaget blir slik:

3. Avlønning av tilsynsmenn.

Avlønning av tilsynsmenn overføres til synodekontoret, og dekkes av tilskudd fastsatt av hvert enkelt tilsynsområde.

4. Samordning av inn- og utbetalinger av kommunale tilskudd og tilskudd til fellesarbeidet.

Kommunale tilskudd og tilskudd til fellesarbeidet kan avregnes før regning eller tilgodebeløp sendes menighetene.

SAK 20/08: BETEGNELSENE SYNODE OG PRESBYTERIUM

FRA ARENDAL MENIGHET

Forslag: Vi ber synoden finne mer forståelige betegnelser på synode og presbyterium.

Begrunnelse: Bruk av uforståelige ord og begreper virker fremmedgjørende og ekskluderende.

FRA SYNODESTYRET

Synodestyret vil peke på at det i de senere år har funnet sted en endring i begrepsbruk. Det snakkes nå i større grad om tilsynsområder, tilsynsmenn, tilsynsorganer etc, som signaliserer hva betegnelsene faktisk dreier seg om. I et eventuelt arbeid med nye begreper bør også den eksplisitt kirkelige karakter på begrepene presbyterium og synode ivaretas, for å kommunisere at en kirke i sitt vesen er noe annet enn en organisasjon.

SAK 21/08: RAPPORT FRA DIAKONIUTVALG

DIAKONAL HANDLINGSPL AN

SYNODEN 2008

Den Evangelisk Lutherske Frikirke

INNHALDSFORTEGNELSE

1	Innledning	side	2.
2	Diakoni	”	4.
2.1	Diakonitanken i Bibelen	”	4.
2.2	Kirkelig diakoni	”	5.
2.3	Diakonien i Den Evangelisk Lutherske Frikirke	”	5.
3	Hovedutfordringer for diakonien i menighetene	”	7.

3.1	Skapelse og opprettholdelse	”	7.
3.2	Frelse og forsoning	”	7.
3.3	Fellesskap, tjeneste og håp	”	8.
4	Arbeidet med å styrke, utvikle og organisere diakonien	”	9.
4.1	Styrking og utvikling av diakonien i menighetene	”	9.
4.2	Tilrettelegging og organisering av diakonien i menighetene	”	10.
4.3	Tilrettelegging og organisering av diakonien på synodeplan	”	11.
4.4	Forfatnings- og reglementsmessige forhold	”	11.
5	Anbefalinger og sluttord	”	13.
6	Vedlegg	”	15.
6.1	Forfatningens og reglementens bestemmelser om diakoni	”	16.
6.2	Litteratur	”	18.
6.3	Skjema for diakoniplan i menighetene	”	19.

1 INNLEDNING

I forbindelse med behandlingen av Synodestyrets melding (sak 1/2002) vedtok Synoden 2002 blant annet følgende:

”... Vi vil være åpne for utfordringer som vår tid gir på det diakonale plan, gjerne også i form av et diakoniutvalg. Vi tenker særlig blant annet på de nyfattede, rusmisbrukere, enslige forsørgere, innvandrere og de ensomme....”

Synodestyret arbeidet med oppfølging av denne saken i den følgende 3-årsperioden, men det lyktes ikke å finne personer som ønsket å være medlemmer i et diakoniutvalg. Dette ble kommentert i styrets melding til Synoden 2005, som blant annet vedtok følgende i sak 1/2005:

”... Vi registrerer at det ikke er opprettet et diakoniutvalg i treårsperioden siden siste synodemøte der det ble løftet frem under overskriften ”Andre utfordringer”. Utvalget forutsettes opprettet snarlig og får i oppgave å legge fram forslag til diakonal handlingsplan for Frikirken til Synodemøtet 2008. ...”

I sak 13/2005 Økonomiplan for kirkens fellesarbeid, gjorde Synoden følgende vedtak:

”Synoden anser det fremlagte dokumentet som ufullstendig for et videre langsiktig arbeid med visjon, strategi, evaluering av nåværende arbeid og prioriteringer for fremtiden, herunder diakoni. Et slikt arbeid må også sees i sammenheng med den pågående visjonsprosessen i kirken. Dokumentet sendes tilbake til synodestyret uten realitetsbehandling i Synoden.”

I forbindelse med sak 14/2005 Strategiplan for Landsmisjonen, vedtok Synoden blant annet:

”... Synoden vil understreke sammenhengen mellom evangelisering og diakoni og vil be Landsmisjonen utfordre menighetene til å vektlegge det diakonale arbeidet. ...”

Synodestyret oppnevnte i januar 2008 et utvalg som fikk i oppgave og utarbeide en diakonal handlingsplan i henhold til Synodens vedtak fra 2002 og 2005. Utvalget har bestått av:

Halvor de Flon, Fredrikstad
Lars Iver Larsen, Porsgrunn
Cai B. Nasset, Bærum
Torunn Nasset, Oslo Vestre

Harry Hanssen har vært engasjert som sekretær og koordinator for arbeidet. Utvalget har hatt 3 møter. Arbeidet med planen ble ferdig i månedsskifte mai - juni 2008.

I henhold til Synodestyrets mandat inneholder planen en prinsipiell del (kapittel 2), beskriver sentrale elementer som basis for diakonien og utfordringer til menighetene (kapittel 3 og 4). Til slutt har et samlet utvalg kommet med sine anbefalinger til Synoden 2008 (kapittel 5).

Reglementet for diakonrådet sier at rådets oppgaver er å lede menighetens diakoni i samarbeid med eldsterådet, utføre, lede og oppmuntre til medmenneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid, forvalte menighetens økonomi og eiendom, legge til rette alle praktiske forhold ved gudstjenester og andre samlinger og medvirke til at menighetens foreninger og grupper får best mulige arbeidsforhold (se vedlegg 1).

Diakonien i Den Evangelisk Lutherske Frikirke omfatter mange oppgaver med til dels stor variasjon. Vi har i vårt arbeid vært særlig opptatt av oppgaver knyttet til omsorg og fellesskapsbyggende tiltak. Vi anser også økonomi- og eiendomsforvaltning, som en omsorgstjeneste for menighet og enkeltmennesker. I tillegg har vi knyttet diakonien til forvalteransvaret for skaperverket og internasjonal solidaritet. De nye momentene vi bringer inn i vår kirkes diakoni utgjør sammen med de som allerede er der, en helhet som bedre kan møte de utfordringer menighetene står ovenfor i sitt arbeid.

2 DIAKONI

Denne delen bygger i det vesentlige på ”Diakonien i vår kirke” (Diakonkomiteens innstilling, Frikirken 1981), delene II, III og IV, side 1-14. Vi har også sett på ”Plan for diakoni” (Den norske kirke, Kirkemøte 2007). Begge dokumentene er tilgjengelig på internett. Se adresser i vedlegg 2. I tillegg viser vi til dokument om kirken og klimaendringer, som er under utarbeidelse av et eget utvalg i Frikirken. Vi anbefaler en gjennomlesing av disse dokumentene.

2.1 Diakonitanken i Bibelen.

Forfatningen for Den Evangelisk Lutherske Frikirke (§ 1) uttrykker kirkens basis slik:

”Den Evangelisk Lutherske Frikirke er et trossamfunn bestående av ordnede menigheter som bygger på Guds ord og den evangelisk-lutherske kirkes bekjennelses grunn.

De tilsluttede menigheter er forpliktet på bestemmelsene i denne forfatning og for øvrig

vedtak som er fattet av kirkens synode.”

Den første kristne menighet valgte relativt tidlig diakoner. Diakonene skulle avlaste og utfylle apostlenes arbeid. (Ap.gj. 6 og 7). Det finnes imidlertid ikke en spesifikk opplisting av hvilke oppgaver de første diakonene ble tillagt. Det er derfor viktig å finne grunnleggende trekk og holdninger i Bibelen som kan betegnes som diakoni.

I det nye testamentet brukes diakonibegrepet om alle former for kristen omsorg, også den delen som omhandler forkynnelsen av Guds ord. Det er likevel grunnlag for å hevde at begrepet er særlig knyttet til omsorg for menneskenes velferd i denne verden (Matt. 25, 38-40 og 44-45).

Det er videre viktig å understreke at forkynnelsen av Guds kjærlighet til menneskene, slik den er uttrykt gjennom Kristi forsoning, henger sammen med utøvelse av omsorg for menneskenes velferd. Det som kjennetegner Jesus er at han i ord og med handling tjener andre. Denne innstillingen gir seg utslag i konkrete handlinger for mennesker, både i forhold til deres velferd i dette livet og til en evig forsoning med Gud. Bibelen formidler at Jesus oppsøkte mennesker, ikke bare for å tjene dem, men for å leve sammen med dem, ja også for å la seg tjene av dem. Grunnlaget for diakonien, slik Jesu liv vitner om, er fellesskap mellom mennesker og erkjennelsen av gjensidig behov for hverandre.

I det gamle testamentet er omsorg for menneskenes velferd i dette livet særlig knyttet til de svakeste gruppene. Når de svakeste blir utnyttet, kaller Gud mennesker (profeter) som påpeker uretten og forkynner Guds dom over dem som utfører den. (Amos 2, 6 ff).

Som alle kristne omfattes av det allmenne prestedømme, med tanke på formidling av Guds ord, er også diakonien en allmenn oppgave. Forkynnelse av Guds ord og omsorg for menneskenes

velferd utgjør et hele ved tjenesten for alle kristne. Det er imidlertid viktig å understreke at de kristne, gjennom tilhørighet til en menighet utgjør en del av et tjenestefellesskap. I et slikt fellesskap skal ikke hvert enkelt medlem inneha utrustning og nådegaver til alle tjenestene. Menighetens medlemmer skal sammen utfylle hverandre og utgjøre en helhet som formidler Guds kjærlighet til menneskene, slik den er uttrykt gjennom Jesu liv og forsoningsverk.

Ut fra blant annet historien til den første kristne menighet synes det klart at det også finnes en særlig diakontjeneste. Som det allmenne prestedømme ikke overflødiggjør eldste- og hyrdetjenesten, overflødiggjør heller ikke de kristnes omsorg for medmenneskenes velferd den særlige diakontjenesten som betros noen særskilte utvalgte tjenere. Denne særlige diakontjenesten utføres i fellesskap med, og til avlastning for eldste- og pastortjenesten.

I en menighet med god arbeidsfordeling og hvor forkynnelsen av evangeliet og omsorgen for menneskenes velferd virker sammen ligger forholdene godt til rette for vekst når det gjelder antall medlemmer (Ap.gj. 6, 7).

2.2 Kirkelig diakoni.

Kallet til diakoni er knyttet til troen på Jesus og hans forsoningsverk. Diakoni er en del av den kristne kirkes svar på Guds kjærlighet til menneskene, og et resultat av Den Hellige Ånds gjerning i kirken. Diakoni er en del av Guds plan med kirken og enkeltmennesker.

Den kristne kirke skal utgjøre en helhet som ivaretar både forkynnelsen av forsoningsverket og omsorgen for menneskenes velferd. Hvis ikke begge perspektivene er til stede i kirkens liv gis det et innsnevret bilde av Guds kjærlighet til menneskene.

Kallet til diakoni er rettet til kirken som helhet, og gjelder alle dens medlemmer, den allmenne diakoni.

Kirken ivaretar og utvikler denne tjenesten, blant annet ved å legge til rette for at de som har særlige forutsetninger og nådegaver for en særlig diakontjeneste får anledning til å utføre den. En organisert kirkelig diakontjeneste synliggjør Guds kjærlighet til menneskene.

Diakonien har sin første oppgave innen kirken, men samtidig har den ingen grenser utad. Den omfattes av misjonsbefalingens grenseløse karakter.

Den særlige diakontjenesten som betros enkelte av kirkens medlemmer er bakgrunnen for at betegnelsen diakon benyttes om denne funksjonen. Diakonene skal ha et særlig leder- og utviklingsansvar for kirkens diakoni.

Dette tilsvarer den funksjon som kirkens hyrde- og eldstetjeneste har når det gjelder forvaltningen av forkynnelsen og sakramentene.

Diakonene har gjennom tiden også fått tillagt oppgaver som kan karakteriseres som mer praktiske og administrative.

2.3 Diakonien i Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

I forhold til den særlige diakontjenesten har Den Evangelisk Lutherske Frikirke, i likhet med reformerte kirker, i betydelig grad oppfattet diakonene som ansvarlige for økonomisk forvaltning og kirketjenerfunksjon. Tidligere innebar dette også forvaltning av økonomisk støtte til de av menighetens medlemmer som trengte det. På grunn av at samfunnet har påtatt seg ansvaret for

økonomisk sosialhjelp, er det ikke lenger behov for denne formen for diakoni.

Den Evangelisk Lutherske Frikirke har også drevet spesialisert diakoni i form av institusjoner som for eksempel barnehjem, fiskerhjem og gamlehjem.

I dag har vi bare en slik institusjon igjen, Nordtun HelseRehab i Meløy, som er organisert som en egen stiftelse.

Den særskilte diakontjenesten består i dag av omsorgsoppgaver og fellesskapsbyggende arbeid, kirketjeneroppgaver og liturgiske funksjoner, samt økonomi- og eiendomsforvaltning (jf. forfatningen § 8). De siste 20-30 årene har det vært en utvikling i retning av større bevissthet på omsorgs- og fellesskapsbyggende oppgaver i diakonrådene. Noen menigheter har derfor valgt å delegerer økonomi- og eiendomsforvaltningen til egne menighetsstyrer / administrasjonsråd, slik at diakonrådet kan prioritere omsorgen for medmenneskenes velferd i tjenesten sin. En del menigheter har egne omsorgsdiakonier som i varierende grad er knyttet til diakonrådet for øvrig.

Bortsett fra diakoni knyttet til Israels- og ytre misjonen er den internasjonale diakonien i liten grad vektlagt i Den Evangelisk Lutherske Frikirke, både på menighetsplan og synodeplan. Det samme kan hevdes om en så vesentlig del av diakonien som vern om skaperverket.

Diakonene utøver sin tjeneste i samarbeid med eldsterådene. Det bør også nevnes at eldsterådene i stor grad utøver diakoni, spesielt gjennom deres omsorg for enkeltmennesker.

Vi tror at det er menneskelige ressurser i vår kirke som kan utrustes til diakontjenester, enten som supplement til de offentlige tilbudene eller som døråpnere for nye typer tjenester. Vi tenker i denne sammenheng på den delen av diakonien som har som mål å ta vare på menneskenes velferd. Skal en slik utvikling skje, tror vi at det kan være hensiktsmessig å legge til rette for en fordeling av oppgaver innenfor diakonrådene. Videre vil vi peke på at den særlige diakontjenesten kan utøves i samarbeid mellom kirke og offentlige institusjoner.

Den allmenne diakonien utføres hele tiden i menigheten uten at omfanget av den synliggjøres i statistikker og årsmeldinger.

3 HOVEDUTFORDRINGER FOR DIAKONIEN I MENIGHETENE

Kirkelig diakoni har troen på den treenige Gud som utgangspunkt. Kirken bekjenner troen på Gud gjennom blant annet den apostoliske trosbekjennelses tre artikler. Vi velger å peke på noen sentrale elementer i troen som er relevant og utfordrende i dag. Trosbekjennelsen blir dermed en ramme for diakonien. Den første artikkelen handler om skapelse og opprettholdelse, den andre artikkelen handler om frelse og forsoning og den tredje artikkelen handler om fellesskap, tjeneste og håp som en følge av frelse og forsoning.

Vi har bevisst valgt ikke å gi eksempler på spesifikke utfordringer. Årsaken er at slike eksempler til en viss grad vil ha ulik aktualitet over tid. Vi regner videre med at det kan dukke opp nye utfordringer i tiden som kommer. Vi har tillit til at menighetene selv er i stand til å konkretisere tjenlige tiltak innenfor de ulike områdene.

3.1 Skapelse og opprettholdelse.

Alle mennesker er skapt av Gud, er like mye verd og har en oppgave i skaperverket. Gud har betrodd menneskene forvalteransvaret for skaperverket. (1. Mos. 1, 26 ff). Både nasjonalt og internasjonalt utfordres vi av at skaperverket trues gjennom menneskelig aktivitet og livsstil. Den kristne kirke ivaretar forvalteroppgaven gjennom forkynnelse med ord og handling. Som kirke har vi som mål å bidra til at

- jordens ressurser forvaltes ut fra et globalt og langsiktig perspektiv
- det tas hensyn til at menneskene er avhengige av hverandre og kjempe for at den økologiske balansen gjenopprettes
- alle mennesker gis lik rett til liv

Menighetene kan stille spørsmål om hvilke konsekvenser troen på Gud som skaper og opprettholder innebærer i forhold til vår

- ressursforvaltning i kirken og det øvrige samfunn, lokalt, nasjonalt og internasjonalt
- sameksistens med medmennesker
- vilje til å verne om menneskenes liv
- vilje til å verne om det øvrige skaperverket

3.2 Frelse og forsoning.

Alle mennesker er omfattet av Guds frelse og hans nåde. Menneskene er kalt til å formidle Guds kjærlighet, slik den uttrykkes gjennom Jesu liv og forsoningsverk. (2. Kor. 5, 14-21). Vi ser behovet for forsoningens tjeneste, både i forhold mellom Gud og mennesker, og mellom menneskene. Som kirke er det vårt mål å bidra til

- medmenneskenes frelse
- medmenneskenes velferd
- fredsskapende arbeid, konfliktløsning og rettferdighet

Menighetene kan stille spørsmål om hvilke konsekvenser troen på Jesus som frelser og forsoner får i forhold til vår

- prioritering av tid, ressurser og livsstil til formidling av evangeliet, med ord og handling
- vilje til å ha omsorg for medmennesker
- vilje til å bidra til fred i kirken og det øvrige samfunn, lokalt, nasjonalt og internasjonalt
- vilje til å løse konflikter og fremme rettferdighet i kirken og det øvrige samfunn, lokalt, nasjonalt og internasjonalt

3.3 Fellesskap, tjeneste og håp.

Alle mennesker som tror på Kristus tilhører et tjenestefellesskap og eier håpet om evig liv. Menneskene er kalt til tjeneste i Guds kirke og utrustes av ham til tjeneste for hverandre. (1. Pet. 4, 10 og Rom. 5, 1-2). I alle samfunn er det behov for fellesskapsbyggende og inkluderende tiltak. I en verden som på mange måter gir lite håp for framtiden, er det kirkens oppgave å bidra til

- inkluderende fellesskap, hvor ingen holdes utenfor
- utrustning og dyktiggjøring av mennesker til tjeneste for hverandre
- formidling av omvendelse, nåde og håp

Menighetene kan stille spørsmål om hvilke konsekvenser troen på Den Hellige Ånd innebærer i forhold til å

- skape inkluderende fellesskap for menighetens medlemmer, andre som kommer til menigheten og menighetens nærmiljø
- hjelpe, veilede og dyktiggjøre til tjeneste i menighet og samfunnet for øvrig
- formidle omvendelse, nåde og håp gjennom deltakelse og medvirkning i gudstjenester
- være utadvendte og inkluderende, både som enkeltmennesker og som menigheter

4 ARBEIDET MED Å STYRKE, UTVIKLE OG ORGANISERE DIAKONIEN

Dette kapitlet inneholder utfordringer til diakoni i menighetene. Videre er det pekt på organisatoriske utfordringer, samt forfatnings- og reglementsmessige forhold.

4.1 Styrking og utvikling av diakonien i menighetene.

Drivkraften for all diakoni har utgangspunkt i troen på Gud, inspireres av Jesu liv og gjerninger og næres gjennom kirken.

Den allmenne diakoni inkluderer alle mennesker og utfoldes på individplan. Den utøves mellom enkeltmennesker

- i engasjement for vern om skaperverket
- i engasjement for frelse, forsoning og rettferdighet
- i fellesskapsbyggende tjeneste

Den særlige diakontjeneste er organisatorisk tilknyttet i kirken. Den utøves innad i kirken og i utadrettede tiltak, ved organisering og gjennomføring av

- tiltak som bidrar til vern om skaperverket
- tiltak som bidrar til frelse, forsoning og rettferdighet
- tiltak som skaper inkluderende felleskap, utrunder til tjeneste og skaper framtidshåp
- gudstjenestelige/liturgiske funksjoner
- omsorg for kirken og dens medlemmer
- omsorg for de som ikke er knyttet til kirken
- spesialiserte diakonitiltak, i form av egne organisasjoner som er spesielt rettet mot særlige innsatsområder
- andre ressurskrevende diakonitiltak som kan forutsette samarbeid mellom flere menigheter, hele kirken, eventuelt også økumenisk samarbeid
- samarbeidsprosjekter mellom kirkelig diakoni og offentlige tiltak

Det er viktig at kirken legger til rette for utrustning og opplæring av de som har en særlig diakontjeneste. Spesielt på menighetsplan er det viktig å være bevisst på hvilke diakongaver som menigheten har og sørge for at disse kommer i funksjon.

Det vil alltid være en utfordring for den kristne kirke å utvikle og styrke diakonien.

Gjennom kirkens forkynnelse, de holdninger den formidler og livet den lever, vitner den om hvilke konsekvenser troen på den treenige Gud innebærer. (Gal. 5, 6).

En kirke som er i overensstemmelse med forkynnelse, holdninger og liv bidrar til at diakonien styrkes, både blant dens medlemmer (den allmenne diakoni), tjenere (den særlige diakontjenesten) og i det samfunnet kirken er en del av.

Når det gjelder mer konkrete tiltak for utvikling og styrking av diakonien viser vi til kapittel 4.2.

Det vil neppe være mulig for noen av menighetene å gjennomføre tiltak innefor alle de utfordringen vi presenterer. En hver menighet må etter sin størrelse, ressurser og samfunnsmessige kontekst finne utfordringer som er relevante for den.

All diakoni handler om omsorg, både det som er beskrevet i vår kirkes bestemmelser for diakonien og de nye momentene som denne handlingsplanen omtaler. Vi har i utarbeidelse av denne planen fokusert på noen oppgaver innefor diakonien. Enkelte av disse er nye for vår kirke. Dette har vi ikke gjort for å ekskludere noen av de nåværende oppgavene, men for å utvide og styrke diakonien i Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

4.2 Tilrettelegging og organisering av diakonien i menighetene.

Gjennom forkynnelse, temamøter og bevisste valg kan det synliggjøres i kirken hva enkeltpersoner og fellesskap kan gjøre i forhold til de utfordringene vi har tatt med.

Lokale diakoniplaner.

Diakoni i menighetene handler både om holdninger og det å gjennomføre tiltak basert på de behov som er til stede og de ressurser / nådegaver som er til disposisjon. Vi tror det vil være nyttig om menighetene lager enkle, lokale planer som innbefatter prioriteringer og organisering av diakonien. En slik plan kan bidra til gode holdninger og handlinger som utføres med glede. Et forslag til skjema for slike diakoniplaner, basert på utfordringene i dette kapitlet, er tatt med som vedlegg.

Utarbeidelse av lokale diakoniplaner i menighetene vil kunne bidra til å synliggjøre behov og ressurser som finnes i menighetene og nærmiljøet. Dette vil gi grunnlag for tjenlig organisering, prioritering og utøvelse av diakoni i menighetene. Det vil også avdekke behov for veiledning og opplæring. I kapittel 4.3 presenterer vi et forslag som kan ivareta veilednings- og formidlingsoppgaver i forhold til diakonrådene.

Delegering av oppgaver.

I menigheter hvor det drives omfattende diakoni, kreves det store ressurser i de enkelte diakonråd. Dette gjelder særlig dersom diakonene, i tillegg til å ha ansvaret for diakonien, også skal være de som utfører alle oppgavene. På bakgrunn av det som er beskrevet i kapittel 2, om at noen menigheter delegerer ansvar til andre organer, anbefaler vi at det gis anledning til å knytte egne undergrupper til diakonrådet. Vi forutsetter at slike grupper ledes av en diakon, slik at ansvaret fortsatt ivaretas av diakonene. Ordningen innebærer at det kan opprettes grupper som ivaretar omsorgsoppgaver, oppgaver knyttet til gudstjenesten, økonomiforvaltningen og eiendomsforvaltningen. I tillegg kan det opprettes grupper relatert til nye oppgaver, som for eksempel internasjonal solidaritet, ressursforvaltning, miljøvern og fredsskapende arbeid. Antall grupper og deres oppgaveinnhold må vurderes og avgjøres av hver enkelt menighet.

Viktige oppgaver.

Når det gjelder den delen av diakonien som omhandler omsorg for medmennesker ønsker vi særlig å peke på behovet for omsorg knyttet til livskriser og inkluderende tiltak for de som lett faller utenfor andre fellesskap.

Vi ser det som en styrke for menighetene at diakonrådene er aktivt med i planlegging og gjennomføring av menighetenes gudstjenester, både i form av vaktmesterfunksjoner / kirketjeneroppgaver og liturgiske funksjoner i forbindelse med dåp, nattverd og andre gudstjenesteledd.

Vi ser det også som en styrke for menighetene at diakonrådene tar initiativ til fellesskapsbyggende tiltak som kirkekaffe, menighetsturer og uformelle samlinger.

Samarbeid med offentlige institusjoner.

Vi vil også peke på muligheter for samarbeid med offentlige institusjoner. Noen steder kan det for eksempel ligge til rette for kirkelig diakoni i offentlige institusjoner (aldershem og sykehus).

4.3 Tilrettelegging og organisering av diakonien på synodeplan.

Synodevedtakene som ligger bak denne planen har til formål å styrke diakonien i Den Evangelisk Lutherske Frikirke, noe som medfører utfordringer for hele kirken.

Diakonimedarbeider.

Vi ser behov for å tilføre diakonfaglig kompetanse i Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Vi anbefaler at det gjøres ved å tilsette en diakonimedarbeider ved synodekontoret, eventuelt ved omdisponering av eksisterende stillingshjemler. Formålet med stillingen, som gjerne kan være en prosjektstilling som evalueres etter et gitt tidsrom, bør være å inspirere og styrke menighetenes diakoni. Når det gjelder tiltak for å styrke vår kirkes diakoni, anser vi ansettelse av en diakonimedarbeider ved synodekontoret som mer formålstjenlig enn opprettelse av et diakonfaglig råd. For øvrig viser vi til våre anbefalinger i kapittel 5.

Samarbeid om større diakonale tiltak.

En del av utfordringene er av en slik karakter at de krever samarbeid mellom flere menigheter, hele kirkesamfunnet og / eller flere kirkesamfunn. Slike store utfordringer må ivaretas av synoden, på lik linje med at den i dag ivaretar ansvaret for diakonien som utføres i regi av vår Israels- og ytre misjon, samt felleskirkelige samarbeidsorganer.

Oppfølging fra tilsynsapparatet.

Det føres tilsyn med hvordan diakonien fungerer i menighetene. I den forbindelse vil det bli en viktig oppgave å oppmuntre menighetene til satsing også på nye utfordringer, samt til å lage lokale diakoniplaner og ha en hensiktsmessig organisering av diakonrådene.

4.4 Forfatnings- og reglementsmessige forhold.

Rammen for diakontjenesten er beskrevet i forfatningen (§ 8) og i reglementet for diakonrådet. Det bør være en større sammenheng mellom forfatningen og reglementet med hensyn til opplisting av oppgaver. Samtidig vil vi bemerke at det alternativt kan være mer generelle formuleringer i forfatningen og mer presiserende tekst i reglementet. Vi vil i denne sammenhengen avgrense oss til å anbefale mindre reglementsjusteringer. I tillegg ønsker vi at det internasjonale aspektet ved diakonien og vern om skaperverket skal synliggjøres i reglementet. Konkrete forslag til endringer er presentert i kapittel 5.

5 ANBEFALINGER OG SLUTTORD

På bakgrunn av utfordringene som er beskrevet foran har utvalget følgende anbefalinger:

1. Synoden 2008 ber menighetene om å arbeide med de utfordringene som er presentert i kapittel 4.
2. Det ansettets en diakonimedarbeider ved Synodekontoret. Medarbeiderens oppgave blir å bistå menighetene i arbeidet med de utfordringer som denne handlingsplanen inneholder. Stillingen kan opprettes som prosjektstilling i 2-3 år og evalueres før synodemøtet i 2011. Det bør vurderes om stillingen kan finansieres ved omdisponering av eksisterende stillingshjempler.
3. I ”Reglement for diakonrådet” tilføyes følgende, skrevet med *kursiv* skrift:

Diakonrådets oppgaver

Diakonrådets oppgaver er:

1. Lede menighetens diakonale arbeid i samarbeid med eldsterådet.
2. Utføre, lede og oppmuntre til medmenneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid og i særlig grad rette denne tjeneste mot mennesker i nød.
3. Forvalte menighetens økonomi og føre tilsyn med dens eiendom i samsvar med menighetens vedtak.
4. Legge til rette alle praktiske forhold ved gudstjenester og andre samlinger og medvirke til at menighetens foreninger og grupper får best mulige arbeidsforhold.
5. *Delta i planlegging og gjennomføring av menighetens gudstjenester.*
6. *Bidra til bevisstgjøring i forhold til forvaltningen av skaperverket og internasjonal solidaritet.*

Diakonene har taushetsplikt.

Oppgavefordeling

Diakonrådet bør søkes sammensatt slik at de ulike arbeidsoppgaver kan fordeles innen rådet og at den enkelte gis hovedansvar for sitt område. Rådet velger sin leder som har som hovedoppgave å lede og samordne rådets arbeid. Hvis ønskelig, kan diakonrådets oppgaver deles på flere ansvarsgrupper innen diakoniatet. *Ansvarsgruppene ledes av en diakon, men kan også ha medlemmer som ikke er diakoner.*

4. Det foretas en gjennomgang av forholdet mellom forfatning og reglement, med tanke på at forfatningen skal utgjøre en nødvendig ramme for mer spesifiserte bestemmelser i reglementene.

Utvalget benytter anledningen til å takke for oppgaven vi fikk av synodestyret. Det har vært en interessant og inspirerende prosess som har ført fram til forslaget til diakonal handlingsplan for Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

Oslo i mai 2008.

Halvor de Flon Lars Iver Larsen

Cai B. Nettet

Torunn Nettet

Harry Hanssen
Sekretær

6 VEDLEGG

- 6.1 Forfatningens og reglementens bestemmelser om diakoni.
- 6.2 Litteratur.
- 6.3 Skjema for diakoniplan i menighetene.

VEDLEGG 1.

Forfatningen for Den Evangelisk Lutherske Frikirke har følgende bestemmelser knyttet til diakoni:

”§ 8 Diakoner

I hver menighet velges et passende antall diakoner etter menighetens størrelse og virkeområde. Disse utgjør menighetens diakonråd.

En diakon må tilhøre menigheten i fullt medlemskap og ha fylt 18 år. Diakonene velges av menigheten etter innstilling fra de eldste og diakonene i felles møte (menighetsråd). Valget gjelder for tre år. De som blir valgt, innsettes i sin tjeneste av menighetens forstander.

Diakonene skal utføre, lede og oppmuntre til medmenneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid, og i særlig grad rette denne tjeneste mot mennesker i nød. Menighetens diakonale arbeid ledes av diakonrådet, i samarbeid med eldsterådet.

Ved gudstjenester og andre samlinger skal diakonene se til at kirkerommet og de ting som skal brukes, er i orden. Ved nattverd hjelper diakonene til med utdeling av brød og vin. Diakonene skal ha det daglige tilsyn med menighetens eiendom og økonomi. Særlige saker som gjelder eiendom og økonomi, behandles av eldste og diakoner i felles møte, etter innstilling fra diakonene.”

”§ 9 Menighetsmøte

Menighetsmøtet er menighetens øverste beslutningsorgan, med endelig myndighet i alle vesentlige saker som ifølge Forfatningen skal avgjøres på menighetsplan.

Følgende saker skal behandles og avgjøres av menighetsmøtet: Kall/valg og eventuell avskjedigelse av forstander, eldste og diakoner, valg av utsendinger til presbyterium og synode, regnskap, budsjett og planer for menighetens virksomhet, årsmeldinger fra menighetens forskjellige råd og virkegrener, ivaretagelse av menighetens ansvar for ordningen for vern om lære og liv.

Eldsterådet innkaller til, fremmer saker og innstiller overfor og leder menighetsmøtene.

Innenfor sitt ansvarsområde kan diakonrådet fremme og innstille saker. Ethvert

...”

Reglementet for eldsterådet har, blant annet, følgende bestemmelser:

”Eldsterådets oppgaver

Eldsterådets oppgaver er å lede menigheten ved å:

...

6. Sammen med diakonene i samlet menighetsråd forvalte menighetens midler i samsvar med menighetens vedtak og drøfte menighetens diakonale arbeid.

De eldste har taushetsplikt.”

”Eldsterådets møter

...

Eldsterådet bør innkalle til regelmessige møter i samlet menighetsråd med diakoner for planlegging og fordeling av felles oppgaver. Der det er delegert oppgaver til andre medlemmer, er det naturlig at disse møter når deres arbeidsoppgaver skal behandles.

...”

Reglementet for diakonrådet har følgende bestemmelser:

”Diakontjenestens karakter

Diakonene danner menighetens råd for diakonalt arbeid. De er kalt til denne gjerning av menigheten og innsettes til den av menighetens forstander.

Diakongjerningen er en ordnet tjeneste som er betrodd bestemte personer. Diakonene står derved i menigheten, innsatt av Gud til å utføre bestemte oppdrag. Innsettelsen markerer at tjenesten er gitt av kirkens hode og herre, Jesus Kristus, formidlet av menigheten.

Diakonrådets oppgaver

Diakonrådets oppgaver er:

1. Ledet menighetens diakonale arbeid i samarbeid med eldsterådet.
2. Utføre, lede og oppmuntre til medmenneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid og i særlig grad rette denne tjeneste mot mennesker i nød.
3. Forvalte menighetens økonomi og føre tilsyn med dens eiendom i samsvar med menigheten vedtak.
4. Legge til rette alle praktiske forhold ved gudstjenester og andre samlinger og medvirke til at menighetens foreninger og grupper får best mulige arbeidsforhold.

Diakonene har taushetsplikt.

Oppgavefordeling

Diakonrådet bør søkes sammensatt slik at de ulike arbeidsoppgaver kan fordeles innen rådet og at den enkelte gis hovedansvar for sitt område. Rådet velger sin leder som har som hovedoppgave å lede og samordne rådets arbeid.

Hvis ønskelig, kan diakonrådets oppgaver deles på flere ansvarsgrupper innen diakonatet.

Diakonrådets møter

Det er av stor betydning at diakonrådet har regelmessige møter for å samtale om det diakonale og fellesskapsbyggende arbeid i menigheten. I tillegg til de saker som behandles, bør det legges vekt på diakonenes innbyrdes åndelige fellesskap med Guds ord, bønn og samtale.

Det innkalles til møtene med rimelig varsel. Hvis noen ikke kan møte, må de melde forfall snarest mulig. Rådsmedlemmene bør på forhånd ha fått orientering om sakene som skal drøftes.

Møtene åpnes med Guds ord og bønn. Alle saker blir avgjort med simpelt flertall. Er det stemmelikhet, avgjør formannens stemme utfallet. Men dette betyr ikke at et mindretall i rådet er avskåret fra å få sin sak behandlet i menigheten.

Diakonene har regelmessige møter i samlet menighetsråd med de eldste for planlegging og fordeling av felles oppgaver og for å styrke det felles lederansvar.”

Reglementet for menighetsmøtet har, blant annet, følgende bestemmelser:

”For menighetsmøtet gjelder i første rekke de bestemmelser som er gitt i Forfatningens § 9 Menighetsmøte. Videre gjelder følgende:

...

7. Kall/valg og eventuell avskjedigelse av forstander, eldste og diakoner.

...

8. Årsmeldinger fra menighetens forskjellige råd og virkegrener.

...

I menighetsmøtet bør det regelmessig informeres om saker som er behandlet i eldsteråd og/eller diakonråd, med unntak av saker som er av fortrolig karakter. Orientering om menighetens økonomi bør gis hvert kvartal.

...

Kall av forstander og eldste, samt valg av diakoner, skjer ved skriftlig avstemning.”

VEDLEGG 2.

Litteratur:

”Diakonien i vår kirke.” Diakonkomiteens innstilling, Frikirken 1981. (Primært delene II, III og IV, side 1-14). Dokumentet er tilgjengelig på hjemmesiden til Den Evangelisk Lutherske Frikirke. (<http://www.frikirken.no/>). Papirutgave kan fås ved henvendelse til Synodekontoret.

”Plan for diakoni.” Den norske kirke, Kirkemøte 2007. Dokumentet er tilgjengelig på hjemmesiden til Den norske kirke. (<http://www.kirken.no/>).

”Diakoni - hele menighetens oppgave.” Arne Kristiansen, Den Evangelisk Lutherske Frikirke 1992.

VEDLEGG 3.

HANDLINGSPLAN FOR DIAKONI

I

DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE

(side 1)

..... menighet	Skapelse og oppretholdelse	Frelse og forsoning	Felleskap, tjeneste og håp
Utfordringer			
Målgruppe			
Målsetting			

Egne ressurser			

HANDLINGSPLAN FOR DIAKONI

I

DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE

(side 2)

..... menighet	Skapelse og oppretholdelse	Frelse og forsoning	Felleskap, tjeneste og håp
Samarbeidspartnere			
Tiltak			
Tiltaksperiode			
Ansvarlig			
Medansvarlige			
Evaluering			

Godkjent	Dato:	Godkjent av:	

SAK 22/08: REVISJON AV LITURGIER

FRA SYNODESTYRET/LITURGIUTVALGET

Frikirkens liturgiutvalg har i lang tid arbeidet med en revisjon av Frikirkens liturgier. Utvalget har bestått av Arne Kristiansen, Thomas Bjerkholt og Helge Utaker. Liturgiene ble sendt menighetene til høring og utprøving våren 2008. Det har kommet en del responser på dette. Synodestyret anbefaler at synodens behandling av denne saken blir å komme med ytterligere innspill, og at liturgiutvalget så vurderer disse innspillene samlet. Etter denne vurderingen, og med de eventuelle endringer det måtte medføre, oversendes saken til synoderådet for sluttbehandling.

Liturgiene er vedlagt saksdokumentene i eget hefte.

SAK 23/08: ELDSTE PÅ ÅREMÅL

FRA FLEKKEFJORD MENIGHET

Forslag til vedtak:

Synoden ber synodestyret legge fram forslag som åpner for å kalle eldste på åremål. Forslaget, med endringer av forfatning og reglement, legges fram for synoden 2011.

Begrunnelse:

Synoden 2002 vedtok å be synodestyret legge fram en ny betenkning om eldste på åremål. Saken skulle vært fremlagt i 2005. Synodestyret valgte likevel å ikke fremme saken.

Vi mener at vårt kirkesamfunn bør åpne for at eldste kan kalles på åremål, og at slik ordning bør innføres så snart som mulig.

Dagens ordning med vedvarende tjeneste opplever vi som et hinder for rekruttering til eldsterådet. Vi tror andre menigheter opplever det samme, og at mange vel kvalifiserte personer svarer nei til eldstekall på grunn av tjenestens livslange varighet.

En ordning med f. eks. åremålsperiode på 6 år tror vi vil gjøre det vesentlig lettere for menighetene å rekruttere til eldsterådet de personer som anses best kvalifisert.

Vel fungerende eldsteråd, som er tilstrekkelig store, som består av vel kvalifiserte personer, og med alderssammensetning som gir størst mulig kontaktflate mot menighetenes medlemsmasser, tror vi er meget viktig for å vitalisere og fremme vekst og utvikling av våre menigheter. Vi tror innføring av ordning med eldste på åremål vil være et viktig og riktig bidrag til en slik positiv utvikling.

FRA SYNODESTYRET

Forslag til vedtak:

Synodestyret ber synoden avvise forslaget om en ny utredning av spørsmålet om eldste på åremål.

Begrunnelse:

Synoden har etter 1985 mottatt to grundige utredninger om denne saken. Den første forelå til Synoden i 1985. Komiteflertallet (fire av fem) konkluderte slik:

For komiteens flertall har tjenestens karakter vært avgjørende for vurderingen. Eldstetjenesten har tydelig preg av å være en varig tjeneste. Dens sentrale plass i menighetens liv gjør det unaturlig med for mye skifte blant dem som innehar den. Eldstegjerningen er ikke et styreverv, men en hyrdetjeneste i forlengelsen av den gode hyrdes tjeneste. En øket likevurdering av forstander og de andre eldstes kall, bør også tilsi at en eldste ikke innsettes for en tidsbestemt periode.

På den annen side tilsier tjenestens varige karakter ikke at den varer livet ut eller til en bestemt alder. Likesom en forstander kan finne at han ikke er på rett plass og derfor går over i annen tjeneste, bør en eldste kunne gjøre det uten at det skal være et unntak fra vanlige regler. En rekke personlige grunner kan også tilsi at en eldste bør trekke seg fra aktiv tjeneste. Når en eldste slik trekker seg før oppnådd aldersgrense, skal dette meldes til menighetsmøtet uten at møtet skal votere over det.

Synoden sluttet seg til denne konklusjonen mot 12 stemmer.

Til Synoden i 2002 forelå en ny utredning. En enstemmig komite konkluderte slik:

Den ene ordinasjon til det ene kirkelige embete (eldste og pastor) bør opprettholdes, og er en ordinasjon til en prinsipielt varig tjeneste med ord og sakrament.

Komiteen pekte imidlertid også på andre måter å løse tjenestedelingen i menighetens organer på. Synoden vedtok følgende på hovedspørsmålet: "Synoden slutter seg til prinsippet om at eldstetjenesten har en vedvarende karakter. Samtidig ser synoden med uro på at noen menigheter har problemer med å rekruttere til eldstetjenesten." Det var ingen stemmer mot, en blank stemme avgitt.

Spørsmålet har også vært oppe i andre sammenhenger der vårt embetssyn har vært et anliggende, blant annet i samtalene med Den norske kirke, se egen sak om dette. Her har et hovedanliggende vært å understreke vårt ene kirkelige embete. Det vil på denne bakgrunn være uheldig å skille mellom den prisipielt vedvarende karakter av ordinasjonen til både eldste og forstandere.

SAK 24/08: PROTOKOLL SYNODERÅDET

Protokoll, 4. ordinære møte i synoderåd, 12-13/10 2007

FREDAG 12/10

Møtet startet med en nattverdsamling der synodens nestformann Leif Gunnar Sandvand ledet og forrettet.

KONSTITUERING AV MØTET

Navneopprop av 17 frammøtte representanter:

Gunnar Engebretsen
Nils Inge Tørresen
Håkon Valen-Sendstad
Bjørn Roger Stien
Ole Johnny Møyholm
Leif Inge Jensen
Johan Filip Løvgren

Leif Erik Nilsen
Sven Walter Aase
Gunnar Johnsen
Alf Petter Hammersmark
Arnfinn Løyning
Leif Gunnar Sandvand
Arnt Sigurd Sollie
Bjørn Angell
Ragnar Moe
Tor Torsøy

Arnfinn Løyning presenterte også øvrige inviterte: Lærerråd ved Frikirkens Studiesenter, Joachim Grün og synodesekretæren.

Følgende saksliste var satt opp for møtet:

Sak 1: Videre arbeid etter vedtak i ordinasjonssaken på Synoden 2005

Sak 2: Utkast til ny skrift- og kirkesynserklæring

Sak 3: Utkast til avtale med Den norske kirke

Det var ingen merknader til møteinnkalling og sakliste.

Det var ingen merknader til forretningsorden for møtet.

Møtet blir ledet av synodeformann Arnfinn Løyning og nestformann Leif Gunnar Sandvand.
Sekretær: Terje Solberg.

Sak 1: Videre arbeid etter vedtak i ordinasjonssaken på Synoden 2005

Tanker om "hodestrukturen" som var en del av bakgrunnen for notatet fra Frikirkens studiesenter ble presentert av Joachim Grün.

Deretter innspill og spørsmål til Grün.

Dagen ble avsluttet med kveldsbønn.

LØRDAG 13/10

Dagen ble innledet med morgenbønn.

Helge Utaker innledet om bakgrunn for notatet fra studiesenteret, supplert av Arne Kristiansen.

Deretter samtale, både om notatet, og om forståelsen av synodevedtaket som var bakgrunnen for det. Samtalen viste at forståelsen av dette, og om studiesenterets notat, var noe ulik.

Synoderådet nedsetter en arbeidsgruppe med følgende mandat: Arbeide med bibelsk materiale som angår forholdet mellom mann og kvinne og som kan gi konsekvenser for kirkens ordninger.

Gruppen består av Bjørn Jellestad, Gunnar Johnsen og Jan Gossner. Dersom noen av disse ikke kan gis synodens tilsynsmenn fullmakt til å supplere gruppa.

Sak 2: Utkast til ny skrift- og kirkesynserklæring

Utkast fra lærerråd ved Frikirkens studiesenter ble lagt fram av Helge Utaker. De ble presisert at det egentlig var snakk om en utdyping av eksisterende erklæringer.

Før lunsj samlet synoderådet seg i middagsbønn. Etter lunsj fortsatte samtalen om utkastet.

Innspill: Mye bra. Dokumentet vil trenge en redaksjonell gjennomgang, og enkelte punkter kunne vært utdypet og presisert mer. Målgruppe og status bør gjennomtenkes, og bør prege det endelige formatet.

Synspunktene som kom fram blir tatt med i videre bearbeiding av dokumentet.

Lærerråd bes arbeide videre med dokumentet med tanke på framlegg for Synoden 2008.

Sak 3: Utkast til avtale med Den norske kirke

Arbeidet med avtalen ble presentert av Terje Solberg.

Deretter samtale om dokumentet og videre prosedyre.

Samtalen viste behov for å utarbeide signaturforklaring, tilleggsvedtak eller lignende som presiserer mulighetene for reservasjoner mot ulike typer samarbeid. Den avdekket også ulike synspunkter på selve avtalen og behovet for den. Synoderådets medlemmer ga følgende råd:

- a) Ønsker ingen avtale: 3 stemmer
- b) Ønsker avtale med tydeliggjøring av reservasjon og forbehold: 11 stemmer

Følgende mulige formulering fra Leif Erik Nilsen vedlegges protokollen:

En forutsetning for en avtale med Dnk er en tydeliggjøring av at vi ikke anerkjenner og ikke kan ha gudstjenestefellesskap med prester og biskoper som bryter med Skriftens autoritet, for eksempel i homofilisaken.

Møtet hevet kl. 16.45.

Terje Solberg (sekretær)

Vedlegg til synoderådets protokoll: (vedtatt pr. mail 31/8 2008)

Skriften og Kirken

En uttalelse med utgangspunkt i Den Evangelisk Lutherske Frikirkes skrift- og kirkesynserklæring fra 1967 og 1968

Innledning

På bakgrunn av vedtak i Synoden 2005 tok lærerrådet ved Frikirkens studiesenter et initiativ overfor synodestyret for å arbeide videre med skriftsynet og kirkeforståelsen i Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Som svar på henvendelsen ba synodestyret lærerrådet om å utarbeide et utkast til forståelse av Skriften og Kirken. Det ble opprettet en arbeidsgruppe under lærerrådet for å komme med et utkast. Gruppen fikk denne sammensetningen: Helge Utaker (leder), Arne Kristiansen, Berit Jørgensen og Martin Lund. Dagfinn Stærk har deltatt på ett møte og som konsulent, og fått referat fra møtene. Alle i gruppa har levert bidrag, muntlig eller skriftlig.

Lærerrådet har bearbeidet utkastet og sender det til synodestyret for videre behandling.

Dokumentet er i denne formen myntet på ledere i lokalmenigheten og andre ledere i Frikirken.

I Gudsbildet i Det gamle og Det nye testamente

I Det gamle testamente (GT) finner vi en Gud som åpenbarer seg som skapelsens Gud og som utvelgelsens Gud, Abraham, Isak og Jakobs Gud. Bildet som tegnes av Gud i GT er dramatisk fordi det viser oss den rettferdige og hellige Gud som ikke tåler synd og skyld. En Gud som tar oppgjør med synden og dømmer både den enkelte og hele folkeslag for brudd på Guds vilje.

På samme tid viser Det gamle testamente en hellig Gud som nidkjært elsker sitt utvalgte folk, som stadig tilgir og reiser Israels barn opp igjen, og som rensker folket etter dom og straff. Det er den hellige og nidkjære Gud som ikke tåler urett, men som tilgir når folket gjør bot og vender om. Gud leder sitt folk på en direkte måte gjennom utvalgte redskaper. Dette kaller vi et teokratisk styresett. Guds handlinger i den gammeltestamentlige historien må forstås under denne synsvinkelen.

Det er det samme gudsbildet vi møter i Det nye testamente (NT), men med en avgjørende forskjell. GT er en forberedende frelseshistorie med de begrensninger det gir i synet på hvem Gud er. I NT åpenbares på fullkommen vis både Guds hellighet og hans kjærlighet. Det teokratiske styresett fra det gamle Israel er forlatt. Den hellige Gud gjør opp for menneskenes opprør mot ham ved at straffen for menneskenes og folkeslagenes synder rammer hans egen Sønn på korset.

Den fulle åpenbaring av hvem Gud er og hvordan han handler i historien, aner vi først med utgangspunkt i korset. Hendingen kaster lys tilbake på Guds ledelse med sitt folk Israel, hans dom over både dem og folkeslagene, og peker på den Gud som i sin nåde lar straffen ramme sin sønn. Denne hellige kjærlighet er broen som binder Guds forberedende handlinger i GT sammen med hans endelige og eviggyldige frelseshandlinger i NT.

Dette betyr ikke at vi fullt ut kan forstå den allmektige Gud og hans vei for å føre den bortkomne menneskeslekt tilbake til fellesskap med seg på en nyskapt jord. Denne spenningen i gudsbildet må vi leve med. Men i undring og tilbedelse kan vi ære Ham for hans veldige gjerninger og de underfulle veier han leder sitt folk og folkeslagene på.

II Den hellige skrifts plass i kirkens liv

For de første kristne var GT deres hellige skrift. I tillegg kom apostlenes forkynnelse og de skriftlige vitnesbyrd som ble et resultat av deres forkynnelse og lære. I tillegg til GT, ble samlingen av den apostoliske forkynnelse og de skriftlige nedslag i form av ulike brev og evangelier normerende for trosliv og liturgi. Det var tre hovedkriterier for den nytestamentlige kanondannelse. Det måtte være et skrift som var forfattet av en apostel eller aposteldisippel, det måtte inneholde rett lære og det måtte være i allmenn bruk i de fleste menigheter.

Disse skriftene fikk autoritet i oldkirken. På disse skriftene og det vitnesbyrd og den bekjennelse som ble avledet av dem, ble all lære og alle læreavvik prøvet. Kampen sto først og fremst om forståelsen av Kristi person, bekjennelsen av den historiske Jesus fra Nasaret og Guds Sønn fra evighet, som en og samme person. I gudstjenestens liturgi ble dette levendegjort i de troendes liv, bekjennelsen ble en lovprisning til den treenige Gud.

III Guds åpenbaring og Den hellige skrift

Gud Fader – skaperen og åpenbaringen av Hans vilje

Gud er universets Herre. Han har skapt himmel og jord. Mennesket, hans ypperste skapning, har han dannet i sitt bilde. Og menneskets liv er å kjenne og elske Gud.

Ved sin naturlige fornuft er mennesket i stand til å erkjenne Gud ut fra skaperverket. Men det finnes en annen erkjennelsesvei som mennesket ikke kan nå fram til ved egne krefter, nemlig den guddommelige åpenbaring. Gud åpenbarer seg for mennesket og utleverer seg selv etter sin frie beslutning. Slik åpenbarer Han sitt mysterium og sin skjulte vilje som Han alt fra tidenes morgen i Kristus hadde hatt med menneskene.

På grunn av menneskets ulydighet mot å følge Guds gode vilje kom verden ut av Guds plan med skaperverket og menneskene. Men verden forble Guds, og som den gode far gir han ikke opp fellesskap med sine sønner og døtre. Gud kaller på sin skapning og setter i gang flere aksjoner for å redde verden: Gud inngår pakten med Noah, Gud velger seg ut Abraham som stamfar for nye slekter, og Gud fosterer sitt folk Israel. Fullt ut åpenbarer Han sin viljes råd (Guds "oikonomia") ved å sende sin elskede Sønn, vår Herre Jesus Kristus, og Den hellige ånd.

Sønnen – formidleren og fylden av hele åpenbaringen

I sitt Ord har Gud sagt alt. Ingen annen åpenbaring er i vente.

"Mange ganger og på mange måter har Gud i tidligere tider talt til fedrene gjennom profetene. Men nå, i disse siste dager, har han talt til oss gjennom Sønnen." (Hebr 1,1-2a) eller som Johannes av Korset sier: "Etter å ha gitt oss sin Sønn, sitt Ord (Logos), har Gud intet annet ord å si oss. Alt har han sagt oss, på en eneste gang og med ett eneste Ord (...), for det Han sa stykkevis ved profetene, det sa han fullt ut og helt ved sin Sønn, da Han gav sin Sønn, sitt alt. Slik har det seg at den som nå vil stille Ham spørsmål, eller som krever syner og åpenbaringer, begår ikke bare en galskap, han begår en fornærmelse mot Gud, fordi han ikke nøyer seg med å beskue Kristus alene, uten å søke noe annet eller noe nytt."

Den hellige ånd – tolkeren av Skriften

Gud ”vil at alle mennesker skal bli frelst og lære sannheten å kjenne” (1 Tim 2,4), det vil si Kristus Jesus. Derfor må Kristus forkynnes for alle mennesker og folk, så åpenbaringen når fram til jordens ender.

Overleveringen av Evangeliet har foregått på to måter, etter Herrens befaling:

Muntlig av apostlene som i sin forkynnelse, ved sitt eksempel og sine forordninger, overleverte det de selv hadde mottatt gjennom sitt liv med Kristus, gjennom Hans ord og gjerninger, eller også lært ved Den hellige ånds inspirasjon.

Skriflig av de apostler, og andre med apostolisk oppdrag, som skrev ned frelsens budskap under den samme Hellige Ånds inspirasjon.

Ordet forblir levende og handlekraftig i Kirken ved Den hellige ånd som tolker Skriften.

De helliges samfunn, som er Kirken, ledes og næres gjennom de nådegaver Herren gir og de embeter (tjenester) han har innsatt. Dette skjer ”for å utruste de hellige til tjeneste så Kristi kropp bygges opp, inntil vi alle når fram til enheten i troen på Guds Sønn og i kjennskapet til ham og blir det modne mennesket som er fullvoksnet og har hele Kristi fylde.” (Ef 4,12f)

I dette troens samfunn kalles vi til et liv i Ånden; til glede og fred, til overbærenhet og vennlighet, til å bære hverandres byrder og ikke føre noen vill på veien. (Gal 5 og 6)

Skriften - apostolisk tradisjon – kirkelige tradisjoner

Den tradisjon det her er tale om stammer fra apostlene og gir videre det de tok imot fra Jesu undervisning og eksempel, samt det de lærte ved Den hellige ånd. Den første generasjonen kristne hadde nemlig ikke noe nytestamente, og NT selv vitner om den levende overlevering av troen.

Man må skjelle mellom tradisjon i denne betydning og de ulike ”tradisjoner” vedrørende, kirketukt, liturgi eller andakts- og fromhetstradisjoner som i tidens løp er oppstått i de ulike lokale og nasjonale kirker. Disse utgjør forskjellige utforminger av den store tradisjonen som er tilpasset ulike steder og ulike tidsepoker. I lys av tradisjonen kan de bevares, forandres eller til og med oppgis av vedtak fattet av Kirken.

IV Er det nødvendig for en kirke å utforme et bestemt skriftsyn?

Frikirken utarbeidet, og Synoden vedtok i 1967 og 1968, dokumenter om sitt skrift- og kirkesyn.

Frikirken hadde inntil 1967 ikke et utarbeidet skriftsyn. I Frikirkens forfatning ble det sitert fra Konkordieformelen med tilslutning: ”Guds ord er den eneste regel og rettesnor for tro, lære og liv.” Leser vi ulike skrifter og uttalelser om aktuelle eller forfatningsmessige saker fra starten og fram til 1960 årene, viser dette en ureflektert, men tillitsfull holdning til Bibelen som Guds ord. En stor del av bibelbruken viser en forståelse som vi i dag vil kalle ”bibelistisk”.

I årene etter 1960 ble mer radikale holdninger fra kontinentet til forståelse av Bibelens ord, kjent også i Norge. Konservativt krefter tok til motmæle mot disse radikale tankene som den gang ble presentert, og kom med flere skriv og uttalelser som hevdet Skriftens autoritet. Frikirken følte vel egentlig ikke behov for å gi slike uttalelser fordi disse radikale strømningene ikke berørte Frikirken. Men Frikirken ble utfordret fra flere hold om å gi sin støtte til kampen mot radikal teologi, og utarbeidet derfor en uttalelse om sitt skriftsyn som ble vedtatt av Synoden i 1967. Denne uttalelsen ble en støtte til alle som hevder Skriftens autoritet for tro, lære og liv, men ble også i Frikirken et oppgjør med et mer ureflektert fundamentalistisk bibelsyn som en fant på mange plan i Frikirken. Året etter ble en uttalelse om Frikirkens kirkesyn vedtatt av Synoden. Særlig uttalelsen om kirkesynet viser at argumentasjonen for kirkesynet er basert på et mer reflektert bibelsyn enn det en kan finne i tidligere dokumenter.

Når Frikirken nå arbeider med sitt skrift- og kirkesyn er dette ikke for å sette de tidligere uttalelser ut av kraft, men for å utdype og aktualisere spørsmålene i en ny tid.

I den tiden som er gått etter siste skriftsynserklæring har nye problemstillinger dukket opp. Det gjelder møtet med postmodernismen, med alternative nyreligiøse bevegelser, og med andre religioner på norsk jord, hvor de mest aktuelle er islam og buddhistiske bevegelser. Vi finner også i dag et bibelsyn som anerkjenner det som står skrevet i Bibelen, men setter spørsmål ved om dette er bindende for kirken og troens folk i dag.

Det er også av stor betydning å se på forholdet mellom dogmatikk og etikk. Hva i Bibelens etiske veiledning hører til den forpliktende apostoliske lære og hva er undergitt skiftende tider og samfunnsforhold?

I den bibelske lære er livet forankret i gudstroen. Klart kommer dette fram i de ti bud hvor de sju siste er avledet av de tre første, spesielt det første: troen på den éne Gud. Gud har skapt alle mennesker i sitt bilde, noe som innebærer at alle mennesker uansett sosial status har egenverdi. Dette får sitt høyeste uttrykk nettopp i kirkens

inkarnasjonslære hvor Gud ga seg selv og ble menneske for å redde den falne skapning. Dette er etter vår bekjennelse den beste begrunnelse for menneskeverdet. Å krenke menneskeverdet er dermed å svikte inkarnasjonens realitet. Å kjempe for menneskeverdet er å konkretisere det dobbelte kjærlighetsbud. Men her er det også viktig å se Bibelens mange bud og formaninger som en konkretisering av kjærlighetsbudet. Kjærlighetsbudet skal leves ut innenfor rammen av NTs bud og formaninger, ellers vil en havne i en subjektiv forståelse av kjærlighetens innhold.

Kirken må stadig gå tilbake til kildene for bibelforståelsen og for de konsekvenser dette også har for vårt kirkesyn. Slik vil vi knytte an til den klassiske kristendomsforståelsen som vi mener å spore helt fra apostlenes tid, som ble forstått og videreført av neste generasjons kristne og kirkefedrene. I vår økumeniske tid vil Den Evangelisk Lutherske Frikirke vitne om og holde fast på den klassiske kristendomsforståelse i møte med andre kirker og som et vitnesbyrd for verden. Dette vitnesbyrdet må holdes fram ikke bare i skrift og tale, men også i konkrete handlinger.

V Skriftsynet hos kirkefedrene

Kirkefedrene formulerte ikke noen skriftsynserklæring. Vi finner derfor lite av teoretiske utsagn fra kirkens første tid om hvordan Skriften skal forstås og anvendes. Men deres holdning til Skriften er likevel klar. Typisk i så måte er Augustin (354-430), biskop i Hippo, som i forbindelse med et vanskelig bibelavsnitt skriver i et brev: *”Jeg sier deg nemlig, kjære bror, at det bare er de Skriftens bøker vi nå kaller kanoniske som jeg har lært meg å vise en slik aktelse og ære at jeg fullt og fast tror at ingen av deres opphavsmenn har gjort noen feil når han har skrevet. Og om jeg treffer på noe i disse skrifter som ser ut til å stride mot sannheten, da skal jeg ikke hevde annet enn at skriften er blitt forvansket, at oversetteren ikke har forstått hva som menes, eller at jeg selv ikke i det hele tatt har forstått det.”*

Men først og fremst kommer kirkefedrenes syn på Skriften fram i praktisk anvendelse.

1) Skriften er én og Kirken er én

Kirkefedrene visste godt at Skriften var skrevet av mange ulike forfattere. Men Den hellige ånd hadde inspirert dem alle. Derfor leste de ikke enkelttekster for seg selv, men så dem i sammenheng med andre skriftsteder. Dette gjaldt både tekster som var skrevet før og etter teksten man i utgangspunkt så på. Derfor brukte man mye tid og energi på å sammenligne de enkelte skriftord med hverandre. Skriften – med sine mange skrifter – var én.

Fordi Skriften er én, er også Kirken én, og det samme er Kirkens lære. Kirken hadde overalt sitt utgangspunkt og sin rettesnor fra den samme, uforanderlige kilde, nemlig Skriften slik vi har fått den overlevert fra apostlene (*”tradisjonen”*). Ireneus (130-200), biskop i Lyon, sier det slik: *”Selv om verdens språk er ulike, er betydningen av tradisjonen en og den samme. For de kirkene som er blitt grunnlagt i Germania tror ikke annerledes og overleverer ikke noe annet enn de andre, det gjør heller ikke de i Spania eller de i Gallia, i Orienten, i Egypt, i Libya eller de som er blitt grunnlagt i verdens sentrale regioner.”*

2) Kirkefedrene hadde en umiddelbar og tillitsfull holdning til Skriften

Man gikk ut fra ordene som de sto uten å problematisere dem. I sin tolkning og utlegging av Skriftens ord la de lite vekt på det vi i dag vil kalle historisk-kritiske og tekstkritiske metoder. De var ikke uten kunnskap om språk, historie og bakgrunn, men i sine kommentarer og prekener var kirkefedrene opptatt av å gi menighetene hjelp til å la Skriftens egne ord tale. Deres bruk av Skriften hadde mer et praktisk og oppbyggelig - enn et teoretisk - sikte.

3) Kirkefedrene søkte sine svar i Skriften

Når man hadde de dype debatter om forholdet mellom Faderen, Sønnen og Ånden, søkte man hele tiden til Skriften for å finne svar. Det samme gjaldt når man skulle vise at Jesus Kristus samtidig er både sann Gud og sant menneske. De gransket Skriftene for å finne svar.

Kirkefedrene var opptatt av å formulere sin tro i nøye overensstemmelse med hva Skriften selv direkte sier. På kirkemøtet i Nikea i 325 førte dette til at man nølende brukte et uttrykk som ikke står i Skriften (*homousios* – at Sønnen er *av samme vesen som Faderen*). Men man følte seg tvunget til å bruke dette ordet for å kunne avvise arianernes vranglære. På samme måte var noen nølende til å omtale Den hellige ånd som *Gud*, siden dette ikke sies med rene ord i Skriften. Men etter hvert ble også Ånden direkte omtalt som *Gud* fordi man kunne vise til en rekke skriftsteder som sa det samme, men med andre ord.

4) Et rett forhold til Gud er avgjørende for å forstå Skriften rett

Å tolke og utlegge Skriften var ikke noe man satte ”nøytrale” vitenskapsmenn til. Skulle man forstå Skriften rett måtte man tro at det var Guds ord. Skrifttolkning og eksegesi var heller ikke noe man overlot til akademikere i isolerte rom. Det var noe som først og fremst hørte hjemme i den troende menighet.

Formålet til eksegetene var ydmykt å søke den åpenbarte sannhet Skriften formidler. Ofte var man tilbakeholden med å gi videre denne innsikten til mennesker som ikke var rede til å sette Skriftens ord ut i praksis. Skulle man forstå Skriften rett måtte man også ha et rett forhold til Skriftens herre. For å få en rett forståelse av Skriftens ord er det nødvendig med et ærbart liv, en ren sjel og en livsførsel som er i overensstemmelse med Kristi ord.

5) Kirkefedrene hadde et nært forhold til GT

For de første kristne var GT en stor kilde til oppbyggelse. Ikke bare enkelte, ”oppbyggelige” ord, men alle skrifter og alle tekster ble lest i lys av Jesus Kristus. Ved siden av en historisk og direkte forståelse av GT, ble det hos mange etter hvert populært å lese GT *allegorisk*. Fortellingene handlet altså egentlig om noe annet enn det de syntes å handle om. Vi kan kalle dette for en type åndeliggjøring av historiske tekster. Men eldre er den *typologiske* tolkningen. De historiske hendelsene ble regnet som forbilder for en ny historisk begivenhet. Nær beslektet med dette er en *profetisk* lesning av GT. Man så at hele GT er gjennomsyret av profetier om Kristus. Alle disse tre måtene å lese GT på, kan vi også mer eller mindre finne igjen i NTs bruk av GT.

VI Skriftsyn i de reformatoriske bekjennelsesskrifter

Hvis man leser de lutherske symbolene som har status som bekjennelsesskrifter i vår kirke, altså Confessio Augustana og Luthers lille katekisme, vil man kunne bli overrasket over at det ikke finnes noen egne artikler om Den hellige skrift. Særlig Confessio Augustana (CA) har mange og velkjente artikler som tar for seg helt sentrale anliggender for reformatorene: Artikkel 4 om rettferdiggjørelsen ved troen svarer til parolen ”troen alene”, artikkel 3 om Guds Sønn svarer til ”Kristus alene”, artikkel 5 om nådemidlene svarer til ”nåden alene”. Når vi vet at også ”Skriften alene” var et prinsipp de la avgjørende vekt på, kan det altså virke fremmed og underlig at synet på Skriften ikke får en særskilt behandling.

Men det var ingen uenighet om hvorvidt Bibelen var Guds ord de ulike retninger imellom i tiden før og under reformasjonen. Likevel var det uenighet om hvordan Skriften skulle brukes.

Den romerske kirke gikk langt i å sidestille Skriften og tradisjonen (og herunder embetet) som bærer og formidler av Guds åpenbaring, fordi Skriften og tradisjonen springer fram av den samme guddommelige kilde. ”Kirkens skjønn om det åpenbarte henter ikke sin sikkerhet fra den hellige Skrift alene. Derfor skal begge mottas og æres med like stor pietet og ærbødighet.” (Fra Tridentinerkonsilet, paragraf 9.) Mot dette hevdet reformatorene at Skriften var overordnet tradisjonen. Det lutherske ”skrift-prinsippet” er klassisk formulert i

Konkordieformelens innledning: «Vi tror, lærer og bekjenner at den eneste regel og rettesnor, som alle lærer og lærere skal rettes og bedømmes ut fra, er (alene) de profetiske og apostoliske Skrifter i Det gamle og Det nye testamente.» Dette er hva de mente med ”Skriften alene”.

Det var imidlertid ikke reformatorenes intensjon å gi kast på tradisjonen, slik motparten hevdet at de gjorde. Mange steder i Confessio Augustana henvises det til den kirkelige tradisjon, og særlig trekker man linjer tilbake til oldkirken og kirkefedrene, først og fremst Augustin og Ambrosius. I CA 20 (Om troen og de gode gjerninger) søker de til Joh 14,6 og Ef 2,8 for å vise at det er troen som gir syndsforlatelsen og nåden, og deretter viser de til Augustin og Ambrosius og ”hele fedrenes vitnesbyrd” i dette spørsmålet. I CA 28 (Om kirkemakten) vises det først til at NT forbyr å lyde mennesker mer enn Gud. Deretter sies det: «Slik foreskriver også kirkelovene ... Og Augustin sier ...» Vi ser at CA først går til Skriften, fordi den er ”eneste regel og rettesnor” i spørsmål om tro og liv. På denne måten, og gjennom hele CA, blir det tydelig at Skriften er den eneste og overordnede norm; om ikke uttrykt i en eksplisitt artikkel knyttet til Skriften, så gjennom bruken og anvendelsen av Skriften i de ulike spørsmål. Når de så anfører kirkefedrenes og tradisjonens synspunkter og praksis, så er det fordi de *bekrefter* det de har *begrunnet* ut fra Skriften.

Når den romerske kirke sidestilte Skriften, tradisjonen og embetet som bærer og formidler av Guds åpenbaring, så var det dels på grunnlag av et syn på Bibelen som vanskelig forståelig for lekfolk. I alle fall var Bibelen vanskelig tilgjengelig for folk flest; de kunne ikke selv forstå den eller lese den selv, siden den bare var tilgjengelig på latin. Bare kirkens læreembete ble regnet for kompetent til å kunne forstå og utlegge den egentlige mening i Bibelens mysterier. Mot dette hevdet Luther at Skriften var klar, og han understreket at den kunne forstås og leses av alle. Dette tjente jo også som bakgrunn og motivasjon for hans arbeid med å oversette Bibelen til tysk.

Luthers skriftforståelse skilte seg fra den reformerte som Calvin sto for. Luther understreker at GT må leses i lys av NTs Kristusvitnesbyrd. Det sentrale i Skriften er det som driver oss til Kristus. De fleste gammeltestamentlige forskrifter har sin gyldighet kun i den gamle pakt, og de gammeltestamentlige løfter til Israel oppfylles i Kristus.

Luther talte både om en ytre og en indre klarhet i bibeltekstene. I forbindelse med den ytre klarhet hevdet han at Skriftens tekst er prinsipielt klar, fordi den taler klare ord som alle kan forstå. Riktignok finnes det vanskelige tekster i Bibelen, men de kan belyses og tolkes ved hjelp av klarere avsnitt. Hvis tekstene forblir uklare, er det på grunnlag av vår egen uvitenhet og egne begrensninger, ikke Skriftens. Den indre klarhet handler om å ha Guds Ånd. For én ting er å forstå saklig hva Skriften sier, en annen ting er det å se og kjenne til noe av det. «Ingen som ikke har Guds Ånd, ser det minste grann av det som finnes i Skriften.» (Fra M. Luther: *Den trellbundne vilje*.) I denne sammenheng taler Luther om at Kristus har åpnet vår forstand. Når vi nekter å se det Gud åpenbarer i Skriften, skyldes det et åndelig mørke i våre egne hjerter, og ikke mangel på klarhet i Skriften.

Skriften er derfor *klar i seg selv*. Når det er noe som er uklart i Skriften, er det til syvende og sist ikke bibeltekstene selv som forårsaker dette, men vår egen begrensning. Derfor er det heller ikke noe behov for et spesielt læreembete som skal felle dom over tekstenes egentlige betydning, som om dette var skjult i tekstene slik de fremkommer for alle andre enn de som innehar dette spesielle læreembetet i kirken. Skriften er klar i seg selv, og den forklarer seg selv. Derfor kunne reformatorene med frimodighet legge Bibelen til grunn i alle spørsmål vedrørende tro og liv, slik vi i praksis ser det i våre bekjennelsesskrifter.

VII Skriftsynets betydning for kirkesynet

1) Kirkens jødiske røtter

Da kirken sto fram på pinsedag var det i en jødisk kontekst og under en jødisk fest. Skriftmaterialet som ble brukt som utgangspunkt for forkynnelsen, var fra jødernes hellige skrifter, de vi i dag benevner som GT. Jesus innstiftet nattverden under det jødiske påskemåltid og talte om en ny pakt. Guds frelseshistorie slik den fortelles i GT er derfor en uoppgevelig basis for den kristne kirke. Israels stamfedre Abraham, Isak og Jakob er også kirkens stamfedre, det er i den gammeltestamentlige frelseshistorie vi finner kirkens røtter. Denne frelseshistorie åpenbarer en Gud som arbeider i historien og som velger seg ut det éne folk for at alle folkeslag skal få del i frelsen. Det er viktig for kirken å holde fast på denne historien, ellers står kirken stadig i fare for å havne i en falsk åndelighet som ikke holder fast på Gud som historiens Gud.

2) Kirkens apostolisitet

Apostlene sto fram som autoriserte vitner fra Jesus selv, om hans liv og virke, død og oppstandelse. De hadde vært øyenvitner til det hele og mottatt undervisning fra Jesus selv. Deres tolkning av Jesu liv, død og oppstandelse, er derfor forpliktende for kirken også i dag.

Vi finner apostlenes tolkning, ledet av Den hellige ånd, i evangeliene og den øvrige nytestamentlige litteratur. Et rett skriftsyn kommer derfor til rette med den apostoliske lære. Og det er kirkens oppgave til alle tider å arbeide med og studere den apostoliske arv også i møte med nye åndsstrømninger. Skal mennesker komme til tro må kirken stå i vedvarende sammenheng med det apostoliske Kristusvitnesbyrd og merke seg nøye hvordan det ble nedfelt i de syv første økumeniske konsiler. En rett apostolisk forståelse betyr at kirken fortsetter apostlenes sendelse ved stadig å kalle nye mennesker til tro og etterfølgelse.

3) Kirkens hellighet

Kirken er hellig fordi Den hellige ånd skaper og utruer et hellig folk i denne verden som samler seg om Ord og sakrament. Dette folk har Kristus som Herre og er helliget ved hans død og oppstandelse. Kirkens hellighet beror altså ikke på kirkens lemmer, men på at de er kledd i Kristi rettferdighet ved dåpen og troen. Av Paulus sine brev ser vi hvor viktig dette var i kirkeforståelsen også i de første menighetene. Uansett hvor mye han må rettledet og refse menighetene han skriver til, tituleres de som hellige, kalte og utvalgte, ikke i egen kraft, men menighetene hilses som helliget ved Jesus Kristus. Fordi Gud er hellig, skal hans folk være hellig. For som Guds folk er de kalt ut av denne verden, skilt fra dette verdensløp og innviet til Gud. Men som hellig folk må folket stadig arbeide på sin egen helliggjørelse for å kunne stå fast i kampen mot Den Onde og for å kunne utøve kjærlighetsgjerninger i den verden som omgir dem. Kirken må derfor stadig oppmuntre dette folket til å leve et hellig liv. I den kristne kirke vil den troende gjennom forkynnelse av Ordet som lov og evangelium, gjennom næring fra nattverdets brød og vin og gjennom skriftemålet, ta sin tilflukt til Herren som frikjenner i dommen og reiser den troende opp til nytt liv.

4) Kirkens katolisitet og økumeniske ansvar

I sin trosbekjennelse bekjenner kirken seg til sin katolisitet, nemlig at kirken lever og lærer i samsvar med helheten i den apostoliske forkynnelse. Videre betyr det at kirken er universell og at forkynnelsen av evangeliet er bestemt for alle. Det er en nødvendig følge av et skriftsyn som taler om kirken som én og om nødvendigheten av å nå ut med budskapet om Jesu død for alle mennesker i hele verden. Dette betyr også at Skriften lærer oss at kirken har én Herre, én tro, én dåp. Den enkelte kirkeavdeling og lokalmenighet må derfor stadig se seg som en del av den ene verdensvide kirke. Hun kan derfor aldri bli seg selv nok, men har et stadig kall til å arbeide for kirkens enhet i troskap mot evangeliets sannhet slik at mennesker kan komme til tro.

5) Kirkens lutherske identitet

De oldkirkelige bekjennelser og den lutherske kirkes bekjennelsesskrifter er grunnlaget for vår kirkes tro, lære og liv. Med de lutherske bekjennelsesskrifter ønsker reformatorene å ta et oppgjør med de misbruk som hadde sneket seg inn i kirkens liv, og kalle kirken tilbake til kirkens gamle universelle tro slik de fant den i Skriften og de oldkirkelige bekjennelser. Det er et kall for kirken i dag å holde fast på en glad bekjennelsestroskap og fremheve den klassiske kristendomsforståelse som dette innebærer.

Disse bekjennelsesskriftene uttaler seg ikke eksplisitt om synet på Bibelen. Men all den tid kirken formulerer en bekjennelse, har den dermed satt som forutsetning at det er en læremessig enhet i NT. Skriften er dypest sett én. Vi må derfor ta avstand fra den tanke at NT inneholder innbyrdes motstridende fremstillinger av det kristne budskap. Bekjennelsen som kirkelig læreavgjørelse betyr at kirken er forpliktet på Skriftens enhet. Kirken er forpliktet på bekjennelsen, ikke i den utstrekning den stemmer overens med Bibelen, men fordi den reflekterer Skriftens vitnesbyrd.

6) Kirkemedlemskap. Hvem er kirkens lemmer?

Dåpen er inngangsportalen til det kristne livet. Allerede fra pinsedag av ser vi dette. Dåpen gir syndenes forlatelse og Den hellige ånds gave. Dette er et liv i Kristi kirke. Kirkens oppgave er å skape gode vekstvilkår for det liv som ble tatt i mot i dåpen. Slik vil troen utvikles og vokse. De døpte ble henvist til apostlenes lære, samfunnet, brødsbrytelsen og bønnene. Troens liv er skjult. Kirken trer likevel synlig fram som Kristi legeme på jord gjennom det sakramentale fellesskap som den lokale menighet utgjør.

Også troens frukt i et hellig liv skal være synlig. Dette betyr at den døpte som lever i troen på det som ble gitt i dåpen, er et sant lem i den kristne kirke. Mennesker som forneker den kristne tro eller fraviker kirkens felles apostoliske bekjennelse og som ikke vil gjøre bot og omvende seg, har satt seg selv utenfor den hellige allmenne kirke.

7) Kirkens diakonale utfordring til tjeneste og hellig liv

Kirken har som følge av den tro som er gitt den, en indre tilskyndelse til å leve i kjærlighetens tjeneste for Gud og nesten. Dette vil gi seg konkrete utslag i gode gjerninger i samfunnslivet, men først og fremst slik det gir seg utslag i den kirkelige diakoni. Diakoni er en frukt av helliggjørelsen, en troens frukt. Det gis ingen sann tro uten at den følges opp av troens frukt. Det konkrete utslag av dette kan arte seg forskjellig i forhold til tid og sted, men troens frukt vil alltid leve seg ut. Der dette ikke skjer eller forhindres, er det tale om ulydighet. Dette betyr at kirken alltid må være våken overfor de utfordringer den møter til ulike tider.

Kirken har et profetisk oppdrag i samfunnet til å påtale urett og forsvare svake og utstøtte. Kjærlighetens gjerninger skal utøves både i de borgerlige ordninger og innenfor den kristne kirke. Diakonibegrepet har de siste 30- 40 år vært omdiskutert innen for den kristne kirke. Skal den finne sted innenfor de borgerlige ordninger som diakoni, eller skal diakonien være basert innenfor kirken under Den hellige ånds ledelse? Vi ønsker ikke å legge for mye vekt på denne problemstillingen her, men vil uansett understreke at diakoni er en følge av den nye lydighet bestemt av troen på den treenige Gud. Dette betyr at også for en fri kirke må det være en diakonal oppgave å tale folk og styresett til rette når Guds bud brytes i det offentlige rom, når menneskeverd krenkes eller naturen står i fare for å ødelegges av menneskers trang til utbytte.

8) Hvordan fremstår den lokale menigheten?

Innenfor den verdensvide kirke fremstår menighetene som utvortes sett høyst ulike, avhengig av sted, kultur, språk og lokale skikker. Her vil vi imidlertid konsentrere oss om Den Evangelisk Lutherske Frikirke i Norge. Også innenfor et lite kirkesamfunn kan de enkelte menigheter fremstå med ulikt preg etter lokale skikker. Det er ikke noe galt i dette.

De enkelte menigheter må likevel ha en felles basis. Denne basis har vi her forsøkt å få fram i dette dokumentet. Denne felles basis er grunnlaget for Frikirkens selvforståelse. I den kirkelige situasjon vi opplever i vårt land er det viktig at Frikirken er klar på disse punktene, og er seg bevisst hva som gjør kirken til kirke, at kirken har en lære og dermed setter grenser.

Utfordringen blir å være en kirke med klare grenser, men med varme og inkluderende holdninger. En menighet har ingen rett til å presse mennesker inn i stereotype holdninger. Skal menighetene vinne fram med sin invitasjon og sitt "kom", må det ikke underforstått bety; "bli som oss". Konformitet kan ødelegge et menighetsliv. Vårt ideal av en lokalmenighet er at den lar ekte mangfold slippe til, en kirke der man kan dele sine eksistensielle spørsmål, en kirke der det er tillatt å være taper, og hvor relasjonene er så gode at man våger å være sanne med livene sine.

Menighetens mål er å la mennesker bli kjent med den treenige Gud og vise hva han vil med den enkeltes liv. Et sakramentalt menighetsfellesskap hvor menighetens lemmer får bruke seg selv til å tjene Ham og leve ut livet med Ham sammen med andre troende. Det å leve i en menighet er i seg selv et vitnesbyrd om at en ikke klarer livet på egen hånd. Likevel er man en del av helheten, menighetslegemet med ulike og uerstattelige lemmer, hvor den enkeltes forskjellighet utgjør et samlet uttrykk for Guds skapervilje med den enkelte.

VIII Forpliktelsen på et skriftsyn for

1) ordinerte medarbeidere

Medarbeidere i lønnet stilling i Frikirken, har ved å tiltre en slik stilling også sagt ja til lojal holdning til kirkens bekjennelse. Når det gjelder kirkens ordinerte medarbeidere har denne lojalitet fått sitt konkrete uttrykk i den positive tilslutning til kirkens bekjennelse og skriftsyn som ligger i ordinasjonsforpliktelsen. Kirken forventer at denne forpliktelsen ytrer seg i et positivt engasjement i forkynnelse og sjelesorg. Det er en stor og hellig forpliktelse en medarbeider har påtatt seg som ansvarlig for læren etter den evangelisk lutherske bekjennelse i kirken.

2) andre ansatte

Av medarbeidere i stillinger som ikke krever ordinasjon (for eksempel barne- og ungdomsarbeidere) forventes samme forpliktelse som for ordinerte medarbeidere.

Når det gjelder medarbeidere i administrative stillinger i kirken, er det en forutsetning at det ikke må være noe i liv eller lære som strider mot kirkens læregrunnlag, selv om en her ikke forutsetter den teologiske innsikt og dybde som en ordinert stilling forutsetter.

3) frivillige medarbeidere

Når det gjelder frivillige medarbeidere i menighetene, vil det også her være naturlig at eldsterådet som har ansvar for læren i lokalmenigheten, kaller medarbeidere som så langt en ser, ikke i lære eller liv har holdninger som strider mot kirkens læregrunnlag. Det er eldsterådets oppgave å gi disse verdifulle medarbeidere tilskyndelse og oppmuntring i tjenesten til kristen vekst både personlig og for tjenesten.

4) menighetslemmer

Menighetslemmer må få lov til å være underveis med sin tro og sin tvil slik egentlig alle menighetslemmer er, enten de er ansatte eller frivillige medarbeidere. Mennesker som ønsker å slutte seg til en menighet i Den Evangelisk Lutherske Frikirke, skal ved samtaler få vite hvilken kirke de slutter seg til og hva denne kirkes læregrunnlag er. Dette betyr ikke at det må kreves klarhet i alt som har med kristentroen å gjøre. Ønsket om å praktisere sin tro, stor eller liten, innenfor menigheten, bør normalt være tilstrekkelig. Det bør likevel være visse basiskrav; at en selv er døpt og at en ønsker å bære sine barn fram til dåp og opplæring.

5) Kirkens ansvar for menighetenes bibelforståelse

Kirken har ansvar for at dens dømte medlemmer får opplæring i den tro de er døpt til. Gjennom forkynnelse og undervisning skal kirken legge til rette for et læringsmiljø som helt fra barneår og opp gjennom voksenalder legger til rette for trosopplæring. Dette betyr ikke bare å lære en forståelse av Bibelen som kirkens læregrunnlag, men at menighetens folk oppmuntres og får hjelp til å bruke Bibelen i sitt personlige andaktsliv, i hjemmet og i menighetsfellesskapet.

*Sven Aasmundtveit, Helge Utaker, Torleif Elgvin og Arne Kristiansen
Lærerrådet ved Frikirkens studiesenter*

SAK 25/08: VALG

Valgkomiteens forslag til kandidater til synodestyret,
forslag til andre styrever og råd presenteres av synodens 7. komite

Synodestyret

Følgende skal velges:

Formann, nestformann, et styremedlem og to varamedlemmer blant forstandere

Fire styremedlemmer og tre varamedlemmer blant eldste.

Valgkomiteens innstilling:

Formann:

Arnfinn Løyning, Oslo Østre

Nestformann:

Leif Gunnar Sandvand, Moss

Styremedlem forstandere:

Arnt Sigurd Sollie, Randesund

1.varamedlem forstandere:

Lars Øystein Folkedal, Karmøy

2. varamedlem forstandere:

Ulf Børge Rahm, Brunlanes/Sigmund Sandåker, Greåker

Styremedlemmer eldste

Tor Torsøy, Stavanger
Ragnar Moe, Bærum
Kari Lisbeth Kjuus, Halden
Torbjørn Nordvoll, Levanger

Vararepresentanter eldste:

Roar Storjord, Meløy Søndre
Rolf Nohre Terkelsen, Porsgrunn

SYNODERÅDET

Synodestyret, tilsynsmennene og medlemmer av eldsterådene fra hvert tilsynsområde valgt i forhold til medlemstall. Ut fra medlemstall pr. 1/1 2005 skal synoden velge følgende medlemmer (valget ble for inneværende periode delegert til synodestyret):

Fra Nordre presbyterium: To representanter
Fra Sørvestre presbyterium: Fire representanter
Fra Sørøstre presbyterium: To representanter
Fra Vestre presbyterium: En representant
Fra Østre presbyterium: Tre representanter

Synoderåd valgt på Synoden 2005, synodevalgte:

Nordre:

Raymond Lillevik, Nesna
Stig Monsen, Rødøy
Per Arne Engamo, Meløy Søndre (vara)

Vestre

Leif Erik Nilsen, Bergen
Kjell Magnar Bjørge, Bergen (vara)

Sørvestre:

Helge Hollerud, Randesund
Jan Gossner, Kristiansand
Håkon Laland, Vennesla
Runar Landro, Klepp
Magnus Arne Klepp, Klepp (vara)

Sørøstre:

Gunnar Engebretsen, Porsgrunn
Gudmund Balsnes, Drangedal
Odd Nordvoll, Lillesand (vara)

Østre:

Jan Torris Løvgren, Oslo Vestre
Nils Inge Tørresen, Toten
Martin Lillevold, Sarpsborg
Håkon Valen-Sendstad, Drammen (vara)

ISRAELS- OG YTREMISJONEN

Følgende skal velges: Formann, fire styremedlemmer og to varamedlemmer.

Valgt på Synoden 2005

Dagfinn Stærk, Halden, formann
Arnstein Flå, Kristiansand
Torhild Høydalsvik, Ørsta
Bente R. Ringøen Hegen, Kristiansand
Ole Johnny Møyholm, Stavanger

Håvard Hollerud, Bergen (vara)
Ashild Øen, Bryne (vara)

LANDSMISJONEN

Følgende skal velges: Formann, fire styremedlemmer og to varamedlemmer

Valgt på Synoden 2005

Hilde Grøthe, Kristiansand, formann
Hilde Gro Isaksen, Randesund
Roar Tønnesen, Songdalen
Håvard Haugland, Kristiansand
Arne Brusdal, Bærum
Reidulf Hanssen, Osle Vestre (vara)
Thor-Harry Nordvoll, Lovund/Træna (vara)

FRI BU

Styret velges av FriBU's landsmøte.

FSK

Styret velges av korpstinget.

FREDTUN

Følgende skal velges av Synoden: Formann, fire styremedlemmer og to varamedlemmer

Valgt på Synoden 2005

Øyvind Ropstad, Grimstad, formann
Jacob Landsvik, Bærum
Hanne Birte Hulløen, Skien
Tor E. Heitmann, Porsgrunn
Ranveig Flor Johannessen, Moss
Brit Løvgren, Randesund (vara)
Jan Tanggard, Brunlanes (vara)

STIFTELSEN NORDTUN OPPTRENINGSSENTER

Følgende skal velges av Synoden: Formann, tre medlemmer og to varamedlemmer

Valgt på Synoden 2005

Jostein Gilberg, Rana, formann
Berner Larsen, Bodø
Turid Myrvang, Meløy Søndre
Per Emanuelsen, Kristiansand
Randi Næss, Meløy Søndre (vara)
Geir Olav Hjertaker, Bergen (vara)

FORFATNINGSAUTVALGET

Følgende skal velges: Formann, tre utvalgsmedlemmer og to varamedlemmer. Minst to av utvalgets medlemmer og et varamedlem skal være pastor eller eldste. Synoden velger to representanter for seks år og to varamedlemmer for tre år. Medlemmer av synodestyre, sunoderåd og presbyteriestyrer er ikke valgbar.

Valgt på Synoden 2002/2005

Arne Kristiansen, Stavern, formann (2005-2008)
Solveig Mattland Lund, Oslo Østre (2002-2008)
Helge Utaker, Drammen, (2005-2011)
Elisabeth Solvang, Oslo Storbymenighet (2005-2011)
Bjørn Helland, Trondheim (vara)
Ola Bjørn Kjennbakken, Porsgrunn (vara)

LØNNSUTVALGET

Følgende skal velges: Formann, tre utvalgsmemberer og varamedlemmer

Valgt på Synoden 2005

Yngvar Tellefsen, Randesund, formann
Aksel Olsen, Rødøy
Torgny Strømme, Randesund
Marit Espelid, Bergen
Svein Hansen, Drammen (vara)
Inger-Johanne Jenssen, Bergen (vara)

VALGKOMITÉ FOR SYNODEN 2008

Følgende skal velges: Formann og en representant fra hvert presbyterium, alle med personlige varamedlemmer.

Valgt på Synoden 2005

Reidulf Hanssen, Oslo Vestre, formann
Svein Brennesvik, Meløy Nordre, vara
Ketil Willard, Namos
Roar Storjord, Meløy Søndre, vara
Roar Tynes, Sula
Hilde Vadseth, Sula, vara
Bernt Ove Bjørgsvik, Lyngdal
Jan Ståle Grøtteland, Egersund, vara
Else Jorun Malmgård, Lillesand
Anders Hermann Hermansen, Arendal, vara
Borghild Landsvik, Bærum
Johan Sandstad, Stavern, vara

REVISORER

Nåværende revisorer

Fredtun Folkehøyskole:

Urdal revisjon A/S v/ statsautorisert revisor Odd Christian Urdal

Stiftelsen Nordtun Opptreningscenter:

NorRevisjon A/S v/statsautorisert revisor Reidar Andersen

Felleskassa, Kirkefondet, Ytremisjonen, Landsmisjonen, Israelsmisjonen, FriBU,

Frikirkens Studiesenter, Frikirkens Informasjonsavdeling, Pensjonskassa:

Stiansen & Co A/S, statsautoriserte revisorer

